

1 2011

28214к

Ақжан ал-Машани

ШАҢЫРАҚ

АҰЖАН ӘЛ-МАШАНИ

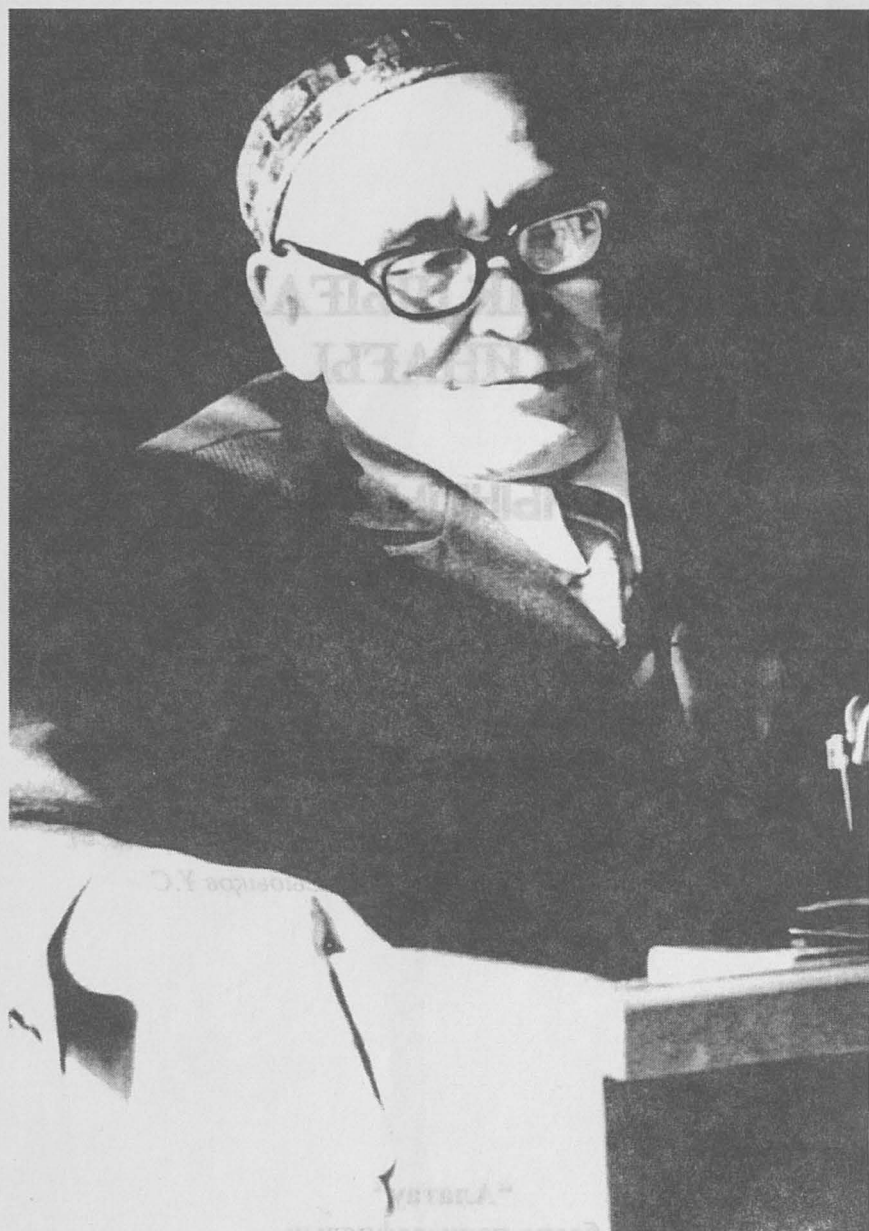
КӨП ТОМДЫҚ ШЫҒАРМАЛАР
ЖИНАҒЫ

ОНЫНШЫ ТОМ

Редакциялық алқа:

*Әділов Ж.М., Сүлеев Д.Қ., Абдраман Ш.А.,
Кененбай Ы.С., Машанов Ә.А., Сыдықов Ұ.С*

“Алатау”
баспа-полиграфиялық
корпорациясы
Алматы 2008

«Алматы»
баспа-полиграфиялық
корпорациясы
Алматы 2008

И 20-11/28 2-172

4

АҚЖАН ӘЛ-МАШАНИ

ШАҢЫРАҚ

Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат
министрлігі Ақпарат және мұрағат комитетінің мемлекеттік
бағдарламасы бойынша шығарылды

М32 Машани А.Ж.

Шаңырақ–Алматы: “Алатау” баспасы, 2008 ж.–236 б

ISBN 9965-807-27-2

Бұл кітапқа автордың “Шаңырақ“, “Ажар ана және бал ара“, “Ғалами жәдігер“ еңбектері топтан беріліп отыр. Фараби тану және ғылыми-ислами негізінде жазылған қазақтың дүние ганымдық түсінігінің кең екенін дәлелдейді. Шығармалар көпшілік оқушыларға арналған.

*Кітапты құрастырған және жалпы редакциясын қараған
Ш.Абдраман*

ББК 87.2 Қаз

ISBN 9965-807-27-2

© “Алатау” баспасы, 2008

© Әл-Машани А.Ж. 2008

© “Әл-Машани” ХҚК, 2008

МӘДЕНИ ЖӘДІГЕРЛЕР ШАҢЫРАҒЫ

(Алғы сөз)

Мемлекет атын берген ұлт пешенесіне тәнті мәдени мұраны түгендеп игерудегі игі іс басталып та кетті. Бұрын бізде не бар еді – деп томсырағандай болсақ, енді сол шектеулердің көбесі сөгілгендей, енді тарих тұңғиығынан аршылған ұлттық құндылықтар көкжиегі кеңейе түскендей күй кешудеміз. Мұның қайсысын бірінші кезекте бойға пайыздатсақ екен, не болмаса мұның қайсысын бүгінгі болмыстық істе арқау етсек екен дегендей өмір талабының үрдісімен үндесетіндей олардың көкейкестілік мәнін анықтатар талдау мен талғау алдында тұрғандай сезінетініміз осыдан болса керек.

Әрине, бүгінгі мәдени мұрамыз дегізетін құндылықтар бір күнде құрыла қалмаған, не болмаса, ғайыптан табылғандай аспаннан түсе қалған олжа еместігін, мұның сонау ықылым заманнан бүгінгі дара есімге айналған елдің тұрмыс-тіршілігі барысында өзіне ғана еншілер ұлттық болмысымен біте қайнай бекіп, мысқалдап жиналған, өзгеден даралайтын реңіне еніп – бүгінді мәдени мұрамыз дегізетін қазына болып қалыптасты емес пе?!

Демек, мәдени мұрамызды тани алсақ, алдымен оның жүйелік арқауын даралай, саралай білуіміз де керек. Мұндайда бүгінгі мәдени мәуесін жәйған бәйтерек бұтақтарының өзегін-сабағын, нәр алар тамырының тереңдегі бастау берген түбірі – не еді деген сауалдың да туындауы ғажап емес. Бұл сауалдың жауабын ашық іздеуші арамыздан әзірге табыла қоймағанымен, қазақтың ұлттық рухани дүниесінің ұрығын, ұйытқысын анықтайтын белгісі іспетінде ауызға алар, көлденең тартар болмыстық дәлеліміз болуға тиісті ғой. Оның атауы не, сонда?!

Маған бұл ой өзіме рухани ұстаз тұтатын Ақжан Машани мұраларын жинақтай жүріп, ғылыми ислами тұрғысында жазылған «Шаңырақ» деп атау берген зерттеуін зерделеу кезінде жиі бой көрсеткендей болды.

«Менің әл-Фарабиға баруыма демеу болған ана тілімнің құдыреті, дінім және бүгінгі жаратылыс ғылымдарының жетістіктері» деп отыратын ұстазымның қазаққа тәнті дүниетанымын тіл байлығымен сабақтастыра жаратылыстың санатын қалыптастырған ұлттық болмыстық белгілерін діліне тәнті ұстанымдарындағы ғылыми ислами қағидаларының әдет-ғұрыпқа айналу табиғатын тап басып дәлдік мәнін ашатын ғұламалылығы тыңдаушысын сүйсіндірер еді. Осы қасиеттерінің бәрі айтылған өсиеттей ғалымның жазғандарында түгелдей табылатындығы А.Машани ойшылдығының өзіндік қыры демекпін.

Әдетте қандай бір тың ойдың ғылыми негіз табуы – болмыс шындығына күман тудырмайтын ақиқат кепілі делінеді. Осыдан келіп тек ғалым ғана тағынар: ойшыл, ғұлама, энциклопедист делінетін мақтау-мадақтаудан гөрі ғұламалықты риясыз еншілейтін атақ-даңқы туындап жататындығы.

Ақжан хазіреттің «Шаңырағын» зерделей отырып, қазақтың ұлттық сипатын анықтайтын тәрбие бесігі – шаңырақ емес пе екен деген ойға төңіректей бердім. Айтты-айтпады: Тұранның Қара шаңырағы қалды делінетін далалықтарға-қазаққа тәнті мәдени мұраға айналған ұлттық құндылығымыздың бастауы – шаңырақ көтеріл, уық шаншып, кереге жәйіп, дүниенің төрт бұрышын мезгейтін түндік жабылған киіз үй шаңырағында ұя салмады ма екен! Тілегі – тіршілігі, бүтін адами әрекетінің бастауы сол түндіктің астында басталды емес пе...

Осыдан 40 мың жылдай бұрын адамзаттың басынан кешірген соңғы мұз дәуірінде қазақтың Каспий ойпатынан шығысқа қарай созылып кететін – бүтін құрлықпен салыстырғанда тоқымдай құрлығын – жерін мұз мендей алмағандығын геологиядан білеміз. Басқаларды қайдам, қазіргі қазақ жері тұрғындарының – олардың тегіне өшпес із салған аяздан бас сауғалар – жан сақтар жері – үйі – тас үнгірлер болды. Сол тас дәуірінде – мұз дәуірінде қазақтың үнгірлік ғұмырын айқындар белгілерді бүгін де аңғару қиын емес: Тілімізде

небір қараңғылықты – «тастай қараңғы» деп мұздай мен қаттылықты – «тастай» деп жататын теңеуімізді бізге ешкім үйреткен жоқ, сол тас үңгір дәуірінің санамызда сақталып қалған өшпес ізі болса керек. Және жас бала – нәресте еңбегінің қатайуының «тас» деген сөзге тілі келгенде болатындығы да тас дәуірден қалған сарқыншақ ескерткіш демекпіз.

Суықта пана болған тас үңгірде тастан аңшы қаруы жасалынды, шақпақ тастың – ұшқыны адамзат мәдениетін дамытқан от жалынын берді. Соққыдан үгітіліп мұқалмас тас қасиеті, не бір соққыдан сынбай қайырылып-майырылып қалса да түзетіліп, қалпына келетін тастың ендігі бір қасиетті түрі – алтын, мыс, қорғасын тәрізді метал-мағадандары да осыдан 6-7 мың жыл бұрын-ақ бүгінгі қазақ даласын мекендеген халықтың мағадан тасты танып, оны өндіріп, балқыту технологиясының бастауына айналды. Бұның бәрі Тас дәуіріне жалғаса жатқан Қола дәуіріне әкелінгені бүгінгі ғылымның белгілі жәйттары. Тас үңгірдің күмбезденіп бітетін төбесінің беріктігі табиғаттың күмбездік құрылымын – бүтін аспан күмбезі құпиясын ашуға – Күн мен Айдың алмасуын аңартуға – киіз үй құрылысының жұмыр болып, шаңырағы сол күмбез қасиетін сақтау қажеттігін туындатқан ойшылдық істің алғашқы жемісі емес демеітіміздің өзі шын мәнінде мәдени мұрамыздың бастауы шаңырақпен сабақтас емес пе екен деген сауал туындатары күман тудырмасы қас. Сол Бастау – бастапқы мәдениетіміздің мәйегі болды деген ойды енді ғалым А.Машанидан тыңдап көрелік.

«Қара шаңырақ» тақырыбымен берілген «Шаңырақтың» екінші тарауында: «Қара» деген сөзді автор – «ескі көз, мұра мағынасында алуға болады» дей келіп ойын былайша тарқатады: «сонымен қатар және соған байланысты оны қарауылшы, күзетші, қорғаған – қамқоршы мағынасында түсінуге болады...» деп түйіндейді.

Демек, киіз үй – шаңырақ асты: қазақтың рухани құндылықтарын туындатқан, оны ұйытқан – дамытқан, бүгінгі мақтан етер, әрі өзге ұлттан даралайтын – ұлтымыздың бүкіл өркениеттегі өзіндік үлесі мен орнын саралайтын мәдени мұраларымыздың экспонаттарын жасауға «қамқоршы» болып шығады емес пе?! Мендегі мәдени мұраларымызды жасаудағы

бастауы: шаңырақ жасаудан, оны тұтынудан басталмады ма деген ойтүрткі идея осы болды.

Одан әрі Ақжан ғұлама: «Шаңырақ қазақ киіз үйінің төбе шеңбері – деп бүгінгі құрылыс тілінде ойын былайша дамыта түседі: – Шаңырақ шеңберінің үстіне айқыш-ұйқыш орнатылған кішкене шатырша күмбезі болады. Оның аты күлдіреуіш. Күлдіреуіш негізінен үш-үштен алтау болады...!.

Мұндай жіктеуді оқи отырып, ғұламаның «Шаңырақты» – киіз үйді көрушілерден көрмеген ұрпақ санының асып жығылатын ХХІ ғасыр оқушыларына арнап жазғандығын аңғару қиын емес. Әйтпесе: шаңырақта үштен айқасқан екі топ күлдіреуіші болады десе де жетіп жатар еді-ау... «Киіз үйдің осы құрылысында зор шеберлік мәдени мағына жатыр – деп сабақтайды ойын ғалым: – оның арғы жағы аспан шырақтарына – астрономияға соғады».

Күн, Ай, Жер тәрізді ірі аспан дүниелерінің тұрпаты шар тақылеттес жұмыр келетіндігі – киіз үй құрылымына берілуі әрине кездейсоқтық емес. Бұл – оны жасаушыларының мәдени шеңберінің қаншама кеңдігін дәлелдесе керек. Мұны Ақжан хазірет: «Шаңырақ үйдің төбесі болғанда ол төбедегі Көк күмбезінің төбесін де бейнелейді. Шаңырақты құрметтеу осыған барып соғады...». Міне Қара шаңырақтың қасиеті.

Расында да қасиеттілікті, киелікті білдіргіміз келгенде «Қара шаңырақ» ұғымынан оның шынайы мағынасын аңғару енді қиын емес. Демек, Ақжан хазірет асқан-тасқандарға, орынсыз күпінетін мақтаншақтарға «Құдайыңа қара» деп тосқауылдық тобасына келтіретін «Шаңыраққа қара» деген ескертпемен шектелетіндігіміздің сырын – Тәңірдің жаратқан дүниесін зерделемей тұрып сәуегейлік жасамауды, астамшылыққа бармауды о бастағы ата – тегінің болмыстық ғұрпын қалыптастыруға пана болған шаңырақ атымен тоқтау салудың философиясын аңғару қиын емес. Бұл жерде «қара» етістігін қасиеттілікті бейнелейтін заттық – сындық есімдерімен алмастырылуы да тегін болмаса керек. Мәселен: «Қара тау», «Қара аспан», «Қара+ау», «қара+сын», тұрпаты түйедей болмаса да малдың бір түлігін «ірі қара» деп те, «қарауыл төбе», «қарауылшы», «қарайған» сөздері, атаулары «Қара шаңырақ» деген қасиет арқалаған ұғымнан тарамды ма деген ойға жетелейді.

Ғалым үш-үштен айқастыра салып бекітілген шаңырақ күлдіреуішіндегі торқалы 9 санымен сабақтасатын тоғыз ұялы ғажайып шаршының геометриялық мәнін, талдау кезінде түрлі сандар әлемінің «қайнаған» ортасына апарды!

Зерттеудің «Шаңырақ» атауын тағына тұрып, оның үштен біріндей көлемін «Бастау» тарауына қалдырылуы ғұлама зерттеуінің тек А.Машаниге тән Әл-Фарабиін танытудағы, ұлы бабаның философиялық трактаттарын танудағы ғылыми ислами тұғырнамалық тұжырымын кеңейте түсетін маңызын айту бізге парыз деп білеміз. Осы ретте осы жолдың авторы көзі тірі кезінде рухани ұстазының «шығармаларына өзгеріс енгізетіндей авторлық құқысын» мұра еткен «Сенім хаты» негізінде «Бастау» тарауын Құран Кәрімнің Бас батаға, ондағы 4 сөзіндегі 19 әріп таңбаларының 786 сандық мәнінде түйілген барлық істің Аллаһ атымен басталатындығы анықтайтын және «бәрінің үстінде 19» деген айатына үндестіре редакциялап сол тараудың тақырыбын «Бәрінің үстінде 19 бастау» деп өзгертуді жөн санаған шешімін оқушысына ескерте кетуді жөн көрдім. Сөйтіп ғұламаның «Шаңырақ» атымен жазған зерттеуінің бастауының эпиграфы етіп алған Шәкәрім қажының «Бұлақты жаратқанға жалбарынып, Аршығанға «рахмет» деп шулап жатқан» – сөз мағынасымен сабақтасатындығы «Бастауды» – 19 санымен кіріктіруінің ендігі себебі осылайша туындады.

«Шаңырақ» топтамасына енген «Ажар ана және бал ара» хикаят тақырыбының – дінімізден зәредей қабары бар оқушыны әңгіме «Қағыбаның» қасындағы зәм-зәм бұлағы жәйлі екендігіне шүбаландырмасы анық. Егер Қағыба кара тасына арналған Ғибадатқананың «зәм-зәм» бұлағының көзі ашылған соң салынғанын ескерсек, ғалымның сөз-басында-ақ: Тәңірінің әмірімен болған мұғжизалы жәдігерлері – алты қырлы ара ұясы мен алты шаршы Қағбаны салыстырып қараңыз «деген толғанысы» оқушысына ерекше ой салары хақ. Осындайда әлемдік мәдени мұра қазынасы 1001 түндегі «Евклиді сен үй салуды арадан үйрен» деген жолдар еске оралады. Құрылысы берік, әрі сиымды бала арасы – омарта құрылысына Қағба текшесінің құрылымдық үндестігі көп нәрсені аңғартса керек.

Бір кезде құндақтағы сусаған Исмағұл үшін «зәм-зәм» бұлақ көзі ашылған жерде енді оның әкесі Ибраһим пайғамбар бен Қағбаны салуға қажет бес таудан тас әкеліп, Қағбадағы қара тасты да жеткізген Исмағұл екендігін кім білмейді. Немесе Маруа-Сафа тауларының арасында жеті рет зырқағып жанұшыраған Ажар ананың кейпін кім көзіне елестетпейді! Маруа тауына жеткенде «Алғашқы түскен жеріңе бар» деген Жебірайыл періштенің дауысын ести сала нәрестесі жатқан жерге келгенде баласының қасынан суы шапшып жатқан бұлақты көрген ананың «зәм-зәм» деген сөз аузынан шыққан. Ананың қуанғанда жан жүйесін жарып шыққан осы жалғыз ауыз сөздің өзіне Тәңірім талай ғажап, сырларды сидырған дей келіп Ақжан хазірет алғашқы сырдың тізгінін әбжад есебіне ұстатады.

Ақжан хазірет ғұмырының соңғы оншақты жылдарында жазған мұраларын парактай отырып, әл-Фараби бабасының ізімен ғылыми ислами негізінде заттың сандық мәнін ашуда – АБЖД есебіне қол артқанын аңдау қиын емес.

Міне, әбжад ережесіне салғанда зәм-зәмның екі әрпінің бірі «З»-7 екіншісінікі «М»-нің мәні -40. Көбейтіндісі $7 \cdot 40 = 280$. Бұл не. Бұл нәрестенің ана құрсағындағы 9 ай 10 күн ғұмыры. Яғни $9 \cdot 30 + 10 = 270 + 10 = 280$ күн.

Ертеден қалған түсінік бойынша нәрестенің ана құрсағында жетілуіне 7 хат көктің теңдей әсерін көрсетер сан бұл. Яғни алғашқы 40- күн – Ай қарамағындағы, екінші 40-күн – Айқыз, үшінші 40 күн – Шолпан, төртінші 40 күн – Күн қарамағындағы кезеңдер. Бұдан әрі нәрестеге жан біте бастайды. Бұл Арай, Шоңай, Санжар көктерінің қарамағындағы кезеңдер. Бұл бір. Екіншіден «зәм»-сөзінің сандық мәні $47 = 7 + 40$. 47- Мұхаммед сүресінің реттік саны және Ай металы күмістің салмағы – 47. Айдың ислам туы екендігін, мешіт мұнараларындағы бас белгі екендігін еске алайықшы...

Оқушы «Ажар ана» хикаятынан қазақтың «Абақ» сөзінің мән-мағынасына да қанығады. Абахан-Абақ... «Ат байладым Абаққа, жүзім салдым табакқа».. Ақжан хазіреттен осы сөздің түсінік-ұғымын есту, оның астрономиялық, діни-философиясын ашу нағыз ғұламалық қырын, оның заттық атауларының сандық мәнімен сатылап ашып береді. Түркі-қазақ сөзіндегі

терең ғылыми ұғымның найза бойламас тереңінен тыныстайтын әсерден әсте арылтпайды-ау, арылтпайды.

Тақырыбы басқа, көтерілген танымдық мәселесінің тың ой туындатар ұғымдары ғылыми ислами тұрғыдағы болмыстың өзіндік бағыты бола тұра, жинаққа енген «Ғалами Жәдігерде» оқушы «Абақ» сөзінің түсінігіне қаныға түсуі Ақжан Машани зерттеуінде он сегіз мың ғаламның Жаратаушысының ортақ екендігін, яғни ғалами заңдылықтың бір түбірі егіздік-сегіздік қағидасын тануға мезгейтіндігін бірден айта кетпекпіз.

Бір бұл емес, казак түсінігіндегі 12 мүшел, 7- аспан қосындысының 19-ға келіп соғуы жәй арифметика емес. Мысалы Күн есебі бойынша жыл – 365, 24 тәулік, Ай есебінде – 354, 36 тәулік. Осыларды теңгеру үшін 19 жылдық дәуір алынатыны белгілі. Сонда екеуіндегі Ай саны 235 болады. Ол үшін $12 \cdot 12 + 7 \cdot 13 = 235$. Яғни 7 жылға қосымша ай қосылады ($12 + 1 = 13$). Сонда есеп $354, 36 / 12 \cdot 235 = 29,53 \cdot 235 = 6939,55$. Демек, орта есеппен екеуі болады – 6939,6. Бұдан әрі оқушы «Өліара күн» ұғымының астрономиялық мәнін ашқандай әсер алады.

12 мүшелдің атаулардың әр қайсысының арқалар өзіндік казак ұғымындағы ғылыми негізіндегі мәнінің соншама терең сыр арқалауы оқушысын бей-жәй қалдырмасы анық. Мысалы Барыс-Арыс, мұның арабша «Жауза» (Егіз) атауының сандық мәнін ала отырып Ақжан хазірет «Қазақ» атауының сырына, бұған қоса «үш жүздің – Ақарыс, Беқарыс, Жанарыс – үш атаның аспандық мәнін Күннен бері жатқан: Ай, Айқыз және Шолпандармен сабақтастыруының ойтолғақтық мағынадағы маңызын анықтары талассыз.

Осындай ойтолғамның өзегінде өрілген ой дүниенің егіздік-сегіздік заңдылығының ауқымында анықталып отыру «Ғалами Жәдігердің» бастапқы тарауының «Егіз-сегіз» атауымен ашылатындығынан аңғару қиын емес.

Хикаяттың «Аллаһ мықты жаратқан «сегіз батыр»» деген ұлы Абайдың сөзін эпиграфтың сыры кітаптың жарым бөлімін алатын зерттеуде ғаламның егіздік-сегіздік заңдылығы негізіндегі қағидалармен дараланады.

Құран Кәрімнің 6-сүресі 143 аятында құрбандық шалуға жарайтын малдың екі екіден (жүп) сегіз түрін жаратылғаны

айтылады. Олар: кой, ешкі, сиыр және түйе. Мұны Қағбаның - текшенің 8 төбесі деп қарастыруға бола ма? Ай текше Жердің белгісі – рәмізі ғой...

Сегіз табиғи заңдылық. Мысалы Менделеевтің периодтық жүйесінің әрбір тік қатары сегіз элементімен шектеліп, қайталанып отырылады... Абайдың «Сегіз аяғын» алайықшы... Егіз-сегіздің аяғы сегіз, сегіздің аяғы семіз – халқымызға осыны кім үйретті. Осы тұста «Ертөстік» ертегісі еске түседі. Жауға кеткен малын іздеуге шыққан балалары қабарсыз кетеді... Ана күлдіреуіште – күнтіреуіште қақталған төстікке жерік болады. Ертөстік дүниеге келеді, ер жетеді. Оның алдынан сегіз аяқты жирен айғыр шығады. Қазақ ұғымында сегіз сәулемен берілетін Күн – Жирен айғыр емес пе?

Ақжан хазірет «Ғалами Жәдігер» танымдық діни хикаятында Абак деген түркі сөздің араб тіліне еніп «миғраб» мағынасында қолдану себебін де ашады. Мұны Құранда құрбандық шалатын егіз-сегіз мал түріне сай жасалғаны ғалымның тұжырымына ғана тоқталсақ жеткілікті болар.

Бұл ретте ғалым текшеге қатысты $6+2=8$ теңдікті кеңінен талқылайды. Яғни ол егіз-сегіз ұғымын құрбандық үшін аталған малдар түлігімен сабақтастырады. Бұл жерде ашатұяқ (қос-жұптық) ұғымы – үш пар түлік атауына қоса, яғни: кой (қошқар-саулық), ешкі (шыбыш-теке), сиыр (құнажын-бұқа), бәрі – $3*2=6$. Түйенікімен (інген – бұра) 2 пар, болады. $6+2=8$. Себебі түйе ашатұяқты түлікке де, дөңгелек тұяқты жылқыға да жатпайды. Түйе табанының: басы екі айыр, табаны тұтас жалпақ келеді. Демек, Құранда айтылған құрбан малының төрт түлігі үш және бір пар – жұп болып бөлінеді. Ғалами болмыста түйе: Желмая, Аруана – мұғжиза іспетінде қаралады деуі негізсіз емес.

Ақжан хазіреттің құрбан шалу парызды адами адал ақ жолдағы ақиқат екендігін Абайдың мына келтірген өлең жолдарынан іздеуі бекер емес.

Егіттің ебін

Сауданың тегін

Үйреніп ойлан, мал ізде.

Адал бол байлықты тап

Адам боп мал тап

Қуансаң қуан сол кезде

*Біріңді қазақ бірің дос
Кормесең істің бәрі бос.*

Абайдың осы сегіз аяқ өлені, әні, мақамы Құранның егіз-сегіз қағидасына дәл келетіндігін ғалым қалт жібермейді. «Буыны сегіз, Алтауы егіз ұшан теңіз екеуі» яғни А.Машанидің үнемі оралып, пысықтап, діни ұғымымызды кеңейтуде ғылыми ислами негізін 26 немесе $8-2+6$ теңдігінен таратуын Абай данадан тапқанына куанасың.

Осы ретте ғылым тарихындағы қоян есебі делінетін есепке тоқтала кеткен ләзім. Бұл Кімдікі – еді деген сауалдың кертартпа «Еуропаорталық» ұстанымы екендігін А.Машани еңбегінде жиі ұшырасуы тегін емес. Есептің мәні әр бір сан алдыңғы екі санның жиынына $2+3=5$, $3+5=8$ т.б. болып бір жыл ішіндегі үш ай сайын көжектейтін қоян санын анықтау. Еуропада мұны Леонарда Пазанский (1180-1240ж.ж.) – Фибоначи есебі делінеді. Ал, шын мәнінде ол мұны әкесі италяндық Боначи Алжирде – араб елінде болған саудагер, Мысырда болған кезеңде арабша оқыған кезінде үйренген. Ол кейін Италияға оралған – есейген кезде латын тілінде «Абақ кітабын» жазған. Ғалым А.Машани бір жылда 376 жететін қоян санын $4*8=94*4$ теңдікке жіктей отырып, дүниенің сегіздік заңын. Ай металы 47 күмістің салмағын жұптап және 94-сүре атауымен сабақтастырады. Бәрінен Абақ – оттың – санының (есебінің) шыққан елі Тұран екендігін дәлелдейді, және Абақтың араб тіліне – миғраб атауына айналғандығын зерделейді. Кейінгі кезде Абақ сөзін де, қоян есебін де Еуропалықтардың меншіктеуін «зор қиянат» деп назаланады.

Міне: қазақ қауымына етене таныс шаңырақ, зәм-зәм, ара ұясы, 12 мүшел, 7 көк абақ тәрізді ортақ ұғымдардың ғылыми ислами қағидалары арқылы жанадан танымдық туындатуы бірінші кезекте ұлы бабасы қолданған әбжад есебінің құпиясын меңгеруге ұмтылдырар күші және ғұлама Ақжан Машани зерттеулерінің табиғаттан мағлұмат беретін танымдық сыры осылайша жалғаса береді.

***Шәмшиден АБДРАМАН
профессор***

ШАҢЫРАҚ

Бәрінің үстінде 19 – БАСТАУ

*«Өкінбей, өлем демей өрге басқан,
Ерінбей тас бұлақтың көзін ашқан.
Қанып тұр бүкіл ғалам сол бұлақтан.
Сусызған ғылым іздеп шар тараптан.
Бұлақты жаратқанға жалбарынып,
Аршығанға «рахмет» деп иулап жатқан».*
(Шәкәрім).

Сөз басы, есеп басы АБЖД болғанда ол алғашқы төрт әріп – төрт сан: А=1, Б=2, Ж=3, Д=4 жиыны болады 10, кәміл-толық сан: $1+2+3+4=10$.

Осы он санын зат ретінде алып қарасақ, әр заттың бөлшегі ең кемінде 3 ноқаттан (орыннан) тұрады. Егер осы үштік санда екі есе егіз етіп қарасақ, ол болады $3 \times 2=6$. Егер олардын алтауын кішкене шеңбер етіп, бір үлкен шеңбер түрінде тізетін болсақ, ол үлкен шеңбердің ортасында тағы бір кіші шеңбер орын алады. Демек үштіктен кейінгі екінші сан болады.

Осы екеуінен толық АБЖД саны шығады. Оны былай жазамыз:

$$1+2+3+4=3+3 \times 2+1=3(1+2)+1=9+1=10.$$

Мәнді санның барлық шегі үштіктің шаршысы. Яғни:

$$3^2=3 \times 3=9 \text{ тоғыз торкалы сан.}$$

Он оймақ, оймақ. Айналыс он сан. Осыдан келіп 19 саны шығады.

$$9+10=\frac{10}{9}; 19$$

19 санның мәнді жиыны 10 және 9 он: $1+9=10$ Осы 19 саны ерекше сан.

Бұл *Бисми Аллаһ ал-рахман ал-рахим* дұғасындағы әріп саны. Ол әріптердің екі түрлі таңбасы және екі түрлі сандық мәндері мыналар:

Жиыны	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
19	م	ي	ح	ل	د	ا	ن	م	ح	ر	ل	ا	ل	ل	ل	ا	ا	ا	ب
	м	и	х	р	л	а	н	м	х	р	л	а	һ	л	л	а	м	с	Б
786	40	10	8	200	30	1	50	40	8	200	30	1	5	30	30	1	40	60	2
84	4	10	8	8	6	1	1	4	8	8	6	1	5	6	6	1	4	0	2
89	37						28						18				6		

Сонымен әрбір дұғаның алдында айтылатын: «Аса қамқор, ерекше мейрімді Аллаһтың атымен бастаймын» деген сөйлемнің арабшасы төрт сөзден, он тоғыз әріптен тұрады. Олар мыналар:

$$1) \left(\frac{1+2+3}{4} \right) \quad 2) \left(\frac{4+5+6+7}{4} \right) \quad 3) \left(\frac{8+9+10+11+12+13}{6} \right)$$

$$4) \left(\frac{14+15+16+17+18+19}{6} \right)$$

$$3+4+5+6=19.$$

Олардың жиыны және сандық мәндері:

$$1) 1+2+3=6$$

$$2+60+40=102$$

$$3) 8+9+10+11+12+13=63$$

$$1+30+200+8+40+50=329$$

$$2) 4+5+6+7=22$$

$$1+30+30+5=66$$

$$4) 14+15+16+17+18+19=99$$

$$1+30+200+8+20+40=289$$

Жинақтаймыз:

$$\left. \begin{array}{l} 1) 6+102=108 \\ 2) 22+66=88 \end{array} \right\} 28+168=196$$

$$\left. \begin{array}{l} 3) 63+329=392 \\ 4) 99+289=388 \end{array} \right\} 162+618=780$$

Осы төрт сөзді құраған сандардың әрқайсысында зор мән бар. Кіші абжд бойынша бұл төрт сөздің сандық мәні:

$$6+18+28+37=24+65=89.$$

Кейінгі санға Ай санын қосамыз: а=1, и=10 Ай= 1+10=11

$$89 \pm 11 = \left\{ \begin{array}{l} 100; \\ 78 \end{array} \right. ; 100 - (\text{Қ}), \quad 78 - (\text{ғадад})$$

Екі АБЖД сандарын қосамыз: $976 \pm 89 = \left\{ \begin{array}{l} 1065=71*15; \\ 887=847+40 \end{array} \right. 71-15- \\ \text{А+Л+М-тас.}$

$$71*15 = \frac{142}{2} * 15 = 284 \frac{15}{4} = 568 \frac{15}{8} \text{Нога}$$

$$\text{немесе: } 1065 = 71*15 = \frac{5}{4} * 284 * 3 = \frac{5}{4} * 142 * 6$$

Мұндағы $\frac{5}{4}$ (Шолпан нотасы); 142-Сұңбіле; 284-Ғұтарад (Айқыз-Фараб) 3-Үш жүз;

6- Алты алаш;

1. Осында келтірілген қысқаша шолуда ғаламның кілті жатыр деуге болады. Ол мәселелердің әр қайсысына арналған еңбектер бар. Мысалы Пәкістан ғалымы *Ахмед Дидат* 1979 жылы: «*Құран ұлы мұғжиза*» атты кітап жазып шығарды. Оның негізгі мақсаты айтылған 19 санның Құран ішінде алатын орнын көрсету. Құранның басқы сөзі 19 әріптен басталса, ақырғы сүрелер саны 114 яғни алты есе 19 санымен аяқталады. (19x6=114). Құранда «*Оның үстінде он тоғыз*» деген арнаулы аят бар. (74-суре, 30 аят). Осыны қай мағынада ұғуға болады? Осы 19 Құранның көп аяттарын ишарат, шартты белгілермен

(әріптермен) берілгенін дәлелдейді. Ол өзі күрделі есеп. Оны талдау үшін электрондық есеп машинасын қолданған. Мұның бәрі адамның қолынан келмейтін ғажап құбылыс (мұғжиза). Демек Құран ұлы мұғжиза деген қорытынды шығады. Айтылған кітап көп елдерге тараған. Соның түрікше аудармасымен біз танысып отырмыз.

Біздің көп жылдардан бері айналысып келе жатқан зерттеулеріміздің негізі әдісі ғылыми киас әдісіне сүйену, ғаламның құрылыстық негізіне сүйену.

Осы жолда 19 санымен біз де кездесеміз. Бірақ біздікі басқа табиғи – ғылыми негізде. Осымен байланысты біз 19 әріпті дұғаны 4 сөз негізінен алып қарамақпыз.

Сонымен қатар 19 санының өзін біз табиғи – тарихи мағынада былай қараймыз. Мүшел жұлдыз саны 12, көктердің және жердің қабат саны 7. Осыларды қоссақ болады:

$$12 \pm 7 = \begin{cases} 19 \\ 5 \end{cases} \quad 19 \pm 7 = \begin{cases} 26 \\ 12 \end{cases}$$

осындағы тамаша сан - 26 темір саны. Ол болса қазақтың Темір Қазық түсінігіне апарады. Ол ең көп тараған, ең берік, магнит қасиеті бар зат. Демек сол арқылы барлық табиғи заңға қол созуға болады. 19 саны Құранда айтылған болса, темірге арналған Құранда ерекше сүре (57- алхадид) бар.

Осы темір мәселесіне келгенде діни, ғылыми және халықтық тарихи үш тарау бас қосатын түрі бар. Әсіресе қазақтың қазыналы тілінен көп мағына шығатын түрі бар. Сол себепті біз бұл еңбекті *Шаңырақ* атадық. Қалған ойды оқушы өзі қосар.

2. Төрт таған – төңіректің төрт бұрышы немесе Жер заттарын құрушы төрт тек (от, су, жел, жер) мағынасында алуға болады. Таған деген сөзді бәлкі: *Тақ* - орын, *ан* - аспан мағынасында алуға болады. Қазақтың «төрт дегенім төсек» дегені сол орын мағынасында ғой: «Жер адам төсегі».

Төрт тағанды шаршы деп алып, алты шаршыдан текше (куб) құрауға болады. Ол Қағбаның бейнесі, ол Жер тегінің бейнесі, темір саны.

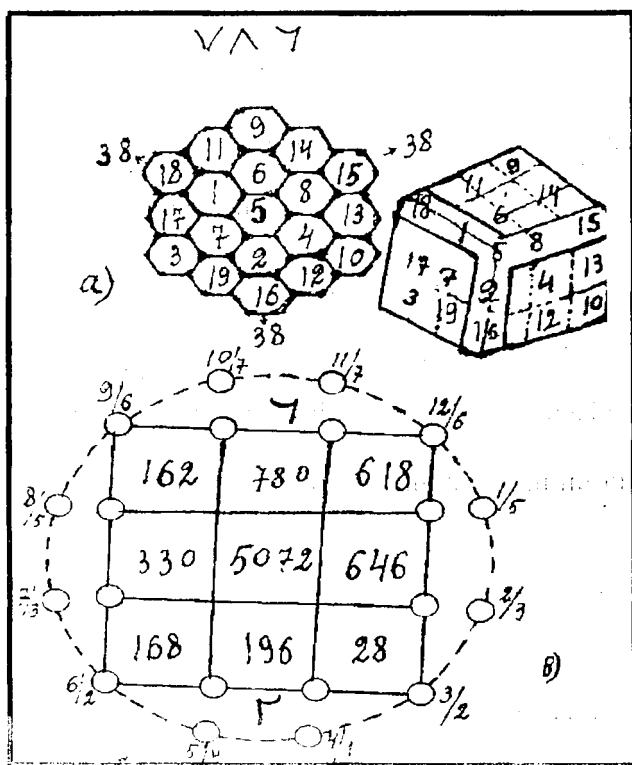
Текше саны мен он тоғыз сандарының байланысын түсіну үшін 1-суретті қараңыз үстінгі сол жақта (а). Бұл өрнек математика ғылымында белгілі нәрсе. Оның мазмұны ортаға 5 санын қойып, соның айналасына 18 ұяға 18 санды орналастыру. Сол орналастырудағы мақсат бес орыннан тұратын ұзын үш бағытта сандардың және айнала шетіндегі үш орындағы сандар жиыны тұрақты сан 38 болу керек:

$$18+1+5+4+10=3+7+5+8+15=9+6+5+2+16=38$$

$$18+11+9=9+14+15=38 \text{ (т.б.)}$$

Тек осылай ғана орналасқанда айтылған шарт орындалады, басқаша қойылса орындалмайтын болса керек.

1-суреттің оң жағында (б) айтылған өрнектің текшемен қатысы көрсетілген. Мұнда 5 саны текшенің төбесінде, ұзын үш бағыт текшенің үш қырымен (кабырғасымен) байланысты. Басқа сандар текшенің жақтарына орналасқан. Сонымен үш жақта төрттен сан бар; үш қырдан екіден сан бар, төбеде біреу (5), барлығы болады: $3 \times 4 + 3 \times 2 + 1 = 12 + 6 + 1 = 19$.

1-сурет

Алғашқы өрнек бойынша оны былай жазуға болады: ортада біреу (5), оның айналасында 6, оның сыртында онан екі жер $6 \times 2 = 12$ барлығы болады: $1 + 6 + 12 = 19$.

Енді сол текшенің бір ғана бетін, бір ғана шаршыны алып соны «9» ұяға бөлеміз. (2-сурет астындағы б).

Мұнда 9 сан, ортада тағы да 5 2а-сурет. Мұндағы шарт қай бағытта санаса да түзу сызық бойындағы үш санның жиынтығы болады 15.

$$2+9+4=7+5+3=6+1+8=2+5+8=4+5+6=15.$$

Бұл шаршыны біз *әл-Фараби заманындағы атақты ғалымдар кітабынан алып құрастырып пайдаланып отырмыз*. Оның төрт бұрышында төрт періште және төрт тек:

- 1) Сегіз жақты (жел-Жебрайыл -246).
- 2) Жиырма жақ (су- Микаил-111).
- 3) Төрт жақ (от-Ғазраил-318).
- 4) Алты жақ (текше- Жер-Ысрафил-382).
- 5) Он екі жақ (ортада- Жұлдыз тек).

Айтылған төрт жерлік тектер жұп сандардың орыны: 2,4,6,8. ортада тек сан 5 (жұлдыз саны). Жұптар арасында тектердің қасиеттері - 1-суық, 7-ылғал, 9-ыстық, 3-құрғақ.

Бұл өрнектің 15 тұрақты санның шығатын түрі 2-суреттің үстінгі бөлігінде оң жақ бүйірде көрсетілген. Оның өрнегі мынау:

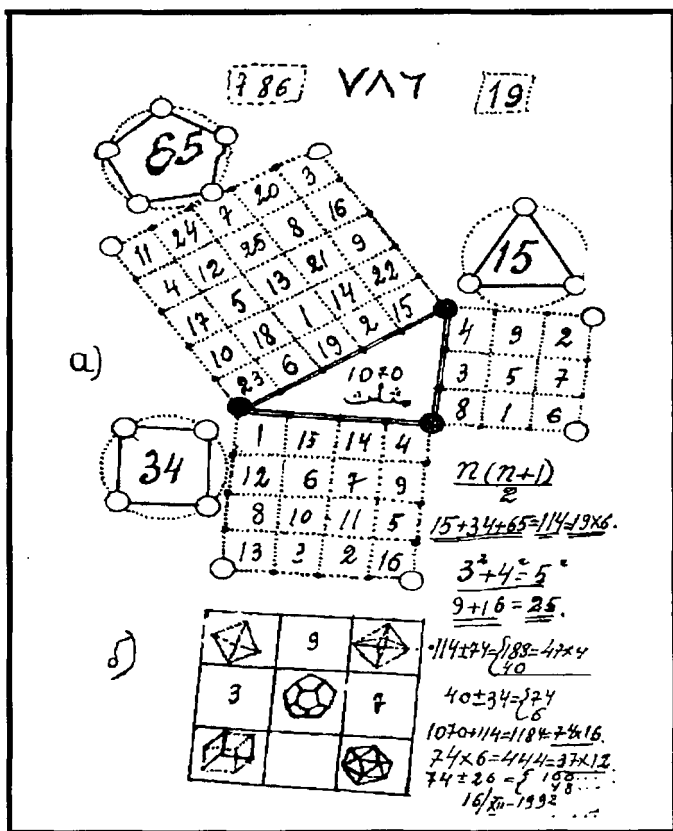
$$\frac{n(n^2+1)}{2} = \frac{3(9+1)}{2} = 15$$

осы өрнекте $n=4$ болса, ол 16 ұялы шаршы болады. $n=5$ болса, ол 25 ұялы шаршы болады. Олардың тұрақтылары мыналар:

$$\frac{4(16+1)}{2} = 34; \quad \frac{5(25+1)}{2} = 65$$

Осы үш шаршыны біз Мысыр үшкілінің қабырғаларына салдық. Қатпарынан келетін 3, 4, 5 сандарынан жасалған тік бұрышты үшкілді ғылым тарихында *Мысыр* (Египет) *үшкілі* атайды. Екінші жағынан сол Мысырдың атақты, ғұламасы *Ыдырыс пайғамбар*. Ол кісінің бір нысаны аты *Мусагас* яғни *үшкіл* деген сөз. Сонымен байланысты біз айтылған үшкіл ортасына осы сөзді жаздық. Оның сандық мәні болады:

1070=214x5 . Осымен байланысты тамаша есептер шығады (2-суретті караңыз). Мысалы үш тұрақты сан жиыны болады: 15+34+65=114=19x6, яғни 19 саны алты есе. Басқасына кейін ораламыз.

2-сурет

Сонымен төрт тек, төрт қасиет- осы сегіз Жер сырына жатады. Ортадағы 5 болса, ол аспан саны (пешене, пентаграмма).

Ертедегі ғылымдар осылайша жер мен көк заттарын екі бөліп караған. Мысалы Пифагор және оның шәкірттері музыка ноталарының қатынасын айтылған тек жерлік сандармен есептеген. Мысалы 9/8, 3/2, 4/3, 2/1. Әл-Фараби оған ортадағы 5 санын қатыстырған: 5/4, 5/3, 15/8. Әл-Фарабидың 9 шекті домбырасы деген түсінік осыған келіп соғады: дәйекті 9 санын ол тегіс қолданған, сол бойынша 9 шекті аспап (Ал-Дют-домбыра) жасаған. Әр түрлі есен шығаруда, баян ашула, дәрігерлікте, тұмар беруде осы айтылған тоғыз ұялы шаршы 20

қолданады. Былай карағанда бұл өзі қазақтың 41 құмалак салудағы 9 орынды ұясына дәл келеді. Қазақ шаңырағының төбесіндегі *күлдіреуіш* (күңтіреуіш) торыда соған келеді, мүшел есебінде соған келеді. (1-сурет в) шеңберін қараңыз. Ондағы 12 бөлінген үлкен шеңбердің айналасындағы кішкене шеңберлердің қасында 12 мүшел реті, оның астында жеті хат көк реті. Демек бұл да $19=12+7=19$

Мысалы 1/5- 1-Тышқан, 5-Арай, 2/3-2- Сиыр, 3-Шолпан, т.б. Осы шеңбер ішінде соған сәйкес сызылған 9-ұялы шаршы тұр. Ол ұялардағы сандарға кейін ораламыз. Демек бұл арада біз 19 санының тағы бір тамаша өрнегіне кездестік. Құран кәрімнің басы 19 әріпті төрт сөзден басталса, оның барлық сүрелер саны да соны алты есемен аяқталады. Бұған алғашқы айтылған 38 санын қосамыз.

$$114+38=152=19 \times 8$$

Енді 1-суреттегі шеңбер ішіндегі шаршының сандарына ораламыз.

Олар жоғарыда айтылған басқы дұғаның, яғни «19» әріпті төрт сөздің сандары. Мұны өздеріңіз ойланып, салыстырып қараңыз.

Басқаша айтқанда төрт сөздің сандық мәндерін төрт бұрышқа қойдық (n-беттегі сандар). Бұлардың жинақтары араларында.

$$618+28=646$$

$$618+162=780$$

$$168+28=196$$

$$168+162=330$$

кергіштері:

$$168+618=786$$

$$28+162=190$$

Кейінгі екі сан сол төрт сөздікі: оның үстіне сызықтың ортасындағы сан былай есептелген:

$$2(168+28)+6(618+162)=196 \times 2+6 \times 780=392+4680=5072.$$

Бұлай есептеудің негізін біз мынадан алдық. Шаршының тіркелген төрт бұрышындағы $\frac{3}{2}, \frac{12}{2}$ -мүшел мен 7 хат көк сандар бойынша төменгі екі бұрыш: $\frac{3}{2}, \frac{6}{2}$ жоғарғы екі бұрыш: $\frac{9}{6}, \frac{12}{6}$

Осы сандарды байқап қарасақ 2,6 сандары айқын тұр. $9:3=3$

$$6:3=2$$

$$12:2=6=3 \times 2$$

Бұл аспанның өзіне жазылған темір санының, түзу көп
 фактылар санының бейнесі 26,62

$$62 \pm 26 = \begin{cases} 88 \\ 36 \end{cases}$$

Жоғарыда келтірілген бес тектің сандары мынау (4-жак
 тетраэдр, 8-жак –октаэдр, 6-жак –гексаэдр (текше) 20-жак-
 икосаэдр, 12-жак-додекаэдр)

Аттар	заттар	сандар			жиын
		Жак	Төбе	қабырға	
Тетраэдр	От	4	4	6	14
Октаэдр	Жел	8	6	12	26
Текше	Жер	6	8	12	26
Икосаэдр	Су	20	12	30	62
Додекаэдр	Жұлдыз	12	20	30	62
5	5	50	50	90	190

Дүние құраған барлық бес тектің – бес тұлғаның (пешененің)
 жиындық саны 19x10, яғни айтылған 19 санның кәміл дәрежесге
 еселенген саны болып шығуы ғажап сыр! Осы санды мен
 осыдан 25 жыл шамасы бұрын шығарған болатынмын. (1967-
 жылы «Білім және Еңбек» журналында жарияланған, 1978
 жылы «Табу» кітабында тағы басқа жерлерде жарияланған).

Айтылған 19 санымен қатар мұнда мені қайраң қалдырған
 сан темір (текше) саны 26 және оның айналық сыңары 62,
 екеуінің жиыны болады:

$$62 \pm 26 = \begin{cases} 88 \\ 36 \end{cases}$$

Бұлар ғажап сандар: $8 \times 11 = 88$ сегіз. Ай ($10 + 11 = 11$); $36 = 12 \times 3$
 $36 \times 10 = 12 \times 30$

Шеңбер мүшел – 12 және Отырарда 30 бап.

От төрт жак тетраэдр өзіне өзі айналық сыңарлы зат. Онан
 текше тағы басқалары шығады. Оған мүшел санын қосса
 темір саны шығады: $14 + 12 = 26$.

Сол кезде мені таңқалдырған ғажап алдымен «Әл-Хадид» (темір) атты 57-сүре болған. Оның себебі ал-артикл, оның саны 31. *Хадид* арабша *темір*. Оның сандық мәні: $x=8$, $d=4$, $y=10$, $d=4$, жиыны болады: $8+4+10+4=26$. Онан шығады:

Яғни темір саны, *текше* саны, *қағба* саны, *қан* саны, *жүрек* саны, «*Темір Қазық*» саны. Екінші жанынан *алхадид* болғанда ол: $31+26=57$, яғни ол айтылған сүре саны, оның Құранның сүрелерінің дәл ортасы, $\frac{114}{2}=57$, ол үшін $19 \times 3=57$.

Осымен, бір таңыс етеліңіз! Осымен, бір таңыс етеліңіз! Осымен, бір таңыс етеліңіз!

Осы арада келіп *екі ғажап* сан бас қосады: Екі еселейміз:
 $26+19=\begin{cases} 45 \\ 7 \end{cases} [26]$.

Тағаша өрнек. *Аллаһқа шүкір*. 26.V.1995.

$$45 \times 2 = 90$$

$$7 \times 2 = 14$$

ҒАЖАЙЫП ҒАЛАМ

Сегіз еселейміз:

$$45 \times 8 = 360$$

$$7 \times 8 = 56$$

шенбер күн (тәулік) (табиғат)

Күранды бердік” деген пайғамбарымызға. Осы аяттағы сөздердің сандық мәні болады:

Ал-Хадид – *үш тоғыз* деген сөзде ғажап мазмұн жатыр. 19 саны айтылады, тағы айтылады. *Үш үшкіл* саны еске алайық.

Үшкіл-сырын түсіну біздің тағдырлық ісімізін сүресінің (54) *Үш* болмаса жазық *бет* жоқ, *табан тірек* жоқ, *зат* жоқ.

Арабша сан деген сөз ғалам. Оның сандық мәні болады: $f=70$, $d=4$, $d=4$, жиыны: $70+4+4=78$ немесе *үш темір* (хадид) $-26 \times 3=78$.

Біздің *үш жүз* осы мағынада, *бір ел-қазық* деген түсінік.

Құран кәрімде осы жөнінде, талай жерде ескертілген. Мысалы, бұрын екеу (елші мағынада) жіберілген болатын. Оған тұрақталмаған соң *үшіншімен* бекіттік деген. Әуелі *үшеу*, кейін *жетеу*, жиыны толық сан он деген.

Пайғамбарымыз Мұхаммед (С.А.) *үш* мешің арасының сапары қайырлы деген. Ыдырыс пайғамбардың ныспы аты *Үшкіл* (Масалас) секенін көрдік. Сол *Үшкілдер* ғаламның үлгісі. Алтын = *зуһас* = $107+79=786$.

$$5. \text{Темір} = \text{хадид} = \text{حديدي} = 21+21+26+26=52$$

Сол Мысыр үшкілінде ғажап ишарат тұр. Оның үш қабырғасы барлық түзу көп жақты бес тектің атауларын-жақ түрлерін көрсетеді: үшкіл жақтылар-от, жел, су, төрт күл (шаршы) жақты –жер, бескүл жақты – жұлдыз (2-суреттің екі бөлімін салыстырып қараңыз).

Сол суреттегі өрнектерге келейік:

$$114+74 = \begin{cases} 188 \\ 40 \end{cases} = 100+88=47 \times 4=94 \times 2$$

Алғашқы $114=19 \times 6$ сурелер саны. Сол 19 саны үстерінде деген аят 74-сүреде келген.

Осы екеуінің астасқан жерінен күміс саны 47, Ай сан, «Мұхаммед» сүре саны, Замзам (94) саны пайғамбарлық сан (40). Бәрі келіп бас қосуы тегін емес. Оның үстіне темірдің екі сыңары $62+26=88$, жүз (қыр) саны, «Қ» тағы осында. (50-сүрені карасақ). Ол жөнінде басқа еңбекте айтылған. Оны былай талдауға болады:

$$19 \times 2 + 12 = 38 + 12 = 507$$

Бұл түзу көпжақтылардың саны екені көрініп тұр: жақ саны, төбе саны, екеуін қосса болады:

$$50 + 50 = 100 = \text{«Қ»}.$$

Пәкістан ғалымы Ахмед Дидат «Қ» әрпі «Құранның» бас әрпі. Бұл түсініктер бірін бірі толықтырушы, нығайтушы нәрселер деп білеміз деген. Осымен байланысты 19 саны айтылған сүре санымен темір (хадид) санының жиыны сол «Қ» = 100 болуы тамаша: $74+26 = \begin{cases} 100 \\ 48 \end{cases}$

Олардың айырмасы «48». Ол қайталама сан.

$$\begin{vmatrix} 8 & 4 \\ 4 & 8 \end{vmatrix} = 64 - 16 = 48$$

Мұның жеті қайталау ишараты Құранда көрсетілген.

Мысыр үшкілінің үш қабырғасын былай түсінуге болады: $4 \times 4 = 16$ шаршы-жер. Оның тұрақтысы 34. Мұхаммед (M=40) Расул Аллаһ сонда, ол адам мекені алты жақты- текше. Осы екі саннан шығады үстіндегі ($19=12+7$)

$$40 \pm 34 = \begin{cases} 74 - \text{оранған} \\ 6 - \text{жер} \end{cases}$$

Мысыр үшкілінің Ыдырыс санының, сүрелер санымен қосындысы айтылған 74 санымен 16 есе келеді. Бұл да тамаша. 16 - Ара сүресі *ал-Нахл*. Оның сандық мәні $31+88=119=100+19$.

Бұл да бір ишарат араға ұя салдык. Аллаһ уахи қылады. Оның ұясы жоғарыда айтылған барлық формалардың тамаша негізі болып табылады.

Айтылған t_4 санын 6 еселесе, яғни жер саны (алты алаш санына) еселесе болады: $74 \times 6 = 444 = 37 \times 12 = 4 \times 111$.

Бұл тамаша сан Ал-Тарик (86-сүренің) жиын саны. $86+341+17=444$

Ол тахул саны, яғни ғаламның қайталау саны. Сонымен қатар 86-радон, ақырғы нейтрал газ, ол 74 пен байланысты.

$$86 \pm 74 = \begin{cases} 160 = 16 \times 10 \\ 12 \end{cases}$$

Осылардың бәрі көп ойлауды керек етеді. Басқаша жазсақ болады: $37(86-74) = 74 \times 6$

37 қатар саны, 74 санының жартысы. Мұнан шығады.

$$37 \times 86 = 74 \times 43 = 3182$$

43-көрік, ол қайталанған жеті ортасы: $40+41+42+43+44+45+46$
ол

$$86 = 43 \times 2; \quad 74 = 37 \times 2 \quad 43 \pm 37 = \begin{cases} 80 \\ 6 \end{cases}$$

Алтай = Жер + Ай. Тұрақты $34 = 17 \times 2$

Мысыр үшкілінің қиғаш (көлбеу) қабырғасы 25 ұялы. Оның тұрақтысы $65 = 13 \times 5$

Бұны бес бұрыш жұлдыз жолы, сәуле жолы деп білеміз. Оның дәл ортасында 13, яғни ол темір санының жартысы, бір басы (Екінші басы жерде – ең астыңғы сол жақтағы сан). Үшкіл мен аспан шаршысының жапсары ортасында 19. Бұл да ойда болсын.

Аспан жаршы мен жер шаршысының арасын жалғастырған шарты 9 ұялы. Ол дәйекті сандар шегі, ол үшкілдің, яғни басқы тектің шаршысы: $4+5=3^2=9$

Мұнан мыңандай өрнек шығады: $4^2+3^2=5^2=4^2+4+5=5^2$ $4(4+1)=5(5-1)=20$ аят санын

Бұған қосамыз $3^2=9$, болады

$$20+9=\begin{cases} 29 \\ 2605+111=2800=70 \times 40 \end{cases}$$

29-мыс үшінші; 11-аспан Шолпан, бірінші аспан (Ай).

Осы тоғыз ұялы шаршының көп қолдану себебі де осында.

Оның үштік саны (ж=3). Мысыр үшкілінің дәл ортасында:

$$4544+2800=7344=1836 \times 4.$$

$$19+3=\begin{cases} 22=11 \times 2 \\ 16=4 \times 4 \end{cases} \quad \text{11-Қос Ай, 16-Жер.}$$

Протоң $16=4 \times 4$ бөрт есе. Ойлап қараңыз: ғалам заттық өзегі төңіректің төрт бұрышы. Оны былай жазып бір қаралық:

Жердің соған сәйкес екі саны соған (мысқа) тең:

$$\begin{cases} 360 \times 8 + 1296 = 786 \times 6 \\ 15+14 \end{cases} \quad \text{немесе} \quad \begin{cases} 1 \\ 1 \end{cases}$$

Екі еселеу:

$$30 \pm 28 = \begin{cases} 58 \\ 2 \end{cases} \quad \begin{cases} 153 \times 12 = 786 \times 6 = 4716 = 4700 + 16 \\ 15\text{- тас, } 14\text{-Ибраһим} \end{cases}$$

Бас бата алты есе, яғни ғалам алты күнде жаралған. 360 шеңбер саны, $2 \times 7 = 14$, екіз сегіз өзек сан. Бәрі өз орындарын

алған. Ол орындар жұлдыздар орындарынан шыққан. Оның бәрі аспанды құрадысында 1+2-суреттерде көрсетілген. Ойлаған адамға расында ғалами зор мұғжиза. Оның зор ант қасым

Екеуі белгілі айтылған сандар. Жеті қайталаса болады:

Қасым $مِسْق = K+C+T=100+60+40=200$ ғақыл кіші абжд бойын $7(29+19)=48 \times 7=336=203+133=336$ ал+һармыс

Жеті $31+205+100$ н екі жұлдыздың (айдың) жарылқат берілген санаты $31+305$ н

Ұлы Құрандағы ғажайып бейнесі екі саннан байқа 61×5 Олар 54-Аді-Қамар (Ай) санатының шаршысы

һармыс (Ал-һармыс) Ыдырыстың тағы бір ныспы аты. Бұл мәселеге кейін тағы ораламыз. Оған дейін бір керекті мәселе

1-суретте 19 ұялы сызықтың қалай жасалғанын қарап көреміз.

Жер бейнесі (темір бейнесі) текшенің бір шаршы бетін (жағын) алып қаралық. Он тоғыз орын (ұя немесе ноқат) бар екенін

білеміз. $542+570+506=1628$ (9-сүре, 36 аят)

Оның қарама қарсы тағы тоғыз, болады 18. Қалған 4 жағында екіден 8, барлығы болады

Осы екі санын үстегі үшінші сан қосамыз. Ол «Аллаһ сабыр етушілер мен бірге» деген аят (2-сүре, 153 аят, 8-сурет

$9 \times 2 + 4 \times 2 = 2(9+4) = 26$.

Баскаша айтқанда текшенің орны –ноқат саны болады: 6-
жак, 8-төбе, 12-қыра. жиыны $6+8+12=26$.

Текше көлемді зат, оны қазық бетке, айтайық қағаз бетіне түсіретін болса оның айтылған 26 нокаты бірдей көрінбейді. Оның бір ғана жағын түсіретін болсақ, оның тек 9 нокаты көрінеді. Екі жақ беті көрінетін етіп түсірсек, оның 15 нокаты көрінеді: үш қырында екіден, екі жағында төрттен, төбесінде біреу:

$$2 \times 3 + 4 \times 2 + 1 = 6 + 8 + 1 = 15.$$

Үш жағы көрінетін етіп түсірсек, сонда айтылған санның үстіне бір жақ саны 4 қосылады, яғни болады:

$$2 \times 3 + 4 \times 3 + 1 = 6 + 12 + 1 = 19$$

Бұл 19 сан текшені жазыққа түсіргенде ең көп көрінген нокат саны. Текшенің қалған 7 нокаты көрінбейді, сызық астында қалады. Оны 1-суреттегі а) көрсетеді. Оның айналасындағы 12 нокат көрінеді, ортадағы 7 нокат көрінеді. Осы кейінгі 7 нокат астындағы дәл сондай жетеу көрінбейді.

Енді осы көрінген 19 санын айтылған екі топқа бөліп қарағанда 12-мүшел (шеткі), 7 хат аспан (ортадағы) деп қарасақ. Көрінбеген 7 жер қабаты болмақ.

Енді осындағы сандардың орналасуын қарайық. Ортадағы 7 сан бірден жетіге дейін болу керек те, шеткі 12 сан сегізден он тоғызға дейін болу керек қой. Негізінде соған жақын. Тек бір пар сан орын ауысқан. Олар 3 пен 8. Үш саны ішкі жетілік шеңберде емес, сыртқы он екілік шеңберге қойылған. Оның орнына 8 саны ішкі шеңберге қойылған. Осы ауысу арқасында айтылған өрнектің шарты орындалған.

Бұл екі санның қандайлық өзгеше қасиеттері бар?

3-заттың басы, әуелі үш деген. Демек екі он тоғыз $19 \times 2 = 38$ тұрақты санның жол басы үштен басталу керек. Онан кейін 7 деген. Сызықты байқасаңыз үштен кейін айтылған үлкен жолда жеті саны тұр. Екеуі болады кәміл сан 10 деген, ол ортадағы екі $5 \times 2 = 10$ (үстіндегі және астында). Он кейін сыртқы шеңберде болмақ санның екеуі қосылып үштен орын ауысқан $8 = 3 + 5$.

Сонымен бір жолдың санын табамыз: $3 + 7 + 5 + 8 + n = 38$
 $23 + n = 38$. $n = 38 - 23 = 15$.

Бірінші тұрақты сан 15 –тас саны табылады. Осы есепте негіз болған нәрсе 3 санның жер мен аспанды байланыстыратын сан екені негіз болды. 2-суретті Жермен аспан шаршыларын үштік (32-9) тоғыздық шаршы жалғастырғанын көрген едік. Енді мінеки, сол сан, сол 15 дәл келеді. Сегіздің өзгешелері ол темірлік екі санның жиыны:

$$6 \pm 2 = \begin{cases} 8 \\ 4 \end{cases}$$

Осы нұсқау бойынша екінші ұзын жолды 9 саннан бастау керек (32=9). Онан сегіздің екі саны орталықтан қиас қарсы орналасады. Онан шығады:

$$\frac{9+6+5+2}{22} + n = 38$$

$$6+5=8+3=11; \quad \text{демек} \quad n=38-22=16 \quad n=(19-11)2=8*2=16$$

Қалған үшінші бағыттың бастары айтылған сандардың екі есесі: $9 \times 2 = 18$, $5 \times 2 = 10$. Бұлардың ортасында 5 саны бар: $38 - (18 + 10 + 5) = 38 - 33 = 5$. Ол 1 және 4 олардың үлкенін кіші жағына ($4 + 10$), кішісін үлкен жағына ($18 + 1$) орналастырамыз. Сонымен, текшенің үш дәрежелі төбесінен орнатылған үш білік бағытының сандары шықты.

Сыртқы шеңберде қалған 6 сан айтылғандардың арасында. Сондықтан оларды табу оңай:

$$38 - (3 + 18) = 38 - 21 = 17;$$

$$38 - (3 + 19) = 38 - 22 = 16;$$

$$38 - (16 + 10) = 38 - 26 = 12;$$

$$38 - (15 + 10) = 38 - 25 = 13;$$

$$38 - (18 + 9) = 38 - 27 = 11;$$

$$38 - (9 + 15) = 38 - 24 = 14;$$

19 санының осылай 19 ұяға орналасуы, оның тұрақтысы екі есе $19 \times 2 = 38$ болуы ғылым тарихында бар. Бірақ оның қандай жолмен табылғаны маған мәлім емес. Бұл кесте сызықты біз аят-хадиске сүйеніп, онан әрі қарай Қиас әдісімен шығардық.

Мұндағы ең тамашасы Құран Кәрімде арнайы айтылған 19 бен 26 (хадид) сандарының тамаша қабысуы және соның ғаламда құраушы заттармен, жер мен көкті жалғастырушы тұлғалармен қабысуы. Ойлап қарасаңыз мұның ар жағында Тәңірінің талай мұғжизасы жатқанын сезесіз.

Осында айтылған сандарды жалғастыратын бір мүшелдік өрнек ұсынамыз және оларды химиялық заттармен салыстырамыз.

$$2(6K_i+1)=n$$

мұнда $K_i=1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8$.

1) $2(6*0+1)=2$ - гелий (He)

2) $2(6*1+1)=14$ - силиций – (Si)

3) $2(6*2+1)=26$ - темір (Fe)

4) $2(6*3+1)=38$ - стронций (Sr)

5) $2(6*4+1)=50$ қалайы (Sn)

6) $2(6*5+1)=62$ –самарий (Sm)

7) $2(6*6+1)=74$ - вольфрам (W)

8) $2(6*7+1)=86$ - радон (R)

Кестенің басы, мәні мен айғағы инерт газдың басы мен аяғына дәл келуі кездейсоқ нәрсе емес. Олардың ортасында *ғаламның бес тұлғасы* – түзу көп жақтылар сандарымен дәл келеді. Бұл әрине, тамаша табиғи заңдылық келісімнің көрінісі (14, 26,62). Қалғандары осыларға байланысты:

$$26+62=88=38+50$$

$$62+12=74.$$

Барлығы да көп тараған, тас құраушы металдар.

Мұнда бір еске алатын нәрсе, айтылған сандарға жауапты қарау.

$$19 \times 2 = 38$$

$$26 \times 2 = 52$$

$$90 \text{ немесе } 37 \times 2 = 74$$

Бұларда терең сырлар жатыр. Құран Кәрімнің 38 және 50 сүрелерде мынандай жеке әріп, мұқатағаттар бар:

$$38. \dots \dots \dots \text{ с.} \dots \dots \dots 42 (90) \dots \dots (88)$$

$$50. \dots \dots \dots \text{ Қ} \dots \dots \dots 42 (100) \dots \dots (45)$$

Осы белгілердің сандарын жоғарыдағы сандармен байланысы айқын көрініп тұр.

$$2(26+19) = 2 \times 45 = 90$$

$$62+26=50+38=88$$

$$100+90=190=19 \times 10=38 \times 5$$

Бұл екеуі де (38,50) айтылған мүшел өрнегінде ғалами бес тұлғамен қатар, солардың арасында келетінін көрдік.

Бұл, әрине Жаратқан Иемнің бізге білдірген ишараты.

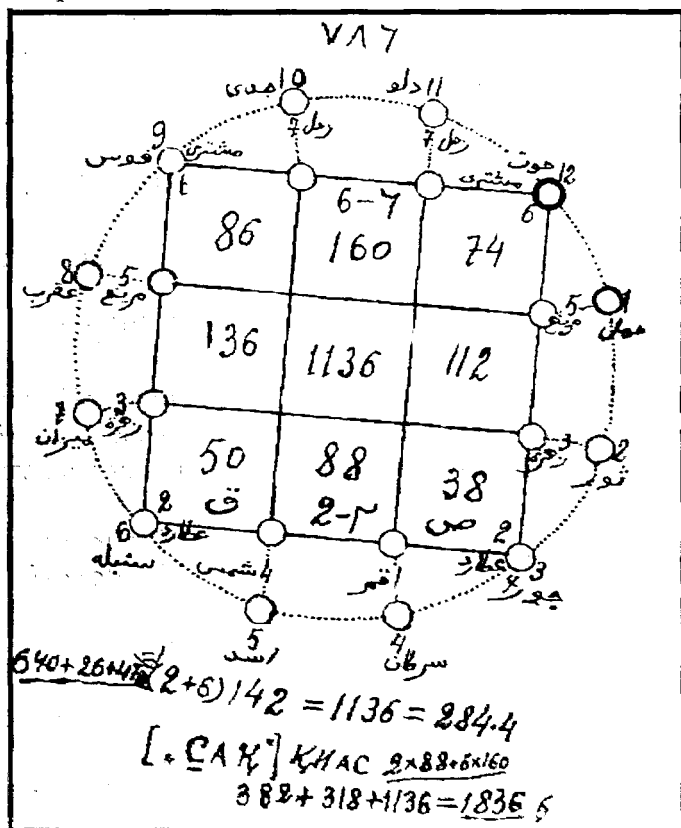
Осы сандардың өз ара қатысын, оның шаршылық қиастарын көрсету үшін 3-сурет жасалды. Онда сандық есебін дұрыс табу үшін 12-мүшел жұлдыз бен 7 хат аттары арабша берілген.

Сурет астындағы табиғи сандарға көңіл аударыңыз. Онда Сүнбіле (142). $142 \times 2 = 284$ - Ғұтарад, т.б.

Осындай ишарат жөнінде тағы қиас келтіреміз.

37-суре – Сафар (Қатарлар, 182 аят). Осы сүреде бір аят бар онда Құранға сенбеушілердің төбесінен қатарласқан періштелер тарапынан түскен азап айтылады. Осы аятпен олардың «үстінде он тоғыз» деген аяттың байланысы бар секілді. (Ол 74-суре, 30-аят). Бұл арада есе болатын тағы бір нәрсе осы сүрелердің еселігі. $37 \times 2 = 74$

Сол 37-сүреде белгілі пайғамбарлардың қатерлі ауыр азаптары қабыл болған тәубалары, құрбандықтары айтылады. Ибраһим құрбандығы, Мұсаның, Жүністің судан азаттықтары. Су періштесі Микаилдың сандық мәні 111. Ол айтылған сүре санының үшкілі $37 \times 3 = 111$

Біздің ойымызша атом бомбасының жарылып азат алаңға түсуі соған бір ишарат сынды. Сол жарылыстан пайда болатын, адамдарға азап көрсететін зат (химиялық метал) стронций, оның рет саны 38. Ол өзі 19 санның *екі есесі*. Ал 37 саны 74 санының (19 айтылған сүре санының) жартысы. Демек:

$$37 \times 2 = 74$$

$$19 \times 2 = 38$$

Осыны бір ойлау керек. Құранда «ескерту берілгендер» деп отыр ғой. Сол есте болсын. Қазір біздер айтылған пайғамбарлар секілді шын ықыласпен зор тәубәға келсек. Тәңірім бізді жарылқар деген үміт бар.

Айтылған 37 сүремен байланысты *айтылған* бір тамаша сыйға ораламыз. 20 ғаламның қайталау есебі.

Келтірілген мүшел өрнегінде ең ақырғы сан 86 екенін көрдік. Құран кәрімде осы сандағы сүре аты Ал-Тарик, 17 аят. Оның мағынасы Тұнқатушы – Жарқыраған жұлдыз. (86,3)

Тағы сол сүреде: *«әркімнің үстінде бір бақылаушы бар»* деген (86,4) Демек жан иесінің жұлдыз әлемімен сәйкес екені ескертілген.

Осы сүренің жиындық саны:

$$86 + \frac{310 + 31}{341} + 17 = 444 = 4 * 111 = 37 * 12 = 74 * 6$$

Мұндағы тамаша айтылған Сафтар санына қайта оралдық. Оралған толық мүшел есе арқылы. Осында бір тамаша «каф» жатыр.

Ислам ғылымының тарихында *тахул* деген бір түсінік бар. Ол өзі Құс жолының (галактиканың) айналу есебі. Осы сөздің сандық мәні айтылған 86-сүренің жиын санына, Сафтардың мүшел есе санына дәл келеді. $M=400$, $x=8$, $l=30$, жиыны $400+8+6+30=400+44=444$ осы санды «қырық» (40) деген саннан шығарамыз.

Қырық (арбағ+он) Он төрт (арбағ) ғашар.

Қазақшалағанда екеуі бір үндес болып шығады. Төрт он
Он төрт

Бұл өзі алдына бір мәселе: ертедегі түркі тілі мен араб тілі арасында бір терең байланысты көрсетеді (оңнан солға, солдан оңға қарай)

Ал енді қырық деген сөздің үш бейнесін алайық:

1) АБЖД бойынша- $400=100+200+100$

2) Жай сандық мәні 40

3) Кіші абжд мәні - 4

Жиыны 444

Бұларды жеке алғанда 400- Күн, 40- пайғамбар саны, 4- төрт таған. Екіден қоссақ:

$$440=88 \times 5=(62+26)5$$

Немесе 110×4 төрт теміртас ($\text{Fe}_3\text{O}_4=78+32=110$)

Темірдің түрікше және арабша екі атын қосамыз.

$$640+26=\begin{cases} 666=6 \cdot 111=37 \cdot 18 \\ 614=307 \cdot 2 \end{cases}$$

немесе $= 666=74 \cdot 9$, тоғыз арқылы 19 санына қайта оралдық.

86 санның мүшелді өрнектегі серігі 2. Ол Құранның шоқтық сүресі (ал-Бақара). Сол сүреде Ибраһим пайғамбардың құрбан шалғаны айтылады. Ол мәселе 37-сүреде толықтырылған.

Осылармен байланысты 53- Ал-Нұжым (Жұлдыз) сүресін еске алайық.

Расында Ол «Шығра» жұлдыздың Раббы (29) деген. Бұл Расул Аллаһға Хыра тауында болған көрініс екен.

Осында «Ал-Шығра» жұлдызымен 86-сүредегі «Ал-Сақаб» жұлдыздары бір мағыналас, аспан жолының белгі, белделі шырақтары деп білеміз. Оның бәрі адамдарға өзі тұрған мекенін үйрету. Бұл аят алғашқы келген Хыра тауындағы көрініс болса, сол тауда алғашқы келген аяттарды «оқы! (Ақра)» деп басталды ғой. 96 - Ал-ғалақ (Үйісканқан) атты сүренің басқы бес аятты сол Хыра тауында келген. Олар мыналар: *Оқы, сондай Жаратқан Раббыңның атымен оқы. Ол адам баласын ұйыған қаннан жаратқан (2) оқы, Ол Раббы аса ардақты (3) сондай қаламмен үйреткен (4) Ол адамзатқа білмеген нәрсесін үйреткен(5).*

Ал-Ғалақ сөзінің сандық мәні болады: $31+200=231$, яғни $r=70$, $л=30$, $қ=100$, жиыны: $200=r$ яғни Алра деп келетін мұқтағат санына тең:

$$r=\text{ғалақ}=200.$$

Олар 10,11,12,14,15 сүрелерде. Ол есте болсын.

Құран кәрімнің айқын араб тілінде *адамдарға білім беру үшін жіберілген кітап* екені 43- ал-Зухраф (Көрік) сүресінде айтылған. Сол сүреде Ибраһим пайғамбардың сөздері, істері Мұхаммад Расул Аллахға дейін мұра болып сақталғаны айтылған (3,62 аяттар).

Ғаламның ғажайып көркі атомдардан құралған болса, сол сөздің сандық мәнін екі еселесең болады атом өзегінің – протонның еселік салмағы: Ал+Зухраф а=1, л=30, Ал=31; з=7, х=600, р=200, ф=80, жиыны 7+600+200+80+31=918

$$918 \times 2 = 1836 = m_p$$

Кіші абжд бойынша ол болады: 7+0+8+8+6+1=30, яғни Отырарда отыз бап, Айдың аялдамасы. Оның екі есесі 60 мүшелдік есеп, шеңбер есебі: 60x6=360. Ғалам алты күн (тастан) жаралған –атомнан құралған 43 саны (сүре саны).

Жеті рет қайталанған мұқаттағат сүрелер санының ортасы

$$40+41+42+43+44+45+46$$

$$40+46=86$$

$$41+45=86$$

$$42+44=86$$

Ол жоғарыда айтылған 86 санының жартысы. Бұл осы араға хм арқылы тегін келмеген нәрсе. хм=48, ол қайталауда үздіксіз:

$$\begin{vmatrix} 8 & 4 \\ 4 & 8 \end{vmatrix} = 64 - 16 = 48$$

Ал 43 санын сол бойынша алсақ болады:

$$\begin{vmatrix} 4 & 3 \\ 3 & 4 \end{vmatrix} = 16 - 9 = 7$$

Онан шығады: $\frac{3}{4} = 0.75 = \cos 41^{\circ} 25' = 41^{\circ} 25' * 2 + 38^{\circ} 10' = 121^{\circ} = 11^2$;

Қанның тыныстық өзегінде қызыл түс берген *гемоглобинде* төрт *темір атомы* бар. (екі кабаттағы: а, В кабаттары). Олардың ара қашықтығы:

$$Fe^a - Fe^a = 36A^0$$

$$Fe_e^a - Fe_e^B = 36A^0$$

$$Fe_e^a - Fe_e^B = \frac{40,3A^0}{33,4A^0}$$

Мұнда бірінші (а) қабаттағылар арасы 36 тұрақты сан. Оның хм=48 санымен қатысы

$$48+36=\begin{cases} 84 \\ 12 \end{cases}$$

$$62=26+36\begin{cases} \frac{48}{36}=\frac{4}{3} \text{Күн Ноқат (сол екі сан } \frac{43}{34} \end{cases}$$

Екі катет арасында тұрақты, соған байланысты жетілік есе (хм есе) арқылы (96-86=10):

$$\frac{36*7}{10}=25,2$$

Екінші қабатты екі темір атомының арасы өзгеріп отырады. Қанның жүрісі, адамның тынысы осы өзгеріске байланысты. Сол өзгерістің өлшемі айтылған екі санға сәйкес келеді.

$$36-33,4=2,6$$

$$40,3-36=4,3$$

$$40,3-33,4=6,9$$

$$\frac{48}{36}69=92=\frac{4}{3}69$$

Мұнан мынандай қатынастар шығады:

$$43\pm 26=\begin{cases} 69 \\ 17 \end{cases}$$

$$26\pm 17=\begin{cases} 43 \\ 9 \end{cases}$$

Темірдің сыңарын шығаруға болады:

$$43\pm 19=\begin{cases} 62 \\ 24 \end{cases}$$

Қанның жүрісінде, жүректің тебіренуінде екі және үш қармақта (валенті) темір алмасып отырады. Олардың қуат айырмасы болады: $Fe^{2+} \rightarrow Fe^{3+}=43.43$

Осында тағы сол=43.

Ойласу керек, Жердегі (26) адамды Аллах аспанға көтеріп (17), ғажайып көрікті ғаламын көрсеткен деген ишарат бар осы үш сүреде:

$$26 \pm 17 = \begin{cases} 43 \\ 9 \end{cases}.$$

Ол өзі 9 Айда (Қауыста) болған. Осында келтірілген төрт сүренің шаршысын салып қаралық. Осы жолда бірнеше, біріне бірі байланысты шаршылар жасалған еді. Соларды қарап шығып, реттеп, жазуға кіріспекші болған кезде, кеше кешке радиода хабарда (24/12- 1992, бейсенбі) *Исламның құрметті айлары, күндері* жөнінде хабар болды. Онда *режеб*, шағбан, *рамазан* айлары, *мәулет* басы (Мұхаммед Расул Аллаһтың туған айы) еске алынды. Бұл күндері адамдар істеріне есеп беріп, Раббымнан тілек етуге қажет екені айтылады. Зор үміт бар екеніне кезінде сегізінші болғанын хадистан хабарлады. Осымен байланысты бұрынғы сызғандарды қарадым. Онда 10/12 күні жазылған бір сызықты жаңғырттым. Онда мұқатағатқа дейін қиас жасап қарадым. Сонымен байланысты сызықта екі уақыт көрсетілген: 10/12 – 25/12-1992. Бүгін күн бейсенбі (қарарсыз).

Бұл күнде тағы бір ойға түскен нәрсе Ыдырыс пайғамбардың осы ныспысының сандық мәнін қарадым.

Ол мынау: $A=1, d=4, p=200, и=10, c=60$ жиыны: $1+4+200+10+60=275$. Кіші *абжд* бойынша: $1+4+8+10+0=23$.

Мүшел бұрыштың, темір үшкіл бұрыштың 1500 екенін білеміз. Ол өзі доға есебі бойынша (радиан бойынша) болады:

$$\frac{3+\sqrt{5}}{2} = 2,618 = \varphi_+^2.$$

Осы бұрыштың жартысы болады:

$$\frac{150}{2} = 75.$$

Осыған $200=p$ қосамыз. Оны ғалақ (ұйысқан қан) мағынасында аламыз (96- сүренің қараңыз). Демек, бұл арада Ыдырыс есімі қызыл темір – қантемір – гематит магнит тас, тотық темір тотыққа келеді. Ыдырыстың аңыздық атына-Тотқа дәл келеді.

Осымен байланысты осы санды Құс жолы жиынының (Темір Қазық жылының), алып жылының, тахул (444) жылының санына қосамыз.

$$25725 \pm 275 = 26000 = 52 * 500$$

яғни темір (хадид) саны алиф (Алып) санына еселенген.

Алып жылы темір жиыны өмір жылы, хамда сана жылы, пешене жылы, кәміл жылы, каф жылы. $2600 \times 10 = 260 \times 100 = 520 \times 50 = 5200 \times 5$.

Осы санды тахул санымен және басқа батаның шаршылық санымен коссак, тамаша өрнек шығады. Оның өзі келіп Құран Кәрімнің Шоқтығы (өркеші) болған Бақара сүресінің атымен жалғасады. Бұл тамаша өрнекті Тәңірім айтылған қасиетті күндердің құрметті біздерге білдіріп отыр. Осыған зор шүкірлік етеміз. Аллаһ тағала қайырын берсін. Амин!

Бұл мәселені түсіну үшін айтылған сызықтарды өзі реті бойынша қарап шығамыз. Айтылған ал-Ғалақ (96- сүреден) бастайық. Ол өмір негізі-ұйысқан қан. Ол ең алғашқы келген 5 аяттан басталады. Осыған байланысты тағы үш сүрені аламыз. Олар мыналар: 53- ал- Нұжым (Жұлдыз), 73- ал-Зухраф (Көрік), 86 - ал- Тариқ (Түнқату).

Осы төрт сүренің реттері мен аяттарында-мазмұндарында рухани байланыстар бар. Соларды дәлелдеп аңғарту үшін керек жерлерінен көшірме келтіреміз.

Сүрелердің сандары кейбір аяттар ондағы кейбір түсініктердің түпнұсқасы мен аудармасы қатар көрсетілген. Олардың сандық мәндері берілген. Ол сандардың арасындағы байланыстар берілген. (19)

$$96 + \frac{200+31}{231} + 19 = 346$$

Оқы, сондай жаратқан Раббының атымен оқы (1). Ол адам баласын ұйыған қаннан жаратқан. (2) оқы ол Раббың аса ардақты (3). Соңынан қаламмен үйреткен (4). Ол адамзатқа білмеген нәрсесін үйреткен. (5).

Осы бес аят Мұхаммед Ғ.С.-ға Хыра тауында алғаш түскен аяттар.

$$53 + \frac{93+31}{124} + 62 = 239 = 53 + 62 * 3 \quad (9)$$

Тіпті садақтың екі басындай жақынырақ. (Бұл көрініс Қыра тауында болған).

Расында ол «Шығра» жұлдыздарының Раббы (49):

$$\begin{cases} 96+231+19=346 \\ 53+124+62=239 \end{cases} \left\{ \begin{array}{l} 107 \\ 107 \end{array} \right.$$

$$149+355+81=585=13*45=3*13*15$$

$$53 \pm 43 = \begin{cases} 96=48*2, \\ 10 \\ 182=91*2, \\ 10 \end{cases}$$

$$43 + \frac{887+31}{918} + 48 + 89 = 1098$$

Ашық кітапқа серт. Расын түсінулерің үшін арабша құран қылдық:

Ибраһим әкесіне және еліне айтты: «Шын мәнінде мен сендердің табынған нәрселеріңнен бездім». Ибраһим бұл сөзін кейінгі ұрпақтарына мұра етіп қалдырды. Құран және ашық Елші келгенге дейін.

$$86 + \frac{310+31}{341} + 17 = 444$$

Ол (Тарик) жаркыраған жұлдыз.

“Әркімнің үстінде бір бақылаушы бар”.

$$634 \pm 444 = \begin{cases} 1*78 \\ 190 \end{cases} \left\{ \begin{array}{l} 975 \\ 465 \end{array} \right\} \begin{cases} 341=310+31 \\ 124=93+31 \\ 634=603+31 \\ 1099 \end{cases}$$

Осы төрт сүрен сандарының төрт сандарынан төрт күл шаршы жасадық. (3-суретке қара).

Сол шаршының екінші түрі 4-суретте берілді. Кейінгі суретті АВЖД шаршысы атадық. Оның себебі 9 ұялы шаршының ортасынан басқа 8 ұясына АБЖД есебінің (алфавиттің) сегіз сөзін қойдық. Ортада 5 саны. Шаршы айналасындағы шеңбердегі мүшел мен аспан сандарының реттерін шаршылық есеп (киас) бойынша қарап көрдік. Сурет астындағы жазуды есеп сандарды қараңыз. Мұнда $38=19*2$ саны, қазақ саны ($19*11=209$) қалай шыққанын ойлап қараңыз. Әсіресе төрт жұлдыз кестесімен төрт сүре кестесі дәл шығуы өте тамаша нәрсе: $2(1*1+3*7)+6(3*4+3*9)=44+234=278=86+53+96+43$.

АБЖД басы жыл басы, есеп басы.

Ол өмір арада 1/5-12/6. Ортада тұрған бес бұрыш –жұлдыз белгісін осы жерге қойдық. Ол күнмен түннің теңелген мейрамы- Жаңа жыл. (Наурыз). Ол Алтын Күннің (мыңның) бір күні (түні). Ол «1001 түн». Ол Күн мен Айдың тоғысы, $91 \cdot 11 = 1001$, Ол жер күні: 1001

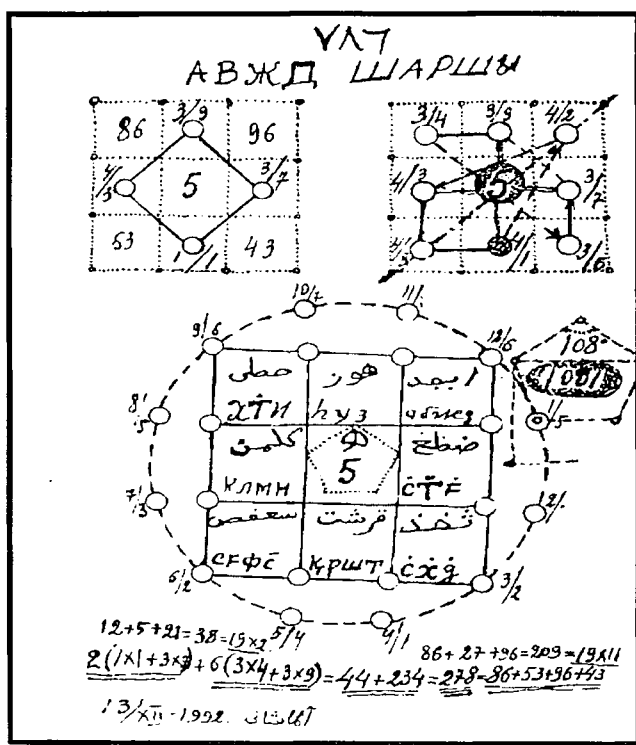
(91- Күн Құранда)

(11-Ай қазақша)

Жаңа жылда Қоңырауды 108 соғады деген шығыс әдетін осыған салыстырып қарарсыз. Ол бес бұрыш- пешене бұрышы, ол Ай бұрышы ($54 \times 2 = 108$) 54- Құранда Ай сүресі.

Суреттің үстінде оң жағында шаршы есебінің сандары (асты) мен АБЖД сөзінің сандары (үсті) көрсетілген. Мысалы бірінші ұяда $4/2$ 2-екілік (б) (2-суреттің оң жағын кара), 4- абжд деген сөзде 4 әріп. Екінші ұяда $3/9$ луз (үш әріп) т.б.

АБЖД есебіндегі 8 сөздің онды кез бойынша қиас тәртібінше орналасқаны көрініп тұр. Оқып қаралық (үзік сызықтыр бойынша). Сол сызықтар бойынша үштік және төрттік сандар жалғасқан. Олар тамаша қиас өрнекке келеді.

4-сурет

Сол суреттің сол жақ үстінде төрт бұрышында айтылған төрт сүре саны (3-суреттен), олардың арасында айтылған абжд сандары. Бұлардың есептері біріне бірі дәл келетін жоғарыда көрсетілді. Осының арғы жағында тамаша терең сыр жатқанын сеземіз. Ол үлкен мұғжиза.

Осы айтылған аспан шеңберлері, шаршылары бәрі аспанда бір қазыққа байланған. Оның аты Темір Қазық.

5-суреттегі өрнекті бір шолып өтелік. Мұнда алтынмен апталған 12 мүшел жұлдыздар тобы кішкене шеңбер ішінде. Олардың рет саны. Ол сандардың астында 7 көк Аттарының планеталарының рет сандары. Оның астында сол аттардың мағадандары (металдары- белгісі- рет саны).

Күн жұма, құрметті күн. Бұрынғы істерге жаңадан табыстар қосылуда, жаңғыруда.

Аспан шаршының төрт бұрышындағы сандарды (2 және 6 сандарын) өз ара қатар санатқа қойдық, ол санаттар үшкілдер ішінде, үшкілдердің бағыты санаттар тәртібі бойынша алынған.

Сызықтың ортасында Темір Қазық. Оны Орхон әрпінің таңбасымен белгіледік. Оның айналасына бес бұрыш сыздық, ол жұлдыз белгісі. Сол Темір Қазық ноқатымен екі мүшел Ноқатты қосып, үшкіл жасалған. Ол қосылған мүшелдер $1/5$. Жыл басы 1-тышқан, арабша Хамал (Қошқар), екіншісі 8-Қой, (арабша Ғакраб-Бүйі). Басқаша айтқанда үшкілдің екі басында да Қой жұлдызы. Сол жұлдыздар ұясындағы аспаны 5-Марих-Марс-Арай, оның мағаданы (металы) темір (26). Осы екі темір ортадағы Темір Қазыққа қосылғанда темір үшкіл болып шыққан (ноқатпен толтырылған) үшкіл бұрыштары $150+15+15=180$. Осы темір үшкіл бағытымен бес бұрыш бағытының қиысқан жерінен шыққан бұрыштарға қараңыз:

$$57 \pm 51 = \begin{cases} 108; \\ 6 \end{cases}; 57 = 19 * 3$$

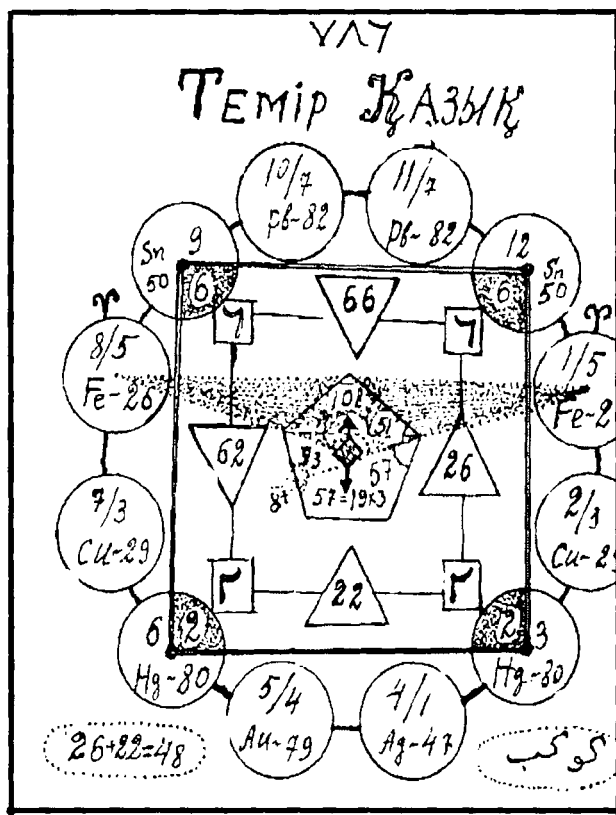
$$36 \pm 15 = \begin{cases} 51 = 17 * 3 \\ 21 = 7 * 3 \end{cases}$$

5-суреттің оң жақ астында Ку Каб жұлдызы немесе аспан шырақтары деген сөз жазылған (24-Нұр сүресін қараңыз).

Бұл екі буын сөздің сандық мәні: темір (26-хадид), қос ай ($2 * 11 = 22$), жиыны 48 айналма сан.

$$\begin{vmatrix} 8 & 4 \\ 4 & 8 \end{vmatrix} = 64 - 16 = 48.$$

Бұл жеті рет қайталанған мұқаттағат (40-46 сүрелерде). Сонымен қатар осы сандар айтылған жұлдыз сүресінен кездесіп отыр. Бұл арада ғажап байланыс жатқаны сезіледі. Сурет астына жазылған 57-сүреден алынған аяттар аудармасы. Ол ал-Хадид (темір) 26 сан (хадид, текше).

5-сурет

“Көктер мен жерді алты күнде жаратып, сосын ғаршыны игерді [57-сүре Ал-хадид (темір)...4].” Кіматты, мизанды, сондай-ақ темірді пайда қылдық. Онда мықты күш әрі адам үшін қажеттер бар. Темірсіз өмір болмайды.[57,25].

Темірмен қатар бұл арада ғаламның 6 күнде жаралуы, ғаршыға орналасуы, таразының (мизанның) еске алынуы- бәрі ғаламда темірдің орнын аңғартады. Ол ғалам тірегі, ол Құран Кәрім сүрелерінің ортасы (114=57*2). 19, 26 сандарының мәндері осыдан көрініп тұр.

$$19 \pm 7 = \begin{cases} 26 \\ 12 \end{cases} \quad 26\text{-темір, 7-көктер, 12- мүшел.}$$

$$57 = 19 * 3$$

Құранның тудырған Ғалымдардың: «Темірсіз өмір болмайды» дегені қағидалары демекпіз.

Жеті хат көктегі барлық металдардың басы темір (ең кіші сандағы ең жеңілі).

Сол жетеуінің сандарын жинайық: $26+29+47+50+79+80+82=393$.

Осыны екі еселейміз: $393*2=786$ яғни, «19» әрпі бар «Бисми Аллаһ ал- рахман ал- рахим» сөйлемінің саны шықты.

Тегінде «Темір Қазық» атын қойған халық, жүректі –жүрісті тебіrentкен қазақ халқы тегін емес. Оның аты да соны көрсетеді.

$$\text{ҚАЗАҚ} = 100+1+7+1+100 = 209 = 19 * 11$$

Олардың жиыны Отырарда отыз бап

$$19 \pm 11 = \begin{cases} 30 \\ 8 \end{cases}$$

Қағбаның төбесі. Осымен байланысты Абайдың бір жұмбағын еске алайық.

«Қара жер адамзатқа болған мекен.

Қазына іші толған әртүрлі кен.

Ішінде жүз мың түрлі асылы бар.

Солардың ең артығы немене екен».

Шешуі: темір.

Абайдың осы сөзінің ғылыми шынайы шындық екенін көріп отырмыз. 6-сурет осы мәселенің жалғасы. Оның аты, “Әл-Хадид (темір)”.

Мұнда шаршының төрт бұрышына белгілі төрт сөздің сандық мәндері қойылған: 102- бисми, 66- Аллаһ, 329- -ал-рахман, 289- ал-рахим.

Олардың араларында қосындылары, ортасындағы санның өрнегі:

$$2(102+66)+6(329+289)=2*168+6*618=336+3708=4044.$$

Қосымша есептер:

$$289*2+66=644=161*4; \quad 329*2+102=760=190*4=19*40;$$

$$64*284=71*256=18176=18100+75$$

57...Ал-хадид

$$289 \times 66 = 644 = 161 \times 4$$

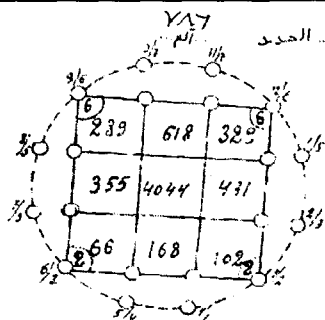
$$135 = 45 \times 3$$

$$18100 + 19 \times 4$$

$$71 \times 256 = 18176$$

$$87 \pm 57 = \begin{cases} 144 \\ 30 \end{cases}$$

$$108 \pm 87 = \begin{cases} 195 \\ 21 \end{cases}$$

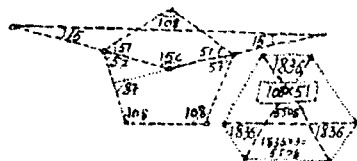
$$760 = 190 \times 4$$

$$329 \times 2 + 102 = 760$$

$$71 \pm 64 = \begin{cases} 135 \\ 7 \end{cases}$$

$$18100 + 76 = 18176$$

$$64 \times 284 = 18176$$

$$71 = 16 \times 256 = 18176$$

$$4304 - 4044 = 260 = 52 \times 5$$

$$2 \times 168 + 6 \times 618 = 336 + 3708 = 4044$$

$$4914 \times 2 + 4304 + 4044 = 18176 = 1136 \times 16$$

$$2(38+50) + 6(74+86) = \frac{8 \times 2}{176} + \frac{160 \times 6}{960} = 1136$$

6-сурет

$$71 \pm 64 = \begin{cases} 135 = 45 \times 3 \\ 7 \end{cases}$$

$$87 \pm 57 = \begin{cases} 144 = 12 \times 12 \\ 30 = 15 \times 2 \end{cases}$$

$$108 \pm 87 = \begin{cases} 195 = 13 \times 15 \\ 21 = 3 \times 7 \end{cases}$$

Кейінгі сандарды түсіну үшін сызықтың астына екінші қосымша сызық жасалған. Ол алдыңғы 5-суреттен алынған.

Жоғарыда келтірілген сандардың әрқайсысы ерекше мағыналар бар. Оның бәрін теру қиын. Тек кейбіреулерін еске алайық: 161- Мұсаның аса таяғынан саны, немесе саламаттық 284- Ғұтарад. Айкыз-Фараб саны 256- Нұр саны. 64- сад (кәпір саны-эл-Фарабиден 8*8).Н+А+Л+М (мукаттағат) саны, оның еселері, 71*2=142 сүйбіле саны

$71*4=284$ (Фараб). 181- Мақам саны. 195- *қаһигас муқаттағат* саны (19 сүре).

Осы 6-суреттің орталық санымен періштелер және халифалар шаршыларын қатыстырып қаралық.

$$4304+4044=\begin{cases} 8348=8*1000+348 \\ 260=52*5 \end{cases}$$

$$4914*2+4304+4044=18176=1136*16$$

$$2(38+50)+6(74+86)=88*2+160*6=176+960=1136$$

$$71*16=2(38+50)+6(74+86)=1136$$

$$71*8=(38+56)+3(74+88)=568=284*2=142*4$$

Осы кейінгі кестелердің сандары осылай келіп Ыдырыс санына соғады. Ол болса *Тұран қақпасының босағасы, әл-Фараби босағасы*. Бұл келіп *аспан арбасының* АБЖД санына соғады. Оған қосымша қасиетті сандар керек.

$2(284*2+382)=2(568+382)=2*950=1900$ бұған қосамыз $284*2$, болады $1900+568=2468=1234*2$ немесе $2(284+950)=2*1234$

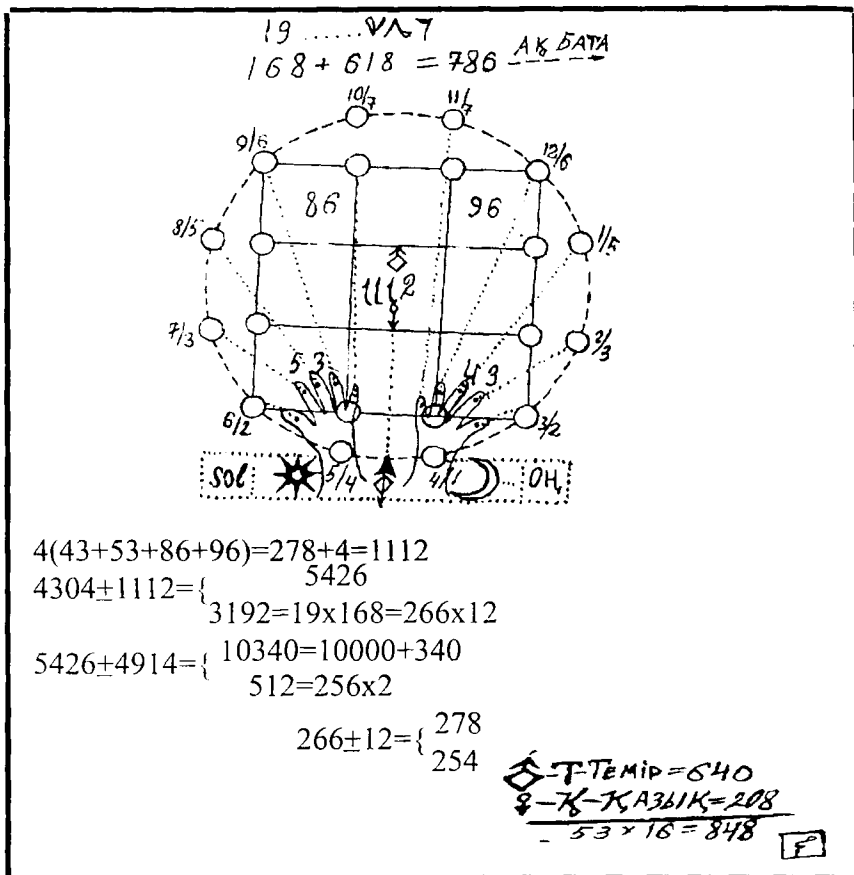
284- екінші Аспан саны. 950- алтыншы Аспан саны.

Осы санды мына түрде жазамыз:

$$2*382+6*284=764+1204=2468$$

Алтыншы аспан санын былай жазуға болады:
 $2*382+6*284=764+186=950$

Мұны түсіну үшін 5-суретті және 7 және кейінгі 9-суреттерге қарап салыстырамыз. Осы ойлардың жалғасы 7-суретте көрсетілген. Мұнда жоғарыда айтылған төрт сүре сандары келтірілген. Оның үстіне мұнда аспанға екі қолын жайған бата бейнесі көрсетілген. Сол бойынша 7- сурет *Ақ бата* суреті аталады.

7-сурет

Суреттің ортасындағы санның өрнегі белгілі әдіс бойынша:
 $4(43+53+86+96) = 278 \cdot 4 = 1112$ табылды.

Сол ортада және сызықтың астында қойылған белгілер бар.
 Олар мыналар: Орхонша Т-темір, Қ-қазық. Екеуі болады Темір
 Қазық.

Оң білекте (1-аспан) Ай, сол білекте (4-аспан) Күн. Бес
 саусақты бес Ағ, бас бармақта- 2-Аспан Айқыз, сұқ колды -
 3-аспан - Шолпан, орған колда -5-Арай(Марих), атжақта -
 6-аспан-Шоңай, (юштер) шынашақта -7-аспан - Санжар
 (сатурни). Олардың үстіндегі сандар мүшелдер.

Айтылған халифалар мен періштелер сандарымен осындағы
 саны салыстырып қараймыз.

$$4304 \pm 1112 = \begin{cases} 5416 = 617 * 8 \\ 3192 = 168 * 19 = 266 * 12 \end{cases}$$

$$5426 \pm 4914 = \begin{cases} 10340 = 10000 + 340 \\ 512 = 256 * 2 \end{cases}; \quad 266 \pm 12 = \begin{cases} 278 \\ 254 \end{cases}$$

Темір 640} 848 = 53 * 16

Қазық 208

$$1112 \pm 848 = \begin{cases} 1960 = 72 * 40 \text{ (XM)} \\ 264 = 24 * 11 \end{cases}$$

Келтірілген сандар шетінен үндес, мағыналас, келіскен қиас екені көрініп тұр.

Қазақ халқының өзін-өзі тану, дүние *тану* деген түсініктерді оң қол, сол қолын соның, солын айыру деп келеді. Бата бергенде Айың тусын оңынан, жұлдызын тусын солыңнан деп келеді. Тамаша түсінік. Жана Ай оңынан туады, Күн солдан шығады. Қазақтың күнді сол (*Sol*) дегені латын елдерінен келмеді ме екен деген ой келеді. Олар Күнді *соляр* дейді. Сол бойынша орысша солнце болып шыққан. Оң – оймақ- Айман-Ай.

Ертедегі Мысыр (Египет) елінің бір аңызында жақсылыққа *бақытқа жету* үшін адам алдымен *өзінің саусағын* өзі *санай* білу керек деген.

Терен ойлап қарағанда 5 саусақ адамның ғажайып құралы. Ол өзі аспан мен Жердің арасын жалғастырушы қармақ. Ол қол-қар-құрал- карауыл-қарсақ. Сол бойынша Қарқара-Қарқаралы т.б. арабша қар-мүйіз деген түсінікте соған соғады. Осы мәселені онан әрі қарай жалғастыру үшін 8-суретті ұсынамыз. Бұл суреттің аты Екі Емен, өйткені мұнда қазақ халқының бір Аспан жұмбағы осылай басталады. Ол мынау:

Екі емен. Жеті терек, алты қайың.

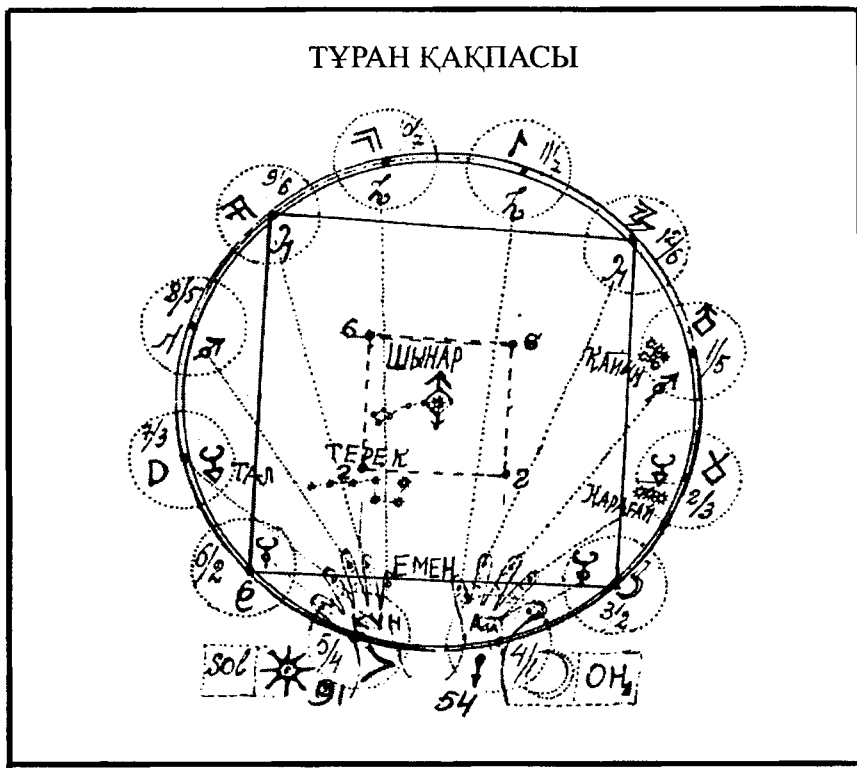
Басында жапырағы бәрі дайын.

Бір шынар. Үш Қарағай, бір жалғыз тал.

Баршасын айта беріп не қылайын.

Екі емен- Ай мен Күн, жеті терек- жеті Қарақшы, алты қайың- алты үркер. Бір Шынар- таразы, жалғыз тал Шолпан. Осыларды біз 8-суретте тиісті орындарды көрсеттік.

ТҰРАН ҚАҚПАСЫ

8-сурет

Бұл суретте тағы бір мүшел аттарының бас әріптерін ертедегі Көк түрік- орхон әрпімен (таңбасымен) бердік.

1. –тышқан, 2 сиыр т.б.

Жеті хат көк таңбалары әл-Фараби заманындағы үлгісі бойынша алынды (олар қазіргі таңбаларға жақын, тек аздаған айырмалары бар).

Қазақ халқының аспандық түсінігі өте тереңде жатқанын осылардан аңғаруға болады.

Оған толып жатқан мысалдар бар. Олар бұрынғы кітаптарымызда және осы әңгіменің тарауларында айтылған.

Кейінгі, келесі, мәселелерінің жалғасы, әрі қарай дамытамыз. Кей мәселелері қайталап айтылады да, соған қосымша жаңа талдаулар келтіреді. 9-суретті “*Ғалами қиас, газжайып, тас*” атадық. Бұл жоғарыда айтылған «Екі Емен» мәселесін алғанымыз

5 бұрыш, 12 жак – жұлдыз – Аспан

4—//—, 6—//— текше-жер [62]...Аспан-мекен (сыңарсызың) [507]. [26]...жер-төсек. (қоссызық) [100].

619-иман-таразы: $619+382=11=91 \times 11$

618-Ал-рахма ал-рахим $62 \pm 26 = \begin{cases} 88 \\ 36 \end{cases}$ $382+88=470$

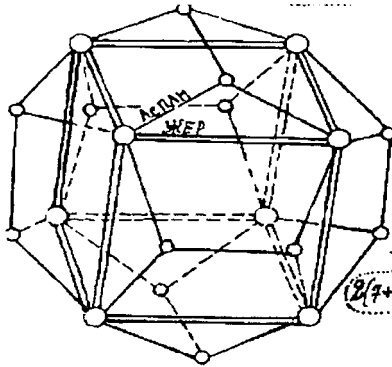
382-Ал-Құран

236-Күн фаиа Күн

$4304+236=4540$

Ғажап

Тас мирас

$$\begin{aligned} 4+2 \times 8 &= 20 \\ \text{ҚАМАР} &= 34 \\ 236+52 \times 2 &= 34 \\ 2(7+26+62) &= 190 \end{aligned}$$

Ай сандар: $54=90-36$ 11-Ай 47-Күміс $26 \times 11=28$

Аспан $\frac{\sqrt{5}-1}{2}$ 3- $\sqrt{5}$ 1000
Жер $= \frac{\sqrt{5}-1}{2} = 0,618$ $\frac{3-\sqrt{5}}{2} = 0,382$ $618 \pm 382 = \begin{cases} 1000 \\ 236 \end{cases}$

9-сурет

Күн мен Айдың (Жердің) қатынасы болса, 9-суреттің сол қатынастың көрнекті түрі берілген. 5- бұрышты 12 жақты аспан (Жұлдыз-Күн) бейнесі болғанда, 4-бұрышты 6 жақты жер тегінің бейнесі. Сонымен қатар олар Адамның мекені, адам төсегі ретінде сандық мәні бар заттар аспан самауат (саны 507), жер (саны 1001). Екінші жағынан Жертегінің текше (6 жак) формасы мен темір тек саны дәл келеді (26). Оның аспандық сыңары болады (62). Сондай толып жатқан есептердің:

$$62 \pm 26 = \begin{cases} 88 \\ 36 \end{cases}$$

негізгі болып табылады. $382+88=470$ $4304+234540$

Иман –таразы саны 619. Ал-Құран саны 382. Бұларды қоссақ Жер саны, Күннің айға еселенген, атақты 1001 саны шығады.

$$619+382=1001=91*11.$$

Ал-Құран саны, ал рахман ал-рахим саны, Күн фаиа күн саны-бәрі Аспан мен жер қатынас саны- әулие санынан шығатыны суретте көрсетілген.

$$\frac{\sqrt{5}-1}{2}=0,618, (\frac{\sqrt{5}-1}{2})^2 = \frac{3-\sqrt{5}}{2}=0,382$$

$$618+382=1000$$

$$(\frac{5-1}{\sqrt{2}})^3 = (\frac{3-\sqrt{5}}{2})(\frac{5-1}{\sqrt{2}}) = 0,236$$

Темір санымен Ай санын еселесі болады. $26*11=286$.

Әдемі кнас -286. Ол 2-сүренің аят саны. Сол 2-сүренің расул Аллаһ Құранның Шоктығы (өркеші) деген. Ол да есте болсын.

Ғаламды құраушы барлық бестек тұлғасының басқы үшкілдік үшеуін суреттің сол жағына келтірдік. Ол 4 жақты *от тек*, 8- жақты жел тек, 20 жақты *су тек*. Олардың теңеу орнегі бар: $4+2*8=4+16=20$. Айдың аттары көп: Қамар-340, 54-сүре, 11- Ай қазақша, 47- күміс, металы арқылы. Оларды түрліше өрнектеуге болады. Барлық заттардың тұлға саны болады: $2(7+26+62)=190=19*10$. 19-санына оралдық.

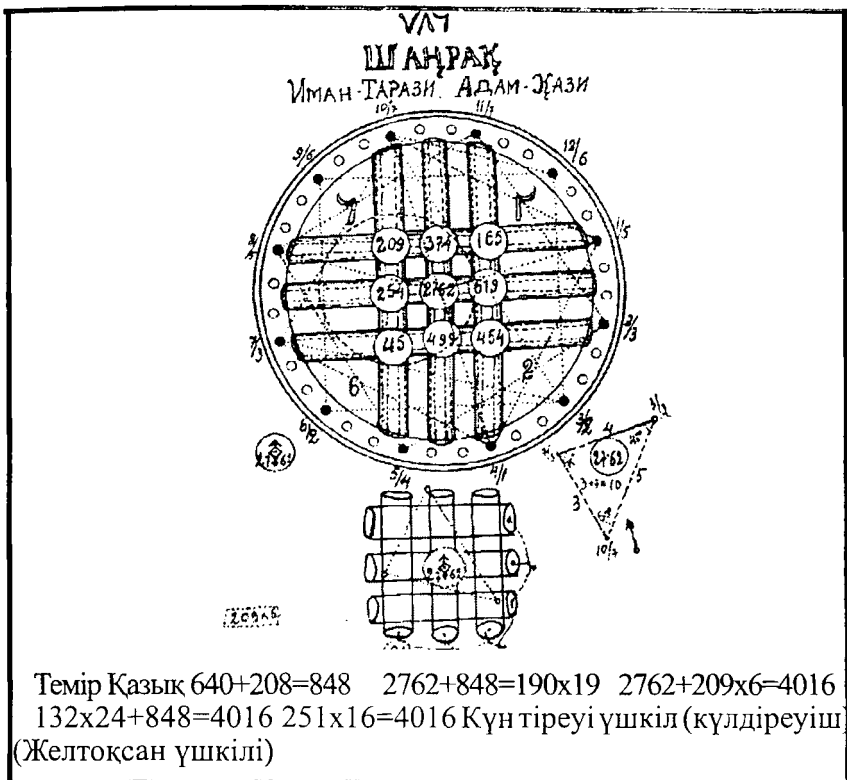
Қорыта келгенде осы айтылғандардың бәрін халқымыздың мәдени мұрасына негіздесек деген ой келеді. Оны біз Қара Шаңырақ атады.

Қара Шаңырақ

«Қара» деген сөзді ескі көз, көне мұра мағынасында алуға болады. Сонымен қатар және соған байланысты оны *қарауылышы, күзетші қорған-қамқоршы* мағынасында түсінуге болады.

Шаңырақ –ол қазақ киіз үйінің төбе шеңбері. 10-сурет Киіз үйдің жерге тігілетін қабырғасы тор көз керегеден құралады. Есігі де соған жалғасады. Кереге мен шаңырақ арасын жалғастыратын уықтар болады. Киіз үйдің ағаш сүйегі осылар. Уықтың ұшталған *қаламы* шаңырақ шеңберінің тесігіне кіреді. екінші нінді басында сабақталған жібі болады. Сол жібімен ол керегі торының басына байланады. Шаңырақ шеңберінің үстіне айқыш –ұйқыш орнатылған кішкене шатырша күмбезі болады. Оның аты *күлдіреуіш*. Күлдіреуіш негізінде *үш-үштен алтау* болады.

Киіз үйдің осы құрылысында зор шеберлік *мәдени* мағына жатыр. *Оның арғы жағы аспан шырақтарына, астрономия ғылымына* соғады.

10-сурет

Осы ретте біраз ойымызды ортаға салмакпыз.

Шаңырақ үйдін төбесі болғанда ол төбедегі Көк күмбезінің де төбесін бейнелейді. Шаңырақты құрмет ету осыған барып соғады.

Шаңырақтың төбесіне жабатын төрт бұрышты, төрт баулы киіз *түндік*. Шаңырақтың күлдіреуіші сол түндікті көтеріп тіреп тұрады. Күлдіреуіш түнде түндіктін тіреуі болған, күндіз күн тіреуіші болмақ. Осымен байланысты күлдіреуіш деген сөздің өзін – *күнтіреуіш* деп түсінеміз.

Үш–үштен айқастырылған алты күлдіреуіш «9» жерден көктеледі (таспамен немесе шегемен бекітіледі). Осы «9» жоғарыда айтылып келген 9 ұялы ғажайып шаршы болып табылады. (2,4,11-суреттерді салыстырып қараныз). Қазақтың 41 құмалақ (41 ноқат) ашу, яғни бал ашу әдісі осыған келеді.

Шаңырақ шеңберіндегі уық қаламы кіретін тесіктерді Күннің *Құс жолы* бойындағы белгілі *аялдама бекет Жұлдыздары* деп қарауға болады.

10-суретте сол бекеттердің мүшелдік 12 түрі көрсетілген. Олардың мүшелдік-жұлдыздық рет саны үстінгісі олардың 7 хат көктің аттарының рет саны астыңғысы. Олар мыналар: 1/5- Тышқан-Анрақай, 2/3- Сиыр-Шолпан, 3/2- Барс- Айқыз, 4/1-Қойан-Ай, 5/4- Ұлу- Күн, 6/2- Жылан- Айқыз, 7/3 –Жылқы –Шолпан, 8/5- Қой-Анрақай, 9/5- Мешін- Шоңай, 10/7- Тауық-Санжар, 11/7- Ит-Санжар, 12/6-Доныз-Шоңай.

12 мүшел жұлдыздармен 7 хат көк Аттардың қалай орналасқанын оңай түсіну үшін 7-8 суреттерді тағы бір ескі алыңыз. Ондағы екі қолын жайып бата беріп отырған ата осы Шаңырақ астында деп қараңыз.

Сонымен *Шаңырақты Аспандық мағынада*, жұлдыз бейнесі мағынада қараймыз. Тегінде біздердің арғы бабаларымыз осылай қараған болар деп қиас етеміз.

Осымен байланысты талай тамаша жұмбақтар шешілетін түрі бар.

Аллаһтың қаламында Ал-Мизан (таразы) мен жалғас ал-хадид (темір) келеді. (57-сүре, 25 аят т.б.). Мұның өзі Аллаһқа иман келтірудің бастауы деп түсінуге болады. Басқаша айтқанда Адам ғадалатты әділетті-инсафты бол, Жаратқан Иенің көрсеткен жолымен жүр деп бұйырған. *Иманды адамның көзі таразы, көңілі қазы*. Сол иман келтірген алғашқы шарт (Ал-Мисак-көктен түскен теміртас-қаратас ішінде. Ол қағбадағы Ал-Хажр асуы. Оның өзі ғаламның тынысы, өмірдің тынысы-темірдің тынысы, осында деген бір ишарат. Алдымен бірінші бірінші ғалами *Қара Шаңырақ* сол *Қағба*. Онан басқа жақтарда басқа шаңырақтар тағы бар.

Иман келтірушінің Қара Шаңырағы Адамнан ғ.с. қалған мирас. Оған барлық адамзат ортақ. Соған біздің қазақ халқы да мұрагердің бірі. Осы бойынша шаңырақ ортасында Күн тіреуіш кергіш шаршының төрт бұрышына төрт сөздің сандық мәндерін қоямыз.

- 1) Ла иллаһа илла Аллах (165)
- 2) Мұхаммед расул Аллах (454)
- 3) Адам (Адм) (45)
- 4) Казак (209)

Бұл сөздердің жазылу түрлерін таңбаларын, сандық мәндерін, есептерін жеке қатты қағазға сыздық (11-сурет). Ондағы мақсат әрбір оқушы өзі көзімен көріп, қолымен жазып тексеріп, ойласып, бізден кеткен кәте болса түзетсін. Айтылған ойларды әрі қарай дамытсын деген мақсат (11-12 суреттер).

الشمس والارض والسموات وما بينهما وما فيهن من الآيات والقرآن العظيم

Әуелде Көкпен жер бірге-тиіскен еді, екеуін ажыраттық
Жәндіктерді барлығын судан жараттық (21-сүре, 30 аят)

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ

اربع
سبع
تسعة
عشار
أخرة
خير
أبقي
أبو بكر
عجيب

ارتقا
الهاء
كل
مشق
هي
جبرائيل
صبيح
عزرائيل
اسرائيل

11-сурет

Төрт.....273...	Бірге....701....
Жеті.....132...	Су.....72.....
Бос.....1281..	Бәрі.....50.....
Кешірімді.....	Зиттар...510...
Қиамет.....801.....	Тіршілік...18...
Хайрлы.....810....	Жебраил...246...
Тұрақты.....113...	Макаил.....111....
Абубакр...231..	Ғазраил.....318...
Ғамар.....310	Исраил.....382...
Ғосман.....	Айі.....54....

11-суретте айтылған бұрыштағы сандардың араларына олардың жиындары (қосындылары) қойылған:

Екі бүйірдегі екі жиын санның бірі екіге, бірі алтыға көбейтілген. Оның мәнісі жоғарыда көп айтылған Аспан құрылысына негізделген. Оны түсіну үшін шаңырақты төрт тоқсанға бөлген шаршының бұрыштарын қаралық. Ондағы аспан шаңырақтарының (12 мүшел мен 7 хат көктің) рет сандары мынандай: 3/2, 6/2, 9/6, 12/6

ИМАН ۷۸۷ ایمان

۷۸۷ ۱۹

۳۸۶ ۷۸۷ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

619 ۱۶۵ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ

454 ۷۸۷ مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ

$786+619=$	$\begin{cases} 1405=281*5 \\ 167=220-53 \end{cases}$	Иман тарази 284 220
$807\pm 284=$	$\begin{cases} 1091 \\ 523=470+53 \end{cases}$	Отырар-Фараб
$1405\pm 1091=$	$\begin{cases} 2496=52*48 \\ 314 \text{ (رمضان)} \end{cases}$	Ай+Жұлдыз (сана-хамды) $92*50+314=4914$
$91*54=4914$		91-Күн } Құран
$4304+236=4540=454*10$		54-Ай } сурелері
$2*619+6*254=2762$		19*11=209-Қазақ
$2762+382=3144=786*4$		15*3=45-Адам 382-Ал-Құран

$4914+2762=7676=19*404$ $\frac{۷۸۷}{2} (3-\sqrt{5}) 1000$

$4304+348=2762+27*70=4652$ $4-\infty =273=91*3=T^0$

$4914+4652=$ $\begin{cases} 9566=9400+166 \\ 262= \end{cases}$ $9400=47*200(166\text{-Қаус}).$

$262*3=786$ $640+208=848\text{-Темір казык}$

$2762+348=$ $\begin{cases} 3110=622*5 \\ 682[\text{Ал-мисак}] \end{cases}$ [нижра пешене]

$2762\pm 848=$ $\begin{cases} 3610=19^2*10=190*19 \\ 1914=319*6=(200+119)6 \end{cases}$

$319\pm 209=$ $\begin{cases} 28=132*4=(62+26)6=88*6 \\ 110=F_{23} O_4\text{-магниттас} \end{cases}$

$762*4=11048=2040*5+345=10700+348$

$11048\pm 4304=$ $\begin{cases} 15352=19*808 \\ 6744=281*24 \end{cases}$

$132*24+848-416=2762+209*6=251*16=(220+31)16$

$2762+1836=4598=38*11^2$ $62*8+4304=4800$

165+454=619, 45+454=499
45-209=254, 209-165=374

12-сурет

Мұнда астындағылары 2 және 6. Біздің алып отырғанымыз осылар. Үстін алатын болсақ, ол АБЖД есебінің үшкілдік мәнін береді. $3+6+9+12=3(1+2+3+4)=3*10=30$

Бұл шеңбердің өлшемі, алпыстық есеп негізі, Отырарда отыз бап $30*12=60*6=360$.

Аңғарта кететін бір нәрсе екі мен алты сандарының арабша таңбалары оңды- қолды айналық сыңар болып келеді. (2-Ү, 6-Ү). Мұны да суретте келтірдік. Екі мен алтының арабша таңбаларын бата істегендегі оң қол мен сол қолдың бас бармақтарының бағыты немесе жаңа Аймен ескі Айдың орақтары деп білу керек.

10-суретте тышқан із ноқаттармен сызылған бір үшкіл бар. Оның төбелері $3/2-7/3/10/7$. Мұнда мынандай бір мағына бар: $3+7=10$.

Бұл үшкілді біз Құран Кәрімдегі бір аятқа сүйеніп жазып отырамыз. Онда әуелде *үшкүн*, кейін *жеті күн* барлығы кәміл сан он күн *ораза* болады деген. Айтылған үшкілдің бұрыштарындағы аспан шырақтарының сандық мәнінен мынандай есеп шығаруға борлады: 7-Мизан. . . 108, 3- Жауза . . 17, екеуін көбейтеміз шығады: $17*108=1836$ - протон саны, 10- суреттің (кестенің) астыңғы санын қараңыз:

$$2762+1836=4598=38*11^2=38*121$$

Осы үшкілдің ішіне бір шеңбер сызылады. Сол үшкілдің бір бұрышы ($10/7$ бұрышы) бас шаршының бұрышына қосылады ($12/6$). Сонымен тең бүйірлі таған (трапеция) шықты ($3/2-7/8- 10/7- 12/6$). Осы тамаша үшкілді бір жағынан желтоқсан, үшкілі деп те айтуға болады деп киас еттік.

Үшкілдің өзі алты мүшеден тұрады: 3 жак (қабырға), 3 бұрыш. Сонымен болады Алты алаш. Айтылған үшкілдің Желтоқсанмен байланыстырған негіз мынау: ол оқиға 1986- жылы болды, ол үшінші мүшел 3- Барс жылы еді. Онан бері жеті жыл өтті. $1993-1986=7$.

Болады оныншы 10-Тауық жылы: $3+7=10$

Ғадалатты Мизан-таразы жылы-жылқы жылы арқылы жақсылыққа кәміл санға аспан санына (тауыққа) жетті халқымыз.

Бұл мәселе осымен тұра тұрсын. Шанырақтың басқа тамашаларына көз жіберелік.

12-суретте бес бұрыш жакта Мизан Темір деген сөздер жазылған. Мизан (таразы) деген сөздің сандық мәні болады: 108: $m=40, n=10, z=7, a=1, n=50$ жиыны:

$$40+10+7+1+50=108.$$

Бұл өзі бескүлдік бұрыш санына дәл келеді. Оның астында Темір қазық. Оның Орталық бұрышы 150^0 , доғалық мәні

$$\frac{3+\sqrt{5}}{2}=2,618$$

Оның екі басында темір белгісі қойылған, өйткені ондағы Арай 5-аспан 11 суретте 5-сандары (Марих-Марс) Атаның тегі (мағаданы- металы) темір. Сол жерде тағы бір сан көрсетілген, ол 57. Бұл ал-хадид темір сүресінің рет саны. Оны былай деп жазуға болады:

$$26+31=57=19*3=108-(36+15)=57=108-51=57.$$

Бұл арада біз тағы сол айтылған үшкілге оралдық:
 $36+15=51=17*3$

17-Жади-Жауза: үшінші оныншы мүшелдер. Оны біз көрдік.

$$108*17=1836.$$

Бұл протон саны, оны бұрын да басқа әдістермен шығарамыз. Соның біреуін еске алайық:

$$1836+2762=38*112=4598.$$

Осындағы 2762 саны 10-суреттің ортасындағы сан. Сол себептен оны (2762) *Шаңырақ* саны атаймыз. Оның өрнегі 11-суретте берілген. Онымен байланысты бірнеше сандар өрнегі келтірілген. Оларды оқушы шолып шығып, оларға ой жіберсе, талай тамаша сырлар бар екенін аңғаратын болады. Шаңырақ санының өрнегі оның төбесіндегі күнтіреуіштер айқасқан шаршы тордың төрт бұрышындағы сандардың аспан элем кілті болған 2 және 6 сандарына көбейтуден шыққан. Ал бұрыштағы сандардың өздері төрт сөздің (сөйлемнің) сандық мәні: *Ла иллаһа илла Аллах* (165); *Мұхаммед расул Аллах* (454); *Адам* (Адм) (45); *Қазақ* (209) Алғашқы екі сөйлем

Иман; Олардың жиыны $165+454=619$. Қазақша *тарази* деген сөздің сандық мәні де осыған дәл келеді: $t=400, a=1, p=200, a=1, z=7, и=10$: жиыны болады:

$$400+1+200+1+7+10=619.$$

Сол себептен қазақтың *иман-тарази, коңіл-қазы*, деген даналығында зор мағына жатқаны түсінікті. Осыны Тәңірім өзінің алғашқы құлы – *Адамға* (ғ.с.) білдірген. Сол мирас ғалам тірегіне, келесі ұрпақтарға мирас болған. Сол мирасқа ортақ, Тәңірі жарылқаған *Тұран* елінде, сондағы *Қара шаңырақтағы Қазақ*. (11 сурет)

Қазақ-қазы-қазық деген сөздердің түбірі бір. Ол өзі әулиелік негізден туған нәрсе. Ол да есте болсын. Қазақтың сандық мәні – сегіз темір $26*8=208$. Бұл Ертөстіктің сегіз аяқты Жирен айғыры болар?

Соны тауып келгенде шаңырақ саны мынау өрнектен шыққан:

$$2(165+454) + 6(45+209) = 2*619 + 6*254 = 1238 + 1524 = 2762.$$

Осы Шаңырақ саны тұрған орында біздің халықтың-ежелден келе жатқан аспан тірегі Темір Қазық бар. Оның саны: темір=640, қазық=208: жиыны болады:

$$640+208=848.$$

Осы екі тамаша сандарды қосамыз:

$$2762 \pm 848 = \begin{cases} 3610 = 19^2 * 10 = 190 * 19 \\ 1914 = 319 * 6 \end{cases}$$

$$319 \pm 209 = \begin{cases} 528 = 132 * 4 = (62+26)6 = 88 * 6 \\ 110 = \text{Fe}_3\text{O}_4 - \text{магнит тас} \end{cases}$$

Тас темір деген сөзден сөздер *халық* аузында *зор қасиет*:

- 1) «Баланың тілі тас» дегенге келсе еңбегі катады».
- 2) «Тассыз түрік болмас, Бассыз бөрік болмас».
- 3) «Тас атар, күн жайлатар».
- 4) «Тас арабша оқыса болады сат, яғни алты. Ол ғалами алты...»

Ол «*Алты алаш*» ол екі үшкіл, ол «*Алты бақан*», ол *Таразы*. Таразының екі табағында үштен алты тіреу, алты бақанды екі мосыда үштен алты аяқ. Ол екі табакты (мосыны) тіркеген

аралықты екі тіреу (түйін). Сонымен болады айтылған 2 және 6. Бұл ғалами сан. Онан келіп шығады:

$$62 \pm 26 = \begin{cases} 88 \\ 36 \end{cases}$$

5) Абай жұмбағы:

«Қара жер адамзатқа болған мекен,

Қазына іші толған, әртүрлі кен.

Ішінде жүз мың түрлі асылы бар.

Солардың ең артығы немене екен?

(Шешуі- темір).

6) *«Асыл тастан, ақыл жастан»*

Айтылған өрнекте тұрған екі санның арабшасын көрейік:

$$319 + 209 = 528 = 132 * 4.$$

Алғашқысы сол қалпында болсын, ол сабғ (жеті) $132 = 12 * 11$
Екіншісі төрт арбағ, оның сандық мәні $273 = 7 * 39$ (үш күн). Осы екеуін қосамыз:

$$273 \pm 132 = \begin{cases} 405 = 45 * 9 = 81 * 5 \\ 141 = 47 * 3 \end{cases}$$

Торқалы сан (9), үшкіл, 5 пешене 47- күміс Ай мағаданы.
Бұларда талай сыр жатыр. Енді орталық санға келейік:

$$2762 + 848 = 3610 = 19^2 * 10 = 190 * 19.$$

Оны қалай түсінуге болады? 19 бата саны, сөз басы.

Адамның екі қолы аспан құрылысын көрсетеді дедік. (7-8 суреттерді қараңыз). Екі білек- екі емен- күн мен ай. Жеті хат көктің басқа бесеуі күндік, түндік, болып қайталаған 5 саусақ (оң қол, сол қол). Сонымен 12 мүшел түгел: $2 + 2 * 5 = 2 + 10 = 12$. Еске ала кетелік сол 5 саусақ пешенеді, сол толық кәміл санда $3 + 7 = 2 * 5 = 10$ тамаша гәп бар. Алдымен бес саусақтың білекке жалғасқан жерінен бастап басына дейін ұсақ сүйек-буын санын көрейік. Бас бармақта оның саны 3, басқа төрт саусақта 4, жиыны болады: $19 = 3 + 4 * 4 = 3 + 16$ Міне, сізге бір тамаша ишарат.

Бес- пешене- бестек- бес тұлға- бес парыз.

Бесінші аспан Арай (Анрақай- Марих- Марс) оның тегі темір. Ол арқылы және Темір Қазық арқылы темір үшкіл жасалды (10-суретті қараңыз).

Ғаламның бес тегінің бес бейнесі бес тұлғасы бар екенін білеміз. Солардың құрылыстық (геометриялық) мүшелерін қосатын болсақ тағы сол 19 кәмілдік санға көтеріледі.

$$2(7+26+62)=2*95=190$$

Сөз басын осы санға көбейтеміз (еселейміз), сол болады Шаңырақ+Темір Қазық саны Шынар саны.
 $2762+848=3610=190*19$ Не айтасыз?!

Бұл Раббымның бізге, осы жұма күні (8/1-1993) білдірген бір ғажап ишараты.

*Ал Мисақты есіңе ал!
 Шаңыраққа көзің сал.
 Тұран елі оянар
 Жүрегінде иман бар.
 Шынардан шырақ жағғылар.
 Іздегенің табылар...*

Шаңырақ, Темір Қазық сандарын ал-Мисақ санымен қосып қаралық.

$$2762 \pm 682 = \begin{cases} 3444 = 3000 + 444 \\ 2080 = 52 * 40 = 26 * 80 \end{cases}$$

Мұнда жаңа жыл басының ілгері жылжуы тахул саны
 $444 = 148 * 3$; $3000 = 1000 * 3$

Екінші сан темір саны, хамды саны: 52 пен 40 екеуі де пайғамбар саны деуге болады. Немесе екі элемент: $26 * 80$ (темір, сынап)

$$848 \pm 682 = \begin{cases} 1530 = 17 * 90, \\ 166 \end{cases};$$

Екеуі де белгілі сандар. Еске ала кететін бір нәрсе 17-сүре Ал-асра- Түнгі сафар, Мұхаммед расул Аллаһының аспан әлеміне саяхаты. Ол тоқсандық (90) шеңбер сияқты. Ғылыми қиастар бойынша ол тоғызыншы айда, яғни Қаус айында болған. 53-Жұлдыз сүресінің 9 аятындағы Кусаин деген түсінік осыған байланысты болуға ықтимал деген қиас бар. Ол өзі 86-тарик (түңқатушы) сүресімен байланысты екені айтылды.

17- түнгі сафар. $111 = 37 * 3$

86- түн қатушы 17

Бірінші рет саны екінші аят санына тең. Екінші жағынан мынаған көз жібереміз:

$$37 \pm 17 = \begin{cases} 54 \\ 20 \end{cases}$$

Сол Қаус сөзінің сандық мәні: $к=100$, $у=6$, $с=60$, жиыны 166. Осы санды ал-Мисак санына қоссақ ол темір қазық санына келеді:

$$682+166=640+208=848.$$

Тоғызыншы Қаус айы, оның аспаны Алтыншы (9/6) Шоңай. Оның шаршысы айтылады: оның кергіш кез карсысында үшінші мүшел – Жауза (Егіз-Барс). Оның аспаны Екінші (3/2) – Айқыз. Айтылған шаршының және желтоқсан үшкілдің басы осы. Демек бұлар белгілі тұлға сандардың орны: 2 және 6 қатысы. $9/6=3/2*3/3$ немесе $9/6:3/2$ Айтылған өрнекті қалай түсінуге болады? Мұның түсінігіне жету оңай емес. Ол ой тудыратын нәрсе. Біз бір ғана ықтимал қиас келтіреміз. Ал-Асра (ал-Мифраж) сафарында Аллаһ тағала біздің пайғамбарымызға ғаламның алғашқы жаралған орнын, ал-Мисақтың бастауын көрсетті. Сол бастаудың тірек орыны Темір Қазық болған. Осы жобаны кеңейтетін және нығайтатын өрнектер келтіреміз. $4914+682=4304+848+444=5596$ Бұлардың барлығы да белгілі сандар. Соның ішінде $444=37*12$, 86-сүренің жиын саны және ғаламның қайталанып көрсететін *тахул* деген сөздің сандық мәні. Бұл екеуі де байланысты нәрсе деп білу керек. Ойлап қарағанда бұл тамаша сырлы өрнек. Мұнда темір қазық, ал-Мисак, тахул, періштелер мен халифалар шаршысы бәрі бас қосқан. Осыған қосымша мыналар бар:

$$5596+4304=9900=110*90$$

Торкалы тоқсан еселі теміртас $[Fe_3O_4=10]$ тағы бір қосымша өрнек

$$\frac{5590}{4}+1001=2400$$

немесе $5596+4004=9600=48*200$ хм, $=48$, $p=200$ - ғалак.

Ғаламның ғажабын түгелдеу қолдан келмек емес. Солардың ішінен өзіміздің иманымызды кәмілдендіретін нәрселерді бізге Раббым өзі сездіруде. Біз соны теруге міндеттіміз. Тағы бір өрнек:

$$4304 \pm 848 = \begin{cases} 5152 \\ 3456 \end{cases}$$

Темір Қазық пен халифалар шаршысын қосамыз. Онан мыналар шығады:

$$\begin{cases} 644 * 8 = 161 * 32 = 5152 \text{ (161- саламат)} \\ 3456 = 432 * 8 = 54 * 64 = 108 * 32: 64 \pm 54 = \begin{cases} 118 = \frac{236}{2} \\ 10 = 5 * 2 \end{cases} \end{cases}$$

Бұл арада Ай саны темір саны- көпір саны, әулие саны пешене саны- бәрі келіп қабысты.

$$161 \pm 108 = \begin{cases} 269 \\ 53 \end{cases}$$

Ойласу үшін:

$$661 + 269 = 930 = 62 * 15$$

661- Каһ ал-хасанат (жақсылық беруші 62- темір сыңары, 15-Тас сүресі, немесе $360 = 15 * 24$ немесе шаршы тұрақтысы.

Осы 15 санының айналық өрнегін қарайық:

$$\left| \begin{array}{cc} 5 & 1 \\ 1 & 5 \end{array} \right| = 25 - 1 = 24$$

Үшкіл бұрышы болады: $\sin a = \frac{1}{5} = 0,2; a = 11^{\circ}32'$

Ол ара (текше орталық) бұрышпен байланысты: $109^{\circ}28' + 11^{\circ}32' = 121^{\circ}00' = 11^2$ Ай өрнегі Айна өрнегі, темір тек өрнегі, жеті хат өрнегі: $7 * 121 = 847$.

Оған қосамыз: $17 * 9 = 153$

$$847 \pm 153 = \begin{cases} 1000 \\ 694 = 347 * 2 = 600 + 34 \end{cases}$$

Сол 15 сынып он еселесе болады 1500 – ол аспандық темір үшкіл бұрышы екенін білеміз. (11-суретті қараңыз). Сол суретте оның айналық сыңары да тұр (51^0). Оның Ай санымен (54); таразы санымен ($54 * 2 = 108$ ал-хадид санымен (57 темір) байланысы және олардан протон санын шығаруға болатынын көрсетілген.

$$57 + 51 = 108: \frac{108}{3} + 15 = 36 + 15 = 51$$

$$51 \cdot 108 = 5508 = 3 \cdot 1836 = 3 \text{mp}$$

Сол аспан темір үшкілдің (Темір қазық үшкілдің) орталық бұрышы (150^0) мүшелдік бұрыш болып табылады: ол мынау:

$$\frac{180(n-2)}{n} = \frac{180(12-2)}{12} = \frac{180 \cdot 10}{12} = \frac{5}{6} \cdot 180 = 150$$

Осы қатынас біздердің Алпыстық шеңберлік мүшелдік есептің негізгі болып табылады:

$$5 \cdot 2 = 10 \text{ саусақ,}$$

$$6 \cdot 2 = 12 \text{ мүшел,}$$

$$5 \cdot 12 = 60$$

$$60 \cdot 3 = 180$$

$$50 \cdot 3 = 150$$

Кейінгі сан (50) Құранда муқаттағат Каф» сүресі 100, оның аят саны болады 45, жиыны болады:

$$50 + 100 + 45 = 195 \dots$$

Осыны екі еселесек болады:

$$195 \cdot 2 = 390 = 3/2 \cdot 260 = 3/2 \cdot 52 \cdot 5$$

немесе $15/2 \cdot 52$

$3/2$ - темір нотасы, 52 хамды, 5- пешене, 15- «тас» 195- каһиғс 19-сүренің муқаттағаттары. 50 саны темір айналық ғалами тектік санға байланысты екені айтылған, оның көрші сыңары $38 = 50 - 12$. Екеуін қосамыз $50 + 38 = 88 = 62 + 26$ 38-сүренің муқағаттары тоқсан..... Оның аят саны (88). Раббым өзінің құлдары үшін осындай тамаша ишаратын өзінің Қаламында берген.

Біз жоғарыда 15 пен оның айналық сыңары 51 арқылы бұрыш тауып, оның текшенің орталық бұрышына қосып 121^0 шығардық ($11^2 = 121$). Осы санды енді кейінгі с=сат (90) сүресінің рет санына (екі есе 19 санына) көбейтеміз, ол болады: $38 \cdot 121 = 4598 = 2762 + 1836$. Басқаша жазамыз:

$$1836=17*108$$

$$38*121=2762+17*108=2*19*11^2=2762+17*108$$

Шаңырақ саны қандай тамаша өрнекке қабысқаны айқын көрініп тұр. Осының бәрінің негізгі Аллаһтың қаламында бар екені белгілі. Осы айтылған сандардан шығатын тағы бір тамаша өрнек:

$$2762+88=2850=190*15=19*150$$

Оқушы бұл сандардың мазмұнын өзі ақ түсінер деп білеміз. Шаңырақ санына егіздік ($62+26=50+38=47+41=88$) санын қоссамыз, болады, екі тұлғалық сандардың еселігі (көбейтіндісі).

Осы айтылған мәселелердің бір жақ сабағы қазақтың қазына тілімізде екені түсінікті. Зер салып, ойланып оқыған адамдар оны түсінеді.

Мұхаммед Расул Аллаһтың хижра сафары 622 жыл Исламның жыл басы, зор бақыт басы. Осы нұр сәулесінің шұғыласынан тараған шамшырақ Тұран шаңырағына түскен. Ол Арыстанбап, әл-Фараби, Ахмет Иассауи...

Осы түсініктің дәлді өрнегі мынау: $2762+348=3110=622*5$

2762- Шаңырақ саны, 348- Мухарак (Әл-Фараби шұғыласы және Нұрмұхаммад саны $256+92=348$). 622- хижра, ол 5 еселі бата, пешене, бес парыз...

Ойлап қарасаңыз қолмен ұстатқандай тамаша мұғжиза. Көзі ашық, көңілі саналы, құлағы сау адамға айқын көрініп тұр. Ахмет Иссауи жылында Желтоқсан жылында бізге Тәңірім сездіріп отыр.

Осы мәселемен байланысты Қыдыр туралы бірер сөз.

ҚЫДЫРДЫҢ БАС БАРМАҒЫ

«Естіген құлақта жазық жоқ» демекші бала кезімізде карттардан естіген бір сөз есіме түсті.

Қыдыр (немесе Қызыр) атты бір пайғамбар әулиелік жолмен дүние жүзін аралауда болса керек. Ол кісінің шын аты Бална

Малқанұлы болса керек. Мәңгілік *өмір көзінен* (бұлағынан) ғайн *ал-хайаттан* су ішіп мәңгілік өмірлі болған. Оның әрбір басқан ізі жасыл өсімдік болған үшін оны *хызыр (жасыл)* атаған. Пайғамбарлар тарихында (рабат ауғузда) фарсы мен рум өзендерінің құйғанда Мұса пайғамбармен кездескен осы Қыдыр болса керек. Қыдырдан Мұса ғылым үйренген.

Сол Қыдыр әрбір жан иесі адамға кемінде бір соғатын болса керек. Сол кездесуде Қыдыр адамға разы болса батасын береді. Қыдыр дарыған деген сол. Адамның пиғылы нашар болса, Қыдыр онан безеді. Ол «Мен Қыдырмын»-деп келмейді. Бір жағдайда кез келеді. Оның Қыдыр екенін сезген адам батасын алуға тырысады. Келген адамдарға жақсылық корсету керек. Солардың біреуі Қыдыр болуға мүмкін. «Қырықтың бірі Қыдыр» деген мәтел сонан.

Қарттардың айтуынша Қыдырдың бас бармағы сүйексіз жұмсақ болады екен. Оның қолын ұстағанда соны сезген адам Қыдырды танитын болса керек. Осы түсінік неге сүйеніп айтылған?

Біздің ойымызша бұл да бір тамаша ғылыми жұмбақ болу керек. Ол жоғарыда айтылған адамның бас бармағында, басқы саусақтың бір сүйегі кем деген едік. Бұл жұмсақ бас бармақ деген сөз соның ишараты болуға ылайық. Бас бармақ сүйегі 3, басқа саусақтардікі 4 дедік. Сонда саусақ сүйектерінің жиыны болады $3+4*4=3+16=19$. Сөз басы, бата басы, пешене басы осы 19. Қыдырдың бас бармағы жұмсақ деген сөз осының ишараты деп білеміз.

«Ақ бата», «Екі емен» (7,8) суреттерін қарасаңыз, онда бас бармақ мүшелдін $3/2$ және $6/2$ бұрыштарына дәл келеді.

Оның мүшелі: 3- Барс жылы, жұлдызы Жауза (Егіз), аспаны 2- Айқыз (Ғұтарад)-Меркури және 6-Жылан жылы, жұлдызы Сүнбіле (Бикеш), аспаны айтшыл 2- Айқыз (Ғұтарад).

Бұл аспанның жұлдыз шаршы бұрыштары. Оның сандық мәні айтылған. Еске сала кетелік Айқыз (Ғұтарад) саны 284 ол Фараб санына тең.

Ертедегі астрономия тарихында (жұлдыз намада) Ғұтарад (Айқыз) харміс Ыдырыс пайғамбардың жұлдызы. Ол ғалымдарды, жолаушылардың, оперпаздардың қамқоршы

зулиесі. Оның мағаданын (металы) сынап (сол бойынша оны латынша Меркурий) атаған. Ол сынап (80) барлық металдар анасы болып саналады. Ол сұйық зат, яғни сүйексіз жұмсақ бас бармаққа бұл да дәл келеді. Оның апталық күні сәрсенбі сәтті күн содан қалған. Ыдырыс пайғамбардың бір ныспы аты хармыс –гермес, сол Ғұтарад (Айқыз) жұлдызы бойынша қойылған.

Қыдырдың тағы бір аты Илиас, оны кейде Қыдыр Ыдырыс деп те атау бар.

Ыдырыс пайғамбардың есімімен аспан ғылымы, жер өлшеу ғылымы, алхимия, жазу бәрі байланысты. Осы жағынан қарағанда Қыдыр–Ыдырыс мағынасында түсінсе көп мәселенің басы ашылатын түрі бар. Осы жөнінде Ислам ғұламаларының ойларын білгіміз келеді.

Ыдырыс пайғамбардың тірі жүрген адам екені сол тарихтарда айтылады.

Айтылған тарихи кітаптарда Ыдырыстың аспаны Ғұтарад болғанда, мүшел жұлдызы Қоян- Саратан (Шаян). Бұл айдың орны. Ай басы ғылым басы осыдан. Біз жоғарыда Ыдырыстың (Герместің) үйі Барс (Жауза-Егіз) және Жылан (Сүнбіле-Бикеш) деген едік. Бұл да түсінікті, өйткені Жыл басының ауысу заңы (тахул) бойынша бір кезде ол Барсқа ауысқан болатын. Сол бойынша Ғұтарад Айдың Қызы ол Айқыз дегені түсінікті. Сол бойынша Шолпан да (Таңсық та) Айдың сiңiлiсi болып табылады. («Қозы Көрпеш Баяндағы» Баян (Ай), Таңсық (Шолпан), Айқыз (Болпан-Ғұтарад)).

Ыдырыс пайғамбарды Мысыр аңызындағы Тот пен салыстырып қарағанда осы айтылған түсініктер жақсы қабысады. Ол ұзақ мәселені біз басқа еңбекте келтіргеніміз. Бұл арада айтарымыз, жоғарыда айтылған Желтоқсан үшкілінің осы мәселеге байланысына келеміз. Әуелде 3, кейін 7 болады 10 толық сан деген сөз Құранда ишарат үшін берілген едік. Айтылған 3 Барс жылы болса ол үшкілдің бұрыштары болады. $3/2 - 45^0$, $7/3 - 75^0$, $10/7 - 60^0$. Оларды былай жазамыз:

$$45^0 + 60^0 + 75^0 = 15(3+4+5) = 180^0$$

Жақша ішінде түзу көпжақтылардың жақтар бұрышы: үшкіл, төрткүл, бескүл. Сонымен қатар осы сандар. Мысыр үшкілін құрайды, ғажайып шаршылармен байланысты. Олар барып 19 санына соғады т.б. (1-2 суретті қараңыз). Осы үшкілдің ішіне сызылған шеңбердің өрісі (радиусы) үлкен шеңбердің (шаңырақ шеңберінің) жартысына тең. Бұл бір қиас заңы. Осы үшкілдің жоғарғы төбесін Темір Қазық арқылы шаңырақ шеңберіне дейін созатын болсақ, онда айтылған Қоян (Саратан Шаян) бұрышына келеміз. Ай ғылымының басы деген түсінік енді толық түсінікті болмақ. Өйткені бір бастауын тірексіз- қазықсыз ғылым болмақшы емес. Осы кейінгі сызық Ай шаршының кергіші. Ол сызық 4/1-10/7. Оның үстіңгі бұрыштары

$$10 \pm 4 = \begin{cases} 14 \\ 6 \end{cases}, \text{ көктері } 7 \pm 1 = \begin{cases} 8 \\ 6 \end{cases}.$$

Бірінші аспан Ай, онда Қоян. 7-аспан Санжар, оның үйі Тауық (аспан әлемі). Жерден жеті қоян тапқандай деген жақсылық нышан осы. Жыл басы Тышқан осы Ай шаршының бас бұрышы (бестік бұрышы). Ай шаршының бұрыштары мыналар: 1/5- 4/1- 7/3 -10/7

Бұларды қосып қаралық: $1+4+7+10=22=11*2$ Қосы Ай $5+1+3+7=16=4^2$ –төрт таған. Жиыны $38=19*2$

Сөз басына Ай басы арқылы қайта оралдық. Жақсылыққа қайта оралдық. Қыдырдың балды бармағын ұстадық. Желтоқсан нышаны осы.

Қазақтың қыдыр дарыған шаңырағы осы болғай! Әумин!

ҚЫДЫРДЫҢ ТАЯҒЫ

Халқымыздың тағы бір аңыздында әлемді кезген саяхатшының етігі мен таяғы темір болса керек. Ол өзінің мақсатына өте көп қиындықтармен-«темір етіктен теңгедей, темір таяқтан тебенден қалғанда» жетеді.

Осы сөздің арғы түп тамырында терен мәдениеттің көзі жатыр. Алдымен біздің бабаларымыз темірдің ең берік зат екенін білген, оның ғалами тірек екенін білген (Темір Қазық).

қозғалыстың көзі темір екенін білген (аяқ, таяқ), темірдің магниттік қасиетін білген (тебен магнит тілі). Ол магниттік қасиет жердің айналыс кіндік төбесіне қарай бұрылып, бағыт көрсететінін білген. Магнит тасты тотықты-татты әулие тас деп білген.

«Тотсыз түрік болмас,

Бассыз бөрік болмас».

Ту бастағы тас қолданған заманнан кен қазып, тас қорытып, метал айырып үйренген түркі халықтар магниттас қасиетін алғашқы бақылаушылардың бірі болған деп білеміз. «Қырық өтірік» ертегісіндегі тасшының тебен ине арқылы аспанда бақылауы компастың алғашқы түрін қолданғанын көрсетеді. Компас деген сөзді европалықтар арабшадан алған. Оның арабша жазылуы Күнбағыс деген сөзден болу керек.

Темір етік теңгедей, темір таяқ тебендей дегенде сол темір таяқ – сол тебен-ине. Арабша оның аты арба (ібір). Компасты олар ине қорабы (үйі) дейді. (байт ал арба).

Жердің солтүстік төбесіне (полюсіне) ең жақын созылған Азия түбегі Таймыр. Ол өзі бір кезде адам баласына мекен болған жер. Соған жалғас жер аймағы ібір-сібір аталған. Арабша магнит тілі-тебен ине, арба (ібір) осыған байланысты болуы ғажап емес. Сібір- су ібір, мағына судағы жүзген ине, яғни су қорапты ине деген мағаданнан шыққан болуы мүмкін. Басқаша айтқанда, магнит тілін тартатын аймақ мағынасына келеді. Арабша ибра- арба-арба мен айналу деген сөзбен түбірлес болуы ықтимал. Бәлкі ол аспан арбасы, Ай мен Күн айналысына жалғасуы мүмкін. Олай болғанда Ар (жоғарғы) білік, (дөнгелек).

Араб елінің XV-XVI ғасырдағы атақты теңізші ғалымы Ахмед Ибн Мажид магнит жөнінде, компас (буссол) жөнінде құнды мәлімет қалдырған. Ол магнит заттардың қасиетін Адам пайғамбардан белгілі болған дейді. Онан кейінгі Шис, Ыдырыс (Қыдыр), Нұх, Дәуіт пайғамбардың бәрі де оны білген, онымен пайдаланған дейді. Магнит қасиетін ол онан да кең мағынада, әлемнің тартылыс күші, ретінде таныды.

Жердің солтүстік төбесін, ондағы өмірлік, (ғайын ал хайат) суын іздеген Қыдыр магнит тілімен пайдаланған. Оны Зұлқарнайын бастап апармақ болған. Бірақ ол сапарда ғайын ал-хайат көзін таба алмаған.

Зұлқарнайын деген сөздің тікелей мағынасы Қоймүйізді таж киген патша мағынасында. Бұл ат Құранда айтылады. Екінші жағынан гректің атакты патшасы Александр Македонскийдіде кейде Ескендір Зұлқарнайын дейді. Бірақ оны Құрандағы атпен шатастыруға болмайды. Александр Македонский ол қазіргі жыл санаудан бұрын 356-323 жылдары өмір сүрген адам. Құрандағы Зұлқарнайын Ислам патшасы болса керек.

А.Македонский 332-331 жылдары Мысыр (Египет) елін басып алған. Сол елдің сол кездегі таққа отырған патшасының басына мүйізді таж киетін ежелгі ғұрпы болған. Сол бойынша Македонскийді Зұлқарнайын атаған.

Құрандағы Зұлқарнайынның сапарларында, *істерін* толып жатқан мәліметтер бар. Оған зер салып қарау керек. Бұл арада біздің еске алатын жеріміз, оның жол басшысы Қыдыр болғаны. Екінші жағынан оның заманында метал қорыту жоғары дәрежеде болған. Ол мыс пен темір қоспасынан тауда қорған жасатқан.

Зұлқарнайын тегінде көп халықтарға ортақ мәдениеттің адамы болу керек. Мүйізді таж киетін ғұрып Азияда болған. Екінші жағынан осы сөздің негізгі бастауыш түбірі Қармүйіз. Осы сөздің өзі кара, қарауыл, қарашоқы, қармақ деген мағынада болу керек.

Қазақша қолдың білегін де қар дейді. Екі қолын көтеріп бата істеген адам бейнесінде қос мүйіз таж кигенге келеді (7-сурет). Біздің “Өгізхан” анызы да соған келеді. Аспан бақылауындағы Жеті Қарақшы аты да сол Қарауыл күзетші мағынасында. Патша да халқын күзеткен адам. Сібір халқы – Тайга халқы ағаштарды өзіне серік тұтқан.

Мысалы қарағай, қайын, терек, емен, тал, шынар деп жұлдыздардағы ат қою сонан қалған әсер деп білеміз (8-сурет). соғардың ішінде ең әділеттісі қарағай. ол таразы – үшкіл. Қарағай деген сөздің өзінде қарауылдағы аға мағынасында

болса керек. Тайга деген сөздің өзі де соған соғады. Сол тайганың шеті Таймырмен аяқталады.

Тай+мыр –ағаш оқ немесе ақырғы ағаш. Тайганың шеті. Оның арғы жағында Жердің төбесі: төбе+мыр- Темір. Таймыр –Шынар Темір Қазық.

Магнит тарихында Жердің төбесіне барғанда тебен ине тігінен тұрған екен дейді. Сонда айналасындағы жер дөңгелек шеңбердей болып көрінген. Күн сағатының бейнесі. Темір етік теңгедей, темір таяқ тебендей болғанда ғана мақсатқа жеткен деген сөз осыған келеді деп білеміз.

«Қар» деген сөзбен солтүстік суығы, жауған қар байланысты.

Қарға жұлдыз аты сонан. Екінші жағынан осы сөздің сандық мәні болады: $Қ=100$, $p=200$, жиыны 300. Ол аспандық пешене $60*5=300$ $Қ=100$, Құран сөзінің бас әрпі, оның муқаттағат екені белгілі (50-сүре Қ). $p=200$ болса, ол «ар» «ру» жоғары, бас мағынасында оны алғашқы ұйысқан қан ғалақ мағынасында алуға болады.

Бұл мәселенің арғы жағында талай сырлар бар. Оны Аллаһ өзі біледі.

ШАҢЫРАҚТА ҮШ ШАРШЫ

Ай, Күн, Жұлдыз осы үшеуін қазақтың үш жүзі деп қарасақ, олар бас қосқан шаңырағында тамаша сыр бар деп білеміз. Ол расында солай.

Осы жылдың желтоқсан мен байланысы барын көрдік. Оның үстіне осы жыл 1993-жыл – Қожа Ахмет Иассауи жылы болсын деп Түрік үкіметі жариялап отыр. Ол кісінің 900 жылдық мүшел той жылы.

Осы оқиғалар есте болсын. Айтылған аспан шырақтары Құранда бар. Алдымен сонан бастаймыз. 53- сүре, Ал-Нұжым (Жұлдыз).

54- сүре, Ал-Қамар (Ай).

91- сүре Ал- Шамс (Күн).

Осы үш санды есептен қаралық $53+54+91=198=18*11$

«18 мың ғаламды» бастаған, қайталаған, еселеген Ай=11=10+1 Ойда болсын а=1 (бірінші) әріп, й=10 ақырғы әріп. Осылардың қазақша он дегенім оймақ, он бір қара жұмбақ дегені, жаңа Ай басын қара, «табу» жұмбақ деп отыр. “Айың тусын оңынан” деген батаны көрдік (7-8- суреттер). Тегінде оң-он деген сөздердің тамыры бір болуы мүмкін.

Басқа екеуін қоссақ «Қыз» (Жібек) саны шығады. $54+53=\begin{cases} 107 \\ 1 \end{cases}$

оны екі еселейміз $107*2=214$ -Жауһар саны. Оны екі еселейміз: 1070 үшкіл (масалас) саны, Ыдырыс саны. Ыдырыстың жұлдыз аты барын білеміз Ғұтарад, Һармес-Гермер-Айқыз-Меркурий екінші аспан. Екінші жағынан Ыдырыстың аспандағы орны мүшел жұлдызы Саратан (Шаян), жылы Қоян. Ол сөз Айдың үйі. Қоян Айдың Жануары деген аңыз Шығыста (Тұранда, Қытайда) ежелден бар. Осымен байланысты Қоян есебін еске ала кетелік. Бір пар үй қоянын бір аулаға жіберіп өсірсе онан 12 айда—бір жылда неше бас қоян болады? Оның тапқан әр бір екі көжегі екі айдан соң балалап отырады. Осы есеп мынау өрнектен шығады:

$$1+1+2+3+5+8+13+21+34+55+89+144=376.$$

Осы қатарда тұрған 12 санның әр қайсысы алдындағы екі санның жиыны:

$$1+1=2, 1+2=3, 2+3=5, 3+5=8, 5+8=13...$$

Қоян санын шаршының сегіз ұясына бөлеміз, болады:

$$376=47*8=94*4.$$

47- сүре Мұхаммед. Сонымен Ай жануары Қоян арқылы есеп шығарып, онан күміс –Ай мағаданын тауып, онан Замзамды тауып, онан Мұхаммед Расул Аллаһтың сүресіне келдік... Жоғарыда келтірілген өрнекті әрі қарай ұзарта берсек, оның қатар келген екі санының қатынасы әулие қатынасы береді. Ол өзі Жер мен Көк тұлғаларының бейнелік қатынасы

болып шығады. Осы қатынастың бұл күнде барлық табиғат дүниесінде кең орын алатыны мәлім болып отыр. Мысалы:

$$54 \pm 47 = \begin{cases} 101 \\ 7 \end{cases}$$

Құран Кәрімде осы сандардың сүре ретінде ерекше келтіруі тегін емес. 54 санын екі еселесек болады 108... Ол бес бұрыш саны. Онан тамаша сан көрдік: $108 * 17 = 1836 = mp$ (протон саны) (11-суретті қараңыз). Енді Айдың шаршысына келейік. Оның бұрыштары мыналар:

$$\frac{1}{5} + \frac{4}{1} + \frac{7}{3} + \frac{10}{7} = \frac{22}{10}$$

Үстіндегі мүшел сандары болады $22 = 11 * 2$, яғни қосай болып дәл шығады. Астындағы көктер (Аттар) саны болады 16, бұл төрт бұрышқа дәл бөлінеді: $16 = 4 * 4$ Төрт таған негізі, аспан араб негізі (абсолют температура $91 * 3 = 273$ – Араб төрт). 16-сүре Ал-Нахл (Ара), араның ұясы адамға ишарат тамаша құрылыс. $91 * 3 = 273$, 91-Күн, ара күн сәулесімен бағыт айырады. Ол барлық құрылыстың қиас үлгісі. Қиас барлық ғылым негізі. Осы ретте арабтың атақты теңізшісі, жоғарыда есімі аталған Ахмед Ибн Мажидтың бір ауыз өлеңі еске түседі:

(Ағлам асул ал-ғылым фи ал-қиас. Уала тағлыми Лиллули ал-нас).

Тамаша өрнекті өлеңді дәл аудару қиын. Шамасы мынаған келеді:

«Ғылымның асыл тегі Қиас фаны.

Бірақ оған әркімнің келмес әлі».

Ай шаршының екі санын қосамыз.

$$22 \pm 16 = \begin{cases} 38 = 19 * 2 \\ 6 = 3 * 2 \end{cases}$$

Екеуі де тамаша сан: 19 он тоғыз екі үшкіл алты алаш.

Құран кәрімде 47-сүре Расул Аллаһ есімінде болса, ол Ай мағаданы болса, оның аят саны 38, яғни ол Ай шаршысының санына дәл келеді. Бұған не айтасыз?!

Мұның өзі Құранның бір мұғжизасы деп білу керек.

Айтылған аят саны, сонымен қатар муқаттағат сүре саны екенін білеміз. Ол сүре $38+90+88=216=54*4$ яғни тағы сол төрт, тағы сол Ай (54).

Мұнда $38=19*2$, $90=45*2$ $62+26=88$ (45- адам, 26-темір $=19+7$)

$45*20=900$ Адам санының толық түрі ($5*4=20$).

Желтоқсан, он тоқсан қазақ жылы Қожа Ахмед жылы. Айтылған тамаша санды шаңырақ санына қосамыз:

$$2762 \pm 38 = \begin{cases} 2800 = 28 * 100 = 280 * 10, \\ 2724 = 36 * 76 = 144 * 19, \end{cases}$$

Мынау шыққан сандарды оқушы ойланып қарайтын болар.

Төрт таған жетіге еселенеді: $4*7=28$, немесе $4*70=40*7=280$

Бұл тамаша сандар, пайғамбар сандары. Барлық сөзді құраушы әріп саны арабта 28. Оның жартысы айлық (қамари әріп), жартысы Күндік (шамси әріп).

АБЖД есебінің басқы екі сөзінде 7 әріп: $4+3=7$. Олардың сандық мәні болады:

$$(1+2+3+4)+(5+6+7) = 10+18=28.$$

$$\text{Осы санды қосамыз: } 47 \pm 28 = \begin{cases} 75 \\ 19 \end{cases} \text{ немесе } 28 \pm 19 = \begin{cases} 47 \\ 9 \end{cases}$$

Мұнан мынандай өрнек шығарамыз:

$$(47-28) (28-19) = 19*9=171.$$

Осы сан болады қиас саны: $қ=100$, $и=10$, $а=1$, $с=60$ жиыны:

$$100+10+1+60=171$$

Кіші абжд бойынша:

$$9+10+1+0=20 \text{ (20 сүре Таһа).}$$

Ол сөз Расул Аллаһтың бір есімі.

Қиас санына қайтадан күміс пен әріп санын қосамыз:

$$171+47+28=171+75=296=82*3$$

82-қорғасын саны, ол Жетінші хат көк Санжар мағаданы. Ол көкте *Жебраил* періште бар, оның саны, 246.

Айтылған төрт таған- арбағ санын (үштік Күн санын) Отырар санына қосып қаралық.

$$807+273=\begin{cases} 1080=54*20 \\ 534=89*6 \end{cases}$$

$$89+11=\begin{cases} 100 = K \\ 78 \text{ сан} \end{cases}$$

Протон саны арқылы осы айтылған сандарды жалғастыруға болады:

$$108*17+1000=2762+74=2836$$

Күміс санының айналық сыңарына 174 келдік:

$$\left| \begin{array}{cc} 7 & 4 \\ 4 & 7 \end{array} \right| = 49-16=33=3*11$$

Ол 74-сүреде 19 саны айтылғаны есте болсын. Осы 19 санын қоян есебіндегі ақырғы санға көбейтеміз, болады:

$$144*19=12^2*19=2724=2762-38$$

Күміс саны $47=40+7$. 40- пайғамбар саны. 7- оған берілген 7 қайталама...

Кіші *абжд* бойынша ол болады: $4+7=11$ яғни Айдың тағы бір саны. Осымен Ай шаршысы туралы айтқан гәпті тоқтатар алдында қазақтың бір- екі мәтелін келтіреміз.

«*Жерден жеті Қоян тапқандай*» зор қуаныш мағынасында. «*Асықпаған арбамен қоянға жетеді*» яғни өмірдің жолы *сабырлықта*. Аспан әлемі арқылы Тәңірім максатқа өзі жеткізеді деген мағынада. Мұнда айтылып отырған арба аспан

Арбасы. Қоян Айдың үйі, Ай басы жыл басы. Тағы бір мәтел: «Басты бұзған балта». Осы балта жөнінде біздің халықтар арасында аңыздар көп, ойындар бар, ырымдар бар.

Балтаны бұрынғы заманда ай орағы сынды жасап, ұзын саптан, таяқ ретінде ұстаған. Оны *Айбалта* атаған. Балта болат деген сөздер ескіше оқығанда бірдей болып шығады. Демек олардың сандары да бірдей: $b=2$, $л=30$, $t=400$ жиыны болады: $2+30+400=432=54*8$. Жер мен Көктің арасын *балтамен айырған* деген түсінік бар. Мұнда Айды балта мағынасында түсіну бар деп білеміз. Жаңа жыл басында *Жаңа Ай орағы мүшел жануардың* маңдайынан қақ айырады. «Басты бұзған балта» сол болу керек. «*Балтамды тап*» атты ойын бар. Балтасын жоғалтқан бір адам туралы Туба халқының аңызы бар.

Бір адам өзеннің арғы қабағынан отын алу үшін қайыққа мініп өтпекші болады. Жел қайығын аударып кетіп өзі әрен шығады. Балтасы суға кетеді. Су иесі әулие оған жаны ашып және сынамақ болып: судан алтын және күміс балталарды көрсетеді. Әлгі адам, жоқ бұлар менікі емес, менікі жәй қара балта болатын дейді. Сонда әлгі әулие оған риза болып үш балтаны бірдей силайды. Айтылған болат балта *санының* осы аңызға бір *байланысы* бар деп білеміз. Оның мәнісі мынау. Ерте заманда *уақыт есебінің* басы 432 сан болса керек. Осы санның *бірлік дәуірі алтын дәуірі*, екіншісі ($432*2=864$) *күміс дәуірі*, үшіншісі ($432*3=1296$) *мыс дәуірі*, төртіншісі ($432*4=1728$) *темір дәуірі*.

Осы түсініктерді байланыстыратын бір өрнек келтрейік:

Темір қазақша -640
Темір арабша (хадид) -26
Балта (болат) (дәуір) – 432

Осылар былай теңеседі:

$$640=26*8+54*8=8(26+54)=80*8.$$

Алтын мен мыс өрнегі

$$79\pm 29 = \begin{cases} 108=54*2 \\ 50 \end{cases} \quad 47+7=54.$$

Осы металдардың сырын дәл біліп, осындай жұмбақ қалдырған даналығы емес пе?!

Халқымыздың қазына тілінде ұлтымыздың терең мәдениетінің тамаша іздері жатқанын көреміз. *Балта-Айбалта, болат балта* деген сөз. Бұл Қыдырдың баба деген атымен, тебен-ине атымен байланысы болар ма деген ой келеді.

Күн шаршының бұрыштары:

$$\frac{5}{4} + \frac{8}{5} + \frac{11}{7} + \frac{2}{3} = \frac{26}{19}$$

Жиыны болады:

$$26 \pm 19 = \begin{cases} 45 \\ 7 \end{cases}$$

сонымен адым 7 рет қайталау саны ($54 - 47 = 7$) шықты. Күн шаршының темір 19 саны айналық сыңар.

$$91 \pm 19 = \begin{cases} 110 - \text{магниттас} \\ 72 = 36 * 2 - \text{шаршы} \end{cases}$$

$$62 - 26 = 36$$

$$\begin{vmatrix} 9 & 1 \\ 1 & 9 \end{vmatrix} = 81 - 1 = 80$$

Сынап, екінші аспан Ғұтарад мағаданы. Ол Күн қасында, ол адырыс жұлдызы. Жұлдыз шаршы бұрыштары:

$$\frac{3}{2} + \frac{6}{2} + \frac{3}{6} + \frac{12}{6} = \frac{30}{16}$$

$$\text{Жиыны: } 30 \pm 16 = \begin{cases} 46 = 23 * 2 \\ 14 = 7 * 2 \end{cases}$$

Отырарда отыз бап, шеңбер есебі: $30 * 12 = 360$, 16 айтылған өрт таған шаршы $16 = 4^2$.

Айырмасы:

$$7 * 2 = 14 \text{ ол } 28 = 14 * 2 \quad 23 * 4 = 46 * 2 = 92$$

$$\frac{5}{4} + \frac{8}{5} + \frac{11}{7} + \frac{2}{3} = \frac{26}{19}$$

Үшеуін жинап қаралық:

$$78 \pm 51 = \begin{cases} 129 = 43 * 3 \\ 27 = 9 * 3 \end{cases}$$

43 «хм» ортасы, көрік. Осылардан бір өрнек:

$$(78-51)^{51} * \frac{4}{3} = 1836 = \text{mp} \frac{4}{3} - \text{Күн нотасы.}$$

Мұндағы ерекше көңіл аударатын нәрсе 78 саны. Ойткені мүшел сандарының жиыны:

$$1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12=78.$$

Мұны қысқаша былай жазамыз:

$$(1+12)6=13*6=78=26*3$$

Айтылған үш шаршыға олар былай бөлінген. Күн орталы шырақ, сондықтан оған келген 26. Қалған екі шаршыда:

$$26 \pm 4 = \begin{cases} 30 - \text{жұлдызда} \\ 22 - \text{Айда} \end{cases}$$

Отырар-Фараб жұлдыз шаршысында. Оның мүшел саны 30. Демек «Отырарда отыз бап» деген сөзде тамаша мағына жатыр.

Күн шаршымен Ай шаршы сандары – Екі емен сандары

$$26 \pm 22 = \begin{cases} 48 = 12 * 4 \\ 4 \end{cases}$$

Таған сандар қайталау сандары (хм) 48 жеті рет қайталаға (40-46 сүрелер). Осы екі сан белгілі $ку+кб=26+22$.

Мұнда қос Ай саны 22 темір санымен қабысқан болса, ол са екінші жағынан он (оң) еселеніп, Фарабтың дос саны болып табылады, яғни 284 және 220 сандары ежелден белгілі қасиет санатындағы дос сандар болып табылады. Оның түсінігі мына бірәуінің *болгіштер* санының жиыны екіншісінің санына да келеді. 220 санын мынандай сандарға бөлуге болады: 1, 2, 4, 5, 10, 20, 11, 22, 44, 55, 110. Осы сандардың жиыны болады 284. Ал 284 санын мыналарға бөлуге болады: 1, 2, 4, 71, 110.

Тегінде осы сандардың негізінде тамаша сырлар жатыр. Алдымен еске алатын нәрсе *Немі Ағзамда* (Тәңірінің құрметтісімінің бірі) *Фарду* (Жалғыз) деген сөз бар. Осы сөздің сандық мәні $284=80+200+4$. Осы сөзге *Абай да тоқталып* өткен. Онан кейін оның Ыдырыс жұлдызы 2-аспан Ғұтараттың сандық мәні екенін көрдік. Сол аспанның үйі Сүнбіле (6-үшел Бикеш, Жылан жылы). Оның сандық мәні 142. Оны екі еселесек болады $142*2=284$. Осы сан *Фараб* (Отырар) сөзінің сандық мәніне дәл келеді. Екінші жағынан осы сан 71 санына еселесек екенін көрдік. Осы сан мұқаттағат бойынша $A+L+M=1+30+40=71$. Демек $71*2=142$, $71*4=284$ Бұл $A+L+M$ үшін сүреде тұр, яғни Ыдырыс жұлдызының Ғұтараттың орны - 2 аспанға дәл келеді.

Осы санға тағы бір «сан» қосамыз ол 78. Бұл 12 мүшелдің саны деген едік қой. Бұл арада оны «сан» деп жақша ішіне алған себебіміз арабша «сан» (ғадад) деген сөздің сандық мәні болады 78.

$$284 \pm 78 = \begin{cases} 362 = 181 * 2 \\ 206 \end{cases}$$

Мұнда 181 санын (мақам) сөзінің сандық мәніне баладық. Ол 206 үш еселесек болады: $206*3=618$ *Ал-рахман ал-рахим*. Тағы бір тамаша нәрсе осы «санды» *Шаңырақ санына* қосамыз:

$$2762 \pm 78 = \begin{cases} 2840 = 284 * 10 = 71 * 40 \\ 2684 = 671 * 4 \end{cases}$$

Айтылған тамаша санға оралдық. Бұл Аллаһтың бірлігін атақтаған пайғамбарлардың, әулиелердің шырақшы орнына арабқа Отырарға орналастық, *Тұранның шаңырағына бақ ұсы қонды* деген осы.

Темір санынан (26) бастап, 78 санға тоқтаған тоғыз орынды сандық кесте еске түседі. Ол жөнінде басқа жерде айтылған. Отырардың төрт тағаны Отырар – Фараб деген сөздердің тегін айылмағаны. Оның түп тамырында зор мазмұнды сырлар жатыр. Қала сөзінің мәні «Абай да тоқталып өткен» дегеніміз. Осы сөздің сандық мәні $284=80+200+4$ дегеніміз. Осы сөздің сандық мәніне дәл келеді.

Торт деген сөздің арабшасы *арбағ* саны 273 болатыны айтылды. Екінші жағынан мұның өзі Күннің Құрандағы үшкілі $91 \cdot 3 = 273$.

Үшінші жағынан бұл $273 = T$ заттың қызуын (ыстығын) нөлден бастап өлшеудің негізі заттың дененің ыстығын өлшеу жай градус ол мұздың еруімен судың қайтуына дейінгі көтерілген ыстығын жүзге бөледі. Ол өлшемді Целсия өлшеуіші (шкаласы) атайды. Ыстық өлшеуді айтылған Целсия (с) өлшеуішінен 273 градус төмен алса, ол болады абсолют (қозғалмас) нөлден алу өлшемі. Оны қолданған адам есімімен Кельвин (К) өлшеуіші (шкаласы) деп атайды.

Екі шкаланың байланыс өрнегі $T^0 K = t^0 C + 273$ $C = C(t^0 + 273)$. Екі заттың арасындағы жылу алмасу қуаты (Q) мен абсолют температурасы құрылымдас:

$$\frac{T^1}{T^2} = \frac{Q^1}{Q^2}$$

Осы жағынан алып қарағанда абсолют: Нөл деген есеп басы заттардың табиғи қозғалмай қатқан қалпы мағынасында. Демек ол терең табиғи өлшем болып саналады.

Осы санға күміс санын, яғни Ай мағадан санын қосамыз.

$$273 + 47 = 320 = 80 \cdot 4 = 40 \cdot 8$$

Мұнда 80 сынып саны, яғни Айдан кейінгі екі аспан Ғұтарар (Айқыз) мағаданы. Бұл Отырар (Фараб) шаршының бұрышы. Сонымен қатар бұл сан пайғамбар саны ($40 \cdot 8$) және Айдың үйі Саратан (Шаян-Қоян) саны (320).

Айтылған төрт таған саны (273) Отырар санымен (807) қосылғанда тамаша өрнек шығады:

$$80 \pm 273 = \begin{cases} 1080 = 54 \cdot 20 = 108 \cdot 10 \\ 537 = 89 \cdot 6 \end{cases}$$

Бұлардың Ай сандары екені, есеп басы екені көрініп тұр.

$$(91 + 89)(91 - 89) = 91^2 - 89^2 = 360; \quad 89 \pm 11 = \begin{cases} 100 - \text{''}k\text{''} \text{ (каф)} \\ 78 - \text{сан (задад)} \end{cases}$$

Айтылған төрт таған санын «Қыз» (Жібек) санына қосамыз:

$$273 \pm 107 = \begin{cases} 380 = 190 * 2 \\ 166 = 83 * 2 \end{cases}$$

$$\text{Алхамды: } 52 + 31 = 83$$

Бұл арада Қыз Жібек пен 19 саны мен 166 санының төрт таған саны арқылы жалғауы, олардың «алхамды» санына дәл келуі тамаша.

Қазақ халқының әулие анасы «Қыз-Ақ» пен Мергеннің кездесуі осы өрнектен көрініп тұрған секілді. Өйткені Мерген арабша Қауыс (9-Жұлдыз), айтылған Отырар (Фараб) шаршының жоғарғы бұрышы, оның саны 166 (166).

Отырар сөзін былай есептеуге болады:

$$382 + 318 + 107 = 700 + 107 = 807$$

Демек, «Қыз» (Жібек) саны бұл арада тағы өз орнында. Араларын жалғастырып тұрған аспан Арбасы – Арбағы – төрт таған. Тегінде төрт таған саны мен табан – тебен саны жалғас: $452 + 273 = 725 = 29 * 25$. 29-мыс (мес) Шолпан мағаданы, оның бұрышы (үйі) Мизан (Таразы, Жылан, Жылқы). Бұл жөнінде айтылған.

Отырар мен Фараб аттарының қосындысы айтылған:

$$807 \pm 284 = \begin{cases} 1091 \\ 523 \end{cases}$$

алдыңғы сан *рамазан*-Ораза айының аты, ол Қамари жыл бойынша 9-ай, яғни айтылған Қаус (Мерген) айына дәл келеді. Мұнда тамаша сәйкестік бар екені есте болсын. Кейінгі санға қосамыз күміс санын:

$$523 \pm 47 = \begin{cases} 570 = 19 * 30 \\ 476 \end{cases}$$

(Отырарда 30 бап).

$$476 = 119 * 4 = (88 + 31) * 4$$

Белгілі, айтылған сандар.

Фараб санына қосымша: Раббимның асыл есімдерінің бірі *Фарду* (жалғыз). Осы сөздің сандық мәні 284, яғни фараб= Ғұтарад деген сөздермен сандас. Оның үстіне Ғұтарадтың (Айқыздың) үйі Сүнбіле (Бикеш). Оның сандық мәні 142. Оны екі еселесе болады айтылған Фараб саны: $142*2=284$.

Сүнбіле жұлдызының қазақша мүшелдік аты *Жылан*, оның сандық мәні болады: $ж=3$, $л=30$, $а=1$, $н=50$, жиыны $3+30+1+50=74$ Бұл күмістің айналық сыңары және сол сүреде 19 айтылған. Осы санды Сүнбіле санына қосамыз.

$$142 \pm 74 = \begin{cases} 216 = 54 * 4 \\ 68 = 34 * 2 \end{cases}$$

Ай сандарын көбейтеміз.

$$(142+74)(142-74) = 142^2 - 74^2 = 20164 - 5476 = 14688 = 1836 * 8 = mp.$$

Соған қосымша :

$$284 \pm 216 = \begin{cases} 509 \\ 68 \end{cases}$$

$$4x^2 - Ax + 2m = 0$$

Өркен жасаймыз: $A = 284$, $m = 1836$, $x = ?$

$$x = \frac{284 \pm 148}{8}; \quad x_1 = 54; \quad x_2 = 17$$

Бұл екеуі де тамаша *Расул Аллаһ сандары*: $54 \pm 17 = \begin{cases} 71 \\ 23 \end{cases}$

Қазақтың Отырар мекені: $807 + 209 = \begin{cases} 1016 = 254 * 4 \\ 598 = 299 * 2 = (209 + 45)^2 \end{cases}$
(10-суретке қара).

$$209 + 45 = 254$$

Ибраһимнің төрт таған тауына төрт қуысын (254) қосамыз Отырардың отыз бабын, болады Фараб :

$$254 \pm 30 = \begin{cases} 284 \\ 224 = 56 * 4 = 28 * 4 \end{cases}$$

Шаңыраққа қосқанда Ал –һармыс шығады:

$$2762+598=3360=336*10;$$

$48*7=336$ Ал-һармыс. Сүнбіле мен күміс сандарын қосамыз:

$$142\pm 47 = \begin{cases} 189=27*7 \\ 95=19*5 \end{cases}$$

Оны екі еселесек болады Ғұтарад замзам сандары:

$$284\pm 94 = \begin{cases} 378=54*7 \\ 190=19*10 \end{cases}$$

Пешене + замзам=Фараб:

$$190 + 94 = 284$$

Бес тұлға (пешене) сандарына тағы бір 40 қосамыз, болады

$$190+40=230=190+26+14.$$

Оған еселенген күміс санын қосамыз:

$$470\pm 230 = \begin{cases} 700=382+318 \\ 240=24*10 \end{cases}$$

Ойлап қарасаңыз, қиастың ең жоғары дәрежесі осында. Ғалам кеңістігінде бос орын жоқ. Осы мәселеге *әл-Фараби ерекше көңіл аударған.*

Бос орын *фарағ* дегеннің ол өзінде зәредей бөлшектерге толы. Осы сөздің сандық мәнімен қиас санын (171) қосамыз:

$$1281+71=1452=(22\sqrt{3})^2=1000+452=132*11$$

$$12*11=132\text{- сабиғ () жеті}$$

$$12*11=132\text{ =қағба () жүрек}$$

$$57*3=171\text{- қиас}$$

$$\text{он бір. } 583=570+13$$

$$583\pm 132 = \begin{cases} 715 \\ 451 \end{cases}$$

$$\frac{715*2}{5} = 286 = 26*11$$

$$619 \pm 451 = \begin{cases} 1070 \\ 168 = 21 * 8 = 24 * 7 \end{cases}$$

Қазіргі ғылымда *фараз* түсінігін пайдаланып электрондардың айналыс бұрышын пайдалану басталады. Менің «Алхимия» еңбегім осыған негізделген. Демек оны осы мақсатқа пайдалануға болар деген ой келеді.

Қан тектес үш зат бар екені белгілі. Олардың орталық атомдары темір (26), магнит (12), мыс (29). Олардың айналасында төрт жағынан қоршаған азот, оның сыртын қоршаған көміртегі.

Орталығы магнит болса, ол өсімдіктің *жасыл жапырақтың* өзекті бөлшегі (*хлорофилл*). Сол арқылы өсімдік ауадан қорек алады. *Орталығы мыс* болса, ол *салқын қанды жыланшаяндардың көк түсті қаны* (гемоцианин). *Орталығы темір* болса, ол *ыстық қызыл қанның өзегі (гемоглобин)*. Адамның, басқа көп жануарлардың, құстардың қаны. Осы үш элемент 19 санымен былай қабысады: $26+12=29+9=38=19*2$

Демек, айтылған үш орталық элементке торқалы 9 саны қосылған. Ол 9 деректі сандардың шегі екенін білеміз. Біздің қарастырып отырған көп шаршылар, шаңырақтар сол 9 ұялы екені белгілі. Солар келіп Егіз он тоғыз болып отыр. Бәрін қоссақ болады: $9+12+26+29=76$. Құранда 76-сүре ал- Инсан (Адам). (Аят саны 31). Жиыны болады:

$$76 + \frac{162+31}{193} + 31 = 300.$$

Орталық үш элемент жиыны болады: $12+26+29=67$. Бұл «Адам» сүре санының айналық сыңары: $\begin{vmatrix} 7 & 6 \\ 6 & 7 \end{vmatrix} = 49-36=13$

Осы бойынша жасалған үшкіл бұрыштары болады: 31^0 , 59^0 , 90^0 . Оны былай жазамыз:

$$\sin 310 = \frac{19}{\sqrt{1361}} = \frac{19}{36,894} = 0,515$$

(1361- электрон энергиясы). Бұл тамаша өрнекті әрі қарай зерттеу керек.

Осымен байланысты Қиас өрнегін еске алайық:

$$19*9=171.$$

Мыс-Мес-Һармис деген негізді еске алып мынаны қараныз:

$$(29+9)(29-9) = 81-9 = 72 = 38*20$$

29-мыс –Шолпан мағаданы, Мұхаммед Расул Аллаһ сандары: 38, 20, 92 (айлық). Онан шығады:

$$\begin{vmatrix} 9 & 2 \\ 2 & 9 \end{vmatrix} = 81-4 = 77 = 7*11$$

Қайталама жеті осы. Осы егіз он тоғыз санының айтылған төрт таған санымен «Қыз» санымен қабысуы тамаша:

$$273 \pm 107 = \begin{cases} 380 = 190*2 \\ 166 \end{cases}$$

“Қыз” санының ондық есесі Ыдырыстың бір есімі «Масалас» (1070) үшкіл деген едік. Осы сан басқа бата (786) санымен Фараб санына қабысады: $786 \pm 284 = \begin{cases} 1070 \\ 502 = 251*2 \end{cases}$

Мұнда тағы бір тамаша нәрсе Ыдырыстың беттасы изумруд саны келіп қосылады. Осы кейінгі санды Иман (таразы) санына қосамыз:

$$619 \pm 251 = \begin{cases} 870 = 29*30 \\ 368 = 92*4 \end{cases}$$

Бұл арада келіп мыс саны мен 30 (Отырардағы бап саны) айқасты. Екінші жағынан Мыстың айналық серігі шықты. Осы екі сан (29, 30) қамари ай есебі екені ойда болсын: 29- жұп айлардың тәулік саны (9- Ай рамазан (907+284), 30 тәулік Отырарда отыз бап сол). Мынаны қараңыз.

$$620 = 30*12 + 260$$

түрік Отырар темір

«30» баптың тағы бір тамашасы:

$$1070 \pm 30 = \begin{cases} 1100 = 110*10Fe_3O_4 \\ 1040 = 26(Fe)*40 = 52*20 \end{cases}$$

Отырардың отыз бап санын мынандай түрде жазамыз:

$$3(3+7) = 9+21=30=3*10$$

Осының өзінде әуелі үш, кейін жеті, болады: толық сан он деген түсінік жатыр. Оның өрнегі мынау:

$$x = \frac{13+7}{2}; \quad x_1 = 10; \quad x_2 = 3$$

Осы Отыз санын “Қыз” санына қосамыз:

$$107+30 = \begin{cases} 137 = \frac{hc}{e^2} \\ 77 = 7*11 = 81-4 = \begin{vmatrix} 9 & 2 \\ 2 & 9 \end{vmatrix} \end{cases}$$

Әулие мекенде толған сыр. Ол сырлар ғаламның алғашқы жаратылысынан қалған, аяқталып келе жатқан мұралар. Енді соған келеміз.

ӘУЕЛДЕ БӘРІ БІРГЕ БОЛҒАН

620 жылы, *режеб* айының 27 күні пайғамбарымыз Мұхаммед расул Аллаһ әлемдік саяхат жасаған. *Мигар* сафарында болып қайтқан (Мекеден Құдыс барып, сонан аспан әлемінің аралаған). Ғаламның тамашасын көрген. Сол тамашаның бейнесі *Намазда, саждада көз нұрынан* байқалады деген.

Осы тамаша оқиға осыдан 1373 жыл бұрын болса керек. (Бұл осы еңбектің жазылу мезгілінен айналысқан – Ш.А.) Ол қазіргі уақыт бойынша 1993 жылдың 19- қаңтарына дәл келеді. Қиаси зерттеулердің бір нұсқасына қарағанда сол *мигаржаса* пайғамбар ғаламның ту бастағы - әуелгі *бір тұтас тұрған орнын көрген* деп білеміз. Басқаша айтқанда *ал-мисақтың* бастауында болған деп түсінеміз (Шындығын Аллаһ біледі).

Сол алғашқы нұрдан таралған ғаламға тіршілік дүниесі келуін Құран Кәрімде былай деген: «*Әуелде көкпен жер бірге (тиіскен) еді, екеуін ажыраттық, барлық жәндіктерді сумен*

жараттық” (21-сүре, 30 аят). Осы аяттың түп нұскасын 12-суретте келтірдік. Бұл суреттің негізі осыдан көп жыл бұрын салынған болатын. Айтылған аятпен оның бір дәлді байланысын *бүгін ғана тауып отырмын*. Сол себепті суретті қайталап, қоспақ түрінде келтірдік.

Жеке сурет төрт бұрышты АБВС. Оның өлшемдері: АВ=1000; ДС=800; АС=786; АД=450. Бір үшкілінің өлшемі болады:

$$1000+786+450=2236 \sqrt{5} * 1000.$$

Бұрыштары:

$$\angle ACB=104^{\circ}44'; \angle DAB=75^{\circ}16'; \angle DCB=71^{\circ}46'; \angle BAC=25^{\circ}48'; \angle ABC=49^{\circ}28'$$

Бұл үшкілді әулие үшкілі атадық. Себебі мұның өлшемдері әулиелік (алтын) кимимен, батамен, дұғамен байланысты.

786- Бисми Аллаһ, оған қосамыз он еселенген адам санын (450) болады:

$$786 \pm 450 = \begin{cases} 1236 = (\sqrt{5}-1)1000 \\ 336 = 48*7 \end{cases}$$

хм, жеті қайталанған 40-46- сүрелердегі мұқатағаттар. Осыған 1000 санын қосамыз:

$$1236 \pm 1000 = \begin{cases} 2236 = \sqrt{5} * 1000 \\ 236 = (\sqrt{5}-2)1000 \end{cases}$$

Алтын қима қатынасын еске алайық:

$$\frac{\sqrt{5}-1}{2} = 0,618$$

$$\frac{(\sqrt{5}-1)^2}{2} = \frac{3-\sqrt{5}}{2} = 0,382; -0,618 \pm 382 = \begin{cases} 1000 \\ 236 \end{cases}$$

$$\frac{(\sqrt{5}-1)^3}{2} = \sqrt{5}-2 = 0,236$$

Бұрышы-текшенің (қағбаның) орталық бұрышы мен ара ұясының бұрышымен байланысты: $104^{\circ}44' - 109^{\circ}28' = 50$ немесе $104^{\circ}44' * 2 - 109^{\circ}28' = 100^{\circ}$

Жүз саны: $50 * 2 = 100 = \text{Қ Қ} - 50$ сүренің мұқаттағаты. Оның

аят саны – адам саны (45). Сүренің жиын саны болады: $50+100+45=195$. Бұл 195 саны 19-сүренің мукаттағат саны (книґс= $20+5+10+70+90=195$). Мұның Басқа талдауларына бармай-ақ қоялық. Мұндағы қайран қалдыратын нәрсе мынау: айтылған үшкілдің ішіне шеңбер сызамыз. Сол шеңбердің өрісі (радиусы) тамаша сан:

$$Z=153=17*9 \quad 17+9= \frac{26(20+6)}{8=(2+6)}$$

Ойлап қарасаныз 2 мен 6 ғалами шаршы сандары (3,5,6-суреттерді қараныз).

9-сүре (Тәубе), 17-сүре (ал-Асра) екеуі де айтылған мигражға байланысты екені белгілі.

Айтылған санды мүшел санына көбейтеміз, болады протон саны: $153*12=1836=mp$. Ғаламды құраушы атомның өзегіне келдік. Осы санның тағы бір екі қасиеті: оған қосамыз күміс (Ай мағадан санын)

$$153 \pm 47 = \begin{cases} 200=p \\ 106=53*2 \end{cases}; p- \quad 53*2\text{-жұлдыз сүресі}$$

$$\text{Ай «қ» мен «р» әріптерін қосамыз: } 200 \pm 100 = \begin{cases} 300 \\ 100 \end{cases}; 300*2=600 ()$$

Ол пайғамбарларға: «Акра» «оқы» деген. Сол (96) ғалак сүресінде. Сөз түбірі: кара (оқуға). Осы түрін алсақ болады. $300+1=301$; Раббымның атымен деген мағынаға келеді. Оны екі еселейміз, айтылған 19 сүренің жиын саны

$$301*2=602=19+290+195+98.$$

Айтылған 153 санының темір (26) $\left\{ \begin{array}{l} \text{санына байланысы} \\ \text{айтылады. Енді осы санның сол темірге екінші түрдегі} \\ \text{байланысын еске алайық.} \end{array} \right.$

Темірдің атомдық салмағы $A^{Fe}=55,847$. Осыны 1000 еселеп, бүтін түрінде қараймыз (әулие үшкіл өлшеуіші бойынша) соған айтылған санды қосамыз:

$$\begin{aligned} 55847+153 &= 56000=70*800 \\ 280*200 &= 56*1000 \end{aligned}$$

Темір салмағының кетігін дәл толтырып, қабысуы, онан Күн немесе *мұбди* табиғат иесі санының шығуы, оның біздің төрткүлдің ұзын және қысқа кергіштерімен байланысуы (1000, 800) тамаша нәрсе. 70-сүре Ал-Мифарж (аспан сатылары, пайғамбар сатылары).

Екі сафарды қосамыз:

$$70 \pm 17 = \begin{matrix} 87 - (\text{Ал} + \text{Ағлим} (\text{Агла}) \text{ сүресі}); \\ 53 - \text{Жұлдыз сүресі} \end{matrix}$$

Алла- ең ұлығы 19 аят. Сүре жиыны:

$$87 + \frac{111+31}{142} + 19 \cdot 248 \cdot 62 * 4$$

Осы сандар бұрын кездескен: 142- Сүнбіле, Фараб жартысы, 62- темір сынары, 19- көп айтылды... $87 = 29 * 3$ (мыс, үшінші аспан мағаданы) ол 92 санының сынары: $\left| \begin{matrix} 9 & 2 \\ 2 & 9 \end{matrix} \right| = 81 - 4 = 77 = 7 * 11$

Ең ұлығы бақыт: *Ақырет қайырлы* да *тұрақты* (14 аят) осыны мықтап ұстау...

12- суретте айтылған төрткүл АДВС кергіш қосақталған, оның сынары

АДВС. Төрт боғал бұрыштан тартылған төрт сызық:

$$D_1 d_1 = D_1 d_1 = Cc = C_1 c_1 = 487$$

Мұндағы c, c_1, d, d_1 ноқаттардың өзгешелігі сол, олар $AB=1000$ сызығын екі темірлік бөлшекке бөледі.

$$Ac = 360; Bc = 640; 640 + 360 = \frac{1000}{280}$$

Демек: $Cd = C_1 d_1 = 280$ Осы 487 санының тағы бір тамаша есебі:

$$336 \pm 151 = \begin{cases} 487 \\ 185 = 37 * 5 \end{cases}$$

Мұнда $48 * 7 = 336 = \text{Ал-Һармис}$, яғни жеті рет қайталаған

қайталама 48. 151- санам- оркені. Ол хадистан алынған сөз. Құранның өркеші Бақара (2) сүре деген. Осындағы басқа сандар да соған соғады. Ол жөнінде «Ай әлемнің Айнасы» атты кітапта айтылған. Осы сандардан темірдің бөлшек саны шығады: $487+360=847$. Бұған өріс санын қосамыз болады: $847+158=1000$. Темір атомының салмақ санын екі бөліп қараймыз: бүтін бөлімі (55), бөлшек бөлімі (847). Осы екеуінің қатысын табамыз. $\frac{847}{55}=15,4$

Осы санды он есе азайтып, бұрыш түрінде қарасақ былай болады: $\text{tg}57^{\circ}=1,54$; 57-ал-Хадид= $26+31$ 154 саны *исми* ағзамда Қадим яғни бұрын мағынасында. Темірдің ауыр заттардың бәрінен бұрын құралған белгілі. Осы санның шаршы түрі мен текше түрін қаралық:

$$1542=23716=\frac{302*5\pi}{2}=151*5\pi=755\pi$$

$$154^3=3652264$$

Кейінгі сан былай жазамыз: $(\frac{154}{10\sqrt{10}})=365,23$

Жұлдыздық (күндік-шамси) жыл ішіндегі тәулік санына дәл келеді деуге болады. Еске ала кетелік:

$$\frac{19}{10\sqrt{10}}=\text{tg}31^{\circ}=0,601$$

Бұл мәселені қалдыра тұрып басқа сандар қатынасын қаралық. Біз жоғарыда шаңырақ санымен қос 19 санын қосыл 2800 алған едік. Енді сол санның 12-суреттің шаңырағын шығатынын көріп отырмыз. Осыны бір ойлап қараңыз. Айтылған сандардан мынандай қатынастар шығады.

$$786=286+500=26*11+1000$$

$$280+487*2=280+974=1254=1000+254$$

(10-суретті қараңыз).

12-суреттің басындағы аяттардың ішіндегі кейбір сөздерін қарап көрелік:

бірге – ратка	701
су- алма	72
бәрі – кулы	50
заттар – так	510
тіршілік –хан	18

Бұларға қосымша бұрын келтірілген сандарды да еске аламыз.

Төрт арбағ 273,

жеті (сабағ) 132,

бос кеңіс (фарағ) 1281.

Ұйысқан қан –ғалақ . . . 200 тағы басқалары.

Осылардың ішінен екі санды аламыз (бірге төрт).

$$701+273=\begin{cases} 974=487*2 \\ 428=107*4=214*2 \end{cases}$$

Осы сандар айтылған 12-суреттен кездеседі.

$$Dd+Cd=487*2=974=701+273$$

Осы өрнекті ойлап қарасақ көп жұмбаққа апаратын түрі бар. Осы санға темір (хадид) санын қосамыз:

$$974+26=\begin{cases} 1000 \\ 948=79*12 \end{cases}$$

Демек негізгі санға келдік – 640+360 =618+382=974+26

79- алтын саны, ол Күн мағаданы Бата санымен қосамыз.

$$974+786=\begin{cases} 1760=880*2=(620+260)*2 \\ 188=47*4=94*2 \end{cases}$$

Ғалами темір тегі және күміс (117) Ай мағаданы. Су мен өмір санын қосамыз.

$$72+18=\begin{cases} 90 \\ 54 \end{cases}$$

Тамаша сандар. Ай санын өмір үшкілі деуге болар еді.
 $18 \cdot 3 = 54$ Өмір саны мен заттар саны:

$$18 \cdot 510 = 9180 = 1836 \cdot 5 = 5 \text{ mp}$$

Пешене еселі протон саны. Мұны қалай ұғамыз? Тағы бір қиас сан:

$$701 + 50 + 619 = 1370 = (107 + 30)10 \text{ ойласу үшін.}$$

Ай басы ғылым басы болғанда оның үш тағаны тіршілік саны – 18. Осы 18 санын 18 мың ғалам саны мағынасында алуға болады. Дүниені құраушы атом-протон санының өзі осы 18 санының еселігі деп білеміз. $1836 = 102 \cdot 18$ немесе $34 \cdot 54$.

Арабша айдың аты Қамар, оның саны $340 = 100 + 40 + 200$ Айдың Құрандағы сүрелік саны 54. Демек айдың екі есімінің еселігі протон санының толық (ондық) *камалат* еселігі:

$$54 \cdot 340 = 18360 = 10 \text{ mp}$$

18 санын шеңбер санының бөлшегі ретінде болады
 $18 \cdot 20 = 360$.

$$20 \pm 18 = \begin{cases} 38 = 19 \cdot 2 \\ 2 \end{cases};$$

$$(20 + 18)(20 - 18) = 76 = 19 \cdot 4;$$

Құран Кәрімде 76-сүре Ал-Ансан (Адам). Осымен байланысты 18-сүрені

$$18 + \frac{105 + 31}{136} + 110 = 264 = 24 \cdot 11$$

$$76 + \frac{162 + 31}{193} + 31 = 300 + 15 \cdot 20 = 30 \cdot 10$$

Ал-Каһр (үңгір) қарап көреміз:

$$94 + \frac{267 + 62}{329} + 141 = 564 = 47 \cdot 12 = 94 \cdot 6$$

$$47*2+47*7+47*3=47*12$$

осы екі сүренің қатардағы сандарының осындай дәл сәйкес келуі *мұғжизаға* жатады. Жиыны күмістің мүшелдік есесі. Екеуінің арасындағы айырмалары тағы осындай:

$$70-18=52=26*2;$$

$$193-136=57=19*3;$$

$$110-31=79$$

(Алтын саны). $300-264=36$ (Шеңбер саны). Осы сандармен байланысты көп мәселеге ой жіберуге болады. Мысалы мына санды қараңыз:

$$786 \pm 564 = \begin{cases} 1350 = 52 * 25 \\ 222 = 111 * 2 = 37 * 6 \end{cases}$$

52-хамды, 222- инсаф.

18-сүре санынан мынандай қорытынды. $264=24*11$, тәулік мүшел саны мен ай саны. Мұны екі бөліп қаралық.

$$18+136=154$$

$$154 \pm 110 = \begin{cases} 264 = 24 * 11 \\ 44 = 4 * 11 \end{cases}$$

$$(154+110)(154-110) = 48 * 242;$$

48 қайталама сан

$$\begin{vmatrix} 8 & 4 \\ 4 & 8 \end{vmatrix} = 64 - 16 = 48; \quad 242 = 2 * 11^2 - \text{ал-Хажр (15-сүре тас).}$$

154 саны жоғарыда айтылады:

$$\frac{8470}{55} = 154.$$

Осыған темір (хадид) санын қосамыз:

$$154 \pm 26 = \begin{cases} 180 = 18 * 10 \\ 28 = 7 * 4 \end{cases}$$

Белгілі сандар.

Осыларға қосымша 110 санын магнит тас саны деп алайық: $\text{Fe}_3\text{O}_4 = 110$ Сонымен сайып келгенде бәрі *темір* саны.

18-сүредегі үнгірдің ауызы (есігі) солтүстікте екені белгілі. Демек мұндағы адамдар Темір Қазық жастанғандар деуге болады. Олардың үнгірі бәлкі өзгеше магнит әсерлі болар. Сол сүреде Зұлқарнайын темірден қорған салып, адал адамдарды залымдардан қорғаған ишараты бар ғой.

Ақырет, қайырлы, тұрақты деген үш сөздің жиыны болады:

$$801+810+113=1724=431*4.$$

Осы санды *кешірімді* (1281) санынмен салыстырамыз:

$$1724+701=1281+1144=2425=97*25.$$

Мұнда 701 бірге, $1144=286*4=26*44$. Басындағы (ал-Мисақтағы) келтірілген иманға жүрегінді берік ұстасаң кешірім алып, жанатта боласын, деген ишарат деп білемін.

Әл-Фараби хақим *ратқа* деген сөзді *сад* көмір мағынасында *ұғуға болар* деген еді. Садтың сандық мәні болады 64. Осы санды айтылған сандарға қосып, бір есеп шығарамыз. Кейінгі өрнектің екі есесін аламыз: $2425*2=4850$. Осыған қосамыз 64 көпір санын. Осы тең болады періштелер шаршы санына (Ай, Күн санына). $4850+64=4914$. Ол мынау болатын:

$$2(246+111)+6(318+382)=2*357+6*700=714+4200=4914=54*91.$$

(54, 91 Құрандағы Ай мен Күн). Бұл шаршы мен халифалар шаршысы арасының айырмақ мүшел есебіне тең. Ол мынау:

$$2(231+661)+6(310+110)=2*892+6*420=1784+2520=4304.$$

Осыған қосамыз 60 жыл мүшелдік санды:

$$\frac{30(60+1)}{3}=10(60+1)=610; 4304+610=4914$$

Бұлардың талдаулары басқа кітаптарда берілген. Сонымен қатар оларды әрі қарай дамыту қажет.

«Қазақ» санына Ай сандарының әртүрлі мазмұндарын қосып қаралық:

$$340 \pm 209 = \begin{cases} 549 = 61 * 9 \\ 131 \end{cases}; 131 * 6 = 786 = \gamma \lambda \gamma$$

$$209 \pm 1 = \begin{cases} 220 = 110 * 2 = 20 * 11 \\ 198 = 18 * 11 \end{cases}$$

220- Фараб санының досы. Оны Айдос саны аталғанбыз.

$$\frac{220}{198} = \frac{209+11}{209-11} = \frac{20}{18} = \frac{19}{9}$$

Қазақ + күміс = күмісбек саны.

$$209 \pm 47 = \begin{cases} 256 - \text{Нұрсаны} \\ 162 \quad 27 * 6 \quad 54 * 3 - \text{инсан} \end{cases}$$

(Нұр Күмісбек) Оны былай жазамыз:

$$47 + 54 * 3 = 209.$$

47-суре Мұхаммед, оның аят саны 38. Ойлап қарасаңыз. Ол мынау:

$$11 \pm 8 = \begin{cases} 19; 19 * 3 = 57 \\ 3 \end{cases}$$

$$19 \pm 3 = \begin{cases} 22 = 11 * 2 \\ 16 \end{cases}$$

Қазақ пен *ал-Хадид*.

$$209 \pm 57 = \begin{matrix} 266 \\ 152 = 19 * 8 = 38 * 4 \end{matrix}$$

$$(Be_3Al_2[Si_6O_{18}]) = 3Be + Al_2O_3 + 6SiO_2 = 3(4+8) + (13*2+8*3) + 6(14+8*2) = 3*12+50+6+30 = 36+50+180 = 266$$

[Ыдырыс пайғамбардың бет тасы].

Қазақ пен Айдың Құрандағы суре реті:

$$209 \pm 54 = \begin{cases} 263 \\ 155 = 31 * 5 \end{cases}$$

Бұлардан мынанышығарамыз: $2(263+47) = 2*310 = 620$ (Түрік). $155*4 = 620 \rightarrow$ темір тек сыңары. Тағы бір қиас келтіреміз. 18-сүресінде *ал-рақим* деген сөз бар. (9-ыншы аятты). Бұл сөз үңгірге бекінген жігіттердің аты – жөні жазылған тақта болар

деген *рауаят* бар. Басқасыда бар. Қалай болған күнде осы сөздің сандық мәні болады:

$$31+200+100+10+40=381.$$

Кіші *абжд* бойынша: $6+1+8+9+10+4=38=19*2$. Айтылған санға оралдық. Ал үлкен АБЖД бойынша *ал-рақим* санын иман тарази санына қосамыз.

$$619\pm 38 = \begin{cases} 1000=620+380 \\ 238=200+38 \end{cases}$$

200-ғалақ. немесе $238=119*2=(88+31)*2$.

620 ал-Нахлда (Ара) айтылады: *түрік, темір, серік*. Сол 18-сүреде айтылатын Зұлқарнайын Жәбір көрген адал ниеттегі адамдарды қорғаған. Тәңірім оны сол үшін жаратқан, сол үшін оған мықты күш берген, өнер –білім берген.

Зұлқарнайын қазақ халқының досы. Оны мынау есеппен дәлелдейміз. *Зұл+ал-қарнайын* сандық мәні болады:

$$700+10+31+200+100+50+10+50=710+31+410=710+441=1151.$$

Осы санға қазақ санын қосамыз:

$$1151+209 = \begin{cases} 1360=340*4=34*40 \\ 942=314*3 \end{cases}$$

340- Қамар. 314- Қадир (куатты). 40- пайғамбар саны. Бізді Аллаһ жарылқайды. Айдың екі саны ғалам құрған атомдардың кілті:

$$54\pm 34 = \begin{cases} 88 \\ 20 \end{cases}; -34*54=1836=mp$$

Оны былай жазамыз:

$$1836\pm 209*9=1836\pm 836 = \begin{cases} 2672 \\ 1000 \end{cases}$$

Тамаша сандар. Алғашқы санға *тоқ* сан қосамыз, болады *шаңырақ саны*: $2672+90=2762$.

Сандардың бас-аяғы бірдей, орта екі сан (7,6) орындарын ауыстырған. Яғни: $9(70-60) = 90$. Бұл екі сан: 76- адам, 67- «*табарақ*» (ал-Мүлік). Бұрышы: $60 < 70 = 0,857$; $\cos 31^{\circ} = 857$ (ол болған бұрыш бет 173). Яғни онда

$$\frac{19}{\sqrt{1361}} = 0,515 = \sin 31^{\circ}$$

немесе

$$\frac{19}{10\sqrt{10}} = 0,601 = \operatorname{tg} 31^{\circ}$$

Осыған байланысты біз жоғарыда 57° бұрышты темір атомының екі бөлшегінің қатынасынан шығарған едік:

$$\frac{847}{550} = \operatorname{tg} 57^{\circ} \quad \text{Ол байланыс мынау:}$$

$$57 \pm 31 = \begin{cases} 88 = 62 + 26 \\ 26 \end{cases}$$

Осы сынды бұрыш өлшемдері тегінде атомдағы бөлшектердің айналыс бұрыштарымен байланысты. Біздің «*Қазіргі заманның алхимиясы*» (немесе “Ай арысы“ ғалым жаңалықтары 1996, қ А.Ш.) деген кітап соған негізделген. Келешекте темірдің 57° бұрышын шығарған сынды әдісті барлық элементке қолданып көру керек. Онан көп жаңалық табылады деп білеміз. Мұның өзі жоғарыда ескертілген *пропорционалық теорияға* негіз болар деп ойлаймыз.

«ШАҢЫРАҚҚА ҚАРА»

Жалған сәуегейлер айтатын бір ауыз сөз: «Шаңыраққа қара». Осының себебі адам баласының тарихын, дінін, ғылымын, терең зерттемей жүріп, Тәңірінің жаратқан дүниесін дәлді зерттемей тұрып сәуегейлік жасау көбінесе жалғандыққа соғады.

Осы жөнінде кейінгі тағы бір өрнек. Қазақтың *шаңырақ* санын Ғұтарад+Фараб санына қосамыз.

$$2762+284*2=(640+26)*5;$$

$$2762+568=3330=666*5$$

немесе

$$666=2762+71*8$$

640-темір (қазақша) 26- темір (арабша) 71- А+Л+М-мұқаттағат, ол құранда 8 рет келеді. 666 санын сөз етушілерге «Шаңыраққа қара» демегенде не дерсін.

Тұран шаңырағына Нұрмұхамед «шұғыласы» түскен дедік. Соған қосымша және соған байланысты мынандай деректер келтіреміз.

Қыдыр деген сөздің сандық мәні болады: $x=600$, $z=800$, $p=200$, жиыны: $1600=(40)^2$. Осы санға *шұғыла* (348- *мухарақ*) санын қосамыз. $1600+348=1948$.

Біз жоғарыда ратқа (ға), арбағ (273) сандарының қосындысы $701+273=974$ саны 12-суреттегі сызықтарына еселес екенін көрдік: $487*2=974$. Айтылған Қыдыр шұғыла саны осыған тағы дәл келеді. $487*4=974*2=1948$. Демек бұл да сол тамаша есептерге келіп қабысады. Оның жалғасы мынау:

$$1600+3110=2762+2(701+273)=4710.$$

Осыған қосамыз мына сандарды:

$$190*11=19*110- \text{(қазақ саны).}$$

6190- Иман-тарази саны. 1151- Зұлқарнайын саны.

$$4710+2090=6900=92*75$$

$$4710+6190=10900 \text{ (Ханан- Мархамад).}$$

$$4710 \pm 11510 = \begin{cases} 1622=1000+622 \\ 340*2 \end{cases}$$

Осы сандардың әр қайсысында зор мағыналар бар. Мысалы:

$$92 \pm 75 = \begin{cases} 167 \\ 17 \end{cases}$$

Онан шығады:

$$167+53=220=110*2. \quad 680=17*40 \text{ (пайғамбар сандары).}$$

Оқушым бұл мәселелерді өздері әрі қарай дамытар деген үміт бар.

Ыдырыс пайғамбардың бет тасы зумруд санын (251) Зұлқарнайын санына қосамыз.

$$1151 \pm 251 = \begin{cases} 1402 = 701 * 2 \\ 900 = (30)^2 \end{cases}$$

Екеуі бірге болған деген ишарат. Оны былай жазамыз.

$$900+251=1151.$$

Демек Ахмет Иассауи жылына Қыдыр келеді деген ишарат. Ол Тұран шаңырағына қонады деп қиас етеміз. Оған дәлел.

$$701*2+17*8=1402+1360=2762.$$

*Тұранның шаңырағын Қыдыр шалған,
Тәңірім Тұран елін жарылқаған.*

Осыған тағы бір дәлел. Арабша кісіні (адамды) инсан (ансан) дейді. Ол Құранның 76-сүресінде ($19*4=76$). Сол сөздің жазылу түрін қарасаңыз айналық қиастық –таразылық түрі айқын ан-с-ан (екі жағында ан, ортада с). Соған сәйкес сандық мәні:

$$51+60+51=162.$$

Мұның өзі Айдың үшкілі ($54*3=162$). Кіші абжд бойынша $1+1+0+1+1=4$ яғни арбағ саны. ($19*4=76$).

Адам судан жаралған:

$$162 \pm 111 = \begin{cases} 273 \\ 51 = 17 * 3 \end{cases}$$

Осы санды Шаңырақ санына қосамыз:

$$2762 \pm 162 = \begin{cases} 2924 = 731 * 4 \\ 2600 = 52 * 5 \end{cases}$$

Хамды саны ғылым саны. Жоғарғы санға қосамыз протон санын:

$$2924 \pm 1836 = \begin{cases} 4760 = 119 * 40 \\ 1088 = 236 * 8 = 618 + 470 \end{cases}$$

Шамси жыл 365,24 тәулік, Қамари жыл 354, 36 тәулік, айырмасы: 365,24-354,36=10,88. Салыстырып қараңыз, ойлаңыз.

ТҰРАН ШАҢЫРАҒЫНЫҢ ТЕМІР ТІРЕГІ

Темір Қазық ғаламның темір тірегі мағынасында көп айтылады. Бұл арада біз соған қосымша сол темірдің қозғалыс әрекетін бейнелейтін бір нұсқа келтіреміз.

Бабалардан қалған Мираста атақты Әмір Темірдің әкесі Тарағай баласы туғанда көрген түсін жорытуға шейхқа келеді. Ол кісі кіргенде Құран оқып отырған Шейхтың: - “Жер қозғалады Тамур” деген сөзін естіп қалады. Сол бойынша баланың атын *Тамур* қояды, ол *Темір* болып кетеді.

Бірімен бірі түбірлес осы екі сөздің сандық түрлері: Тамур=646, Темір=640

Қосамыз:

$$646 \pm 640 = \frac{1286 = 1000 + 286}{6}$$

Басқы санның ортасы:

$$1286 = 1000 + 286 \quad 1286 / 2 = 643$$

Осыған күміс санын қосамыз.

$$643 + 47 = 690 = 15 / 2 * 92;$$

15 (тас сүресі), 92- пайғамбар саны. Кейінгісі 6, оның арабшасы *сат*, осы сөзді, керісінше оқысақ болады «тас». Миың (енбегің) «тас» дегенде қатады деп біліңіз. Енді осы сөздің Құрандағы негізі түрін *шаңырақ* санына қосамыз:

$$2762 \pm 640 = \begin{cases} 3408 = 71 * 48 \\ 2116 = 2560 - 444 \end{cases}$$

Тамаша сандар: 71- А+І+М 48- Х+М –Мұқаттағат сандар.
 2560- Кәміл нұр, 444- тахул (қайталама замана). Онан шығады:
 71*2=142- Сүнбіле (Бикеш). 71*4=284- Ғұтарад-Фараб Ыдырыс
 жұлдызы. Ыдырыс ныспысын Ал-һармис түрінде алсақ, 48
 санын өзінің жеті рет келуіне көбейтсек екеуі бірдей тен
 болып шығады. Ал-һармис =336=48*7

Кейінгі санды халифалар шаршысымен қосамыз.

$$4304 \pm 2116 = \begin{cases} 6420 = 1070 * 6 = 214 = 30 \\ 2188 \end{cases}$$

1070- Мұсалас (үшкіл) Ыдырыс ныспысы. Алты айтылған
 «тас» -«сат». Кейінгі санды былай жазамыз:

$$108 * 11 + 1000 = 2188$$

(108=54*2; 11- Ай сандары).

«Ай әлемнің айнасы» атты кітабымызда осы мәселеге жататын
 мәліметтер бар. Соларды қарау керек. Осыларда үлкен ғибрат
 жатыр. Оның бәрін талдап жеткізу қиын. Оны оқушы өзі
 ойлар деп үміт етеміз.

Осыменен тоқтаталық қиастарын.

Пенде білмек емес қой сырдың бәрін.

Қанағатпен жүректі нығайталық.

Хақ жолында болғайды гамалдарың.

Уақытша алданыш қазіргі өмір.

Алдыңда мәңгі бақи қиамет тұр.

Шын бақытқа адамзат сонда жетпек.

Адастырмай Отырар шамшырақ нұр.

Торқау тоғышардың сыбағасы.

Тірелген тұмсығының ақыртасы.

Қолында имандының шам шырағы...

Ешқашан тасқа соқпас оның басы.

Хақ мұсылман адамның бір қолында иманы, екінші қолында
 қиасы болу керек. Ол қиастың үш тірегі бар: 1) қазыналы
 қазақ тілі, 2) ғылыми ислам, 3) қазіргі дәлді ғылым.

Осы жолда шама келгенше Аллаһтың жәрдемімен біраз
 мәселені қозғадық. Аллаһқа шүкір осыны орындауға жеткізген.
 Жаңсақ жеріне кешірім сұраймын.

28.01.1993 жыл

АЖАР АНА ЖӘНЕ БАЛ АРА

Бал жиған ара мен бала тәрбиемен ана айналастың арасында зор мағыналы ұқсастық бар. Ол ұқсастық терең тамырлы, ғажайып ғибратты нәрсе.

Замзамның суы мен гүлдің шырыны қандай? Қағбаның құрылысы мен ара ұясының ғимараттық бір негізде жасалғаны қандай тамаша.

Олар Тәңірінің әмірімен болған *мұғжизалы* жәдігерлер. *Алты қырлы ара ұясы* мен *алты шаршылы* текше *Қағбаны* салыстырып қараңыз!

Осы мәселе мені көп жылдардан бері ойландырып, қызықтырып келген болатын. Ол жөнінде жазғандарым да бар. Жакында соның бәрін қайта қарап, реттеп, әрі қарай дамытуға тура келді. Оған себеп болған “*Фатима*” қоғамы болды.

Әйелдер жөнінде, оның ішінде қазақ әйелдері жөнінде әр жерде мәселелер қойылып жатыр. Солардың бірі “Фатима” атты діни мейірімділік қоғамы. Солардың шақыруы бойынша 1995 жылы 27 шілдеде солардың ашылуы құрылтайында маған сөз сөйлеуге тура келді. (1997 жылы Төре айымы Бағдат Сарсенованың мерт болуына байланысты қоғам жұмысы тоқтады – Ш.А.)

Мен сөзімді алдымен, әрине, аят – хадистен бастадым. Құранда әйелдер туралы мәселе көп. Арнайы 4-сүре бар екенін еске салдым. Біздің пайғамбарымыз адамдар арасында әйелдерге ең жақын, ең мейірімді дос екенін еске алдым. Әйелдер ислам жолын дұрыс ұстаса халқымыздың зор бақытқа жетуінің тура жолы екенін ескерттім.

Осымен байланысты Ислам анасы Ажар (رحمة) ананы еске алдық.

Елсіз шөл далала жалғыз өзі нәрестесі Исмағұлмен Сафа. Маруа тауларының арасында қалды. Су іздеп екі тауға кезек-кезек *жеті рет* жүгірді. Ақырында, Маруа тауына барғанда Жебірайіл періштенің: «*Алғашқы түскен жеріңе бар*» деген дауысы естілді. Келсе баласының аяғы астынан шыққан көзден су шапшып жатыр екен. Анамыз қатты қуанып: “Зам-Зам” (ز-ز) деп суды шұңқырға толтырған екен. Молшылықтың басы сол болды.

Ананың қысылғанда, қуанғанда жан жүйесін жарып шыққан осы бір ауыз сөздің өзіне Тәңірім талай ғажап сырларды сыйдырған. Соны аздап талдадық. Қазіргі сөз етпегіміз осы мәселе. Сондағы айтылған сөзді кеңейтіп, Аллаһ қаласа ортаға салмақпын.

Алдымен Зам-Зам дегенде $3-7=7=$ жеті. $m= \mu=40 =$ қырық. Жеті мен қырық қасиетті сандар. Екеуін көбейтсе болады: $40 \times 7=280$ Ол сөзі орта есеппен нәрестенің ана құрсағында болатын *уақыты* болып саналады. Яғни ол 9 ай 10 күн шамада ($9 \times 30+10=270+10=280$).

Ертедегі түсінік бойынша ол нәресте өзінің ана құрсағында өсуі белгілі жеті хат көктің әсерінде болса керек. Алғашқы қырық күнде *Ай қарамағында*, екінші қырық күнде *Айқыз қарамағында*, үшінші қырықта *Шолпан қарамағында*, төртінші қырықта *Күн қарамағында*. Онан кейін Күннен әрі қарай Жан біте бастайды. *Бесінші, алтыншы, жетінші*, қырықтарда *Арай, Шоңай, Санжар қарамағында*.

Қазақтың *қырықтың бірі қыдыр* дегені тегінде осыған байланысты болса керек: Қырық күн оған қосылады бір әулие Көк иесі. Сонымен болады қырық бір (Бал ашуда бар).

Тегінде туған баланың да, өлген адамның да жетісі, қырқы дегендер сонан қалған болу керек.

Бұл өзі өте күрделі, зор мәселеге соғады,

Қырық-жеті Зам= $ز$ немесе екі есе Зам-Зам= $ز ز =47 \times 2=94$.

Тамаша түсініктерге соғады.

Алдымен қырық жеті күміс метал (мағадан саны) $Ag=47$. Ол Айдың металы болып табылады. Сол секілді жеті хат Көктің жеті металы бар (“*Әл-Фараби және Абай*” кітабында да талданған). Құранда 47-сүре Мұхаммед, яғни пайғамбарымыздың сүресі. Ай-Ислам туы, Мешіт Мұнарасы, пайғамбардың жүзігі – мөрі.

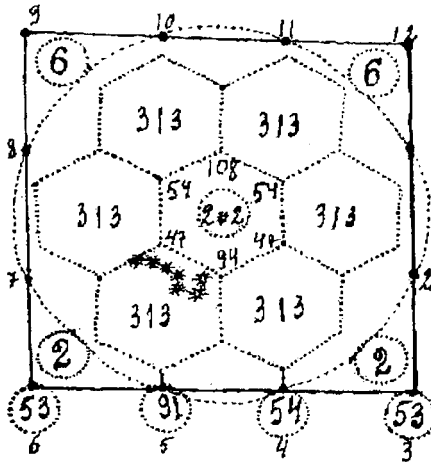
Осыларды ойлап бір қараңыз (1-сурет).

19.....786

ҒАЖАР АНА.....

ЗАМ-ЗАМ = 47+47 = 94 =

ҚОС АЙ: 54+54 = 108

$$786+94=880=620+260 \quad 626+418=\begin{cases} 1044 \\ 203 \end{cases} = 36*29 \quad 2(54+47)+6*313=202+1078=2080=52*40;$$

$$52+40=92. \quad (171+247+6)7=3010=602*5=54^2+94 \quad 418 \begin{cases} 171= \\ 247= \end{cases}$$

$$313+47=\begin{cases} 360 \\ 266 \end{cases}; \quad 313*2=626=[20] \quad 313=159- \text{...}$$

$$209+47=25 \quad (Нұр) \quad 1001+209=1210=11(91+19) \quad 159+209=368=92*4$$

$$19*11=209= \quad 418=209*2$$

1-сурет

Пайғамбар сүресінің аят саны 38. Осы санды Зам-Зам санына қосамыз, болады.

$$94+38=132=12*11=22*6$$

$$56=28*2=7*8=7(2+6)$$

132-Сабиғ=Қалаб=بلق-عبس=жеті, жүрек деген сөздің сандық мәні:

Құрандағы- исламдағы бірінші сөз бас бата: *Бисми Аллах-ал-рахман ал-рахим*

$$3(102)+4(66) +6(329)+6(289)=(3+4+6+6)(102+66+329+289)=19(786).$$

Басқана айтқанда бас бата 19 әріптен тұрады. Олардың сандық мәні болады 786.

Пайғамбар сүресінің аят саны осыған екі есе $19 \cdot 2 = 38$. Құранның барлық сүре саны осыған алты есе $19 \cdot 6 = 114$. "Үстерінде он тоғыз" деген аят бар, (74-сүре, 30 аят). Осыларды есепке алып Пәкістан ғалымы Ахмед Дидат деген ғалым "Құран Биік мұғжиза" атты кітап шығарған (1980 ж "Пәкістан ғалымы Ахмед Дидат").

Ол санды біз көп жыл бұрын басқа жолмен 26 санына, яғни Қағба –текше-темір (Хадид) санына байланысты шығарған едік. Яғни жыл он екі ай, мүшел, жеті хат көк, жеті хат жер болғанда шығады.

$$12 \pm 7 = \begin{cases} 19 \\ 5 \end{cases}$$

Жерде, көкте жеті. Сол бойынша $19 \pm 7 = \begin{cases} 26 - \text{Хадид (темір-текше-қағбы)} \\ 12 - \text{мүшел-саны} \end{cases}$

Біздің зерттеумен айтылған Ахмед зерттеулері бірін-бірі толықтырады. Біз өз әдісімізді талдаймыз.

Айтылған "Әл-Фараби және Абай" кітабында "Тұран қақпасы" деген түсінік бар. Ол өзі басқаша айтқанда екінші Мекке, екінші Қағба-Ислам қақпасы деуге болады. Соны түсінелік.

Оның алдында бір айтарымыз сол кітапта біз "Ыдырыстан гибрат", "Ибрахимнан гибрат" деген тараулар бердік. Ондағы мақсат ерте замандарда дүние жүзілік мәдени ортадан: Мысыр мен Шумерден, Бабылдан – Шумерден, яғни Египет пен Вавилониядан шыққан құрметті ғалым-ғұлама-пайғамбарлардың ислам мәдениетіне тигізген әсерін көрсету еді.

Ал енді Ажар (Ажар –Қамар) анаға келсек, ол өзі сол екі мәдениетке бірдей ортақ адам. Оның төркіні –шыққан жері, Ибрахим (Азия) елі. Осы арада айта кетелік, біздің Тұран халқы екеуіне де ортақ халық.

Су бар жерде өмір бар, ел бар. Зам-Зам құдығының басына араб керуендері келіп, ғимарат салып, Ысмағұлды тәрбиесіне ала бастады. Кейін ол өскен кезде әкесімен бірге Қағбаны қаласты. Бес таудан тас әкелді. Қағбаның кара тасын әкелді.

Сол Ысмағұл нәсілінен көп атадан кейін пайғамбарымыз Мұхаммед дүниеге келді. Оның алдында Ибрахимның бәйбішесі Сарадан туған нәсілдің пайғамбарлары болған. Ысқақ, Жақып, Жүсіп, Мұса, Дәуіт, Сүлеймен, Ғайса т.б.

Қазіргі жыл санау бойынша Ғайсаның туғанына 1995 жыл. Біздің пайғамбар онан 570 жыл кіші. Яғни ол 1425 жыл шамасы бұрын дүниеге келді.

Ол кезде Тұран елі, яғни түркі тілдес казакқа нәсілдес халықтар, Байкал Теңізінен Қара теңізге дейін кең тараған, жоғары мәдениетті халық болған. Осыдан жиырма отыз мың жылдар шамасы бұрын дүние жүзін қаптаған мұз басудан Тұран жері аман болған. Соның арқасында, тас-кола қолданған дәуірлерде Тұран елі жоғары мәдениетті болды. Олардың мәдениеті айтылған Мысыр –Вавилон елдеріне бірдей тараған. Сол мұз басудың артын ала болған топан сумен байланысты аңыздан еске алайық.

“Басында Қазы Құрттың кеме қалған.

Болмаса ол әулие неге қалған.”

Мұндағы кеме Нұх кемесі Қазықұрт Арыстан баптың көршісі. Арыстан бап пайғамбарымыздың Түркістанға (Тұран орталығына) жіберген елшісі. Оның шәкірті Ахмет Иассауидың басына Әмір Темір ғимарат салдырған. Оның анасы сол жерге жерленген. Соған арналған Тайказан жеті металдан құйылған. Ол қазанға жылына ғайып кезінде Зам-Зам суын толтырып, соны құрбан шалған елге таратқан. Сонымен Түркістан екінші Мекке болған.

Арыстан бап –Асад бап-Аспан Қақпасы. Оның себебі он екі айлық жұлдыз тобының бірі, ең ірісі, аңдар патшасы Арыстан (арабша Асад) жеті хат Көктің патшасы Күннің орны тағы болып саналады. Аспанның сағат тілі Жеті Қаракшы –Көк шөміштің маңдай сызығы сол такка тура келеді. Яғни сол арқылы сығалағанда ғалам кіндігі Темір Қазықты табасың. Демек пайғамбарымыздың ерекше елші жіберіп, сол араны Мирас етуіне тегін емес.

Он екі айға бөлінген жылдық шеңбердің ішіне үш шаршы сызуға болады ($4*3=12$). Оның біразы, біріншісі: Күн шаршы (91), екіншісі-Ай шаршы (54), үшіншісі-Жұлдыз шаршы (53).

Қойылған сандар құраңдағы сүрелерге сәйкес (1-суретті қараңыз). Бұл суретте тек кейінгі Жұлдыз шаршы берілген. Оның бұрышындағы Мүшел сандары: 3,6,9,12. Сол секілді Ай шаршының бұрыштары: 1,4,7,10; Күндікі: 2,5,8,11.

Суреттегі Жұлдыз шаршының бұрыштарының ішінде: 2,2,6,6 сандары тұр. Бұлар сол бұрыштың жеті хат Көктері –санаты: 2-Айқыз, 6-Шоңай (екіден қайталайды). Басқа шаршыларда ондай қайталау жоқ. Жұлдыз шаршы негізге алып отырған себебіміз осыдан. Өйткені екі мен алты ғалами сан. Олардан шығады:

$$62 \pm 26 = \begin{cases} 88 \\ 36 \end{cases}$$

Айтылған шеңбер шаршы ішіне жеті орын (ұя) сыздық: біреуі ортасында, алтауы оның айналасында. Жетінің бір басты қасиеті осында, бос орын қалмай дәл қабысады.

Ортаға қосай ($54 \cdot 2 = 108$), Зам-Зам ($47 \cdot 2 = 94$) сандарын қойдық: $108 + 94 = 202$. Айналасындағы алты орынға Қағбаның кара тасы санын қойдық.

Онан шығады:

$$2(47+54) + 6 \cdot 313 = 202 + 1878 = 2080 = 52 \cdot 40;$$

$$52 \pm 40 = \begin{cases} 92 \\ 12 \end{cases}$$

Алдымен бас бата санына Зам-Зам санын қосамыз: $786 + 94 = 880$

Оны былай жазамыз: $620 \pm 260 = \begin{cases} 880 \\ 360 \end{cases}$

Айтылған Жұлдыз шаршының төрт бұрышын да тұрған сандардың, яғни екі мен алты (2,6) сандарының санаты. Айта кетелік ғаламды құраушы басқы бес тектің бейнесінің жиын саны осы сандар (айтылған кітапты қараңыз).

Демек Ажар ананың бас батамен бірге аузынан алғашқы шыққан сөзі (Зам-Зам) ғаламының кілті сынды болып отыр. Жеті орын сандары тағы соған байланысты. Онан тағы сол темір тек саны, хадит саны, пайғамбар саны шығады: $26 \cdot 2 = 52$; $52 + 40 = 92$

Ажар ананың жеті рет шығып су іздеген екі тауы:

$$\text{Сафа}=171=19*9$$

$$\text{Маруа}=\frac{247=19*12}{418}$$

Ажар (Нажар) ананың өз саны $19*11=209$;

Осы сандардан шығады:

$$313*2+418=626+418=\begin{cases} 1044 \\ 208 \end{cases}$$

$$1044=36*29; \quad 208=52*4=26*8.$$

Бұл арада жеті хат көктің жеті металдың екеуі тұр: 29-мыс-Шолпан металы; 26-темір - Арай металы.

Айтылған жұлдыз шаршының бұрыштарындағы көктер металдары: 2-Айқыз (Ғұтараз) металы-сынап=80; 6-Шоңай (Муштары) металы-қалайы=50. Екеуін қосқанда тағы темір (хадид) саны шығады: $80+50=130=26*5$

Айдың металы айтылды- Күміс=47. Күндікі – Алтын=79. Інді қалған жетінші көк Санжар металы. Ол қорғасын =82, яғни екі қырық бір жиыны болады:

$$47+80+29+79+26+50+82=393.$$

Осы санды екі еселесе, (жерде, көкте жеті хат себепті болады), бас бата саны $393*2=786$. Ойлап қараңыз? Бұл мұғжиза!

Сафа мен Мәруә сандарын ортаға алып, оған айналас алты қосып, бәрін жеті рет көбейтеміз, болады: $(171+247+6)*7=3010=622*5=54^2+92=2916+94$.

Һижра саны, ал-Қамардың шаршы саны, Зам-Зам ойлап қараңыз!

Тағы бір - екі тамаша сан. Ахмет Иассауи ғимаратына найғамбарымның сәлемі бойынша айтылған жеті металдан жасалған қазанды еске алайық. Оның саны: Қазан=159=نازاق. Осы санды Ажар ана санына қосамыз: $209+159=368=92*4$ Жер саны төрт, Қағба, оның төрт бұрышы: $(20+70+2=92)$.

Ажар ана санына Ай-Күміс санын қосамыз, Нұр саны шығады.

$$209+47=256=16^2$$

Ажар ана санына әйелдерге арналған “Мың бір түн” санын қосамыз:

$$1001+209=1210=11^2*10=11*(91+19).$$

Жақша ішіндегі екі сан айналық сыңар

$$\left| \begin{array}{r} 91 \\ 19 \end{array} \right| = 81-1=80$$

11- Ай; 91- Күн; 19- бас бата

Тамаша ғажайып!

Қағбаның қара тасы жөнінде тағы бір ауыз сөз.

Оны екі еселесек болады: $313*2=626$, яғни айтылған 2 мен 6 сандарының айқасы:

$$\begin{array}{r} 62 \\ 26 = 626 = (20) \end{array}$$

Кейінгі жазуды былай оқимыз: жиырма деген сөздің арабша сандық мәні 626.

Яғни жиырма-*гаширун* =626=نورشع

$$70+300+200+6+50=626=(20).$$

Бұл бір ғажайып сыр

Қара тас санына күміс санын қосамыз:

$$313+47= \begin{array}{r} 360 \\ 266 \end{array}$$

Бірінші шеңбер саны, немесе=620-260,

Екінші зумәуд=266-دومز, Ыдырыс пайғамбардың бет тасы, алтыншы аспап Шоңай тасы “Әл-Фараби және Абай” кітабын қараңыз).

2-сурет осыған жалғас. аты “Қырықтың бірі қыдыр”

Бұл өрнектен шығады:

$$2*41+6*41=82+246=328=8*41=41(2+6)$$

246-Жебрайіл саны $لپاربج=246=41*6$.

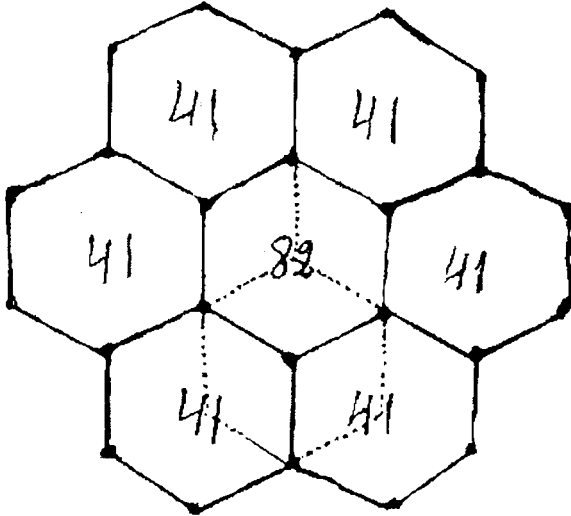
(Қыдыр сол болар.)

Қырықтың бірі Қыдыр

$$382 \pm 328 = \begin{cases} 710 = 71 * 10 \\ 54 \end{cases} \quad 710 \pm 618 = \begin{cases} 1328 = 166 * 8 = 166(2+6) \\ 92 \end{cases}$$

$$41 \pm 19 = \begin{cases} 60 \\ 22 \end{cases} \quad 164 = 82 * 2 = 41 + 4$$

9 - قوسى 166 ~~توران~~

$$313 + 164 = 477 = 53 * 9 \quad 164 + 7 * 4 + 6 * 8 = 104 + 28 + 48 = 240 \quad 2 * 41 + 6 * 41 = 82 + 246 = 328 = 8 * 41 \quad 350 \pm 328 = \begin{cases} 678 = 113 * 6 \\ 22 = 11 * 2 \end{cases} \quad 71 * 4 + 220 = \begin{cases} 504 = 36 * 14 \\ 64 = 8 * 8 \end{cases}$$

$$260 \pm 90 = \begin{cases} 350 \\ 170 \end{cases} \quad 164 \pm 82 = \begin{cases} 246 \\ 82 \end{cases} \quad 36 \pm 14 = \begin{cases} 50 \\ 22 \end{cases} \quad 246 + 54 = 300 \quad 82 * 3 + 94 = 246 + 94 = 340$$

$$340 \pm 300 = \begin{cases} 640 \\ 40 \end{cases} \quad \text{яшма} = 350 = \text{Тұрантасы}$$

2-сурет

Осы санға әулие санын (Ал Құран санын) қосамыз:

$$382 \pm 328 = \begin{cases} 710 \\ 54 \end{cases} = 71 * 10.$$

Бірінші лұқаттаған саны: $A + J + M = 1 + 30 + 40 = 71 \Pi$

54-Ал-Қамар (Ай) саны.

Оған Ал-рахман ал-рахим ($329 + 289 = 618$) санын қосамыз:

$$710 \pm 618 = \begin{cases} 1328 \\ 92 \end{cases} = 166 * 8 = 166(2+6)$$

166-Қаус, 9-Ай (سوق), 92-Қағба.

Қырық бір мен бас бата саны есеп басы:

$$41 \pm 19 = \begin{cases} 60 = 30 * 2 \\ 22 = 11 * 2 \end{cases}$$

Отырарда Отыз бап, 11 Ай

Сол қырық бір – қорғасын, Қырғи (7-көк) мағаданы = $82 * 2 = 1649$ ندع

Онан шығады пайғамбар (Ахмед 53) жұлдызы: $313 + 164 = 477 = 53 * 9$

Тағы бір тамаша осы кесте санына Тұран тасының, Яшманың = (350-مشي) санын қосамыз, болады *Алты алаштың* қабырғасы, *Абай саны*, *Қосай саны*:

$$350 \pm 328 = \begin{cases} 678 = 113 * 6 \\ 22 = 11 * 2 \end{cases}$$

Тұран тасы – Жеңіс тасы. Ахмет Иассауи басындағы тас (Сәулетас). Екінші суреттегі басқа мәліметтерді оқушы өзі ойластырар. Онда Фараб саны $71 * 4 = 284$, оның дос саны бар

$$220 : 284 + 220 = \begin{cases} 504 \\ 64 \end{cases}$$

Ол өзі Ыдырыс пайғамбар заманынан келе жатқан ғажап сан. Оны талдау алысқа кетеді. (Басқа жерде жазылды).

Осы мәселеге арналған 3- суреттегі аспан күзеті атадық. Оның терең мағынасы бар. Ортада $86 * 2 = 172$ Ал - Тарық сүре сияқты екі есе. Айналасында алты рет 74 – Алтын – Күн металы.

Осылардың жинағы болады. Қозғалыс = Тамур = $646 =$ رومت
 $2 * 86 + 6 * 79 = 172 + 474 = 646$.

Онан шығады:

$$646 \pm (20) = 646 \pm 626 = \begin{cases} 1272 = 318 * 4 = 53 * 12 \\ 20 \end{cases}$$
$$53 \pm 47 = \begin{cases} 100 = K \text{ (араб)} \\ 6 \end{cases}$$

Мұнда 53 – сүре – Ал-Нұжым (Жұлдыз, 53-Ахмад) 47- сүре Мұхаммед.

50-“Қаф”- ғажайып сүре. Бас жиыны: $50 + 100 + 45 = 195 = 15 * 13$

Найзағай тас, Жержарығы Ал- Садғ = 195 عاصلا (Айтылған 86-сүре. 12 аят) (Зам-зам сонан шыққан. Сол аяттарды келтіреміз: (86,11) تادءامشأو

Қайталама аспапқа серт $1513=304+1101+102+6$
 عدصل اتاد ضرأل او (86.12)

Жарықты жерге серт $=2334=195+1101+1032+6$

$$2334 \pm 1513 = \begin{cases} 3847 \\ 821 \end{cases} \quad 821+19=840:84+48=132.$$

Осы тамаша саннан шығады. $55847-52000=3847$. Бұл темір хаидид-сандары:

$${}_{26}\text{Fe}^A = {}_{26}\text{Fe}^{55.847}$$

Яғни: $A-2Z=55.847-52=3.847$.

$$\text{Онан шығарамыз} = \frac{26}{55.847-52} = F=6.758$$

Осы санды біз осыдан отыз жыл шамасы бұрын шығарып, "Әл-Фараби санаты" атаған едік. ("Білім және еңбек" журналы, 1967, "Әл-Фараби санаты, №8"). Оның жалпы атомдық түрі болады:

$$F = \frac{Z}{A-27}$$

Оны темірге қолданып, онан шығарамыз:
 $\text{Ln}F = \text{Ln}6.758 = 1.9105$;

Оның бұрыштық мәні текшенің-қағбаның орталық бұрышы: $109028/$. Ол ғана емес. Онан шығарамыз: $L^F = L^{6.758} = 861 = 137.03 * 2\pi = \frac{\pi C}{L} * 2\pi$.

Қазіргі ғалымның нәзік құрылыстық тұрақты сандар қатынасы шығады. Аллаһтың қаламында қандай ғажайып сырлар жатқанын аңғарып қараңыз: Жердің тау –тастын жарылу заңын зерттеген "Геомеханика" кітабын жазған маған бұл аяттардың әсері зор екенін белгілі. Жұлдыздар, жеті хат көктер, айналмалы Жер де жарылмаған болар еді. Жер жарылмаса *су да шықпаған* болар еді... Басқа да, толып жатқан жер қазынасы болмас еді. Жалпы алғанда *өмір болмас* еді.

86-Ал-Тарих. Жарқыраған жұлдыздар сүресінде ғаламға ант ету барлық табиғатпен, барлық өмірмен ант ету мағынасында. Абайдың: «Өмірдің өзі шындық» дегені осыған келеді.

Жаркыраган жұлдыз саны болады: $124+634=758$
 Ал-Нұжым Ал-Сакиб = بقاثلما مچنلا = $758=634+124$
 Осы санға әулие санын қосамыз:

$$758 \pm 382 = \begin{cases} 1140 = 19 \cdot 60 = 38 \cdot 30 \\ 376 = 47 \cdot 8 = 94 \cdot 4 \end{cases}$$

Бас баға, Зам-Зам сандары...

19.....786

Аспан күзеті

۸۷...الطائف

1513=304+1101+102+6 86+341+17=444=222*2

2334=195+1101+1032+6 2334±1513= $\frac{3847}{821}$ 55847-52000=3847 $\frac{634+124}{758}$

109°28' F = $\frac{26000}{3847} = 6.758$ A-22 (Fe) $821+19=840$ 758±382= $\begin{cases} 1140 \\ 376 \end{cases}$ 376=47*8=94*4 LnF=1.9105

تحويل النجم الثاقب

$e^F = L^{6.758} = 861$ $4304 \pm 376 = \begin{cases} 4680 \\ 3928 \end{cases}$ $4680 = 360 \cdot 13$ $3928 = 1964 \cdot 2$

$79 \cdot 6 + 86 \cdot 2 = 474 + 172 = 640 = \frac{\text{Тамур}}{\text{سور}}$ (қозғалыс) $646 \pm (20) = 646 \pm 26 = \begin{cases} 1272 \\ 20 \end{cases} = 318 \cdot 4 = 53 \cdot 12$

$\frac{861}{2\pi} = 137,036 \frac{hc}{e^2}$ $4808 = 601 \cdot (2+6)$ $601+19=620$ $3800=190 \cdot 20$ $284+220=504$

3-сурет

3-суретте тағы бір сан жазылған= $4304+376=4680=360*13=26*180=52*90$. *Хамды* саны тура жолда. Мұнда 4304-Халифалар саны (Басқа жерде жазылған, Мадиналық төрт). Халифа есімінен шығарылған: *Абу-Бәкр*=231; *Фамар*=310; *Фосман*=661; *Фали*=110; $2(231+661)+6(310+110)=2*892+6*420=1784+2520=4304$.

Осы кейінгі санға жоғарыда айтылған *Фараб* достар санын қосамыз:

$$4304 \pm (284+220) = 4304 \pm 504 = \begin{cases} 4808 \\ 3800 \end{cases}$$

Онан шығады: $601*8=601(2+6)$
 $601+19=620$ -турк,
 $3800=190*20$.

Тамашасын оқушы өзі қоса жатар.

4-сурет те сол ретпен жасалған. Оны “Тау құстары” атаған себебіміз 2-3-суреттердің ортасындағы сандарын қоссақ болады: $2(86+41)=127*2=254=219+35$

219-ريط (*тир-құс*), 35-لج (*жабал-тау*). Бұл арада Ибраһим Пайғамбардың төрт құсты тау басынан шақырғаны ишарат болды. Ол аятты толық келтірсек болды: *Арбағ ал-тау жабал* = $273+250+35=558=62*9$.

Оған әулие санын қоссақ болады.

$$558 \pm 382 = \begin{cases} 940 = 47*20 \\ 176 = 88*2 = 2(62+26) \end{cases}$$

Тұран Қақпа саны. Зам-Зам...

Айналасындағы алты орынға қойылған 89 саны мынадан шыққан:

$$47+53=89+11; 89-11=78=26*3 \text{ (сан).}$$

Тир –Құс санына көрінбес жеті санын қосамыз. (Ол сан Алмас 7-сүре, *ғаса*=161-(Мұсаның аса таяғы)

$$(\text{عص} = \text{صملا} = 161) \frac{7(20+26)}{2} = 7*43 = 161.$$

$$219+161=380=190*2=19*20.$$

19.....786

Тау Құстары

$$273 = \frac{172+82}{2} = 254 \quad \left\{ \begin{array}{l} 219 = \frac{172+82}{2} \\ 35 = \frac{172-82}{2} \end{array} \right. \quad 250 = \frac{172+82}{2} \quad 35 = \frac{172-82}{2}$$

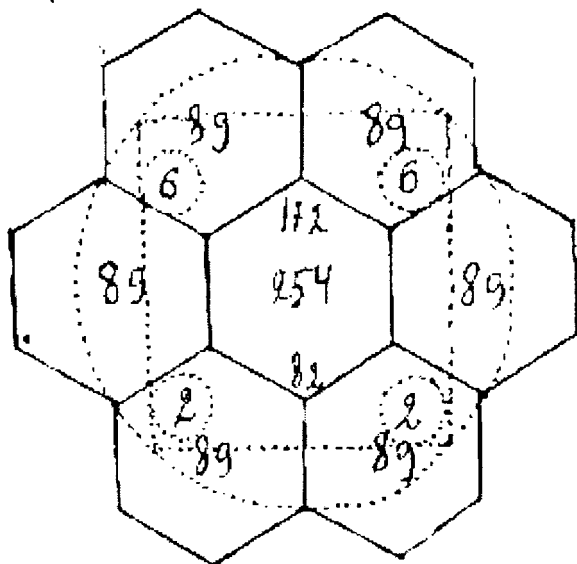
$$558 = 62 \cdot 9 \quad 89 \pm 11 = \begin{cases} 100 \\ 78 \end{cases} \quad 47+53=100 \quad 26 \cdot 3=78 \quad 219+161=380=190 \cdot 2 \quad 19 \cdot 20$$

$$558 \pm 382 = \begin{cases} 940 \\ 176 \end{cases} \quad 940 = 47 \cdot 20 \quad 176 = (62+20) \cdot 2 \quad \frac{54}{91} \sin 36^\circ 24' \quad 52^\circ 36' + 36^\circ 24' = 89^\circ$$

$$\frac{37 \cdot 24}{111 \cdot 8} \cdot 2 \cdot 127 + 6 \cdot 89 = 254 + 534 = 888 = \frac{222 \cdot 4}{444 \cdot 2} \quad 888 \pm 40 = \begin{cases} 928 = 29 \cdot 32 \\ 848 = 640 + 208 = \text{Темір қазық} \end{cases}$$

$$89 \cdot 4 + \frac{3}{2} \cdot 1836 = 622 \cdot 5 = 356 + 2754 = 3110 \quad 356 \pm 254 = \begin{cases} 610 = 4914 - 4304 \\ 102 = 34 \cdot 3 \end{cases}$$

$$4914 \pm 2916 = \begin{cases} 7830 = 290 \cdot 27 \quad \frac{54}{\sqrt{4914}} = \frac{54}{70.1} = 0,77 = \text{tg } 37^\circ 36' \\ 1998 \end{cases} \quad 37^\circ 36' = 2256 = 47 \cdot 48$$

4-сурет

Суреттердің жиын саны болады:

$$2 \cdot 127 + 6 \cdot 89 = 254 + 534 = 888 = 222 \cdot 4.$$

Ғалами Инсаф = (فن اصنا = 222) ғадилат саны.

Оған пайғамбар санын қоссақ болады:

$$888 \pm 40 = \begin{cases} 928 = 29 \cdot 22 = 58 \cdot 11 \\ 848 = 640 + 208 \end{cases}$$

Темір Қазық ойлап қараңыз. Оны былай жазайық:
 $640 + 208 + 40 = 888 = 222 \cdot 4$ Ғаламның ғадилат жолы.

Қосымша өрнектер:

$$89 \cdot 4 + \frac{3}{2} \cdot 1836 = 622 \cdot 5 = 356 + 2754 = 3110.$$

$$356 + 254 = \begin{cases} 610 = 4914 - 4304 \\ 102 \end{cases}$$

4914 = 91 * 54 Ай мен Күн саны періштелер саны. Яғни Халифалар саны шығады:

246-Жебрайыл, 111-Микаил, 318-Ғазраил, 382- Исафил:

$$2(246+111)+6(318+382)=357 \cdot 2+6 \cdot 700=714+4200=4914$$

Бір екі бұрыш қосамыз:

$$\frac{54}{91} = \sin 36^{\circ} 24'.$$

Онан шығады $36^{\circ} 24' + 31^{\circ} 36' = 68^{\circ}$ немесе $52^{\circ} 36' + 36^{\circ} 24' = 89^{\circ}$.

$$\sqrt{\frac{54}{4914}} = \operatorname{tg} 37^{\circ} 66' = 2556 = 47 \cdot 48 = 94 \cdot 24 \text{ немесе } 37^{\circ} 36' + 31^{\circ} 36' = 6912$$

Осымен жалғас 5-6 суреттерді қараңыз.

5-суретте айтылған аяттар қайталанғанда, оның жалғасы үшкіл салынған.

Оның бұрыштары: $15^{\circ} 13' + 74^{\circ} 47' + 90^{\circ} = 180^{\circ}$

Онан шығады: $15^{\circ} 13' \cdot 2 + 26^{\circ} 34' = 57^{\circ}$; $\frac{847}{550} = \operatorname{tg} 57$

Айтылған өрнектерге жалғас. Ойласу үшін бір өрнек ұсынамыз:

$$\frac{5 \cdot hl}{3 E^2} = \sqrt{4914} \ln 26$$

Мұнда $5/3$ – Алтыншы аспан Шоңай 120 тасы. $\frac{hl}{E^2}$ айтылған тұрақты сандар қатысы $4914 = 91 \times 54$ - Ай мен Күн саны, 26- темір Хадид саны. Былайша алғанда бәрі табиғи орынды сандар. Есеп тура шығады:

$$\frac{5}{3} \cdot 137.036 = 228.3933; \quad 70.1 \cdot 32581 = 228.39281$$

Аралары өте жақын. Орта есеппен болады: 228,393. оны былай жазамыз:

$$228 = 19 \times 12.$$

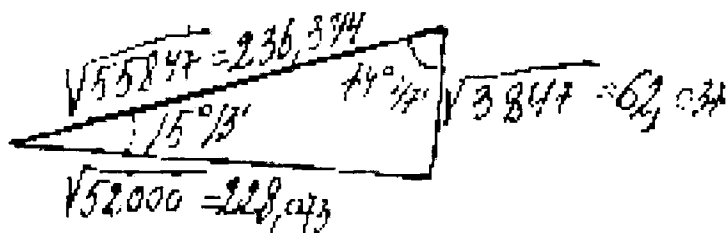
Айналысты Аспанға Серт

Жарықты Жерге серт

$$[86,11,12] \quad 341 \quad 2334=195+1101+1032+6 \quad 2334 \pm 1513 = \begin{cases} 3847=55847-52000 \\ 821 \quad 821+19=840 \end{cases}$$

وَأَلَّا رَزَقْنَاهَا ذَاتَ الْبَعْدِ

$$91*54=4914 \quad 3847=3600+247 \quad 1032+1101=2133=79*27 \quad \begin{matrix} 84 \\ 48 \end{matrix} \left\{ \begin{matrix} 6416=48 \end{matrix} \right.$$

$$72+27=105=53*2 \quad 52=26*2 \quad 15^{\circ}13' * 2 + 26^{\circ}34' = 30^{\circ}26' + 25^{\circ}34' = 57^{\circ} \quad 57+38=90$$

$$\frac{847}{550} = 1.54 = \operatorname{tg} 57^{\circ} \quad \frac{26}{55.847-52} = 6.758 = F \quad 758=634+124 \quad \operatorname{Ln} F = 1.9105 = 109^{\circ}28'$$

$$195+52=247 \quad \frac{LF}{2\pi} = \frac{861}{2\pi} = \frac{hc}{e^2} = 137.36 = \frac{3}{5} \quad 4914 \quad \operatorname{Ln} 26 = 3 \quad 70.1 * 32581$$

$$3847+153=4000=4304-304=4304-19*16 \quad 487+153=640; \quad 487+360=847$$

$$153*12=1836 - \frac{5}{3} \frac{hc}{e^2} = \sqrt{4914} \operatorname{Ln} 26 = 19*12+393*10^{-4} = 228393$$

$$\frac{1000}{3} \frac{hc}{e^2} = 38*12000+786; \quad \frac{h}{e^2} * 10^4 = 38*36000+786-3 = 38*6(6000+393) = 228*6393$$

5-сурет

393 – Жеті металл саны [7]. Демек белгілі сандарға соғады. Бұл өте күрделі мәселе. Оны өз алдына қарау керек. Оны мынадай түрге қалдырамыз:

$$\frac{h}{E^2} * 10^4 = 3(190*2400+786)$$

Бұл суреттегі басқа мәліметтерді оқушы өзі ойласын.

6- суретте текшенің (Қағбаның) бейнесі берілген. Оның өлшемдері: 1 – қабырға қыры, $\sqrt{2}$ - шаршы бет кергіші, $\sqrt{3}$ -

қолемдік кертгіш. Орталық бұрыштары: $109^{\circ}28' + 70^{\circ}32' = 180^{\circ}$.
Ол теміртек.

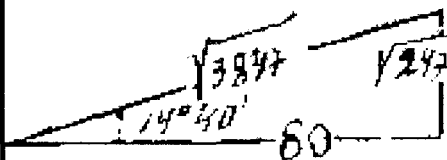
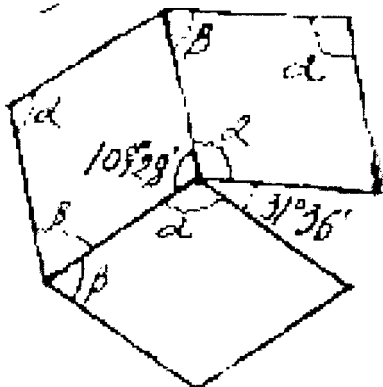
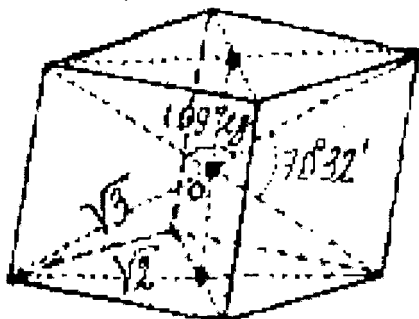
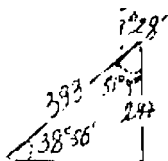
19.....786

Айналысты Аспан Жарықты Жер

$1513 + 2334 = 3847 = (A - 22)10^3$ $86.11 - 12$ ${}_{26}\text{Fe}^{55,847}$ 393-жеті мағаданс маруа
 $= 19 * 13 = 247 = \dots$ $3847 = 3600 + 247$ $360 \left\{ \begin{array}{l} 247 - 113 \\ 313 + 47 \end{array} \right.$ $109^{\circ}28' = 90^{\circ} + 19^{\circ}28'$

$1928 * 2 = 38^{\circ}95' 45^{\circ}6'4 = 51^{\circ}4'$

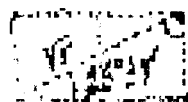
$209 = \dots = 19 * 11$ нажар = \dots казак
 $2 = 109^{\circ}2'$ $\left\{ \begin{array}{l} 2 + B = 180^{\circ} \\ 109^{\circ}28' * 3 + 38^{\circ}56' \cdot \frac{14^{\circ}40'}{2} = 360 \end{array} \right.$
 $B = 70^{\circ}32'$

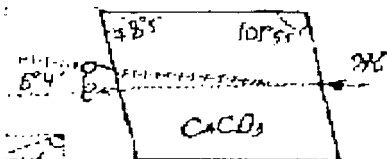
$14^{\circ} * 60 + 40' = 840 + 40 = 880 = (620 + 260)$ $109^{\circ}28' * 10 = 360^{\circ} * 3 + 14^{\circ}40' = 1094^{\circ}40'$
 $= 65680 = 121 * 80 = 11^2 * 80$ $109^{\circ}28' * 10 = (313 + 47)3 + 14^{\circ}40' (\sqrt{247})$

$\dots = \dots + \dots + \dots$

$3 + 7 = 10$ Маржан [80] $31^{\circ}36' + 26^{\circ}34' + 23^{\circ}50' = [82]$ $109^{\circ}28' -$
 $31^{\circ}36' + 36^{\circ}52' = 41^{\circ} = 2460$ $[7] \frac{3}{4} = \dots$ $\frac{1}{2} = \dots$ $36^{\circ}52' + 26^{\circ}34' = 63^{\circ}26'$

Маржан

Темір тек

Темір-текше бейнелес. Осы есте болсы. Хадид (темір) бейнесі $Z Fe^A$

$Z=26$ – рет саны – электрон саны, $A=55,847$ атом салмағы. Осы сандардың айналмалы аспан мен жарықты жер аяттарының саны шығатыны айтылды:

$$(A-2z)10^3 = 55847 - 52000 = 3847$$

Ажар ананың жетіншіде Жебрейіл дауысынан естіген тауының Маруаның (247) саны мен жеті металдың жиын санынан (393) тік бұрыш үшкіл жасадық.

Оның бұрыштары: $38^0 56' + 51^0 4' = 90^0$

Осы бұрыштың тікелей текше орталық бұрышқа дәл шығуы бір терең сырлы ғажап деп біліңіз.

Ол мынау: $109^0 28' = 90^0 + 19^0 28'$; $19^0 28' * 2 = 38^0 56'$

Маруа үшкілінің екінші түрі оның астында берілген. Оның бұрышы $14^0 40' + 75^0 20' = 90^0$.

Онан шығады: $14^0 * 60 + 40' = 840 + 40 = 880 = (620 + 260)$

Тұран Қақпасы. $38^0 10' * 2 - 75^0 20' = 1^0 = 60'$ (өлшеуіш)

Үшкілдің көлеңкесі ($60^2 = 3600 = 3847 - 247$)

Екі үшкілдің шеңберлік байланысы тамаша:

$$109^0 28' * 3 + 38^0 56' = 360^0 + 14^0 4' = 367^0 20'$$

Ол бұрыштардың жеке түрлері 8-суретте.

Осыдан шығады: $109^0 28' * 10 = (313 + 47)3 + 14^0 40' = 1094^0 40' = 360^0 * 3 + 14^0 40' = 1094^0 40' = 1080^0 + 14^0 40'$

10- Қағба, 3 – шеңбер, 7 – Маруа:

$3 + 7 = 10$ Әуелі үш, кейін жеті болады.

Кәміл он.

Тағы бір тамаша сан ғимарат ара ұясы.

Ажар ана Бал Ара

(6-сурет ал Нахил (Ара), 128 аят

$16 + (31 + 88) + 128 = 16 + 119 + 128 = 263$

Мұнан бір тамаша өрнек: $16 + 128 = 144 = 12^2$

$$62 \pm 26 = \frac{88}{36} + 31 - 119 - \text{Һандас} - \text{геометр.}$$

$$\frac{256}{144} = \frac{16}{9} = \left(\frac{4}{3}\right)^2$$

$$\frac{4}{3} - \text{Күн нотасы.}$$

Араны бал жинауға, үй салуға машықтандырған Тәңірім. Сонан кейін (19-сүреде) Ибраһим пайғамбарға Қағбаны салуға Уахи келді. Бал араның ұясы мен Қағба ғимараты арасында тамаша байланыс бар. Араның ұясы алты қырлы торлар екі бетті болатыны мәлім. Сол екі қатар қарсы торлар арасын бөліп тұрған бөлмесі *текшенің орталық бұрышынан* жасалған. Мәселе осында. Сол орталық бөлменің бейнесі 6 – суретте, текше астында көрсетілген. Ол өзі қиғаш бұрышты үш сеит шаршыдан тұрады. Оның бұрыштары: $109^{\circ}28' - 70^{\circ}32'$ яғни текшенің орталық бұрыштары. Жазық беттен шатырша төбе немесе шұңқырша табан болу үшін ығысу бұрышы болады $31^{\circ}36'$, яғни $360^{\circ} = 109^{\circ}28' * 3 + 31^{\circ}36' = 328^{\circ}24' + 31^{\circ}36'$

Бір беттегі ұяның шатыр төбесі, екінші беттегі ұяның түбі болып кезектесіп отырады. Арасында ешқандай бос орын қалмайды. 2- суретте тышқан ізі сызықпен көрсетілген алты қырлы торлар сияқты.

Сурет астында тағы екі сызық бар. Оның бірі Маржан-інжу қыры CaCO_3 . Оның табиғи бұрыш-кристал бұрыштары $101^{\circ}55' + 78^{\circ}5' = 180^{\circ}$. Оның бір өзгеше тамаша қасиеті жарық сәулелені екі бағытқа жіктеп таратып бөлу. Ол сәулелер тік бағытты (е), бұрыс бағытты (о). Арасының бұрышы өте дәл өлшенген $6^{\circ}4'$. Осы бұрышты жоғарыдағы Маруа үшкіл бұрышына қосып қаралық: $51^{\circ}4' \pm 6^{\circ}4' = \begin{matrix} 57^{\circ}8' \\ 45^{\circ} \end{matrix}$

$$\begin{aligned} \text{Оған шығады: } 57^{\circ}8' * 4 &= 228^{\circ}32' \\ 45^{\circ} * 4 &= \frac{180^{\circ}}{48^{\circ}32'} \end{aligned}$$

$$48^{\circ}32' + 19^{\circ}28' = 68^{\circ} = 17 * 4$$

Тексеріп ойланып қараңыз.

Құрметті, қасиетті, таза-жаннаттағы хор қыздарын якут пен маржанға теңеген аят бар (55-сүре, 58 аят). Ол маржан

Тұран Қақпаның босаға тасы –Айқыз тасы-Ғұтарад тасы. Оның металы сынап (80). Жоғарыда айтылғанды. Сол тастың екі бұрышы айырмасы болады $101^{\circ}55' - 78^{\circ}5' = 23^{\circ}50'$. Ара бөлмесінің ығысқан бұрышын осыған қосамыз:

$$31^{\circ}36' + 23^{\circ}50' = \begin{cases} 55^{\circ}26' \\ 7^{\circ}46' \end{cases}$$

Онан шығады: $55^{\circ}26' + 26^{\circ}34' = \begin{cases} 82^{\circ}00' \\ 28^{\circ}52' \end{cases}$

$$36^{\circ}52' - 28^{\circ}52' = 8^{\circ} = 480.$$

$$\frac{1}{2} = \text{tg} 26^{\circ}34' - \text{Ұя бұрышы}$$

$$\frac{1}{2} = \text{tg} 36^{\circ}52' - \text{Ыдырыс бұрышы.}$$

Баскасын оқушы өзі қосар.

Келесі үшкіл бас бата, 7-сурет.

19.....786
Бас бата

$$131 * 7 + 847 \pm 1086 = 917 + 847 \pm 1086 = 1764 + 1086 = \begin{cases} 2850 = 530 * 5 \\ 678 = 113 * 6 \end{cases}$$

$59^{\circ}56' + 55^{\circ} \dots 15^{\circ}44' \dots 9^{\circ}28' - 89^{\circ}28' = 20^{\circ}$

$$54^{\circ}44' - 15^{\circ}44' = 39^{\circ}00' \quad 39 \pm 20 = \begin{cases} 59 \\ 19 \end{cases} \quad 63^{\circ}12' + 25^{\circ}48' = 89^{\circ} \quad 89 \pm 19 = \begin{cases} 108 \\ 70 \end{cases} = 54 * 2$$

$$104^{\circ}44' - 63^{\circ}12' = 41^{\circ}32' \quad 41^{\circ}32' \pm 29^{\circ} = 70^{\circ}32' \quad 59 \pm 29 = \begin{cases} 88 = 62 + 26 \\ 30 \end{cases} \quad \begin{cases} 131 * 2 = 262 \\ 131 \end{cases}$$

$$131 * 3 = 393, 131 * 6 = 786 \quad 131 + 786 = 917 \quad 917 + 131 = 1048 \quad 1048 + 38 = 1086 = [26] \quad 1764 + 1086 = \begin{cases} 2850 = 570 * 5 \\ 678 = 113 * 6 \end{cases}$$

$$917 + 847 = \begin{cases} 1764 \\ 70 \end{cases} \quad 1764 = 441 * 4 = 42^2 \quad 131 \pm 113 = \begin{cases} 244 = 61 * 4 \\ 18 \end{cases} \quad (\text{Абайі саны}) \quad 313 \pm 131 = \begin{cases} 444 = 222 * 2 \\ 182 = 964 \quad (222 =) \end{cases} \quad \begin{cases} 444 + 244 = 688 = 86 * 8 \\ 678 = 113 * 6 \end{cases}$$

$$132 + 90 = 222 \quad 200 \quad 2(132 + 200 + 7) = 2 * 339 = 678$$

7-сурет

Онда жетілік ұяда 131 сан. Оның алтылық шеңбері $131 \cdot 6 = 786$ бас баға.

Бәрін қоссақ, оған темір тек бөлшегін қоссақ болады.

$$131 \cdot 7 + 847 = 1086 = (26)$$

Бұл бір ғажайып жұмбақ сыр.

Жиырма алты-Сат ғашрун $= (26) = (نورشع تس) = 1086 = 626 + 460$

Яғни арабша жиырма алты деген санның сөздік-әріптік мәні болады 1086.

Оның өзі темір тек хадид саны, ол өзі текше=Қағба саны-Кибла саны, ол өзі Жер тек саны. Ол өзі дүниенің Кіндігі Темір Қазық саны. Ол өзі қызыл қан түйіршігінің өзегі гемоглобиннің өзек металы. Басқаша айтқанда ол жүрегінді соқтырып тұрған тыныс металы. Сондықтанда данышпан *Абай* өзінің жұмбағында Жер қазынасының ең артығы *темір* деген. Ол XIX ғасырда айтылған сөз. Біздің *бабаларымыз дүниенің* айналған *кіндігі Темір Қазық* деп *ат* қойғаны *онан да әрі*. Ол бәлкі *он мыңдаған* жыл бұрын аталған болар.

Бүгінгі ғылым енді *ғана* барлық заттар жұлдыз текті-плазмадан шыққан дегенді дәлелдейді. Ол да бұрын айтылған Нұрдан жаралған деген қағидаға келеді. Ал соның ішінде, ауыр металдардың ең берігі, ең тұрақтысы темір деп табуып отыр. Сол себептен, жұлдыздық балқыма заттан-плазмадан ең алғашқы бөлініп шыққан, сонан бері сақталған ауыр металдар арасында темір бірінші орынды алады. Магниттік қасиет те сонда. Жердің және басқа көктердің ең басты өзекті металы темір. Аспан әлемінде де темір негізгі орында. «Өткен ергежей» жұлдыздардың бет шатыры темірден. Оның осылай ерекше орын алуында негізгі қасиеті соның өзегін – протонын+нейтронын өзегі қоршаған жиырма алты электрондар. Ол жиырма алты текшенің (Қағбаның) өлшеуіштік құрылыстық-һандастық-геометриялық мүшелер саны. Яғни текшеде алты шаршы бет жақ ($ж=6$), сегіз төбе ($т=8$), он екі қыр қабырға ($қ=12$), жиыны болады: $Ж+Т+Қ=6+8+12=26$.

Дүниедегі барлық өлшемдес =қиас = симметрия бейнелердің ең бірінші негізі осында, осыдан бәрін шығаруға болады. Осы мағынасында ғаламның орталығы *Қағба* заттардың кіндігі темір (Хадид).

“Өзіңді өзің таны” деген, “Жүрегімің түбіне терең бойла”, деген сөздер осыдан шығады. Ислам дінінде ғылымның ең үлкен парыз болу себебі де осыдан. Жертекті темір мен қатар өмірдің екінші сабағы су тектес зат “Сулы топырақтан жасыл жатаырақ”.

Судың құрылыстық тек бейнесі жиырма түзу үшкілден тұрады (Ж=20). Оның төбесі он екі (Т=12), қыр қабырғасы отыз (Қ=30), жиыны болады: $Ж+Т+Қ=20+12+30=62$.

Ойлап қараңыз! Темірдің айналық түрі: $\left| \begin{matrix} 62 \\ 26 \end{matrix} \right| = 36-4=32; 9-1=8$

$$62 \pm 26 = \begin{cases} 88 \\ 36 \end{cases}$$

Осы өрнекті тағы бір түрге береміз: $(26)+26+91*54=5400+(20=6026)$

91- Ал-Шамси (Күн), 54 – Ал-Қамар (Ай)

Бұл саннан тағы талай өрнек тармақ, шығыны. Онда мықтап ұстайтын бір тамаша нәрсе айтылған жиырма алты саны фарыздар санына тең.

Фарыз сөзінің арабша түрін жекеше және көпше түрде алып қаралық:

$$\text{Фарс} = \text{ضرف} = 80+200+800=1080=540*2=$$

$$\text{Фурус} = \text{ضورف} = 80+200+6+800=1086=540*2+6$$

Осындағы 540 бес бармақ бұрыштың саны: $108*5=540$. Ол өзі жұлдыздық зат. Оның жұбай түрі *он саусақ аспандық зат, екілік ереже орталық өркеш*. Ол фарыз көпше болғанда ол ғаламның жердегі көлеңкесі, өмір тұрағы, алты алаш, шеңбер-жиырма алты (26) саны көрсетеді. Демек осының өзінде егіз-сегіз қағидасы түр: $2+6=8$.

Қажылық фарыз-фарыздардың айғағы.

Осы айтылғандарға байланысты 7-суретте көп мәлімет бар. Көңіл аударатын бір нәрсе үшкілдің жақтары 454 – расул Аллаһ саны. Оның ішіне сызылған шаршы өрісі $131,131 \times 6=786$ бас бата саны.

Сол жақта екі үшкіл тіркескен. Оның бірі: $318+300+290=908=454 \times 2$

Екіншісі $1000+786+450=2236=\sqrt{5} * 1000$ (Әулие үшкіл)

Ондағы бұрыштардың қорытынды тамашасына көз жіберелік: 20,39,89,

$$\text{Олардан шығады: } 39+20 = \begin{cases} 59 \\ 19 \end{cases}$$

$$89+19 = \frac{108}{10} = 54 * 2$$

$$59+29 = \frac{88}{30} = 62+26$$

немесе

$$62+26 = \frac{88}{36} = \frac{30 * 6}{5}$$

Онда Кағба бұрышы да, Ыдырыс бұрышы да, Нұх бұрышы да бар.

Ақырында Инсаф саны, жүрек саны, Абай саны берілген. Жалғасы 8-суретте.

19.....786

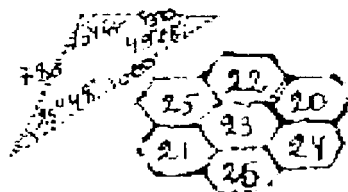
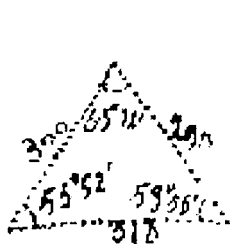
7-Ал+Мүлік

﴿أَبَايَا﴾
(7, 19)

$$67+121+30=218 \quad 8*94=47*16=752=113+507+132$$

سَبِيحٌ مَسْنُونٌ مَطَاةٌ
شُمُورٌ

$$\begin{aligned} (171+247+12)7 &= 542+94=3010=602*5 & 646 &= 19+94=113 \\ 2*54+6*113 &= 108+678=786 & (786-752)54 &= 1836 & 3010+218 &= 3228 & 807*4 & 113+19=132 \\ 646+106 &= 752 & 53*2 &= 106 & 318 &= 2*159 & 218+82 &= 300=154+146 & 318+300 &= 618 \\ 159+113 &= 272=17*16 & 54+23+5 &= 82 & 2(113*2+54) &= 280*2=560 & 393+159 &= 552=92*6 \\ 113*2 &= 226 & 552+132 &= 684=19*36 & 110 \frac{82}{28} &= 64 \cdot 4=60 & 2(54+23) &= 108+46=154 & 23+5 &= 28 \\ 55^0 52^0 + 53^0 8^0 &= 109^0 & 109^0 + 71 &= 180^0 & 200+40+7+113 &= 247+113=360 \\ 360 \frac{7(20+26)}{2} &= 161 & \frac{26(1+26)}{2} &= 190+161=351 & 3+7+5+8+15 &= 38=19*2 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 18+1+5+4+10 &= 38 & 9+6+5+2+10 &= 38 & 114 &= 19*6 & 351 &= 13*27 & 351+31 &= 382 \\ \frac{19(1+19)}{2} &= 190 & 26*11 &= 286 & 247^0 + 63^0 12^0 + 25^0 48^0 &= 336=48*7=56*6 \\ 19+290+195+98 &= 602 & 684+602 &= 1286=1000+286 & 247 &= \end{aligned}$$

8-сурет

67 Ал - Мүлік сүресінде жеті хат аспан қозғалыста ғалам деген мағыналы аяттар бар $اقابط تاومس ع بس = сабиғ самауат$ тибәқи $752=113+507+132$;

$$646=رومت (тамур)$$

$$752=47 \times 16=34 \times 8.$$

Жеті рет екі тауға жүгіргенде зам-зам хабары келген.

Екі тау санына жер санын, мүшел санын қосамыз да, жеті еселейміз:

$$(171+247+12)=54^2+94=3010=602 \times 5$$

Осы санға сүренің жиын санын ($218=109 \times 2$) қосамыз: $3010+218=3228=807 \times 4$.

Төрт есе Отырар саны шығады, (Әмір Темір саны шығады).

Ойлап қараңыз Отырарда (807) нижраның 807 жылы ол кісі қайтыс болған Аллаһтың рахматы, пайғамбардың шапағаты болсын. Айтылған үшкілдің бір жағы сол кісінің Ахмет Иассауи ғимаратына қойдырған. Қазан саны. Қазан $=159=ازاق$

$$159 \times 2=318 \text{ (Ғазрайыл саны) оның екінші жағы } 218+82=300.$$

Екеуі болады: $318+300=618$ – ал-рахман -ал-рахим.

Ол үшкілдің он жағында (ортада) Ал-Қамар (Ай) саны (54). Оның айналасында алты қабырға шеңбер (тибақа $=113=буниан$). Онан шығады бас бата саны: $2 \times 54+6 \times 113=108+678=786$.

Мұнда кейінгісі Абай саны (678). Сол секілді алты қырлы тағы екі сызық бар. Оның бірі жеті орынды $1+6=7$; екіншісі он тоғыз орынды $(1+6)+12=7+12=19$.

$$67 - \text{сүренің Жеті хат деген екі санын алайық: } 132+113=\frac{245}{19}=49 \times 5$$

$$\text{Одан шығады: } 113 \pm 19 = \frac{132}{94}$$

$$\text{Замзам санының айна сыңарынан шығады: } \left| \frac{94}{49} \right| = 81 - 16 = 65$$

Мұнда зам-зам жеті Қарақшы (шаршы түрде $7 \times 7=49$), Асад (65- Арыстан бап) бәрі бір жерде түйіскен. Бас бата (19), Қамал (113), жүрек (132) сандары бәрі бір жерде тоғысқан. Оны былайда жазамыз: $Ай+Күн+Қамар+Хақ+Қағба=340+400+108+32=940=94 \times 10$ Кәміл замзам.

Тік бұрыш үшкілі $\frac{4}{9}=\sin 26^{\circ}29'$. Ол болады: $58^{\circ}46' - 26^{\circ}23' \times 2 = 6^{\circ}0'$ (шеңбер) ойларсыз.

Кейінгі сызықта 19 орынға бірден бастап 19 сан орналасқан. Ол орналасудағы тәртіп әрбір бес орынды сызықтағы сандар жиыны болады $38=19 \times 2$.

Мысалы: $3+7+5+8+15=38=18+1+5+4+10=9+6+5+2+16$.

Егерде біз осыны төбесінен тік шаншылған текше деп қарайтын болсақ, оның төбесіндегі сандар: 5,3,18,9,15,10,16. барлығы жеті орын.

Текше төбесі Сегіз орын. Оның біреуі көрінбейді. Ол жерге тіреулі астында, 5 санының екінші басында. Оны қосымша Жеті орынды сызықта көрсеттік ($23+5=28$).

Текшенің бет жақ орындағы сандар: 7,4,6 үшеу. Басқа үшеуі көрінбейді, олардың қарсы бетінде ($7+21=28=4+24=28=6+22=28$).

Дәл сол секілді қырындағы сандар және оларды көрінбейтін серіктері: $2+26=8+20=28$ және $1+25=26$. Сонымен текшенің 28 орынындағы 26 санның көрінетін 19 саны мәні көрінбейтін 7 саны болады:

$$\frac{19(1+19)}{2}=190$$

$$\frac{7(20+26)}{2}=351$$

Жиыны: $\frac{26(1+26)}{2}=351$

Жоғарыда айтылған сандар. Соның ішінде 190 ғалами бес тек саны, 19 – бас бата саны. 161 – ғаса – Ал-мыс саны (7-сүре), 351 – Ал-Саратан = انطرسال саны. Яғни, шаян-Қоян мүшел саны. Ол өзі айдың (54) үйі болып табылады 4-мүшел (1-сурет). Жиырма алтыдан тағы бір өрнек жасаймыз: $1086+161 \cdot 2=1086+322=\frac{1408=88 \cdot 16}{764=382 \cdot 2}$

Яғни $(62+26)16$. Тұран саны, 16 ара саны, 382 - әулие саны.

Бұрыштар ішінде де тамашалары бар. Мысалы: $55^0 52' + 53^0 8' = 109$;

Онан шығады: $109+71=180$

$71 \cdot 4=284$ -Фараб т.б.

Басқа мәліметтерді суреттен көресіз.

Темірге арналған Құранда ерекше сүре бары белгілі (57-сүре ал-Хадид). Хадид темір сандық мәні 26 (x=8, d=4, й=10, z=4 жиыны болады. 8+4+10+4=26. Демек оның бұл күндегі санатымен (электронды санымен) тең. Оны бір ойлап қойыңыз. Темір Дәуіт пайғамбарға мұғжиза ретінде берілген. Ол да тегін емес. Аспаннан жерге түсіп тұратын аккан жұлдыз сынықтары метеориттер көбінесе темірден болады. Оларды халық ежелден құрмет тұтқан. Қағбаның кара тасы да соған жататын зат деп санайды. Бізбен көршілес Сібірде, бұрынғы Тұран мәдениетінің орталығы болған жерде, Абақанға жақын жерде оларды храмдарында сондай темір метеорит болған. Оны өзінің саяхатында табиғат зерттеушісі Паллас П.С.(1774-1777 жылдары) Петербургке әкеліп тапсырған (Паллас Темірі). Темірдің ерекше орталық орын алатынын біз "Ал Химияда" кітабында көрсеттік.

Қажыларға мирас

Ажар ананың Сафа мен Маруа тауларына жеті рет кезек жүгіргені бұл күндерде хажыларға мирас ғибрат болып қалды. Соған байланысты үшкілдер салып оның атын Қажылар үшкілі атадық (9-сурет).

Алдымен оң жақтағы кішкене бұрышты қарайық:

$$\frac{247}{393} = \sin 38^{\circ} 54'$$

Мұнда 247-Маруа, 393-жепі метал; $38^{\circ} 56' = 19^{\circ} 28' * 2; 109^{\circ} 28' = 90^{\circ} + 19^{\circ} 28'$
 Қағба (текше бұрышына тікелей байланыс. Екінші жағынан $51^{\circ} 4' = 45^{\circ} + 6^{\circ} 4'$)

$6^{\circ} 4'$ -Маржан бұрыш(6-сурет).

Үлкен суретте екі үшкіл тіркеулі. Оның бірі $\frac{54}{\sqrt{3847}} = \cos 29^{\circ} 28'$

Екіншісі: $\frac{\sqrt{247}}{\sqrt{3847}} = \sin 14^{\circ} 40'$

Осы бұрыштардан шығады:

$14^{\circ} 40' = 880' = 620 + 260$ -Тұран саны.

$880 * 7 = 6160 = 154 * 40$.

154-Қадым саны, 40-Пайғамбар саны.

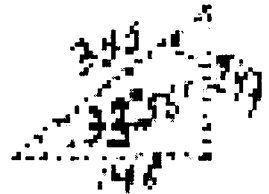
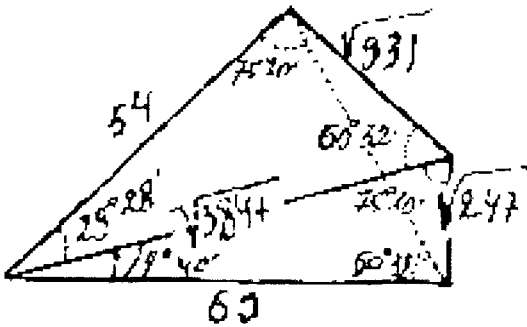
Қажылар үшкілі

Сафа..... $19 \cdot 9 = 171 =$ *600*

Маруа... $247 =$ *1200*

$418 = 19 \cdot 22 \quad 22 \pm 19 = \begin{cases} 41 \\ 3 \end{cases} \quad 3847 - 2916 = 931 \quad 931 + 9 = 940 = 47 \cdot 20 \quad 247 \pm 153 = \begin{cases} 400 \\ 94 \end{cases}$

$109^{\circ}28' \cdot 10 = 300^{\circ}3 + 14^{\circ}40' \quad 60^2 54^2 + 931 + 247 = 3600 + 2916 + 931 + 247 = 7694 = 3847 \cdot 2$

$14040' = 880 = 620 + 260 \quad 38^{\circ}10' \cdot 2 - 75^{\circ}20' = 1^{\circ} = 60' \quad 880 \cdot 7 = 6160 = 154 \cdot 40$
 $154 \pm 40 = \begin{cases} 194 = 97 \cdot 2 \\ 114 = 19 \cdot 6 \end{cases} \quad 29^{\circ}28' - 19^{\circ}28' = 10^{\circ} \quad 10 \pm 1 = \begin{cases} 11 \\ 9 \end{cases} \quad 29^{\circ}28' \pm 14^{\circ}40' = \begin{cases} 44^{\circ}08' \\ 14^{\circ}48' \end{cases}$
 $25^{\circ}48' - 14^{\circ}48' = 11^{\circ} \quad 36^{\circ}52' + 44^{\circ}08' = 81^{\circ} \quad 81 \pm 11 = \begin{cases} 92 \\ 70 \end{cases} \quad 53^{\circ}8' \pm 44^{\circ}08' = \begin{cases} 97^{\circ}16' \\ 9^{\circ} \end{cases}$

$97^{\circ}16' - 35^{\circ}16' = 62^{\circ} = 38^{\circ}10' + 23^{\circ}50' \quad 14^{\circ}40' + 6^{\circ}4' = 20^{\circ}44' = 1244 = 600 \cdot 2$
 $54^{\circ}44' - 20^{\circ}44' = 34^{\circ} = 17 \cdot 2 \quad 275 \pm 217 = \begin{cases} 492 = 246 \cdot 2 \\ 58 = 29 \cdot 2 \end{cases} \quad 48 \cdot 7 = 50 \cdot 6 = 336 = 217 + 119$

$325 \pm 247 = \begin{cases} 572 = 26 \cdot 42 \\ 52 \cdot 11 \end{cases} \quad 26 \pm 22 = \begin{cases} 48 \\ 4 \end{cases} \quad 50 + 29 = 79 \quad 29 \cdot 50 = 1450$

$70^{\circ}32' \pm 60^{\circ}32' = \begin{cases} 131^{\circ}04' \\ 10^{\circ} \end{cases} \quad 131^{\circ}04' - 6^{\circ}04' = 125^{\circ} = 90^{\circ} + 35^{\circ} \quad 56 \cdot 11 = 616 = 154 \cdot 4 \quad 70 + 56 + 35 + 56 = 217$

Ғалами жып $19^{\circ}28' \cdot 2 = 38^{\circ}56' \quad (2+6)7 = 14 + 42 \quad 42 \pm 14 = \begin{cases} 56 \\ 28 \end{cases} \quad 51^{\circ}4' = 45^{\circ} + 6^{\circ}4' \quad 393 \pm 247 = \begin{cases} 640 \\ 146 \end{cases}$

$418 \cdot 2 = 836 \quad 1000 + 838 = 1835 = 153 \cdot 12 \quad 325 =$ *Маржан* *الس هان*

9-сурет

$114 + 40 = 154$ - бұрын жаралған зат.

$(19 \cdot 6 + 40)$:

$38^{\circ}10' \cdot 2 - 75^{\circ}20' = 1^{\circ} = 60'$ - өлшеуіш сан:

Бір тамаша сан:

$$109^0 28' * 10 = 360 * 3 + 14^0 40' = 1094^0 40'$$

$$\text{Онан шығады: } 1094^0 * 60' + 40' = 65640 = 821 * 80$$

$$\text{Ол болады } 2334 \pm 1513 = \begin{cases} 3847 \\ 821 \end{cases}$$

$$821 + 19 = 840 \text{ ойлап караңыз?}$$

Оның есебін шығаруға болады:

$$2334 = 153 + \frac{6564}{8}$$

$$2334 * 8 = 1513 * 8 + 6564 = 18672$$

$$\text{Оны бұрыш өлшеу мен жазсақ болады: } \frac{18672}{60} = 31^0 12'.$$

Оған әулие бұрышын қосамыз, шығады

Тамаша сандар. Осындай ғалами бес тек сандарына жатады.

Оны былай жазамыз

$$14 + (26 + 62) \cdot 2 = 2(7 + 26 + 62) = 14 + 88 * 2 = 14 + 176 = 190 = 19 * 10$$

Онда кәмелетті бас бата саны.

Суреттегі басқа көрсетілген мәліметтерді оқушы өзі тексеріп қарар.

Бір айтайын дегеніміз Құранда 94-сүресі Шарық. Ол өзі сан жағынан Зам-Зам санына тең: $47 + 47 = 94$

Мұнда мазмұн дүние кезек деген қағиданы ескертеді. Расул Аллаһтың басынан кешірген қиындықтар айтылады да, соған кейін келген жеңілдік, жақсылық айтылады.

Қандай жағдай болса да Жаратқанға бел байлап істей бер дегенді айтады.

Енді Ажар ананың Зам-Зам көзін ашқандағы қиындығын еске алсақ, сол белгілі 57^0

$31^0 12' + 25^0 48' = 57^0 = 57 * 60 = 3420 = 19 * 18 = 38 * 90$. Ойлап қараңыз.

Маруа мен Сафа таулар санынан протон санын шығаруға болады:

$$1000 + 418 * 2 = 1000 + 836 = 1836$$

$$\text{немесе } (418 + 382) + (418 + 618) = 800 + 1036 = 1836$$

$$\text{Оны мына түрде береміз: } 1036 \pm 800 = \begin{cases} 1836 \\ 236 = (\sqrt{5} - 2) 10^3 \end{cases}$$

$(\frac{\sqrt{5}-1}{2})10^3=236$ -Күн фанақун= نوكيف نك бол деді болды.

Осы санға жеті қайталама 48(хм-ح)жосамыз: $236+48 \begin{cases} 284=71*4= \\ 188=47*4=94*2= \end{cases}$

Ғутарад Фараб Зам-Зам

Демек Жеті рет ($48*7=336$) екі тауға жүгіргенде Күн фаяқун әмірінен Зам-Зам шықты.

Кейінгі санда Ыдырыс (Ғутарад)санының бір түрі : $48*7=56*6=336$ -Ал-Һармс

($سمرهلا=336$)7 Оның екінші түрін ойлап қараңыз. 56-сүреде жұлдызды аспан құрылысымен Хақ жолы ант етілген (75-76 аяттар). Оның алты рет келуі дүние жаралған ғалами шеңбер сан. Оны мына түрде жазуға болады. $x^2+14x-120=0$. Онан шығады

$$2x=-14\pm 26$$
$$x=-7\pm 13; x_1=6$$

Бал ара

Бал ара жөнінде қосымша мәлімет. Арабша бал ара Нахил-Көпше Нахлат. (تألحن) Аналық ара –Малика Нахил: (تكلم) (لحن) Жұмысшы ара –Малика Ғамали (كلماع تكلم)

Бал ара (ғасыл), بود (зауб), шырын ғасыл ал-заһри (салсабил). Балауыз-ұя-шаһд(دمش)битнахил-لحن تي ب, халианахил-لحن فيلح

Осы сөздердің ішінен біздің қойып отырған мәселеге қатыстысын қарап көрелік.

Алдымен бал дегені негізгі сөздің өзі араның құрандағы сүре санатына дәл еселес:ғасал= $70+60+30=160=16*10$

Нахил деген айтылды. $62\pm 26= \begin{matrix} 88 \\ 36 \end{matrix}$ балауз – шаһд= 309 . Оны

екі еселесе болады бата саны, зулие саны: $309*2=618$.

Араның үйін ұясын алсақ, ол болады: сүренің мазмұны көз алдына келеді. Біздің халқымыздың “жаман айтпай жақсы жоқ” деген сынды дүние кезек. Осымен байланысты ойға келеді. Қазақ халқы, баска да, Тұран халықтары көп ғасырлар бойы бұғауда болып жапа шегіп келеді. Сол күндер өтіп, мұнан былай біздерге жақсылық дәуір болар деген зор үміт бар.

Әл-Фараби, Абай сияқты мұсылман хакімдерінің, дана бабаларымыздың бұл күнде ортаға келуі соған нышан болар деп білеміз.

Халқымыздың әрбір саналы адамы хақ жолымен елдің елдігін қолға алу керек. Қазір сол заман туды. Абай айтқандай, бұрынғы сүйген, сенген дәурен жалған болса, жалғаны жоқ Тәңірім кеңшілік қыл деу керек.

Баит Нахил = $412+88=500$ لخن تي ب 500

Бұл санды былай жазуға болады: $2(412+88)=309*2+382=1000=618+382$

Екінші жағынан Сафа+ Маруа сандарына қосамыз.

$$412+88+171+247=500+418=918 \text{ немесе } 500+418 = \begin{cases} 918 \\ 82 \end{cases}$$

Одан шығады: $918*2=1836$ -протон

$82*3=246$ -Жебрайыл

Ұялы бал ғасал ал-Шаһд = دمش لال س ع

$$160 + \frac{31+309}{630} = 790 = 79*10$$

79-Алтын, Күн металы. Араның ұшатын сапар жолын күнмен бағыттайтынын бүгінгі ғылым дәлелдеп отыр. Айға байланысы $ع ل م ا ج = 141 = 47*3$ яғни жұмысшы үш ай.

Ажар анамен бал араның істерінде терең байланыс бар.

Аллаһтың үйі Қағба (92) да, араның үйінде зор достық орындары. Оны былай көрсетелік: $412+92=504=284+220=36*14$

Мұнда: $284=71*4$ -Ғутарад=Фараб

$220=Мағлаф=(ف ل م)$.

Кейінгі сөз ат байлайтын оттық (Абақ). Ал оның саны 220 сонау Ыдырыс заманынан Фараб санына (289) дос саны болып саналған. Ол жөнінде басқа жерде жазғанбыз. Оның қысқаша мағынасы: олардың бірінің бөлгіштер жиыны екіншісіне тең. Мысалы: $1+2+4+5+10+20+11+22+44+55+110=284$

$$1+2+71+142=220$$

$$284 \pm 220 = \begin{cases} 504 = 36*14 \\ 64 = 82 \end{cases}$$

Достық деген сөздің арабша асра(قرسأ=261) түрін алып каралық.

Ол мұхаралық-Шұғыламен қатынасты-мыс текті сан, Таң Шолпан металынан:

$$\frac{348}{261} = \frac{29 \cdot 12}{29 \cdot 9} = \frac{4}{3} \text{ Күн нотасы (Күнге қайта оралды)}$$

Осы достық санға тағы бір тамаша сан қосамыз. Оның аты

Болат балта

Болат деген сөздің терең тарихи мағынасы бар. Оны негізінде темірдің қорытпасы деп санайды. Отқа қыздырып суға алып суытқанда қатты асыл темір болып шығатын қорытқы. Темірге аздаған өзіне жақын металдар қосудан шығады. Оның парсы тілінде пулат дейді екен деседі. Екінші жағынан сондай асыл темірден болаттан кылыш, қанжар сапы жасау Делгиск (Дамшык-Шам) шаһарынан шыққан деген мәлімет бар.

Біз бұл сөздің атасы түркі Тұран тілден, ертеден шыққан деп білеміз. Осы жөнінде дәлелдер келтіреміз.

Алдымен болат-балта деп екі сөзді қатар қойған себебіміз олар ежелден солай қатар аталады және әріптік-сандық мәні бірдей. Ертедегі әдіс бойынша осы сөздердің тек дауыссыз әріптерін жазалық: **تالاب** оны болат деп те, балта деп те оқуға болады. Мысалы: **تالاب** болат, **اتلاب** балта. Сандық мәні Ал-Қамар (Ай) есебіне дәл келеді: $B=2$, $L=30$, $m=700$; жиыны: $432=54 \times 8=108 \times 4$.

Осы санды достық санға қосамыз:

$$504+432 = \begin{cases} 936=36 \cdot 26 \\ 72=36 \cdot 2 \end{cases}$$

Онан шығады: $\frac{504+432}{504-432} = \frac{36.26}{36.2}$

Тамаша найзағай сүре санаты ... Ғажайып тас санаты:
 $13 \times 15 = 195 = 50 + 100 - 145$

50 – “Каф” сүресін қараңыз. Ол Қамар айтасы.

Ертеден келе жатқан аңыздар бар, мақалдар бар. Жер мен Көк бір кезде бірге екен. Арасын Ай Балта айырыпты деген.

Олар жөнінде, бірге еді деген сөз-аятқа (.....=701) 21-сүренін 30 аятында.

Осы санды балта-болат санына қосамыз:

$$701 \pm 432 = \begin{cases} 1133 = 11 * 103 \\ 269 \end{cases}$$

Онан шығады $618 \times 11 / 6 = 1133$ немесе $618 = 1133 \times 6 / 11$

618 Ал-рахман+ал-рахим, 6 –ғалами сан, 11 Ай саны. Бұл күндегі ғылымның зерттеуі бойынша осыдан 4-4,5 миллиард жыл шамасы бұрын Ай жерден бөлініп шыққан. Оның айырылып ұшқан орны тынық мұхит болса керек. Сонан бері ол жерден алыстауда.

Сонан кейін Жер бетінің бедері де, басқа қасиеттері де зор өзгеріске ұшыраған. Сонан кейін жер Жұлдыздық табиғаттан жерлік-планеталық табиғатқа көшіп, тіршілікке бейімделген. Демек, айтылған аят та, халық аңызы да ғылыми дәлелді болып отыр.

Тұран тектес Туба халқында бір аңыз бар. Бір мүсәпір тақуа адам қайыққа мініп, өзеннің арғы бетінен отты алуға шығады. Суда дауыл тұрып қайығы төңкеріледі. Өзі малтып жағаға эзер шығады. Балтасы суға кетеді. Енді отынды немен аламын деп жылап отырғанда судан бір қарт шығып, жылаған себебін сұрайды. Ол жағдайын айтады. Сонда Қарт: жылама, мен көмектесем деп суға батып кетеді де, бір күміс балта көрсетеді. Отыншы айтады: бұл менің балтам емес дейді. Қарт екінші рет суға батып, бір алтын балта шығарады. Отыншы; ол да менікі емес дейді. Қарт үшінші рет сүңгіп, бір кара балта алып шығады. Отыншы өз балтасын таниды, алады, зор рахмет айтады. Сонда Қарт: сенің шыншылдығына сыйлық деп алдыңғы екі балтаны қоса береді. Отыншы үлкен олжалы болып балталарын жарқыратып іліп қояды. Оны көріп, қызығып көршісі сұрайды. Ол болған жайды айтады.

Көршісі дереу барып, өзенге балтасын жоғалтып, жылайды. Айтылған Қарт тағы сұрайды. Күміс балтаны көргенде ол осы менікі деп жабысады. Қарт: сен жалғаншысың деп жоқ болып кетеді. Көрші балтасынан айырылып бос қайтады.

Мұндағы маралдармен балтаның сандарын байланыстыратын дәуірлік белгілі есепті еске алайық.

Төңіректің төрт бұрышы төрт үлкен дәуір болып саналады. әрқайсысында дәуір (жыл) саны 432 (болат – балта саны). Алғашқы дәуір-жұлдыздық заман – Күн заманы – алтын балта заманы. Екінші дәуір $432 \times 2 = 864$ жыл, Ай заманы, Күміс балта заманы. Үшінші дәуір $432 \times 3 = 1296$ жыл мыс Шолпан заманы. Мыс-Қола балта заманы. Төртінші дәуір $432 \times 4 = 1728$ жыл Темір-Арай заманы, темір-болат балта заманы.

Бұл қауіпті-қатерлі заман. Шындық болмаса адам берген бактан айырылатын заман деген ишарат бар.

Қазақта бір мақал бар:

“Басты бұзған балта, жылқыны бұзған маңқа” деген.

Осында басты маңдайынан балта мен қақ жару Күн мен Түннің теңелген өлі арасын, жыл басын айыру. Қосай мағынасында. Ол Қосай $54 \times 2 = 108$ хактық саны. Тағы сол ертедегі шығыс елінде бұл қасиетті бас бата саны. Осы екі бас бата санын салыстырамыз: $786 = 678 + 108$

Арасын жалғастырған Абай саны. Айтылған Туба аңызында өлген батырдың 108 сүйегін бір жерге жинағанда тіріледі-міс. Басқа көршілес елдерде, Жапонияда, басқа мемлекеттерде Жаңа жылда тілек орнына шіркеуде кірерде 108 рет барабан соғады. Осы әдет көптен келе жатқан ғұрып, ай балта түсінігіне дәл келеді. Мұның болат балта болғаны ол ғаламның кіндігі Темір Қазыққа соғады. Болат пен Қазық сандары темір саны болып дәл шығады:

$$432 + 208 = 640.$$

Демек, біз Тұран Қақпасына қайта ораламыз. Оның күзетінде пайғамбар елшісі *Арыстан бап*. Соған келеміз. Ол мәселеге бұрында тоқтағанбыз. Соған көшер алдында Қазақтың “Балтам тап” ойынын еске салуды орынды көрдік. Ол ойынға бала кезімізде өзіміз де қатысқан едік. Кешке қол босаған кезде, бас қосылған жастар айнала отырып алып, жоғалған бір затты іздейді. Ол зат күміс теңге немесе жүзік сынды зат болмақ. Айнала отырғандар оны біріне бірі беріп жасырады. Ортадағы іздеуші бәріне кезек-кезек “Балтам тап” деп жабысады. Ол: “сенің балтаң кім алды?” дейді. Сонда “балта” жасырған: “мынау балта болмаса” деп шығарады да біреуге бере қояды, іздеу созылады. Балтаны дәл тапқан адам олжалы болады.

Бірақ оны табу оңайға түспейді. Осы ойынның сарыны Туба аңызына жаңасады.

Арыстан – Тұран Қақпасы

“Түркістан екі дүние есігі ғой.

Түркістан Ертүріктің бесігі ғой.

Қасиетті Түркістандай жерде туған..

Тұранға Тәңірі берген несібе ғой”

Мағжан Жұмабайұлы

Тұранның Жер бетіндегі орнымен, оның аспан әлемімен жалғасы бір тамаша ерекше көрініс, ерекше құрылыс, ерекше болмыс. Ол өзі табиғат ғаламында да, Аллаһтың қаламында да айқын көрініп тұр, ашық жазулы тұр. Сол себептен Тұран Қақпасының күзетінде пайғамбарымыз жіберген елшісі Арыстан бап болуы түсінікті. Ол Қақпаны екі дүние есігі деген ақын сөзі де дәл айтылған.

Бұл өзі сарқылмас сыр, таусылмас жыр. Мұнан тарихи-мәдени негіз де, діни шындық та, ғылыми жаңалық та табылады. Ол жөнінде бұрын да жазғанбыз. Қазірде, Аллаһ қаласа жазамыз, кейін тағы да жазыла бермек. Бұл таусылмас тағлым.

Алдымен сөзді ғаламға ортақ аспан әлемінен басталық. Дүниеде зәредей бос орын жоқ. Аспан толған жұлдыз. Оларды зерттеу үшін үлкен аудандарға бөлу керек. Белгілер табу керек, талдау керек, тану керек. Мысалы, миллиондаған адамы бар үлкен қалада керек адамыңды қалай табасың! Ол үшін оның тұрған ауданын, көшесін, үй нөмірін, пәтерін білу керек. Міне сол секілді алдымен Күннің бір жыл ішіндегі жүретін жолын білу, белгілеу. Онан кейін Күннің жылдық жолын он екі айға бөлу. Ол есептің мөлшері орташа ықшамдап алда болады. шеңбер есебі: $12 \times 30 = 360$. Мұндағы 30 саны Айдың жерді бір айналып шығатын тәулік есебі. Күннің айналысы бойынша бір жылда 365,24 тәулік. Айдың есебі бойынша бір жылда 354,36 тәулік. Екеуін қосып, орта есеппен мөлшерлеп алғанда шеңбер есебі шығады: $365,24 + 354,86 = \frac{719,60}{2} = 359,8 = 360$

Осы есепті көп жылдық түрінде алғанда он екі жылдық мүшел есебі шығады. Осы он екі айға, жылға арналған жұлдыздар тобы аспанда ежелден белгіленген. Олардың аттары бар. Ол аттардың өзі екі – үш түрлі: Күндік (жұлдыздық) айлар, Айлық (Қамари) айлар, жылдық мүшелдер. Мұның бәрі ежелден көп зерттеліп, қабылданған нәрсе. Ол ғылым үшін де, өмір үшін де, дін үшін де өте керек. Мысалы, намаз уақыты, құбыла бағыты, ораза, ғайып айлары.

Құранда айтылған: *“Расында Аллаһтың қасында Көктер мен Жерді жаратқалы Аллаһтың Кітабындағы айлардың саны он екі. Бұлардың төртеуі құрметті айлар”* (9-сүре, 36 аят). *Ол құрметті айлар”... Халифа Алтай түсіндірмесі бойынша: Зылқағда, Зілхажжә, Мұхаррам және Режеп (192 бет). 67- Ал-мүлік сүресінде “ол сондай Аллаһ, жеті аспанды қабат-қабат жаратқан. Рахманның жаратуында еш мүлтік көре алмайсың. Қайта көз сал. Ақау көре аласың ба? Тағы көзіңді екі қайтарып қара. Көзің саған шаршап, талған түрде айналады (3,4- аяттар).*

Қамар ай есебі бойынша оразаның санаттық айлар аты: 1- Мухаррам, 2-Сафар, 3-Рабиғ ауал, 4-Рабиғ сани, 5-Жумади ауал, 6-Жумаза ахыр, 7- Режеп, 8- Шағбан, 9-Рамазан, 10- Шауал, 11-ЗулҚағда, 12-Зіл Хажжә.

Мүшел есебіне дәл келетін жұлдыздық (шамси) айттары және олардың қазақша аттары, мүшел жылдары:

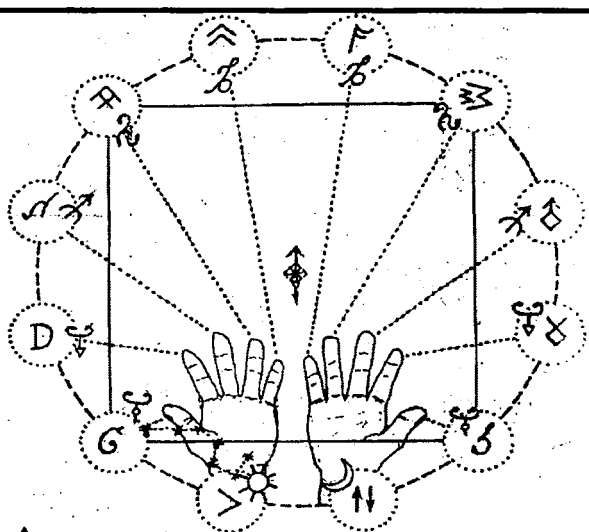
- 1 - Хамал Қошқар-Тышқан
- 2 - Саур-Бұқа-Сиыр
- 3 – Жауза-Егіз-Барс
- 4 – Саратан – Шаян – Қоян
- 5 – Асад – Арыстан-Ұлу
- 6 - Сүнбіле-Бикеш-Жылан
- 7 – Мизан – Таразы – Жылқы
- 8 – Ғақраб – Бүйі – Қой
- 9 – Қаус – Мерген – Мешін
- 10- Жадди – Серке – Тауық
- 11 – Далу – Көнек – Ит
- 12 – Хут – Балық – Доңыз.

Жеті хат көк аттары және олардың он екі мүшелге бөліну реті (үйлері):

1. Қамар-Ай.....үйі 4.Қоян (Саратан-Шаян)
2. Ғутарад-Айқыз...3.Барс (Жауза-Егіз) 6.Жылан (Сунбіле-Бикеи)
3. Зуһри-Шолтан – 2.Сыыр (Саур-Бұқа)
4. Шамси –Күн - 4.Ұлу (Асад) Арыстан
5. Марих – Арай ———1.Тышқан (Хамал-Қошқар). 8.Қой (Ғақраб –Бүйі)
6. Мулитари-Шоңай 9.Мешін (Қаус-Мерген).12. Доңыз (Хут-Балық).
7. Зухал – Санжар – 10.Тауық (Жадди-Серке). 11.Ит (Далу-Көнек).

Мұнда Ай мен Күннің үйлері бірден, басқа бесеуінікі екіден. Сонымен болады $2+2 \times 5=2+10=12$.

Мұның орналасу реті адамның екі қолына дәл келеді: екі білік Ай мен Күн. Басқасы он саусак сынды: Айқыз-бас бармақ, Шолпан сұккол, Арай – Ортан кол, Шоңай-Атшак, санжар-Шынтак.

♄ Темір қозық
Мүшел

1	♄	Тышқан	7	♄	Жылы
2	♂	Сыыр	8	♄	Қоян
3	♂	Барс	9	♄	Мешін
4	♄	Қоян	10	♄	Тауық
5	♄	Ұлу	11	♄	Ит
6	♄	Жылан	12	♄	Доңыз

Көктер

1	♄	Ау
2	♄	Айқыз
3	♄	Шолпан
4	♄	Қоян
5	♄	Арай
6	♄	Шоңай
7	♄	Санжар

Біздің халқымыздың алтын жылдык мүшел есебі бойынша: он екі мүшел жер жексені, он саусақ аспан анасы деген қағида осыған дәл келеді.

1-суретте көрсетілген аспан кестесінде он екі мүшелдің реті шеңбердің – шаршының сыртында көрсетілген. Сурет айналасындағы үлкен шаршы Жұлдыз шаршысы екені айтылды. Оның астында екі бұрышында 53 сандары тұр. Ол Құран бойынша 53-сүре ал-Нұжым-Жұлдыз. Оның мүшел бұрыштары: 3,6,9,12.

Ол екеуінің арасында Құран сүрелері бойынша 54-Ал-Қамар (Ай), 91-Ал-Шамси (Күн). Ай (Қамари) шаршының мүшел бұрыштары:2,5,8,11. аятта айтылған төрт құрметті айлар бойынша алсақ оның екеуі қосай-айдікі: 1 және 7 (Мұхаррам+Режен). Қалған біреуі Күндікі (11-Зулал Қағда), екіншісі жұлдыздікі (12-Зілхажжа).

Ғалам кіндігі Темір Қазықты айналып жүретін –Жерге түспес *жсеті Әліф* Көк шөміш-Жеті Қарақшы, аспанның ғалами сағат тілі. Күннің батуы, таңның атуы сонда. Оның маңдайындағы күзетшісі Асад (Арыстан). Сонымен Арыстан бап аспан Қақпасы болып шығады. Оның қасындағы Қышқаш бап, Қақпаның бір жақтауы. Жұлдыз Қышқашы, жұлдыз қармағы –Қарнайын, Қос қолдың қары. Қос Ай, Қосқол (бата), Қос мүйіз (Қарнайын) бәрі бір мағынада жыл басы – тоғыс басы мағынасында. Демек, Қосай–Қышқаш бап ертедегі *астролябил* (astrolabuon) мағынасында ...

Сонымен айтылған Жұлдыз шаршы аспан сарайы болса, оның қақпасы Арыстан бап – Қышқаш бап. Егерде оны ғалами аспан арбасы мағынасында алсақ, оның арыстары Күн мен Ай болмақ.

«*Асықпаған арбамен Қоянға жсетеді*” деген қазақ мәтелі бар. Соны ойлап қаралық. *Арба* Өгізханның арбасы, оны жасаған шебер *Қаңлы*. Өгізхан мүшелдегі *Сиыр Сәуір* деп қарасақ мәселе алысқа кетеді. Қоян болса ол 4 – мүшел Айдың үйі екенін білеміз. Біздің халқымыздан: “*Ат байладым абаққа*” атты аңызын қаралық. Күн түн тенелгенде, жыл басында тоғыста Ай мен Үркер қарсы келу керек – тоғысу керек. Тоғыс айы, *үш тоғыс – наурыз сол*. Үркер болса, ол *Сиыр* (өгізхан)

134

жұлдыз тобының жүрегі болып табылады. Сол кезде Ай өзінің тағына қонады. Ат байладым абаққа дегені сол. Ол Сиыр жұлдыз тобының жыл басы болған кез. Яғни, өгіздің хандық таққа отырған кезі. Айға бата істеген кезі. Аспан ғылымы бойынша бұл осыдан жеті мың жыл шамасы бұрын болған оқиға. Оны толық дәлелдеуге болады. Ол мәселеге арналған “Өгізханның қолтаңбасы” атты кітап жазылды. Ол мәселеге тоқтамаймыз. Ескертетініміз тек біздің халқымыздың терең тамырлы, жоғары дәрежелі мәдениеті болғанын түсіну. Араб мәдениеті мен Ислам мәдениетімен Тұран мәдениеті арасында терең байланыс бар екенін түсіну. Арыстан бап, Тұран Қақпасы соның айқын айғағы.

Бір тамаша мысал келтіреміз. Арабша Айды Қамар رجب дейді. Оның сандық мәні: $K=100$, $M=40$, $p=200$, жиыны: $100+40+200=340$.

Қазақша Айдың сандық мәні 11, $A=1$, $Й=10$, $Ай=1+10=11$.
Осы екеуін қосамыз: $340 \pm 11 = \begin{cases} 351 - ал - Саратан \\ 329 - ал - Рахман \end{cases}$

Ал-Саратан=Шаян=Қоян төртінші мүшел Айдың үйі. Ал-рахман+Ал-рахим (289) Аллаһтың құрметті есімі: $329=289+40$. $329+289=618$. әулие саны: $618+382=1000$.

Ал –Саратан пайғамбар даңғылы, ол ғалами сан (8 –суретті қараңыз).

Тегінде *Саратан* деген сөздің өзінің арғы төркіні *Тұрандық болу керек* деп білеміз. Сары – Ай (Қазақша ұзын сары, монғолша Ай). *Атан*-түйе, ай белгісіндегі Жануар. Демек, Саратан Ай даңғылы болып шығады. Сары үйсін ру аты тегінде Айдың үйі мағынасында болар, өйткені ертеде сиырды (Үркерді) үй деген немесе қырғыздың “*коки*” дегені “*Көк үй*” “Өгізхан” мағынасында үй иесі ана –*ене-енеке* деген.

Темірдің аты да солай (қазақша, арабша). Екеуін қосамыз:

$$640 \pm 26 = \begin{cases} 666 = 222 * 3 \\ 614 \end{cases}$$

Кейінгі саннан шығады: $4304 = 614 + 246 \times 15$

Осы темірдің өзгешелігі жоғарыда айтылды. Оның Тұран Қақпасындағы орнын тағы еске ала кетелік. Олар Жұлдыз

шаршы бұрышының ішкі жағында тұрған көктері санаты: 2-
 Ғұтараз (Айқыз), 6-Мұштары (Шоңай).

Онан шығады: 26-----62

$$62 \pm 26 = \begin{cases} 88 \\ 36 \end{cases}$$

Пайғамбар даңғылы айдың екі атынан құралса $340+11=351$
 (Қамар+Ай), сол айдың тағы екі атынан протон саны шығады: 54
 – Ал-Қамар (Ай), 340- Қамар (Ай): $54 \times 340 = 18360 = 1830 \times 10$.

Қамар саны мен хадид (темір) сандар шеңбер құрылымдас:

$$34 \pm 26 = \begin{cases} 60 \\ 8 = 2 + 6 \end{cases}$$

Айдың екінші атына хадид санын көбейтеміз, болады өршек
 аят саны $26 * 11 = 286$ Ойда болсын олар барлық ғалами заттар
 негізінде: $15 \pm 11 = \begin{cases} 26 \\ 4 \end{cases}$

Бұл 1996 жылы шыққан “Ай арысы” – Ш.А.

(“Алхимия кітабы баспаға берілді сонда талданды).

Айдың екі атын мына түрде беруге болады:

$$340 \pm 110 = \begin{cases} 450 \\ 230 = 90 * 2 + 50 \end{cases}$$

$$450 + 786 = 1236 = 618 * 2$$

Тұран Қақпа түрінде көрсетілген жұлдызды аспан құрылысы
 өте зор тағлым болып табылады. Оған Құранда көп аяттар бар.
Қазіргі ғылым сол аяттарды дәлелдеп отыр.

Мысал келтірейік.

15-Ал-Хижир (Тох) сүресінде пайғамбарымызға былай деген:
*“Әлбетте біз саған қайталанатын әсетіні және Ұлы Құранды
 бердік” (87-аят). Арабша түп нұсқасын жазып, соның сандық
 мәнін көрейік: میظعلأ نأرقلاو یناشملأ نم اعبس كان یتأ دق لو*

$$2916 = \frac{(05)+382+6}{1439} + \frac{632+90+133+482+134+6}{1477}$$

$$\text{Яғни: } 1477 \pm 1439 = \begin{cases} 2916 = 54 \\ 38 = 19 * 2 \end{cases}$$

Тамаша ғажайып сандар: 54-Ал –Қамар (Ай) пайғамбар туы болса, айтылған қайталаушы Жеті хаттың басы болса, соның шаршылық есесі (542) айтылған аяттың сандық мәніне дәл келеді. Тұран қақпасының орталық туы- тоғысы – ат байлаған абағы Қосай – Қосқар (Қошқар) – Зұлқарнайн болса, оның өзі хақ саны болса, ежелден молшылық – зам –зам –бақыт белгісі болса $54*2 = 108$, сол сан барлық дәуір негізі болса ($432=108*4$). Сол сан Абай санына қосылса бас бата саны болады: $678+108=786$

Не айтуға болады?! Ол жұлдыздық зат бескүл бұрышы: $108*5=540=90*6=9*60$.

Ол Әл-Фарабидың бас нотасы Таңшолпан нотасы: $\frac{5}{4}$ -жұма күні, пайғамбар жұлдызы, яғни: $432*\frac{5}{4}=540$

Екеуінің айырмасы, яғни Жұлдыз ғаламы мен Ұлы Құран айырмасы $38=19*2$

Ол 19- бас бата, ол 47- сүре Мұхаммед сүренің аят саңы (38). Осы санды зам – зам санына қосамыз: $94\pm 38 = \begin{cases} 132=12*11 \\ 56=8*7 \end{cases}$

132- *сабиғ* (жеті) немесе *қалаб* (жүрек). Екінші санда ишарат. Ол 56- сүре, ол да – Тұрандық қақпаша жеті қайталама $7(2+6)$. Ол сүренің аты Ал- Уақиғ.... Бас аяты: “*Қиямет оқиғасы болған кезде*” (1) деп басталады. Ғаламның, Құранның, өмірдің шындығына, Жұлдызды аспан құрылысын айғақ етіп көрсеткен. “*Ал енді жұлдыздардың орындарына серт етемін* (75). *Егер білсеңдер, ол зор серт*” (76). Арабша түп нұсқасын жазып, олардың сандық мәнін шығарамыз:

$$\begin{array}{l} \text{ميظعن و ملعتول مسقلن او موجزلأ عقاو جب مسقا أالف} \\ 1020+596+36+230+56+6/1944 + 130+219+201+111/661 \\ 1944\pm 661 = \begin{cases} 2605 \\ 1283 \end{cases} \end{array}$$

Осы санға Ал – Саратан (Ай даңғылы) жазылады:

$$2605+351=2916+40=2956$$

Онан шығады $2(351+40)=622$

Һижра: пайғамбар ($M=40$) Ал – Саратан(351) даңғылын һижрада кесіп өтті:

Ал- Қамар саны $340+31=371$ осыған Ай санын қоссақ болады әулие сан:

$$371 \pm 11 = \begin{cases} 382 \\ 360 \end{cases} \quad 618 \pm 382 = \begin{cases} 1000 \\ 236 \end{cases}$$

Ал- Саратан санынан шығады: $351 * 14 = 4914 = 54 * 91$

Ай мен Күн саны ($54 * 91$)- періштелер саны. 14- Ибраһим сүресі. Ол кісі Ал – Саратан даңғылын бұрын өткен. Ажар ана мен бірге өткен. Зам-зам көзін алғаш ашқан ана. Онан шығады:

$$94 \pm 14 = \begin{cases} 108 = 54 * 2 \\ 80 = 40 * 2 \end{cases}$$

Қосай- хақ жолы, молшылық 80- Айқыз- Тұран босағасы.

Бір тамаша мұғжиза замзам суынан хабар келген Маруа тауының сандық мәнін Отырар санына қосамыз. Олар Хижа+Дәуір сандары арқылы тамаша байланысады:

$$807 \pm 247 = \begin{cases} 1054 = 622 + 108 * 4 = 622 + 432 \\ 560 = 70 * 8 = 7(2+8) \end{cases}$$

Пайғамбарының сәлемі Арыстан бап арқылы замзам суы Отырарға-Фарабқа-Тұранға жеткен. Соған байланысты тағы бір тамаша сан. Айналмалы аспан мен Жарықты Жер сандарынан шығады: (86-сүре, 11-12-аяттар):

$$2334 \pm 1513 = \frac{3847}{821}$$

Онан шығады:

$$821 \pm 583 = \frac{1404 = 108 * 13}{238 = 119 * 2}$$

Белгілі тамаша сандар: Қосай, Һандас, Мүшел.

Онан шығады:

$$108 * 13 + 622 = 807 + 247 + 108 * 9 = 2026$$

Мұнда араласып отырған бір сан Айдың екінші, қазақша атының, яғни он бір санының сандық мәні: $دح$
 $حشع = 13 + 570 = 583 = (11)$

Онан шығатын бұрыш: $\frac{11}{54} = \sin 11045' = 0,2037$

Онан шығады: $11 \times 60 + 45 = 660 + 45 = 705 = 47 \times 15$

Айтас=Күміс тас. Пайғамбарға Жеті қайталаушы мен ұлы Құран берілгені айтылған сүре.

(аяты $87 = 40 + 47$). Ойлап қараңыз!

Ол екі санның көбейтіндісі және жиыны: $54 * 11 = 594$ $54 + 11 = \frac{65}{43} = 13 * 5$

(Асад=Арыстан басы)

Онан шығады: $\frac{40+46}{2} = 43$

Ол сүрелерде мұқаттағат жеті рет ($ح = хм = 48$)

Онан шығады $43 \times 14 = 86 \times 7 = 602 \dots (19\text{-сүре})$.

Осы тамаша Қосай санға Тот=806=(توت) ағаш, қыз-жібек ағаш санын қосайық.

$$806 \pm 594 = \frac{1400 = 140 * 10 = 70 * 20}{212 = 53 * 4 = \text{жұлдыз} - \text{Зухра}}$$

Шолпан саны. Жібек жолы – Ыдырыс жолы – ғылым жолы мағынасында. Ойлап қараңыз. Қандай сандар қалай қабысқан.

Осы секілді және осыған байланысты таза бір топ санды Тұран Қакпасы манынан көреміз.

Ондағы Ахмет Иассауи басындағы Күн сәулелі Жеңіс тас (яшма= $مشي + 91 = 350 + 91 = 441$)

Тұран тасы дегеніміз осы. Бұл санның өзі Қос мүйіз – Қоскар-Қошқар деген сөздің арабша санына дәл келеді.

Ал-Қарнайн=441= $نيرقلا$ (Қар=Қолдың-білектің қары-бата-Қос Қол –Қошқар)

Бәлки Құрбанға бата істеп Қошқар шалған ғұрыптын ишараты болуға да ықтимал. Сондағы екінші белгі – орын - Ноқат=Қазан. Екеуінің де әріптік – сандық мәні бірдей. (طقون = $نازاق = 159$) (Тайқазан).

Енді осы екі санды қосамыз:

$$441 \pm 159 = \begin{cases} 600 = 60 * 10 \\ 282 = 47 * 6 = 94 * 3 \end{cases}$$

600 Жебрейіл періште қанаты (хадистан). Ошақтағы Қазанға құйған зам-зам Тайқазан деп алсақ болады: $400 + 1 = 411$, $411 + 159 = 570 =$ ғашар (он – Кәміл сын).

Милади жылы, Кәміл ал-хадид $(31 + 26)10$ немесе $= 19 \times 30$; 19 – бас бата саны, Ай тәулік саны=Отырарда отыз бар.

$$806+30=837=31*27$$

$$\text{Онан шығады: } 31 \pm 27 = \begin{cases} 58=29*2 \\ 4 \end{cases} \quad (\text{Мыс-Шолпан металы})$$

Айтылған санға Тұранның Өгізхан санын қосамыз. Оның арабша таңбасы Ауғуз=1020=اوغوز

$$\text{Оның өзі де отыз бап}=340 \times 3=34 \times 30. \begin{cases} 1620=54*30 \\ 1020 \pm 600 = \\ 420=6*7=7*60 \end{cases}$$

Мұнда тағы Ай-отыз бап.

$$\text{Сонда болады: } 30(39+54) = 30 \times 88 = (62+26)30 = 2640 = 24 \times 110 = 24(57+53)$$

Әл-Фарабидің бас нотасы 264.

Ойлап қараңыз! Тұран Қақпасы дәлелсіз жалған сөзден емес, нағыз шындықтан, Тәңірің жаратқан табиғат дүниесінен, Жер мен Көктен, өмірден алынған, Құранда сипатталған, Хадиста түсіндірілген, тарихта белгіленген, аңызда жырланған нәрсе.

Тұранның тай қазаны – Той қазаны – Ғайып (айт) қазаны; хақ жолында бас қосқан достар қазаны – рамазан қазаны. Исламның нижрасымен Отырардың Мұнарасы. Фараб бас қосқан жер: $807+282=1091$

$$4304+807+159=5270=622+432=1054 \times 5.$$

$807=$ Отырар=*нижра* жылы Әмір Темір қайтыс болған жыл Отырарда.

$71 \times 4=284$ - Фараб=Ғұтрад – Ыдырыс жұлдызы (Айкыз) Тұранның екі босағасы. 1091 – рамазан (ن.اضح).

Ойлап қараңыздар.

Сол Фарабтан шыққан әл-Фараби ғаламға екінші ұстаз, яғни ол *пайғамбарлардан* кейінгі әулие.

Әбу-Насыр әл-Фараби Құран мен Тұранның басын қосқан әулие. Тұранның тай қазаны Ажар ананың сарқытын сақтаған Қазан.

Аллаһқа шүкір. Көптен жиналған ойларды қағазға түсірдік. Жаңылған жерімді кешіре гөр, Ием, Амин!

Ойға оралған “Ажар ана – бал ара=” Өлең мазмұны:

$$47 \pm 43 = \frac{90}{4}, \quad 94 \pm 80 = \frac{180=2*90}{8=2+6}$$

Ажар ана – бал ара

*Ара шебер ғажайып ғимарат салған.
Әміріңде Тәңірінің болмас жалған.
Ажар ана болғанда зам-зам ана
Адамзатқа мәңгілік мирас қалған.*

*Сафа мен Маруа тауын жеті айналған.
Зам-Зам көзі жарықтан атқылаған.
Жетіхат көк айналған, жер жарылған
Деген аят осыған ишараттан.*

*Ажар ана - бал ара ойлап қара.
Гүлден шырын жинаған ғажап дана.
Алты қырлы бал ауыз ара ұясы,
Тастан соққан ұқсаған Кағбаға.*

*Жетіхат Көк айналды, Жер жарылды.
Хикматын Тәңірімнің кім таныды?
Ажар ана мирасы сол емеспе...
Қолмен ұстап, көзбен көр деген сынды.*

Қайталанатын жеті және Ұлы Құран

Зор Тәңірінен үміт етіп Ажар ана Сафа мен Маруа тауларын жеті айналып мақсатқа жеткен. Ол оқиға хажыларға мирас болып сақталуда. Осыған сәйкес пайғамбарымызға келген аятты еске алу қажет. 15- сүренің 87 аятында айтылған: “Саған Қайталаушы жетіні және Ұлы Құранды бердік” деп. Ол қайталанмыш жетіні намаз басы сайын қайталап оқылатын жеті аятты Фатиха (бас сүре) деп білеміз. Ол, әрине, дұрыс, өйткені сол сүреде барлық ғаламның иесінен тілек ету бар. Демек, ол ең жоғарғы тілек. Сонымен байланысты сол ғаламның басқа салаларындағы қайталама жетілік құбылыстарды қарастырып, айтылған қағиданы талдау, толықтыру қажет.

19.....786

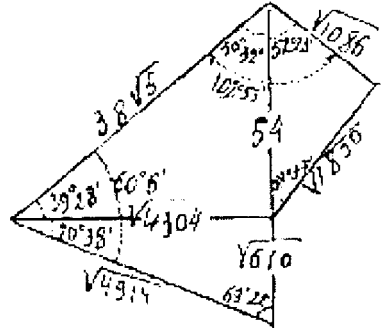
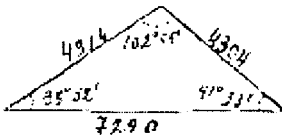
Қайталама жеті және ұлы Құран берілді
(15-сүре, 87-аят)

كَلِمَاتٍ آتَيْنَاهَاكَ تَمْتِيزًا لِّمَا آتَيْنَاهِيَ مِنَ الْقُرْآنِ وَلِيَذَّكَّرَ بِهِ قَوْمًا لِّلَّذِينَ عَلَّمُوا

$$=1051+382+6+632+90+133+482+134+6 \quad 2916=54^2 \quad 54\text{-Ал Қамар (Ай)}$$

$$1080+1836=2916 \quad 2916+92=3008=\frac{47 \cdot 64}{94 \cdot 32} \frac{247 \cdot 171}{247+171} = \lg 10^0 18, [618] \quad 504+64=568=71 \cdot 8$$

$$3008+618=3626-60 \cdot 50+(20) \quad 102^0 55' - 101^0 55' = 1^0 = 60 \quad 91 \cdot 54 = 4914 = 2(246+111)+6(318+382)$$

$$2(231+661)+6(310+110)=4304 \quad 109^0 28' - 102^0 55' = 393 \quad 41^0 33' - 35^0 32' = 19^2$$

$$4304+610=4914 \quad \frac{60(1+60)}{6} = 610 \quad 20^0 38' = 619 \cdot 2 \quad 39^0 28' + 70^0 32' = 110^0 = 53+57 = Fe_3O_4$$

$$52^0 23' + 23^0 27' = 75^0 50' \quad 52^0 + 23^0 50' = 75^0 50'$$

$$69^0 22' + 41^0 33' - 102^0 55' = 8^0 = 480 \quad 3800+504=4304 \quad (38\sqrt{5})^2 = 7220=361 \cdot 20=192 \cdot 20$$

$$84 \pm 48 = \frac{132}{36} \quad 26 \cdot 11 + 504 = 790 \quad 62 \pm 26 = \begin{cases} 88 \\ 36 \end{cases} \quad 71 \cdot 4 = 284 \quad 284 + 220 = 504 = 412 + 92$$

$$84 = 64 - 16 = 48 \quad (54) \quad 48 \cdot 7 = 336 = 56 \cdot 6 \quad 146 + 34 = 220 \quad (\text{хм}) = \text{мх} \quad \text{Дос, Абак}$$

$$220 = \frac{110 \cdot 20}{10} \quad 64 = \frac{32 \cdot 20}{5}$$

11-сурет

Осымен байланысты 11 – суретте “Қайталанушы жеті және Ұлы Құран берілді” деген аяттың арабша түп нұсқасын жаздық. Оның сандық мәнін айырдық, ол мынау:

Уа+Лақаз атайнака сабга мин ал-масани

$$(6)+(134)+(482)+(133)+(90)+(32) +$$

уа Ал-Құран ал-ғазим

$$(6) (382) + (1051). \text{Жиыны} = 2916 = 54^2$$

Осы санның құрандағы 54 сүре Ал-Қамар (Ай) санатынын шаршысына дәл шығуы бір ғажап мұғжиза деп білеміз.

Осыған байланысты төрт үшкіл салынды. Ол үшкілдердің өлшеуіші сандары табиғи – ғалами сандар. Солар арқылы 142

шығарылған есептер де көп. Олардың ішінде тамаша ғылыми ой тудыратын өлшемдер бар.

Ең алдымен мынау өрнекті қараңыз: $1086+1830=2916=(26)+60(1+60)/2=54^2$

Мұнда 1086 – арабша 26 деген сөздің және фарыздар деген сөздің сандық мәні (نورشع تسس=1086=ضورف) оны былай жазамыз: $(20)+(6)=(26)$

$$626 \quad 460$$

Бір бұрышының байланысы: $52^0 23' + 23^0 27' = 75^0 50'$

Онан шығады: $52^0 + 23^0 50' = 75^0 50'$

Мұнда 52 – хамды бұрышы ($26 \times 2 = 52$), $101^0 55' = 78^0 5' = 23^0 50'$ - маржан қыр бұрышы, $23^0 27'$ - жер кіндігінің қиғаш бұрышы - Ал-Саратан-Шаян-Қоян – Ай үйінің бұрышы. Пайғамбар даңғылының бұрышы.

Басқа бір түрде жазсақ болады: $75^0 50' + 38^0 10' = 114^0 = 19 \times 6$ (сүре санын бас бата бұрышы). Екінші бұрышты былай жазамыз:

Ол болады мүшел саны: $\frac{60(1+60)}{2} = 30 \times 61$

30 – Отырардағы отыз бап. 61 – сүреде Ахмет атты пайғамбар келетінін Гаиса Мариам ұлы жарияланған. Ахмет саны 53 болады: $61+53=114=19 \times 6$

Жер бетіне Айдың бір ғана беті қараған. Оның арғы жағы, іші бізге белгісіз. Ғаламның нұр сәулесі Ай бетінің жазық айнасы арқылы, яғни шаршы өлшемі (542) арқылы тарауда. Біздердің темір өзекті тынысымыз, Темір Қазығымыз, фарызымыз, мүшелден ғалами өміріміз – бәрі сол нұрлы бетке байланысты жетеді деген ишарат бар деп білеміз. Бірінші аспан Ай пайғамбар аспаны. Оның металы күміс (47), ол Мұхаммед сүресі. Оның аят саны 38. Ойлап қарасаңыз бәрі соған соғады.

Айтылған аят пайғамбарға жіберілген ғой. Ол болады: $2916+(92)=3008=47 \times 64=94 \times 32$

Күміс айында, сүренде, зам-замда бәрі осында.

Ажар ананың жүгірген екі тауынан шыққан бұрыш *ал-рахман Ал-Рахим*

$$\frac{247-171}{247-171} = \frac{2}{11} = \text{tg} 10^0 18', \quad 10^0 18' = 618$$

Жоғарыдағы санға оны қоссақ болады: $3008+618=3626=60 \times 50+(20)$.

Тамаша терең мазмұнды мәселе. $50^0 \times 60$; 50 – калайы, алтыншы хат (60). Жиырма егіз-сегіз сандары: $626=600+26=620+6$.

20- сүре Таһ – пайғамбардың бір аты.

Айтылған үшкілге жалғас екінші үшкіл $54^2+4304=7220=361 \times 20=19^2 \times 20$.

Мұнда 4304 – халифалар саны. Ол өзі періштелер санымен байланысты: $4304+610=4914$; 610 – мүшел саны. Мұнда періштелер санын ғалами сан деуге де болады, өйткені $31 \times 54=4914$ 91 – Ал-Шамси (Күн), 54 – Ал-Қамар (Ай).

Айтылған екі санының есеп әдісі Тұран Қақпасы санына негізделген. Яғни, 1 – суреттегі шаршының бұрыштарындағы 2,6 сандарына көбейтілген. Жақша ішінде періштелер мен халифалар аттарының сандық мәндері: 246 – Жебғайіл, 111- Михайл, 318 – ғазранһіл, 382- Исрафил.

Халифалар: 231- Абубакр, 601 – Ғосман, 310- Ғомар, 110- Ғали.

Кезі келгенде айта кетелік, осындағы есепте, басқа жердегі есептерде де төрт халифаны тең ұстау дұрыс екені байқалады осы есте болсын.

Айтылған сандардан тағы екі үшкіл жасадық: $610+4304=4914$ және $\frac{7220+4914+4304}{2} = \frac{16438}{2} = 8219$

Бұрыштардың ғажабын қараңыз.

Текшенің –Қағбаның орталық бұрышы Бал араның төбе бұрышы үстіңгі үшкілдің бұрышы арқылы жетіхат көк металдар санына келеді. Ол бас бата санына келеді: $109^0 28' - 102^0 55' = 393$; $393 \times 2 = 786$

Осы бұрыш маржан қыр бұрышынан дәл бір қазим, яғни 60 шеңбер өлшеуіш айырмада. Ойлап қараңыз, ол ғалами өлшеу. Сол үшкілдің қалған екі бұрыш айырмасы он тоғыздың шаршы саны: $41^0 33' - 35^0 32' = 6^0 1' = 361' = 19^2$

Бұл екі бұрыштың ара қашықтығы $7220=361 \times 20=19^2 \times 20$

Бұл не қатынас?! Ойласу керек. Қысқасынан айтқанда осы үшкілден бас батаның екі өлшемі бірдей табылады: 19 әріп саны, 786 олардың сандық мәні. $20^0 38' = 20 \times 60 + 38' = 1238 = 619 \times 2$

Тағы бірнеше бұрыштар: $39^{\circ}28' + 70^{\circ}32' = 110 = 53 + 57 = \text{Fe}_2\text{O}_4$
 (иман-таразы). $52^{\circ} + 23^{\circ}50' = 75^{\circ}50' = 52^{\circ}23' + 23^{\circ}27'$

Мұнда $101^{\circ}55' - 78^{\circ}5' = 23^{\circ}50'$ $23^{\circ}27'$ - Жер кіндігінің қиғаш бұрышы – Ал-Саратан бұрышы.

Екінші жағынан: $75^{\circ}50' + 38^{\circ}10' = 114^{\circ} = 19 * 6$

Егіз-сегіз бұрыш тағы шығады:

(Ал-Қамар 54 – сүренің бас жиын саны)

Қайталама хм (48) саны. Оны Тұран Қақпа санымен салыстырамыз:

$$84 \pm 48 = \begin{cases} 132 = 12 * 11 \\ 36 \end{cases}, \quad 62 \pm 26 = \begin{cases} 88 \\ 36 \end{cases}$$

$$\text{Онан шығады: } 84 \pm 62 = \begin{cases} 146 \\ 22 \end{cases} \quad 48 \pm 26 = \begin{cases} 74 \\ 22 \end{cases} \quad 146 \pm 74 = \begin{cases} 220 \\ 72 \end{cases}$$

Бұл арада бір тамаша сан 220 – *миглаф* – *абақ-оттық* сан; ол өзі фараб санына дос сан: $284 + 220 = 504 = 412 + 92$ (*байта қазба*). Онан шығады $26 \times 11 + 504 = 286 + 504 = 790$ (алтын – Күн метралы)

Екінші жағынан: $3800 + 504 = 4304$ тамаша өрнек.

Нұх саны мен мых саны байланысты.

$$64 \pm 48 = \begin{cases} 112 \\ 16 \end{cases} \quad \frac{64}{48} = \frac{4}{3}$$

Күн нотасы

11- суреттен талай тамаша заңдылық шығаруға болады.

Әңгіменің жалғасы Маулет күніне арналған мәжілісте айтылады.

Маулет

Пайғамбардың туған күніне арналған мәулет кешіне шақыру келді. Оны жіберіп отырған “Фатима” атты қыз-келіншек ислам орталығы. Ол “Жібек Жолы” көшесінде, 50 – үй, “Дәуір” баспасы, 14 тамыз, 1995 жыл сағат 15-00.

Әр нәрсенің бір себебі бар. Менің ойымды оятып, тамаша мазмұнды мәселеге жетелеген осы шақыру болды. Оның алды осы орталықтың ашылуына арналған “Ажар анаға” жалғас. Сол себептен осыны қосып отырмын.

Жақсы ниет, ізгі тілекпен, Аллаһға тәуекел етіп ортаға салатын ойларымыз төменде.

Аруақты бабамыз Әбу-Насыр әл-Фараби өзінің ғаламның гажайып сырына арналған “*Жоғарғы табиғат*” бір хазис келтірген. Расул Аллаһтың әрдайым қасында көп болатын, бір сақабасы Жабр Ибн Ғабдолла ол кісіге бір күні сұрақ қояды: *Я, расул Аллаһ ғаламның иесінің ең бірінші жаратқан заты не болды екен?* - деп.

Пайғамбарымыздың берген жауабы:

“Я, Жебр, Аллаһтың ең бірінші жаратқаны сенің пайғамбарыңның Нұры” – деп осы хадистың ар жағында барлық ғаламның бастауы пайғамбар нұрынан деген түсінік туады. Раббымның әмірі мен сол нұрдан бар ғалам тараған. Қазіргі ғылым ту баста ғалам бір шок қуаттың ұлы атылуынан тараған деп жүрген қағидасы айтылған хадисты қолдайды.

Осы хадисты оқығанда Шәкәрім Құдайбердіұлының “Пайғамбар мадағы” өлеңі еске түседі. Сол өлең жырдан есте қалған бір – екі шумағын айтайын.

*“Сана-хамды ол сансыз жаратқанға,
Нұрынан субық-садық таң атқанға,
Бір уыс топырақтан адам етіп,
Миллат қып жетпіс екі таратқанға”.*
*“Жаралған өз нұрынан жауһари фак.
Ол үшін жаратылмыш ғарши афлак
“Факана қаб қаусайын ау азина”
Кигізген хабибым деп тәжы лаулак”.*

Алғашқы шумақ Тәңіріне шүкірлік иман келтіру. Екінші шумақта Расул Аллаһтың фак (пак) нұрынан жаралған негізін (Жауһарын) айтады. Онан кейін сол нұрдан таралған, сол үшін жаралған ғаршы, Афлак, яғни жұлдызды аспан, жетіхат көк және солардағы заттар. Онан кейінгі аят Құранның 53 – сүресінен, 9 – аят.

Оның арабша түп нұсқасы: *ينداوا نيشوق باق نالف*

$$552=(65)+(7)+(226)+(103)+(151)$$

Сандық жиыны $552=92 \times 6$

Яғни, пайғамбар саны – Кағба саны алты есе. Ғалам алты күнде жаралған. Соған сәйкес бас батаның әріп саны алты еселеніп Құранның сүре санын берген: $19 \times 6=114$.

Осыған арналған Пәкістан ғалымы Ахмед Дидаттың “Құран биік мұғжиза» атты кітабы шықты (1980).

Айтылған аяттың қазақшасы:

“Ол жақында төмендеді (8). Тіпті садақтың екі басындай, әлде жақынырақ (9). Бұл көрініс Хыра тауында болған деп түсіндіреді (Халифа Алтай, 526 бет).

Демек, Жебрайіл періштенің көктен түсіп, пайғамбарымызға алғаш рет Хыра тауында уахи әкелген көрінісі. Сол көріністі пайғамбарымыз екінші рет аспан сапарында миғаржда көрген, түсінген... ол жетінші хатта болған.

Мәулет жылдың тамашасына ораламыз. Ол Ғайсаның туғанынан 570 жыл кейін болған. Оның өзі тамаша сан – ол он-кәміл сан ($570=عشع$) (ғашар), онға ғаршы (аспан) деп оқуға-жазуға болады. Сандық мән өзгермейді: ($عشع=570$).

Оны алхадидтың (темірдің) толық есесі деп жазамыз: 57×10 ; $31+26=57$ (57-сүре). Сонымен қатар ол болады бата саны: $19 \times 30=570$.

“Отырарда отыз бап”. Яғни 30 – садақ (жақ) саны – шеңбер саны: $12 \times 30=360$.

Ойлап қарасаңыз садақтың екі басы деген түсінік осында тұр.

Бір тамаша нәрсе пайғамбарлық келген жыл: $570+40=610$.

Бұл алпыс жылдық – шеңберлік мүшел есеп санының дәл отрасы. Ол мынау: $60(1+60)/2=30 \times 61=1830=610 \times 3$.

Ойлап қарасаңыз осында тамаша мұғжиза жатыр.

Ол мәселені қозғау алдында айтылған атқа мағыналас Абайдың бір өлеңін еске алайық.

“Күні-түні ойымда бір-ақ Тәңірі.

Өзіне Құмар қылған оның әмірі...

және

“Өмір жолғы – тор соқпақ иілген жақ.

Илтіп екі басын ұстаған хақ.

Имек жолда тиянақ, тегістік жоқ

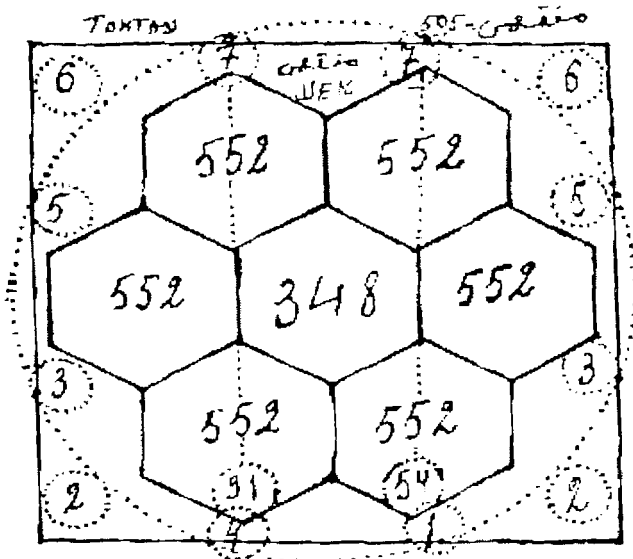
Құлап кетпе, тура шық, көзіне бақ» (1895)

Айтылған садақтың екі басы деген сөз иілген жақтың екі басы; ол адамның тағдыры Аллаһтың (хақтың) қолында. Сен содан, көзіне бағып, тура шық, яғни Аллаһтың әмірінен адаспа деп отыр Абай.

Маулет

$$570+40=610 \quad [570+40]$$

$$(552)=(65)+(7)+(226)+(103)+(151)$$

$$552*6+348=1830*2=3660 \quad \text{Кәусәин} = 226=113*2; 226*3=678$$

$$\frac{a+b}{a-b} = 20$$

$$552 \pm 505 = \begin{cases} 1057=246+111+318+382 \text{ [періштелер]} \\ 47= \text{күміс-Ай} \end{cases}$$

$$3660+786=444=247*18 \quad 4914 \pm 4446 = \begin{cases} 9360=360*26 \\ 468=52*9 \end{cases}$$

12-сурет

Осы ғалами зор түсініктің пайғамбарымыздың көзіне көрінген, жүрегіне сезілген, құлағына естілген уахи сырын аспан әлемінен іздеп қаралық. Соған арнап, 12 – сурет салдық.

“Алты алаш” қағидасын қолданып алты қырлы жеті ұя салдық. Ортасында шұғла (мұхарақ - قرحم саны 348). Айналасында алты рет айтылған садақ – жақ аятының сандық мәні. Жиыны болады: $552 \times 6 + 348 = 3312 + 348 = 3660 = 1830 \times 2$.

Мүшелдің екі есесі дәл шықты.

Айтылған аяттағы сөздердің сандары жеке-жеке мағыналы. Мысалы 151-өркеш (санам-151-مانس) 103 алты еселесе болады. 618 әулие сан. 226-113x2 табақа – қатар саны. Онан шығады 148

Абай саны: $226 \times 3 = 678$. жетілік белгісі – уа саны, онан кейін 65 – асад (Арыстан бап) саны.

Суреттің маңдайында тоқтау – шек мынтаһи (سەتەنم=505) сөзімен оның сандық мәні қосылған.

Осы санды аят санына қоссақ шығады:

$$52 \pm 505 = \begin{cases} 1057 = 246 + 11 + 318 + 382 \\ 47 = \text{Күміс} - \text{Ай} \end{cases}$$

ол болады төрт бас періште саны. Олар Мауледте болған Күміс, Ай саны. Тамаша мағыналы өйткені маңдайында жеті хат көк арасы – мынтаһи – шек садақ. Суреттің астында олардың түсіндегі Күн (91) және Ай (54). Демек, Күн мен Түн, жеті хат көк ғалами шеңберді қажарып өтеді. Садақтың екі басы 30 қадам жақ – садақ болып табылады:

$$30 \times 12 = 360.$$

Суреттің айналасына қойылған рет сандар жеті хат көктің санаты. Олардың химиялық электрондық сандық мәндері белгілі. Тағы да еске алайық:

- 1 – Ай-Күміс-47
- 2 – Айқыз сынап – 80
- 3 – Шолпан мыс – 29
- 4 – Күн – алтын - 79
- 5 – Арай – темір – 26
- 6 – Шоңай – қалайы – 50
- 7 – Санжар – қорғасын - 82
- Жиыны 393

Екі жақ канатын бірдей алсақ болады $393 \times 2 = 786$ – бас бата саны.

Осы санды айтылған Маулет санына қосамыз:

$$3660 + 786 = 4446 = 247 \times 18$$

Ажар ананы жарылқаған хабар естілген Маруа (247) тауының барақаты бүкіл он сегіз мың ғаламға жетті деген мағына бар деп білеміз.

Онан әрі қарай ол санға қосамыз періштелер санын (ғалами санды):

$$21) \quad 4914+4446 = 9360 = 188 \times 26$$

$$\text{Санаи шынады: } \frac{4914+4446}{4914-4446} = 20$$

20-III-сүрөтү. Тамаша өрнөк.

Дал сол өскөлдү бир кеске мыйна пүрдө: ортана Мбулет санын көлөмү да, айтылганын ашты шенбөр сан жавимыз. Буладан жыныс бас была саны:

$$36 \times 6 + 570 = 216 + 570 = 786$$

Осы өскөлдү сол өзлөрүн мыйна пүрдө жавимыз:

$$36 \times 6 + 354 = 216 + 354 = 570$$

Осы сандар Камар-Ай өскөбүсөн жыл тәулік санында бар:

$$\text{яни } 354 \times 36 = 354 + 36 \times 100$$

Бул бир ойласатын терме. Шыпарымыз:

$$570 - 354 \times 36 = 215 \times (64 - 5 \times 99) \times 36 = ((600 - 1)) \times 36 \times 100$$

Мбулеттин бир тамаша терен сыры ошунда сынды. Ойласуу келек. Мүмкүн:

$$599 + 645 = 1245 = 833 \times 15 = (31 + 52) \times 15 = \text{Алжамды (тас)}$$

$$1245 \times 36 = 833 \times 542.$$

Ойлап караныз. Исламның шам шырары келай терезе.

12-сүрөткө үшпайнабар үшкөлі.

$$\text{Адам} = 45 - 14 = 31$$

$$\text{Идх} = 64 - 25 = 39$$

$$(\text{Мухамед}) = 47 - 28 = 92.$$

$$156 = 26 \times 6 = 52 \times 3$$

Үшкөлі бирдей хамды. Әуелги жөне акырыны болады $45 - 47 = 92$

Алтынкы өскөү:

$$64 + 45 = \begin{cases} 111 = 37 \times 3 \\ 177 \end{cases}$$

Тамаша сандарды караныз: $54 + 92 = 2016 + 92 = 3008 = 64 \times 47.$

Үшпайнабардын бөлүмү жумуш бөйүзүн бердик. Онда жөн келген катанасы $64/3 = 45 - 100$. Онда бурчтан Ал-Камар (Ай) санына сандас. Осы сандасууларды мыйна жетер. Аруу келаткан жумуш берилген келген пүр жерге Ал-Камар (Ай) аркылы жетет. Жакшыны $54 \times 2 = 108$ Көрсөтсөң.

Силтриттен өрнөк сунатканда, оша болай жазайт:

$$54^0 + 45 + 47 + 47 * 64$$

Ал – Қамар және үш пайғамбар.

Ол санның өзі шеңбермен өлшемдес:

$$54 * 10 + 90 * 2 = 540 + 180 = 360 * 2$$

немесе: $72 * 6 = 432 = 108 * 4$ Дәуір саны.

Нұх саны мен темір (хадит) саны болады $64 \pm 26 = \begin{cases} 90 = 45 * 2 \\ 38 = 19 * 2 \end{cases}$

Адам. Бас бата.

Үшкіл бұрыштарынан өрнек:

$$44^0 40^1 + 6^0 4^1 = 50^0 44^1.$$

Мұнда 6041-сәуленің маржан кырда екіге айырылту бұрышы.

Осы бұрышқа Ал – Қамар (Ай) санат бұрышын қосамыз, болады әулие үшкіл бұрышы- текшенің (қағбаның) орталық бұрышы:

$$54^0 + 50^0 44^1 = 104^0 44^1 = 109^0 28^1 / 2 + 50^0 = 54^0 44^1 + 50^0$$

Онан шығады Абак саны: $54 \pm 50 = 104 = 52 * 2$ Хамда саны.

50-калайы, алтыншы аспан металы. Сонымен қатар ол маржан саны:

$$\text{CaCO}_3 = 20 + 6 + 8 * 3 = 26 + 24 = 50$$

және лағыл тас әл-Яқұт саны: $\text{Al}_2\text{O}_3 = 13 * 2 + 8 * 3 = 26 + 24 = 50$

Екінші бұрыш $88^0 8^1 = 8 * 661^1$

661 – жақсылыққа жеткізуші (кафия ал – хасинаты)

үшінші бұрыш $47^0 12^1 = 28^0 32^1 = 48 * 59$

Онан шығады: $59 \pm 48 = \begin{cases} 107 \\ 11 \end{cases}$

$111 \pm 107 = \begin{cases} 47 \\ 4 \end{cases}$ ғалами жыл Онан шығады тағы :

$$561 \pm 107 = \begin{cases} 768 = 256 * 3 \\ 554 \end{cases} \text{ (Үш Нұр)}$$

Екі бұрыш қатысы болады: $47^0 121^1 * 88^0 8^1 = 128^0 10^1$;
 $28^0 10^1 + 23^0 50^1 = 52^0$

Фараб саны, Ғұтарал саны, достық саны:

$$64 * 2 + 92 + 220, 284 + 220 = 504$$

$$540 + 504 = 1044 = 36 * 29 * 3 = 348 * 3$$

(шүғла 348)

Онан шығады: $1086+1044=(26)+1044=2130=71*30$

$$A+L+M=71; 71*4=284;$$

30-Отырарда отыз бап.

Отырардың екі аты бас қосты:

$$71*4=284\text{—Фараб}$$

$$71*30=2130\text{—Отызбап}$$

Онан шығады:

$$2130+470=2600=52*50$$

Аллаһқа шүкір бұл мәселені осымен аяқталық.

Кемшілігін аллаһ кешірсін. Исламға қуат берсін. Әумин!

Әл-Машани

Қорытынды есеп: $57000+646*36+35436+619*12=57000+29256+35436+7428=123120=360*342=570*216=540*228$

$$57\pm 54 = \begin{cases} 111=37*3 \\ 3 \end{cases}$$

$$\frac{57+54}{57-54} = 37637\text{—сүре-Ал-Сафат} + (182) = 37+6036+182=822=137*6$$

$$\frac{3}{2} * 548 = 822, 548\text{—Ал-Якут} \text{ نوقايلا} = 548$$

$$\text{ctg} \frac{c}{2} = 37; c = 306' = 186' = 62*3$$

$$37*12=444=222*2 \text{ (тахул)} \quad 57*54+618=3696=154*24 \text{ (حج-154)}$$

Қағбаның қаратасы басында Аллаһтың жаннаттан қуылған Адамға берген сыйлығы жаннаттың ақ якуты екен. Ол кісі сонымен Меккеде оған арнап құрылыс салады. Ол топан тасқынында қираған. Қаратас Аллаһтың күшті әмірінің куәсі ретінде қойылған. Оның кейінде қарайған себебі адамдардың ауыр күнәсінен болған. Оның сыртында күміс құрсауы бар. Қағбаның шығыс бұрышына қойылған.

Ол жөнінде бір өрнек ұсынамыз: $548=313+47*5=313+235$

Ал-якут=548:

Ал-Хажар=313:

47-Күміс, 5-фарыз

Кезі келгенде айта кетелік. Айтылмыш Маулет мәжілісінде француз ғалымы *Морис Букелдің* “*Коран и современная наука*” атты, қазанда (1993) шыққан жұқа кітапшасын таратып берді.

Ол кісі Мысырда Маркентах фараонның мүрдесін (мумиясын) ашып зерттеген. Ол Фараон Мұса пайғамбарды қуған, Нілге кеткен екен. Мұсаны туған кезінде ол елде әкім болған екінші Рамзес екені, мынау соның мұрагері екен. Құран да (10 сүре, 92 аят): “*Сенен кейінгіге үлгі болу үшін денеңді құтқарамыз*”. *Расында адамдарымыздың көбі аяттарымыздан хабарсыз* (92) деген аятты ол оқыған. Соның дәл айтылғанына қайран болған Морис *Құранда қазіргі ғылымның негіздері бар екенін жазған* (1976 француз тілінде шыққан).

Ойлап қараңыз. Батыс Европаның ірі ғалымдары Құранның шындық екенін түсіне бастады. Ежелден қолымыздағы сол шындықты біз онан да әрі дәріптеуге міндеттіміз.

Жеті хат көк қатарымен (тибаки) дегендегі қатарды екі еселейміз:

$113 \cdot 2 = 226$. Бұл сан садақтың екі басы санына тура келеді: Қаусаин = 2267

Екінші жағынан арабша жеті деген сөздің санына Зам-Зам қосамыз, болады $132 + 94 = 226$ сол иілген жақтың екі басын ұстаған хақ мағынасы осыған ал-Якут санын қосамыз:

$$548 \pm 226 = \begin{cases} 774 = 86 \cdot 9 \\ 322 = 161 \cdot 2 \end{cases}$$

Тамаша сандар.

Тағы бір тамаша сан:

$$91 \cdot 3 \pm 53 \cdot 3 = (91 \pm 53) \cdot 3 = 273 \pm 159 = \begin{cases} 432 = 108 \\ 114 = 19 \cdot 6 \end{cases}$$

91-Ал – Шамси (Күн), 53-ал-Нажим (Жұлдыз). Екінші жағынан арабша арбаг – төрт болады $273 : 53 \cdot 3 = 159$ – Ноқат.

Демек төрт-Ноқат, төрт-Хақ ($108 \cdot 4$), төңіректің төрт бұрышы, Қағба шаршығы, Жер жексені, Темір тегі, Дәуір саны, 108-қоңырау, Абақ пешене, Бас бата, сүре саны

Екінші жағынан осы саннан шығады $273 \cdot 4 = 91 \cdot 12 = 1092$

Оған қосамыз үшкіл санын :

$$1284 + 1092 = 1376 = 54 \cdot 44 = 108 \cdot 22$$

Өрнек жазамыз: $(x+10)(x-10) = x^2 - 10^2 = 44^2 - 10^2 = 1936 - 100 = 1836$ протон саны. Онан шығады:

$$\frac{10}{44} = \operatorname{tg} 12^{\circ} 50'$$

немесе $23^{\circ} 50' - 12^{\circ} 50' = 11^{\circ}$ $38^{\circ} 10' + 12^{\circ} 50' = 51^{\circ}$

Немесе: $23^{\circ} 50' - 12^{\circ} 50' = 11^{\circ}$ Тамаша келісім өрнек.

Қорытынды өрнек:

$$570 \times 108 = 540 \times 117 = 6158$$

Онан шығады:

$$6150 \pm 2916 = \begin{cases} 9072 = 1008 * 9 = 112 * 81 = 28 * 34 \\ 3240 \end{cases}$$

$$\frac{6154 + 2916}{6156 - 2916} = \frac{28}{10} = \frac{14}{5}$$

$$9072 * 5 = 45360 = 1080 * 42 = 54 * 840$$

Ай ғаламның Айнасы-Ал-Қамар Ал-Табут

Осымен бір тоқталық.

Аллаһқа шүкір.

17.IX.1995

ҒАЛАМИ ЖӘДІГЕР

ЕГІЗ СЕГІЗ

“Аллаһ мықты жаратқан сегіз батыр”
(Абай).

Құранда қара малдың екіден сегіз түрін жаратқаны айтылады (6-сүре, 143 аят). Осы айтылған екіден сегіз сандарында ишарат бар деп білеміз. Олар қой, ешкі, сиыр, түйе. Бұлар құрбанға шалынатын малдар. Мұны қағбаның сегіз төбесінің бейнесі деп қарауға болады. Жұмыр-Доп-Шар (Сфера) ішіне түзу көп жактыларды орналастыруға болады. Сонда текше (Қағба) орналастыратын болса, оның сегіз төбесі тіреледі. Негізгі сегіз тіреу осы деп білу керек. Айналыстағы заттардың ең орнықты түрі де осы болмақ.

Аспан әлемін алатын болсақ, онда айналыстағы Жеті хат көк оның сыртында сегізінші қабат-тұрақты жұлдыздар қабаты. Он екі мүшел қабаты.

Айтылған жеті хаттың біреуін қазық етіп алып қарасақ, оны Темір Қазықпен байланыстырсақ, яғни жеті хат пен сегізінші (тұрақты) қабат арасының жалғасы деп білсек, онда қалады айналыста алты хат. Орталық тіреудің айналысында алты орында шеңбер болады.

Өмірдің өзегі осы алты орынға байланысты. Олардың сыртынан он екі орынды шеңбер сызылады. Сонымен барлығы болады $1+6+12=19=12\pm 7=$ $\left. \begin{matrix} 19 \\ 5 \end{matrix} \right\}$

Оның астында көрінбейтін жеті бар. Оны қосқанда текше-темір-жер-қағба саны шығады

$$19+7=\left\{ \begin{matrix} 26 \\ 12 \end{matrix} \right.$$

ЖИЫРМА АЛТЫ

“Жиырма алты” санының сөздік мәні: жиырма نورشع (ғашрун). Оны былай жазамыз: $[20]=620$. Алты= $460=2\cdot 6(\text{cat})$, оны былай жазамыз. $[6]=460=\text{تس}$ Екеуін қосқанда болады

$626+460=1086$. Яғни: $[26]=1086$. Бұл сан фарыздар санына тең: яғни фарыз-көпше түрі фаруз $ضورف-ضرف$ ($80+200+6+800=1086$). Жеті хаттың-Қағбаның ғаламның сыры сонда, соны түсіну, құрметтеу фарыздың басы. құрбан шалу соның шарты. Айтылған малдар сол құрбандыққа арналған. Сол сегіздің екі бір басқа, алтауы бір басқа. Соны айырамыз.

Жеті санын ерекше қарау әр елде бар. Соның ішінде қазақша бірден жетіге дейін *еу-ау* қосып айтады: біреу, екеу, үшеу, төртеу, бесеу, алтау, жетеу. Онан әрі қосылмайды. Тегінде бұл *еу-ау Абақ, бөгет, тор*, қорған мағынасында болуы керек. Айталық Зұлқарнайын сарайы мағынасында. Жеті хат көк, жеті хат жер мағынасы жалпы ғалами-табиғи зат деп білу керек.

Төбесінен тік шаншылған текшенің бір төбесі жерде бір төбесі көкте деп қарасақ, қалған алты төбесі бір келкі. қадаулы екі төбенің бірін Ай немесе Күн деп алып сол бойынша есеп жүргізуге болады. Онан Жұлдыздық (Күндік-Шамси) жыл есебі немесе Айлық (Қамари) жыл есебі болмақ. Бұл екі есепте ежелден қатар жүріп келеді.

Текше жағынан алып карағанда бір тегіс алтауы оның алты жазық-жақ беттері. Негізгі тұрақ осыларда. ғылымның алты тарауы осыларда. Сандыбат сарайы сол. Оны былай жазамыз:

$$Ж+Т=Қ+2.$$

Ж-жазық бет саны, Т-төбе саны, к-қыр-қабырға саны. Текшеде ол болады:

$$6+8=12+2=14.$$

Оны былай жазамыз:

$$Ж+Т+Қ=6+8+12=26.$$

Жиырма алты текше қағба саны дегеніміз осы. Ол темір-хадид саны ($26=ديح$) (57-сүре).

Жазық беттің ең кішкене өлшемі үшкіл (үш ноқат) мысалы текшенің шаршы бетін екі, немесе төрт үшкілге бөлуге болады. Төбе жалғыз ноқат, қыр-сызық екі ноқат. Сонда заттық ноқат саны болады $3+1+2=6$. Осы алтының өзін бір үшкіл мағынасында алуға болады. Оның үш жақ айнала сызығы, үш бұрышы болады. Ыдырыс үшкілінің-масластың мазмұны осында деп білуге болады.

Сонымен тік шаншылған төбенің екі басы (бірі жер бірі көк) жалпы егіздік бейнесі, ғалами жұбайлық Азуж ($جوزا$) саны

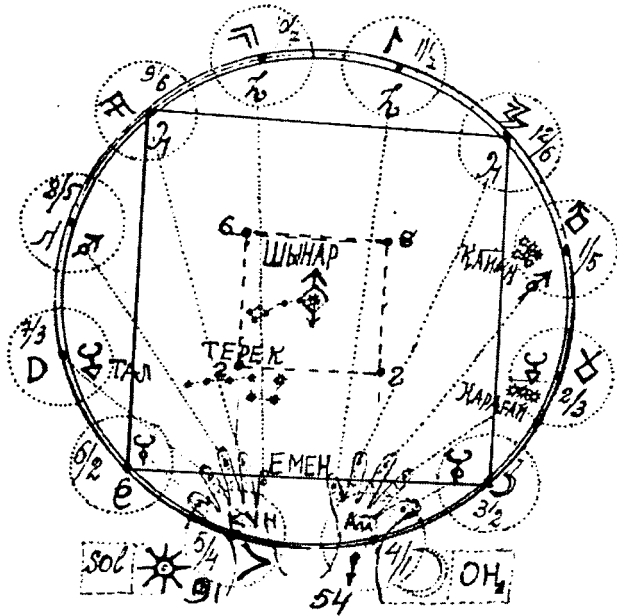
$1+7+6+3=17$. Ал-Асры сүре санаты немесе $172=289$ -ал рахим саны; жалпы Нұр мағынасында оның жерге түскен көлеңкесі. Көлеңке болмаса дүние де болмас еді. Ғылымның-білімнің, діннің тірегі сол Көлеңкеге байланысты. Осы екі мен алтының ғалами түсінік екенін Тәңірім өзінің аспанында жұлдыздар орындары ретінде көрсеткен.

ТҰРАНЫҢ ТАБИҒИ ҚАҚПАСЫ

Ол үшін Тұран қақпасы атты табиғи бейнені қарайық. Онда шеңбер он екі мүшелге бөлінген. Олардың рет сандары кішкене шеңберлер ішіне жазылған. Онда он екі сан: үстінде 12-мүшел реті, астында 7хат көк реті “Ажар ана бал арадағы” 10-суретті қараңыз.

Бұл суретте түсінікті болу үшін халықтың бір жұмбағын келтірдік: (1-сурет) Екі Емен-Күн мен Ай. Олардың құрандағы сүре санатын да көрсете кеттік (91-Күн), (54-Ай). Жеті терек-Жеті қарақшы. Алты қайың - Үркер. Бір Шынар-Темір қазық, үш қарағай-Таразы-Мизан. Бір жалғыз Тал таң Шолпаны. Осыларды білген адам Аспан жолын тани біледі. Арыстанбап ғимараты соған байланысты. Арыстан арабша Асад он екі айлық жұлдыз тобының бірі-бесінші санат. Ол біздің Ұлу жылына дәл келеді. Ол Күннің яғни 4-хат Көктің мекен үйі болып табылады. Ол Жеті Қарақшының басына-мандайына дәл келеді. Сол арқылы сығалағанда Темір қазық табылады. Жеті қарақшы сол қазықты айналып отырады. Демек ол бейне аспанның сағат тілі сынды. Осымен байланысты Арыстанбап аспан қақпасы болып табылады. Ол өзі біздің халықтың ордасы болған себепті оны біз Тұран қақпасы атаймыз. Суреттің ішінде екі шаршы бар. Үлкені мүшел шеңберіне тірелген (3,6,9,12 мүшелдерге тірелген). Оның ішкі төрт бұрышында 2-2, 6-6 хаттар санаты тұр. Олар 2-хат Айкыз-арабша ғутарад, 6-Шоңай-арабша-Муштари. Бұлардың орындарын ұмытпас үшін саусақпен көрсетелік. Ол үшін “Шаңрақтағы” 10-суретті қараңыз.

ТҰРАН ҚАҚПАСЫ

*Екі емен. Жеті терек, алты қайын.
 Басында жапырағы бәрі дайын.
 Бір шынар, Үш Қарағай, бір жалғыз тал.
 Баршасын айта беріп не қылайын.*

Айтылған 2 және 6 хаттар екі қолдың бас бармақтары мен шынашак саусақтары. Бұл арада еске сала кететін нәрсе біздің халқымыздың “Айың тусын оңыңнан, Жұлдызың тусын солыңнан” деп бата істеуі осы суреттен түсінікті. Оң білекте Ай, сол білекте Күн. Онда мүшел аттары ертедегі Көк Түрік-Орхон таңбалары мен берілді. Жеті хат көк әл-Фараби, әл-Бируни бойынша берілді. 1-суреттегі ішкі кішкене шаршыны көрсеткендегі мақсат айтылған шаршының төрт бұрышында егіз-сегіз құраушы екі сан тұрғанын аңғарту, яғни $2+6=8$. Оларды санаттан жазсақ болады 26 немесе 62; онан шығады

$$62+26=\begin{cases} 88 \\ 35 \end{cases} .$$

Мұның өзін аспанға жазылған ғалами сандардың бейне таңбалары деп білу керек. Оларды біз темір тек айналық сыңары мен деп аламыз. Ол құранда айтылған хадид (حديدي=26) темір саны (57-сүре). Ортадағы темір қазықты бесінші хат ноқаттарына қоссақ, онда шығатын үшкіл бұрыштары: $150+1500+150=15(1+10+1)=1800$. Ол бесінші хат көк Арай, оның гегі темір. Сонымен 15×12 -темір үшкіл болып табылады. Бұл мәселенің жалғасы 1-суретте берілген.

ТЕМІР ТІРЕК

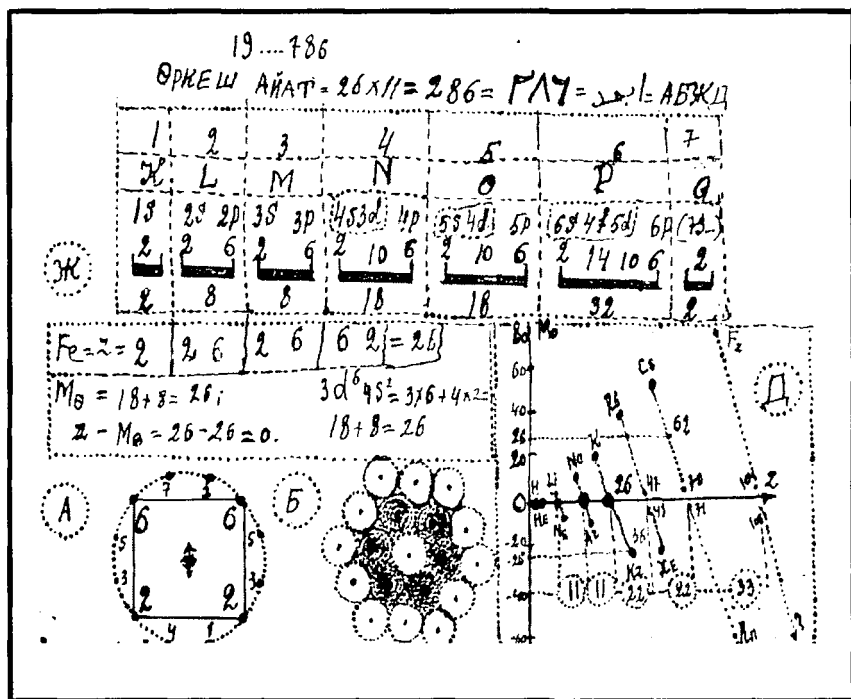
Оның сол жақ астында (А) айтылған Тұран қақпасы жеті хат көктік бейнесі. Оның оң жағында (Б) төбесінен тік қойылған текше бейнесі. Тік, төбе орталық өркеш тіреу (ортада кішкене ақ шеңбер). Оның айналасында алты бөлшекті шеңбер (қарасызықтар). Ол алтауының сыртында тағы солай жазылған он екі бөлшекті шеңбер (ақ). Барлығы болады $1+6+12=7+12=19$. Текшенің барлық мүшесі $26=$ сегіз төбе+алты жақ+он екі қыр қабырға ($8+6+12=26$). Оның жетеуі көрінбейді астында (олар орталық тіреудің екінші басы және алты бөлшекті шеңбердің қарсы сыңарлары). Демек бұл арада да *egiz segiz* тәртібі толық сақталуда. ($2+6=8$). 2-суреттің үстінгі қабатында (Ж) химиялық заттардың (элементтердің) құрылыс бейнесі берілген. Ол қазіргі ғылымның жаңалығы бойынша (американдық ғалым атымен алынған). Онда барлық заттар жеті топқа бөлінген. Олардың электрондық қабаты 1-К, 2-L, 3-M, 4-N, 5-O, 6-P, 7-Q болып белгіленген. Ол қабатының әр қайсысы бірнеше қабатшаларға жіктелген. Олар мыналар: s, p, d, f... Алғашқы қабатта тек жалғыз S қабатшасы бар. Ол бір және екі тұрақтанады. Яғни $1S^1$ -сутек(1), $1S^2$ -гелий(2). Онан кейінгі екі қабатқа P-қабатшасы қосылады. Оның тұрақты саны 6. Демек $S=2$, $p=6$ екі қабатша *egiz-segiz* қағидасын сақтайды $2+6=8$ (олардың астына сол 8 саны жазылған. Онан арғы екі қабатта үшінші қабатша d-қосылады. өзгермелі электрон саны сол қабатшада болады. Оның алдындағы екі қабатшаның

тұрақты сандық шегі (2 және 6) бұрынғысынан сақталады. Онан кейінгі алтыншы қабатта қабатша қосылған. Ол да солай өзгермелі. (оларды жақша ішіне алған). Айтылған қабаттарда электрондар саны 18 және 32. Ең ақырғы қабат тек екеуі ғана, алғашқы қабат секілді. Осы айтылғандарға мысал ретінде темірдің құрылыс сандарын келтірдік: $Fe=Z=26$.

$$1S+2S+2P+3S \quad 3P+(4S+3d)$$

$$2+2+6+2+6+6+2=2+8+8+8=26.$$

Егізде-сегіз қағидасы толық сақталған. Осы ретті астындағы Тұран қақпа сандарымен салыстырып қараңыз. Аспан құрылысы мен атом құрылысы біріне-бірі қалай тамаша сәйкес!

2-сурет

Өзгермелі электрон сандарын өзінің қабат санатына көбейтеміз. Ол болады олардың айналыс қуаты. Мысал-айтылған темірдікі: $3d^6 4s^2 = 3 \times 6 + 4 \times 2 = 18 + 8 = 26$ Мо. Осы санды

атомның барлық негізгі тұрақты электрон санының айналыс қуатынан алып тастасақ сол атомның тұрақтылық қасиеті белгілі болады деп есептейміз. Оның өрнегі:

$$zR - M\theta = n.$$

Мұнда R=атомның ішкі электрон қабатының өрісі. Ол өзі әр атомның рет саны сынды тұрақты өлшемі. Сол себептен оны R=1 деп қараймыз. Сонда негізгі өрнек болады:

$$z - M\theta = n.$$

Темірге қолданғанда ол болады $26 - 26 = 0$. Демек темір ең тұрақты берік атом болып табылады. Осы әдіс бойынша барлық заттарды есептеп қарағанда бес заттың айтылған тұрақтысы ($n=0$) нөл болып шықты. Олар сутек (1), гелий(2), Бериллий(4), фосфор(15), темір(26). Басқалары нөлден артық ($n>0$) немесе кем ($n<0$) болып шығады. Сол бойынша жасалған сызық 1-суреттің оң жақ астында (Д). Бір тамашасы олардың аралары 11есеге тең, яғни 11, 22, 33. Бұл кестені талдауға арналған кітабымыз бар (Қазіргі заман алхимиясы”). Бір ғана мысал келтірейік $36 + 26 = 62$ (астында) $62 + 26 = 88$ (үстінде).

Бұл кестенің негізгі қортындысы ғаламның Темір Қазық бейнесінің бір тірегі болып табылады.

ҒАЖАЙЫП ОТ–ОТТЫҚ

Ерте замандардан келе жатқан бір шок жұлдыз тобының аты арабша Миғлаф (فلع) мағынасы малды-жемге байлайтын науа бордақылайтын оттық орын. Ол астрономияға кірген. Осы түсінік біздің халқымыздың “Абақ” деген сөзіне мағыналас дегім келеді. Біздің ойымызша осы түсінік Тұран елінен тарап, арабтарға жеткен, астрономиядан орын алған.

Айтылған оттық Ал-Саратан – Шаян–Қоян атты Мүшел жұлдыз тобының арқасында. Ол Мүшел тобының сандық мәні. Ал-Саратан نطرسلا $31 + 320 = 351$. Осы санда тағы бір көсемшелеп жазамыз:

$$351 \pm 31 = \begin{cases} 382 \\ 320 = 8 * 40 = (2+6)40 \end{cases}$$

382-Ал-Құран Әулие саны; 40- пайғамбар саны.

Осы санды шұғла санымен қосамыз:

$$382 \pm 348 = \begin{cases} 730 = 1111 \\ 34 - 17 * 2 \end{cases} ;$$

730-халық (قلخ), Тәңірімнің жаратқан заты: $17^2=289$ -Ал-Рахим. Бұл өзі ғалами жұбайлық түсінігінен шығады: $(Z \cdot 9) = 17 = \text{Азуж}$). Егіз де сегіз қағидасы құранда былай келген: саман азуж: جورانامث Оның сандық мәні $591 + 17 = 608$. Осыған қосамыз от санын: $608 + 14 = 622$ -нижра жылы, ислам сапары.

Осы *от* сөзімен Оттық байланысты болар деген оймен жүргізген зерттеу 2-суретте. Алдымен от саны 14 дегенді еске алайық.

Барлық ғаламды құраушы бес, тек бар, олардың бес түрлі түзу көпжак бейнелері бар екені айқын. Олардың өрнегі айтылады $J+T = Q+2$ (Жақ=Ж Төбе=Т Қыр=Қ)

	Тектер	Ж	Т	Қ	≈	Жақ бейнесі
1	Оттек	4	4	6	14	Үшкіл
2	Желтек	8	6	12	26	-----•----
3	Сутек	20	12	30	62	-----•-----
4	Жертек	6	8	12	26	Шаршы
5	Жұлдызтек	12	20	30	62	Бесбұрыш
6		50	50	90	190	$3+4+5=12$

От санына мүшел санын қосамыз болады: $14+12=26$

Жертек саны-темір саны,-текше қағба саны. Басқалары соның сыңары. Демек, осы бас тектердің өзінде *егіз-сегіз* қағидасы жатыр.

Құранда 20-сүре аты ТАҒА = ط = 9+5=14. Оның мағынасы-Мұхаммед (ғ.с.) пайғамбарымыздың бір аты. Басқасын Аллаһ біледі, деген (Халифа Алтай түсіндірмесі, аударма 312 бет).

ӘЛ-ФАРАБИ МАҚАМЫ

Бір тамаша нәрсе ط түсінігі әл-Фарабидың ноталық еңбегінен табылатын түрі бар. Соны ортаға саламыз. 2-суретте Шеңбер жетіге бөлінген. Оларға жет хат көк ретімен орналасқан.

Танба аттары

Олардың өз ұяларына әр қайсысының ноталық белгілері қойылған (әл-Фараби ойынша). Сонымен қатар онда әрқайсысының металдары санымен берілген (мысалы Ай-күміс 47). Тағы солардың асыл тастары көрсетілген. Ішкі шеңберде ноталық өлшеуіш сандары берілген (әл-Фараби есебімен).

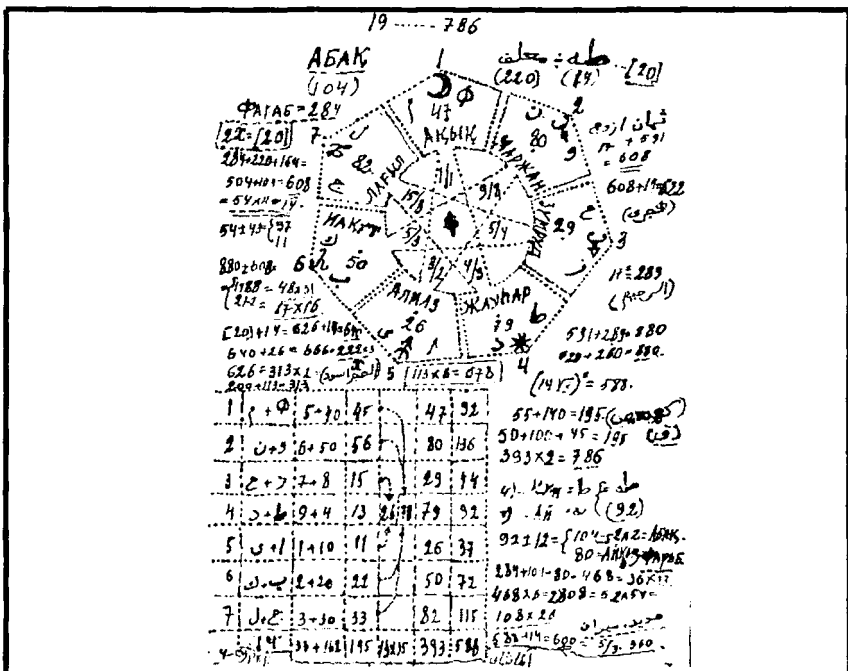
Сурет ортасы Темір қазық Орхон таңбасымен. Жеті нотада екіден 14 әріп алынған. АБЖД есебі бойынша ол барлық араб әрпінің жарты алғашқы төрт сөзі: АБЖД=1+2+3+4=10, һауаз=5+6+7=18, хұти=8+9+10=27, каламан=20+30+40+50=140. Алғашқы үш сөз он әріп бірлік сандар жиыны: 10+18+27=55. Кейінгі санмен болады: 55+140=195=13x15. Бұл өзі 19-Мариам сүресінің мұқаттағаты ص ع ي ه ك 50+ "к" сүре санының бас жиынында осыған дәл келеді: 50+100+45=195. 2-суреттің астындағы кестені қарасаңыз осы сандар-әріптер ортадағы Күннің екі жағына тең құрылымдас ортада орналасқан. Күннің өзінікі 9+4=13. Оның айналасында осы сан екі және алты есе болып келген:

$$11+15=26=13 \times 2, 22+56=78=13 \times 6.$$

Демек бұл арада да егіз-сегіз қағидасы сақталған: 2+6=8. Ол сандарды металдарының санымен қосқанда жиыны

$$588 = (14\sqrt{3})^2.$$

Осы жинақ санды бірінші Аймен төртінші Күннің сандары тең қазба, (Мұхаммед) саны 92 шыққан. Күндіз бен түннің екі көзі, екі білек, екі емен тең келген тамашасын қараңыз.

3-сурет.

Енді сол екеуінің ноталық бас таңбаларын қараңыз: Айдікі 5, Күндікі 4. Бұл екеуінен 20-сүренің аты шығады ғой: $\mathbb{L}_0=9+5=14$. Демек, сол Ай мен Күн мағынасында. Ал олардың жиын сандық мәні, расында Мұхаммед есіміне дәл келгенін көрдік. Құранда берілген түсінікке дәл деректі дәлел осы. $\mathbb{L}_0=14$ санын, әріп санын, от санын жалпы жиын санға қосамыз болады:

$$588+14=600$$

(Жебраил қанаты) немесе $\frac{5}{3} * 360 = 600$.

Алтыншы аспан бас нота $5/3$ =Ибраһим нотасы. Тамаша өрнек. Ойлап қараңыз!?

Айтылған Ай мен Күн санына мүшел санын қосамыз болады:

$$92 \pm 12 = \begin{cases} 104=52*2; \\ 80=40*2; \end{cases}$$

Хамды саны, пайғамбар саны. 104-Абақ саны: 80-сынап екінші аспан Ғутарад-Айкыз металы оның нотасы $6+50=56$, қайсысы $9/8$, тасы маржан. Оның сызығы алтыншы хатпен жалғасқан. Иакут+Маржан тастары (55-суре, 58 аят). Тәулік күндері қатар: сәрсенбі-бейсенбі. Демек бұл арада тағы сегіз аяқ мақамы: $(2+6)=8$. Олардың металдарын қосамыз:

$$80+50=130=26 \times 5;$$

немесе Тұран Қақпа бойынша екі еселесек болады:

$$(80+50)=130 \times 2=260$$

Одан шығады

$$260+620=880=591+289$$

кейінгі екі сан 6-сүредегі 143 аят бойынша: сегіз=саман=591=نامث, 17-егіз- Жұбай-Азуж=جورا.=17. Оны текше еселеп ғаламы байланыс Нұр ретінде аламыз $172=289$. Екеуін жай қосамыз, оның үстіне от санын қосамыз болады *нижра* жылы, $591+17+14=608+14=622$.

Сол һижраның өзінде Тұран какпа саны (2.6) оның үстіне сол сапарда Ал-Саратан жолын, яғни *оттық* –Абақ- миғлаф жолын басып өткен. Тамаша сыр осында.

Тағы сол секілді бір тамаша айтылған егіз-сегіз саны Абак, фараб, миғлаф сандарымен тең: Абак=104, фараб=284, миғлаф=220, жиыны:

$$104+284+220=104+504=608=591+17=54 \times 11 + 14 = 594 + 14 = 608.$$

54-Ал-Қамар (Ай), 11-Ай, =14 оттық.

Онан шығады:

$$54 \pm 43 = \left\{ \frac{97}{11} \right. \quad (97 \text{ Ал-Қадыр}).$$

Есте болатын нәрсе Фараб=Ғутарад екінші көк жұлдызы. Оның саны $71 \times 4 = 284$. Арабша миғлаф санын алсақ, ол 220 ерте замандардан 284 мен дос сандар деп танылған. Демек $284 + 220 = 504 = 36 \times 14$ -дос сандары. Сол бойынша қағба+баит дос түсінік: $92 + 412 = 504$.

Жиырмасыншы сүресінің сыр жұмбағы мол. Сонан бірер сөз қозғап қаралық.

Алдымен жиырма сөзінің сандық мәні

$$626 = (20) \text{ (سورشع = } 70 + 300 + 200 + 6 + 50 = 620).$$

Осы санға сүре атының оттық санын қоссақ темір саны шығады: $626 + 14 = 640$, оған хаид (темір) санын қосамыз, екі темір дос санынан шығады:

$$640 + 26 = 66 = 222 \times 3 \text{ (222-инсаф-ғадилат)}.$$

Осы арада бір ойланатын нәрсе, сол 20-сүреде ең тамаша оқиға Мұса пайғамбардың отқа кездесуі ғой. Демек, таға =14 –от саны болғанда, сол Мұсаға кездескен оттың ишараты болуы да мүмкін деген ой келеді. Мұсаның керемет аса таяғы (اصع=161) Жыланға айналады. Екі басты таяқ алтыншы мүшелге, яғни Жыланға айналады. (2-суретті қараңыз). Ол

Тұран қақпасының Жарық жақ Күн жақ бағасы. Ол бейне бір найзағай оты сынды болар. Ол таяқ санын 2-суреттен көріңіз: Б-оның көрінбейтін жетеуі болады

$$20+21+22+23+24+25+26 = 7(20+26)=161.$$

Оның үстіндегі көрінгені 19, барлығы $19+7=26$ он от тоғыз жиыны

$$\frac{19(1+19)2}{2}=1906,$$

Барлығы: $\frac{26(1+26)}{2}=351=161+190.$

7. *Ал-Саратан оның саны.* Осы санды от санына (ТАҺА санына) еселейік: $351 \times 14 = 4914 = 54 \times 91.$

Ойлап қараңыз, Ай мен Күннің көбейтіндісі. Ол өзі періштелер санына тең.

$$(246+111)+6(318+382)=2 \times 357+6 \times 700=714+4200=4914.$$

Айтылған Абақ-Оттық-Миғлаф сол Саратан жолында еді ғой. Ол Саратан Айдың мекені еді ғой. Сонымен қандай қорытынды болмақ:

Пайғамбарымыздың һижра сапарында сол Ал-Саратан жолын кесіп өтті. Ол ғылымда-табиғатта белгілі $23^0 27^1$ ендік. Мазар Ал-Саратан (Мекке мен Мадина арасында).

Ислам шам шырағындай болған есеп басы осы һижра айтылған белгі-белделі отқа-оттыққа байланысты екені айқындала бастады. Осымен байланысты бір өрнек келтіреміз:

$$2 \chi \equiv [20], \text{ мұнда } \chi \equiv \text{Ал-Хижир асуы. Қағбаның кара тасы}$$

$$\text{دوسار حج ل} = 31+211+71=313. [20]=626.$$

$$\text{Сонымен } 2 \times 313 = 626$$

Қағбаның кара тасы-ішіне ал-Мисақты сақтаған, екі дүние айғағы. Жиырмасыншы сүресі Ай мен Күн сүресі, ғалами Нұр сүресі. Нұр Мұхаммед сүресі деп білу керек.

АБАҚ

Енді Абақ сөзінің тарихы жөнінде бірер сөз.

Абақ аңызы былай басталады:

“Қарғалар-ау қарғалар, қанатымен жорғалар.

Есен бекен енгелер, темір тонды түймелер.

Ат байладым Абаққа, жеміс салдым табаққа.

Аңыздың қысқаша мазмұны Күн мен Түннің теңелген көктем мейрамы, Жаңа Жыл басы-Наурыз мейрамы. қарғалардың қанатымен жорғалағаны аспаннан жауған қардың құс қанатынан жерге түсіп, еріп судың тасуы. Жыл басын дәл табу ерте заманда оңайға түспеген. Ол үшін күндіз-түні бірдей бақылау жүргізу керек. Тұран какпасының негізгі мазмұны да осыған келеді.

Теңеліс мезгілін дәл тапқанның өзінде оны аспанның белгілі шырақтарымен байланыстырып, оны жердегі белгімен белгілеу керек. Жылдың төрт маусымы бар, төрт белгі нокаты бар оның екеуі айтылған екі теңеліс: көктемгі және күзгі. Біреуі қыс ортасы қаңтар, яғни Күннің ең қысқа шегіне жетіп қаңтарылған кезі. Біреуі шілдеде Күннің ең шарықтап ұзарған кезі. Осыларды бақылауға арналған әр жерде, әр елде құрылыстар болған. Ол біздің Тұрандағы белгілі орындары *Абақан* (Абақхан), Отырар, *Қойқырылған*. Мысырда атақты мұнаралар соған қызмет еткен. Мысалы соның бірінде төбеден түсетін сәуле астыңғы қабатта айнаның бетіне тек күннің ең ұзарған шегінде ғана түседі екен де, тез жоқ болады екен. Сол бойынша уақыт айырған. Дәл сол кезде жер бетінде көлеңкенің бағыты мен ұзындығы қандай болған. Соны білудің арқасында уақыт есептері шығарылмақ. Бұл есептер қайталанып жаңғырып отыру керек, өйткені айтылған нокаттар аспан шырақтарының өзгеріс, айналысынан өзгеріп отырады. Барлық уақыт есебі, мүшел есебі, ғылым негізі осы санды өлшеуден басталған. Абақ деген сөздің негізі сол аспан шырақтарының жерге түскен сәулесін, ізін ұстап, қоршап, белгілеп сақтау. Абақ, Абакты содан шыққан.

Ат деп ертеде Тұрандықтар жеті хат *көк шырақтарын* атаған. әсіресе соның біріншісі Айды атаған. Демек “*Ат байладым абаққа*” дегені Айдың орнын белгіледім дегені болып шығады. Айдың мекені-тағы Ал-Саратан-Шаян-Қоян дедік қой.

Оттық-Науа-Жемсалған табак миғлаф сонда дедік кой. Демек Абақ оттық-миғлаф бәрі бір мағынада. Солардың бірімен бірі өз ара және құран аттарымен жақсы қабысатынын һижра есебі мен де үйлесетінін көрдік.

Олай болғанда Абақ мәнісі ең арғы көне мәдениеттің бір белгісі екенін түсіну керек. Ғылым тарихында Абақ кейінгі есеп шоттың көне түрі деп біледі. Ол да дұрыс. Абақтың алғашқы түрі құм толтырған сандықша-қобди болған. Аспан шырақтарының соның бетіне түскен сәулесін құмның бетіне тас пен бұршақпен, құмалақпен немесе шыбық шаншып белгілейтін болған. Сонымен сол құмның бетіне жер бетіндегі белгілерді де таңбалайтын болған. Тауларды, өзендерді. Бертін келе белгі құмалақтарды жіпке тізіп, сол бойынша жылжып отыру әдісі шыққан. Онан кейін сол Абақ негізінде Жердің, Көктің картасын жасау шықты. Екінші жағынан қатар санаттарға тізілген белгілерден есеп шот шықты. Есеп шотты бүгінге дейін Абақ атау бар. қазақта Абақ таңбасы бар. ру аттары бар. Ат байлайтын орынды осы күннің өзінде абақ атайды.

Есеп басы айдың үйі қоян-Ал-Сарыатан (Шаян) болғанын көрдік. Соған байланысты бір кезде жыл басы Жыл басы қоян болған шығар деген ой келді. Өйткені тарихта соны қостайтын мәліметтер бар. Жоғарыда айтылған Күн мен Түннің теңеліс нүктесі жыл сайын аздап ілгері жылжып ығысып отырады. Ол нокат Күн жолы шеңберін 25725 жылда бір айналып шығады екен. Он екі мүшелдің әр қайсысында 2143 жыл шамасы болмақ, яғни $25725/12=2143$ жыл.

Шумер елінің тасқа жазған кітабында мынадай мәліметтер бар: “қазір Жыл басы Сныр, оның алдында Барс болған. Теңеліс нокаты әр мүшел айналысында екі мың жылдай болады”

Қазір жыл басын Тышқан дейміз. Ол да ескірген. Шумер мәліметіндегі Барстың ар жағында қатар-қоян мүшелі. Демек оның алдында тағы екі мың жыл шамасы Бұрын қоян жыл басы болған деп білеміз сол бойынша осыдан 12000 шамасы бұрын жыл басы қоян болған деп есептейміз. Ол тегінде Абақхан заманы болар. Ескі болсын, айтылған Шумер мәдениеті Тұраннан ауысып барған. Тұран халықтарының

көптеген аңыздарының негіздері аспан әлемін бейнелейтін астрономиялық мағынасы бар. Айтайық “Өгізхан” (Үркер), “Қозы Көрпеш Баян”, “Ертөстік”, “Алыптар ертегісі” т.б.

Мысалы “Ертөстік” ертегісінде жау алып кеткен малын іздеуге шыққан, ағаларыда қоса жоғалады. Сол кезде оның шешесі шаңырақта қалған төстікке жерік болады. Сонан Ертөстік туады. Оның жеті досы болады. Оның алдынан малдың басынан сегіз аяқты жирен айғыр шығады. Ежелден сегіз сәулемен белгіленетін Күн-Жирен айғыр.

Төстік-Түстік-тал түс, көлеңкенің ең қысқарған жоғалған кезі. Сонан кейін Күн ауа көрінеді, бесін оқылады. Зауал уақыты.

“Отырарда отыз бап, баптардың бабы Арыстанбап” деген мақалда ғажайып сыр жатыр. Отыз бап дегені отыз Күндік айдың тәулік орны. Аспан ілімінің әліппесі. Арабша *манзул қамар*.

Бір ай ішінде әр күнде аспандағы Ай-қамар қандай орында қай жұлдыздың маңында болады, соны бақылауға арналған отыз қақпа-мұнара болған. Отырарда отыз бап сол. Бұл Ай болса оң білек. Сол жақта Күн. Оның күзетінде Арыстан бап. Ол аспан қақпасы. Сондықтан: “Баптың бабы Арыстан бап”. Тұран қақпасы. Жиделі Байсын жеріндегі “Қойқырылған” қаланы алатын болсақ, ол Тұран елінің нағыз расатханасы (обсерватория). Оның аспан көздеу бағыты Арыстан бап бағытына тураланған тамаша ғимарат. Ол көп мыңдаған жылдар бұрын салынған.

Олардың бәрінен бұрынғы мәдени орын Қазықұрт, өйткені оның басында Нұхтың кемесі қалған. Ол кеменің тұрғын бөлмелері екі текше бейнесінде болған. Соның бір ұзын бетін алып қарасақ екі шаршы болмақ сол екі шаршыға қиғаш кергіш сызық жүргіземіз, болады тік бұрышты үш бұрыш. Жактары $1+2+\sqrt{5}$; немесе $1^2+2^2=(\sqrt{5})^2=5$. Бұрыштары $1/\sqrt{5}=\text{Sin}26^{\circ}34'=\text{cos}63^{\circ}26'$.

Осының үш жағын бір сан түрінде жазсақ әулие саны шығады.

Яғни:

$$\frac{\sqrt{5}-1}{2} = \frac{2.236-1}{2} = \frac{1.236}{2} = 0.618 = \text{Sin}38^{\circ}10'.$$

Бүтін түрінде жазамыз: $(2236-1000)/2 = 618$.

Оның шамасы

Онан шығады $\frac{(\sqrt{5}-1)^2 \cdot 10^3 - 3 \cdot \sqrt{5} \cdot 10^3}{2} = 382$

$$618 \pm 382 = \begin{cases} 1000 \\ 236 \end{cases}.$$

Бас бата санына осы сандарды қосамыз:

$$786 + 1000 + 450 = 1236 + 1000 = 2236 = \sqrt{5} \cdot 1000;$$

бұрыштары: $25^0 48^1 + 49^0 28^1 + 104^0 44^1 = 380^0$.

Ішіне үшкіл сызамыз, оның өрісі $Z=153$. Оны мүшелге еселейміз: $153 \times 12 = 1836$ - протон саны.

Бұрышы текшенің (Қағбаның) орталық бұрышына байланысты:

$$104^0 44^1 - 109^0 28^1 / 2 = 50^0.$$

Тәңірінің әмірімен жасалған, ғибрат үшін қалдырылған заттан осындай ғибрат. Оның бір ғибраты әулие қатынас есебі. Оның негізі

$$\frac{a}{b} = \frac{b}{a+b};$$

яғни бір шыбықты алып екіге бөлеміз $v > a$: Осыдан шығады $a^2 + av = v^2$. $v=1$ болса, онан шығады $a^2 + a - 1 = 0$

$$a = \frac{-1 \pm \sqrt{1^2 + 4}}{2} = \frac{-1 \pm \sqrt{5}}{2} = \frac{\sqrt{5} \pm 1}{2} = 0.618$$

Осы санды табудың бір аңызға айналған әдісі болған. Оның аты қоян есебі. Бір пар қоянды (үй қоянын) бір аулаға жіберіп бақса бір жыл ішінде неше қоян болады. Оның әр көжегі екі айдан соң балалап, қосылады. Осы есепті табуға арналған он екі саннан тұратын қатар сан тізбегі мынадай:

$$1 + 1 + 2 + 3 + 5 + 8 + 13 + 21 + 34 + 55 + 89 + 144 = 376.$$

Мұндағы әр бір сан алдындағы екі санның жиыны: $2+3=5$, $3+5=8$ т.б.

Кейін үш төрт сандардың қатысы орта есеппен 0,618 болады екен:

$$\frac{55}{89} = \frac{89}{144} = 0.618$$

Осы қатарды әрі соза берсе 0,618 дәл шығатын көрінеді. Осы қатынас табиғат кең орын алады.

Айтылған қоян санынан шығады: $376=47 \times 8=94 \times 4$ 47-Күміс Ай металы, пайғамбар сүресі. Оның яғни Ай қорасының ішіне текше орналастырғанда, оның сегіз төбесі тірейді (3-суретте түсінік). Осы сан мен Абақ екеуі ғылым тарихында зор орын алған. Ол Тұраннан тарап арабтарға жайылған. Осы жөнінде алғашқы латынша кітап аты “Абақ кітабы”. Оны жазған Леонардо Пизанский (1180-1240) Фибоначчи. Оның әкесі Боначчи Италия саудагері араб елдерінде-Алжирде, Мысырда болған, баласын арабша мектепте оқытқан. Ол арабша есеп кітабын латынша аударып, 1202-1228 жылдары шығарған. Айтылған қоян есебі де сонда болған. Кейінгі кезде Абақ деген сөзді де, қоян – есебінде Европа елдері өздерінікі дегендей бет алуда. Бұл зор қиянат. Соны еске алу керек. Абақ мәселесін талдау керек. Ол біздің төл сөзіміз, төл мұрамыз екені айқын.

Абақ пен қағба саны мүшелдік қатысты:

$$104+92=\begin{cases} 196=14^2 \\ 12 \end{cases} \quad 14+12=\begin{cases} 26 \\ 2 \end{cases} \cdot 12 \times 14=168,$$

Онан шығады $618+198=786$ бас бата саны.

Оны былай жазамыз:

$$x=6+8: x_1=14, x_2=-2$$

ҚҰРБАН АЙТ

Қорыта келе айтарымыз жұлдыздар құрылысының ең тамаша жердегі бейнесі Қағба және оның Зам-Зам суында, кара тасында. Басқа жерлердегі бейнелер сайып келгенде сол орталыққа соғады.

Ал-Саратан жолы Ислам жолы. Ондағы Абақ Күн мен Айдың сәулесі және Жеті хат Көк және соларды алып жүрген періштелер.

Оны көрдік: $351 \times 14 = 54 \times 91 - 4914$.

Соған қосымша $351 \pm 104 = \begin{cases} 455 \\ 247 \end{cases} = 91 \times 5$

91-Ал-Шамси (Күн), 217-Маруа. Ажар ананың су іздеп жеті айналғанда періште хабар еткен тау. Ол тау санын Қосай санына (зам-замға) екі еселесек болады. $247 \times 2 = 494 = 26 \times 19$.

Қағбаның өрнегі тамаша сыр.

Екі тауға екі оттық санын қосамыз:

$$171 + 247 + 104 + 220 = 742 = 53 \times 14.$$

Пайғамбар (Ахмет=53) жұлдызының оттық сан есесі шықты.

Ойлап қараңыз!

Осы санға Абай санын қосамыз:

$$724 \pm 678 = \begin{cases} 1420 = 71 * 20 \\ 64 = 8^2 \end{cases}$$

А+Л+М саны (71), жиырма-жұмбақ сүре-от сүре санаты.

Егіз де сегіз мәселесін есте сақтау сол орынға құрбан шалу. Оған айтылған 6-сүренің 143 аятында көрсетілген малдар шалынатыны есте болсын: қой, ешкі, сиыр, түйе. Тегінде Абақ-оттық миғлаф деген түсінік сол құрбандық малдарды дайындау, күту орны деп білеміз. Бұл арадада егіз сегіз қағидасы қаралған. Алдымен қос-Ай-замзам аша тұяқ үш пар түлік алтауы: қой (кошқар-саулық), ешкі (теке, шыбыш), сиыр (бұқа-құнажын). қалған екеуі түйе (бура-інген). Ол аша тұяқ емес. Сонымен қатар, жылқы сияқты дөңгелек жалғыз туяқта емес. Басы екі айғыр, табаны тұтас жалпақ. Демек, құранда айтылған төрт түлік үш те, бір пар болып екіге бөлінген, яғни мұнда да: $6 + 2 = 8$.

Тегінде түйенің табиғатында өзгешелік бар. Ол *Жел мая. Аруана*. Ол муғжизи ретінде жіберілген жануар.

Жылқы адал мал болып тұрса да егіз-сегіз ережесіне табаны келмей оны құрбанға шалу ғұрыпта жоқ.

Адам баласына құрбан шалу парыз болса соған шалынатын малды адал жолымен тауып өсіру де парыз. Адамдық жол.

Осы жөнінде Абай жазады:

*Егінің ебін,
Сауданың тегін.
Үйреніп ойлап мал ізде.
Адал бол бай тап,
Адам бол мал тап,
Қуансаң қуан сол кезде.
Біріңді қазақ бірің дос,
Кормесең істің бәрі бос.*

Адал еңбекпен мал тауып, Адамдық жолмен құрбан шал. Ол ниетің қабыл болу үшін алдымен халқынды дос көр. Өйткені “Біріңді қазақ бірің дос, көрмесең істің бәрі бос” Яғни ғылымның да, білімнің де атағың да, құрбандығың да халқыңа дос болмасаң бос кетеді.

Бір тамаша нәрсе сол, Абайдың осы сегіз аяқ өлеңі, әні, мақалы айтылған егіз-сегіз қағидасына дәл келеді. Көріңіз сол қатардағы өлеңнің бір түрі:

*“Буыны сегіз,
Алтауы егіз,
Ұшан теңіз екеуі”*

Демек: $8=6+2$. Ойланайық ол деген еді ғой:

*Ұятың, арың оянсын,
Бұл сөзімді ойлапсың”
Таласып босқа,
Жау болып досқа,
қор болып құрып барасың.
Өтірік шағым толды ғой,
Өкінер уақытың болды ғой”.*

Абайдың сегіз аяқ мақамының ғаламның ең негізгі егіз-сегіз заңына тура үндесуін қалай деп білесіз! Ол әл-Фараби мақамына үндес (3-сурет). Ол жүрек сезімі.

*Жүрегімнің түбіне терең бойла,
Мен бір жұмбақ адаммын, оны да ойла*

Бұл ғажайып мұғжиза! Аллаһқа шүкір.

Теріс жерімді Тәңірім өзің кешір!! Исламға қуат бер.

Амин! 9|V-1995.

“Аллаһ мықты жаратқан сегіз батыр” дегенді Абайдың шешуі: қыс-жаз, күн-түн, жұп-тақ, жақсылық-жамандық деп береді. Алғашқы алтауы табиғат дүниесі. Кейінгі екеуі рухани. Демек мұнда да егіз-сегіз қағидасы сақталған.

Егіз-Сегіз қағидасын құрастыру мәселесі құрбан айтына келіп тірелген кезде сол құрбан айтының Күні жетті. 10-май сәрсенбі-екінші көк ғутарад= Фараб күні, сәтті Күн. ғайд құрбан $\text{ن ا ج ر ق} = 84+353=437$ осы Күн күндерінде хажылардың Сафа, Маруа тауларын аралауын еске алайық. Онда Ажар ананың су іздеген жеті рет қайталаған ізі бар ғой. Ол таулардың сандық мәнін осы құрбан айт санына қосамыз:

$$437 \pm (171+217) = 437 + 418 = \begin{cases} 855 \\ 19 \end{cases}$$

19x45. 19 бас бата, 45-Адам. Олардан шығады:

$$437 \times 44 = 418 \times 46 = 19228.$$

Мұнда:

$$46 \pm 44 = \begin{cases} 90 \\ 2 \end{cases}$$

Онан шығады $460 = 92 \times 5$, пайғамбарға берілген бес парызы:

$$440 = 88 \times 5 = (62+26)5\text{-ғалам.}$$

Құранның фатихадан кейінгі бас сүресі 2-Бакра-Сиыр. Яғни құрбан шалынатын малдың аша тұяқтың үлкені. Онан кейінгі егіз-сегіз қағидасы берілген сүре 6-малдар. Демек осы екі сүренің өзінде егіз-сегіз негізі көрсетілген ($2+6=8$). Одан әрі қарай мынандай бір ой келеді. Айтылған екі тауға жеті рет қайталау ғаламның қайталама жетілік дәуіріне ишарат. Оны екі еселесек болады: $418 \times 2 = 836$ оған ұлы кітап санын, Ал-Құранды қосамыз, болады $836 + 382 = 1218$.

Қайталама жетіні және ұлы Құранды өзінің елшісіне сыйлаған Тәңірім-Ал-рахман ал-рахим. Осы санды қосамыз:

$$1218 + 618 = 1836$$

ғаламды құраушы атомдар өзегі-протон саны шығады. Мұны қалай түсінеміз? Ғаламның жаратқандағы басы Нұрмұхаммед.

Бәрі сол негізден тараған, жаралған деген түсінік туады. Осы санға хақ санын (Қосай санын) кәміл дәрежелеп қосамыз:

$$1836+54 \times 20=1836+1080=2916=54^2.$$

Ол болады Ай санының шаршылық дәрежесі (Ал-Қамар-Ай 54-сурет). Оның өзі “саған әсеті қайталама мен ұлы Құранды бердік” деген аяттың сандық мәні (15-суре, 87 аят). Енді ойлап қараңыз. Қандай тамаша! Онан мынандай өрнек шығады:

$$x^2-20x-1836=0. \quad x=10 \pm 44, \\ x_1=54, \quad x_2=-34=-17 \times 2.$$

Бұл арада бәрі тамаша сандар. Соның ішінде қос кәміл саны $10 \times 2=20$. 20-суре ТАҺА айтылды.

Енді осы ғайыт айының өзіне келеміз. Құранда 9-суренің 36 аятында айтылған: “Расында Аллаһның қасында Көктер мен Жерді жаратқалы Аллаһның кітабындағы ай саны он екі. Бұлардың төртеуі қасиетті айлар” Ғұламалардың патуасы бойынша ол айлар: Зуалқағда (11-ай), Зуалханжа (12-ай), Мухаррам (1-ай) және Режап (7-ай). Осы айларды 1-3-суреттер бойынша шаршыларға бөлсек болады:

- 1) Зуалқағда: $11+2+5+8=26$
 - 2) Зуалхажжа: $12+3+6+9=30$
 - 3) Мухаррам: $1+4+7+10=22$
 - 4) Режеп: $7+10+1+4=22$
- $$100=(47+53).$$

Мұнда алғашқысы Күн шаршысы 5-мүшел Арыстан-Ұлу-Асад-Күннің үйі. Екіншісі Жұлдыз Шаршы (Тұран қақпа). үшіншісі және төртіншісі Ай шаршысы (4-мүшел Ал-Саратан-Шаян-Қоян-Айдың мекені). Мұнда қой Ай ретінде қайталанған ($11 \times 2=22$) бірден және жетіден.

Айтылған сандардан шығады:

$$26+22=48, \text{ Ку+Каб...}(\text{بكوك}),$$

қайталама 48 (!!), 40-46 сурелер). 30 отыз бап, шеңбер садақ: $30 \times 12=360$.

$$48+30=78 \text{ (сан, сипат, 2-сурет).}$$

Оған қайталанған Қосай қосылса болады жүз (к-100 суресі). Оны пайғамбарымыздың екі есімі деп қараймыз (53+47 Ахмед, Мұхаммед). Еске ала кетелік 47-суре Мұхаммед. Ал-Ахмет аты 61-сүреде 6-аятта айтылған. Сонымен байланысты 1-суретте Тұран қақпаның оң босағасына 53 санын қойдық. Оның мағынасы Жұлдыз шаршы мағынасында (53-суре Ал-Нужым-Жұлдыз) Оны біз Ахмад-53 Жұлдызы дейміз. (91-Күн шаршысы, 54-Ай шаршысы). Осы Жұлдыз шаршының төрт бұрышы екі мен алты сандары. Оның өзі егіз-сегіз екені айтылды. Соның үстіне қосарымыз айтылған хажылар айы осы шаршының оң шекесінде. Ал оның басы-босағасы Егізден-Жауза (Барыс), 3-мүшел. Екінші босағасы Сүмбіле-Бикеш (Жылан). Ол Мұсаның аса таяғымен байланысты айтылды. Онан кейін, сол жақ шекесі 9-мүшел-Каус (Мерген-Мешін). Бұл рамазан айы. Сонымен пайғамбар шаршысын төрт бұрышы төңіректі тегіс қамтыған деп білу керек.

Бұл шаршының өрнегі алғашқы Мукаттағат пен байланысты екені есте болсын. Яғни $A+J+M=71$. Екінші Бақара сүресінде соған сәйкес екінші аспан жұлдызы Ғутарад-Фараб саны: $17 \times 4 = 284$. Оның орны Сүмбіле-Бикеш (Жылан) саны $71 \times 2 = 142$.

Бұл тамаша сәйкестік, өйткені ол 71 өркеш (Санам) сүре басында пайғамбарымыз 2-Бақара сүресін құранның өркеші деген (مانس = 151). Осы екі санды қосалық:

$$151 + 71 = \begin{cases} 222 - \text{инциф} = 36 \text{ (ғадилат)}. \\ 80 - \text{сынап} \end{cases}$$

Сынап (80) айтылған екінші Көк жұлдызы Ғутарад металы. Бәрінің бір араға топтасуын қараңыз!

Тұран қақпасы Арыстан баппен байланысты болғанда, ол пайғамбарымыздың сәлемі екені белгілі. Оның өзі Ислам достығы мағынасында болуы керек. Оған дәлел:

$$640 + 26 = 666 = 222 \times 3 = (151 + 71) \times 3$$

640-темір Тұранша, 26-темір (Хадит) құранша. Достық жолындағы Абайдың саны бас батаға (санына) Қосай арқылы жалғасады:

$$678+54+2=678+108=786.$$

Аллаһға шүкір. Ұлыстың ұлы Күніндегі тілегім осы. Аллаһ Исламға қуат берсін Амин!

ИСЛАМ ТУЫ

Осы айтылғандарға қорытынды ретінде 4-сурет сызып, оны Ислам туы атадық. Атау себебіміз онда Айдың аттары, оның түрлі өлшеулерге қатынастары, оның металы, оның серіктері көрсетілген. Екінші жағынан сол өлшеуде Пайғамбарымыздың сүресі, оның аят саны (47-38) қатысады. Сонымен қатар оның төрт халифасының саны қатысады.

$$54^2+4304=(38\sqrt{5})^2=7220.$$

Осы үшкілді салып қарадық. Оған қосымша $47/54=\text{Sin } 60^{\circ}30'$ үшкілін салдық. Осылардың арасындағы қарым-қатынас өлшеулерден талай өрнектер шығады. Оларды оқушы өзі-ақ қарап түсіне алады. Бұл суреттегі бұрыштарды салыстыруда бұрыннан белгілі бұрыштар алынды. $109^{\circ}28'$ текшенің (қағбаның) орталық бұрышы. $26^{\circ}34'$ -Нух бұрышы $1/2=0,5=\text{tg}26^{\circ}34'$ әулие үшкіл бұрышы.

19 ----- 786

ИСЛАМ ТУЫ

$4304 + 2916 = 7220 = (38\sqrt{5})^2 = 54^2 = 2916$

$109^{\circ}28' - 39^{\circ}28' = 70^{\circ} = 38^{\circ} + 32^{\circ}; 39^{\circ}28' + 55^{\circ}21' - 38^{\circ} = 38^{\circ}$

$50^{\circ}32' + 34^{\circ}36' - 53^{\circ}8' = 32^{\circ}$

$41^{\circ}2' + 39^{\circ}28' = 70^{\circ}30'$

$70^{\circ}30' \pm 60^{\circ}30' = 10^{\circ}$

$181 \times 6 = 786$
 $10 \times 80 = 800$
 $\sqrt{4304}$

54
 54
 4304

$70^{\circ}32' + 41^{\circ}2' - 26^{\circ}34' = 62^{\circ} = 13 \times 5$

$58^{\circ}48' - 48^{\circ}56' - 54^{\circ}41' = 53$

$55^{\circ}24' + 48^{\circ}57' - 70^{\circ}32' = 104^{\circ}21' - 70^{\circ}32' = 34^{\circ}$

$54 \times 34 = 1836$

$2916 + 1836 = 3752 = 54 \times 88 = 108 \times 44 = 432 \times 11$

$1836 = \frac{1}{8} 72^{\circ}12'; 50^{\circ}32' + 30^{\circ}28' - 54^{\circ}44' = 28^{\circ}$

$\frac{2916}{2516} = \frac{1}{8} 60^{\circ}4$

$92 \pm 28 = \begin{cases} 60 \\ 4 \end{cases}$

$4914 + 2916 = 7830 = 29 \times 27$

$7830 \times 4 = 348 \times 90 = 31320 = 108 \times 290$

$108 = 54 \times 2 = 2 \times 4 \text{ (сәт)}$; $24 - \text{Мәс. - Уллоллаһ}$

$848 - \text{Мұхаммад (сәт)}$; $1 - \text{Мәс. - Уллоллаһ}$

$345 + 108 = 19 \times 24 = 38 \times 12 = 114 \times 4 = 456$

$5 - \text{сәт. - Уллоллаһ}$

4-сурет.

Тексеріп, ойлап, салыстырып қараңыз бұдан да талай тамаша заттардың шеті көрінеді. Хақ саны мен әл-Фараби зерттеген Мухарак санынан тамаша сан 19-бас бата саны шығады. құранның сүрелер саны шығады:

$$348+108=19 \times 24=38 \times 12=114 \times 4=456.$$

Хақ саны мен таң Шолпан метал саны ғалами сандармен қалай қабысқан:

$$4914=91 \times 54, 54^2=2916.$$

Осылардың барлығы Раббына зікір етуші ғажайып ғалам екенін көрсетеді. Соның ең ортасына Ислам туы орнатылған.

Құранның басқы екі аяты:

مي جزل انم ح ر ل ا , ن ي م ل ع ل ا ب و ر ه ل ل د م ح ل ا

$$289+326/618$$

$$231+202+65+83/581$$

$$618+581=11999.$$

(Алхамды Лилаһ, рабб, ал ғаламин, Ал-Рахман Ал рахим)

Осы санды беске еселейміз:

$$1199 \times 5=5995.$$

Бұл барлық АБЖД есеп санының жиыны:

$$55+140+300+100+1800+2700=5995.$$

55-алғашқы үш сөз, 140-төртінші, 300-бесінші, 1000-алтыншы, 1800-жетінші, 2700-сегізінші сөз. Осы санды топтастырып қаралық:

$$5(11+28+60+200+360+540).$$

Осы сөздердің сандардың ар жағында үлкен мағына жатыр. Оны ойлау керек. Бір мысал:

$$5995=5800+195=29 \times 200+195.$$

Бұл ғажап сырдың жалғасы [Жиырма алты] санына [26], фарыздарға (1086) соғады. Исламның ғалами берік құрылымына соғады. Ол мынау:

$$1086+113=1199=109 \times 11.$$

$$(ناينب ضرورف) = (ميجرل انمحرللا، نيملعلا بور هللمحمحلا)$$

Осы сандардан достық саны шығады. Миғлаф (Абак) саны шығады:

$$1199+619+382=2200=220 \times 10.$$

Екінші жағынан сол санның досы, Фитрад=Фараб саны соған байланысты, ол былай $1199/11=109$; $109+71=180$;

$$71 \times 40 = (180 - 1199/14)40 = 2840 = 284 \times 10$$

$$2840 \pm 2200 = \begin{cases} 5040 \\ 640 \end{cases} \quad 4304 - 504 = 3800 = 190 \times 20$$

Онан екінші жағынан Шолпан мақамы $5/4$ шығады:

$$1199+71 \times 11 = 180 \times 11 = 1980 = 33 \times 60 = 330 \times 6 = 5/4 * 264 * 6.$$

Жоғарыда айтылған АБЖД есебінен талай жаңалықтар шығады. Мысалы:

$$1199 \times 5 - 195 = 5800 + 195 = 290 \times 20 + 15 \times 13.$$

29-мыс Таң Шолпан металы. $15 \times 13 = 19$, 2-3-суретті караңыз: 15-тағы сол Шолпан, 13 Күн сандары. Ол өзі 19-сүренің муқаттағаты, 50-13 сүренің бас жинағы: $50+100+45=195$. Осылармен байланысты толып жатқан сырлар бар.

$$1995+195 = \begin{cases} 2030 = 19 * 10 \\ 800 = 360 * 3 \end{cases}$$

ФАРЫЗДАР ЖӘНЕ АБАЙ

Фарыздардың сандық мәні мен жиырма алтының сандық мәні тең болуы сарқылмас ойдың бастауы деуге болады. Сонымен байланысты Абай санын соған қатыстырып каралық деген ой келеді. Соған арнап тік бұрыш үшкілдер жасадық (5-сурет). Үшкілдердің өлшемдері, бұрыштары көрнекі мысалдарға толы. Алдымен бұрыштың 19 санына шеңберлік кабысуы $2(19^0 19^1) = 38^0 38^1$. Осыған маржан қыр бұрышын коссак $(101^0 55^1 - 78^0$

$5^1 = 23^0 50^1$) және Күміс (Ай) бұрышын коссак (47), болады тең текшенің (қағбаның) орталық бұрышына (Ара бұрышына:

$$38^0 38^1 + 23^0 50^1 + 47^0 = 109^0 28^1.$$

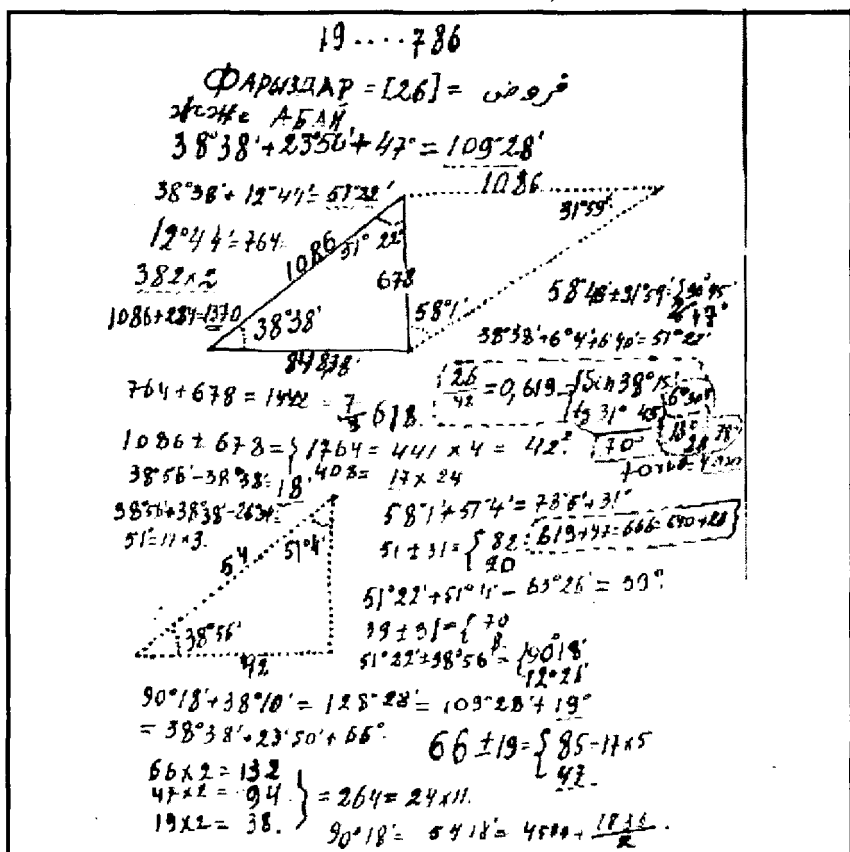
Одан әрі қарай үшкілдің екі бұрыш айырмасы болады әулие саны:

$$510\ 221 - 380381 = 120441 = 7641 = 382 \times 2.$$

Ол айырманы екінші түрде жазамыз:

$$6^0 4^1 + 6^0 40^1 = 12^0 44^1;$$

Оны былай жазамыз: $6^0 30^1 - 6^0 4^1 = 26^1;$
 $6^0 40^1 - 6^0 30^1 = 10^1;$

5-сурет.

Мұнда айтылған екі бұрыш арасын жалғастырып тұрған орта бұрыш 6^030^1 . Мұны екі еселесек болады:

$$6^030^1 \times 2 = 13^0 = 13 \times 60 = 780 = 26 \times 30.$$

Бұл тамаша есеп екенін 2-суретте көрдік. Оның онан арғы жалғасы 5-суретте берілген:

$$38^015^1 \pm 31^045^1 = \begin{cases} 70^0 \\ 6^030^1 \end{cases}$$

Аллаһ қаласа оған ораламыз. Оның шығу себебі:

$$1086 \pm 678 = \begin{cases} 1764 = 44 * 4 = 42^2 \\ 408 = 17 * 24 \end{cases} ;$$

Осыған байланысты 5-суреттің астыңғы үшкілі жасалды:

$$42/54 = \text{Cos}38^056^1 = \text{Sin}51^04^1.$$

Онан шығады:

$$38^056^1 \pm 38^038^1 = \begin{cases} 77^034^1/6 \\ 18^1 \end{cases} = 77^034^1 - 26^034^1 = 51^0 = 17 \times 3.$$

үшкілдерді салыстырудан көп мағлұмат табылады:

$$58^011 + 51^041 = 78^05^1 + 31^0;$$

$$51^022^1 + 51^041 - 63^026^1 = 39^0;$$

$$39 \pm 31 = \begin{cases} 70 \\ 8 \end{cases} ;$$

$$51^022^1 + 38^056^1 + 38^010^1 = 128^028^1 = 109^028^1 + 19^0 = 38^038^1 + 23^050^1 + 66^0;$$

$$66 \pm 19 = \begin{cases} 81 \\ 47 \end{cases}.$$

Онан шығады:

$$66 \times 2 = 132$$

$$47 \times 2 = 94$$

$$19 \times 2 = 38$$

Ойлап қарасаңыз тамаша сандар. Олардан шығады:

$$38+132+94=264=132 \times 2=24 \times 11$$

$$94+38=132.$$

Тағы бір сан:

$$900181=5418=4500+1836/2.$$

1836-протон саны.

қорытындыда тамаша достық сандарын көріңіз:

$$619+47=666=640+26=222 \times 3.$$

222-инсаф (فاضلنا) шындық.

Ол шындық, иманда, жүректе, ғаламда. 6-суретті: “*Ғалами Жақ-ұстаған хақ*” атадық. Өте сирек, нәзік сезімге байланысты мәселені қазақша “*қырық темірдің қылауы*” деп келеді. Осы сөзде зор мағына бар деп білеміз. Алдымен қырық өзі қасиетті пайғамбар саны. Оның қазақша сандық мәні: $k=100$, $p=200$, $q=100$, жалпы 400. Оған өз санын екі түрде қосамыз $M=40+4=44$; Жиыны

$$400+44=444=222 \times 2 \text{ Хақ саны.}$$

Арабшасы $1+200+2+70+6+50=329$ =(Арбағун). Оның сандық мәні тең ал-рахман= $329=17+40=289+40$; 289-ал-рахим болады $329+289=618$. әулие саны. $618+382=1000$.

Темір-Хадид= $640+26=666$, болады $666+444=1110=37 \times 30$.

“қылау”= “*қыл+ау*”, яғни нәзік қылдан құрылған ау, тор ғалами құрылыс. Оның сандық мәні болады: $k=100$, $L=30$, $a=1$, $y=6$. Жиыны 137. Онан шығады:

$$137+19 \times 8=137+152=289.$$

6-суреттегі ең басты зат темірдің екі түрлі айналыс қуаттарын салыстыру. Олар 7-суретте көрсетілген:

$$8+8+8+18=24+18=42$$

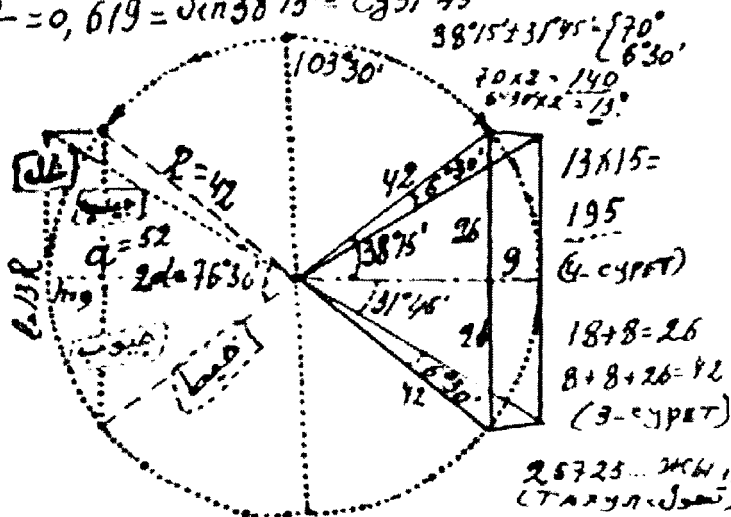
$$3d64S2=3[6+4[2=18+8=26$$

19 786

ФАЛАМИ ЖАҢА. УСТАҒАН ЖАҢА

$$\frac{619}{15} = \frac{930}{16}$$

$$\frac{26}{42} = 0,619 = \sin 38^{\circ}15' = \cos 51^{\circ}45'$$

$$38^{\circ}15' = 0,6676e = d_e \quad d_e \pm d_2 = \begin{cases} 1,2766 \\ 20,0486 \end{cases}$$

$$\text{arc} \sin 38^{\circ}15' = 9,6190e = d \quad \begin{cases} 12766 \times 2 + 393 = 25725 + 393 \\ 25925 + 275 = 26200 = \\ + 860 = 26200 \times 3 \end{cases}$$

$$1086 + 486 = 393 \times 3 = 786$$

$$1086 + 619 + 930 + 52640 \quad (275 - 81974e = \text{ادريس})$$

$$2640 = 24 \times 110 = 132 \times 20 \quad 1564 + 1086 = 2650 = 63 \times 40$$

$$(619 + 5 + 930) \pm 1086 = 9554 \pm 1086 \quad \begin{cases} 2640 = 132 \times 20 \\ 468 = 36 \times 12 \end{cases}$$

$$619 \times 2 + 602 = \dots \quad \text{الفيزياء (التي هي من الصيغ التي تنبؤ [ع.118])}$$

$$1238 \pm 602 = \dots \quad \text{مجموع ذرات = جزيء = 26 = مجموع ذرات = 111 + 102 + 119 = 360}$$

7-сурет.

Мұның алғашқысы темір атомының барлық электрон сабаттарының айналыс қуаты, кейінгісі олардың өзгермелерінің айналыс қуаты. Екеуінің қатынасынан $\sin = \text{хайт}$ (طخي = 619) заны шығады:

(Жиб-Жібек)

(Зил-көлеңке)

$26/42=0,619$ (“қылау” осы деп білеміз).

Оның бұрыштары:

$$0,619 = \begin{cases} \sin 38^{\circ}15' \\ \operatorname{tg} 31^{\circ}45' \end{cases} \quad \text{ب ي ج}$$

4-суретте көрдік:

$$1086+678=441 \times 4=42^2.$$

Мұнда 441-Тұран тас. Осыларды

$$54^2=42^2+(33,942)^2=2916=1764+1152.$$

Енді осы 42 санын екінші түрде қолданамыз. Онан шыққан бұрыштарды қаралық:

$$38^{\circ}15'+31^{\circ}45' = \begin{cases} 70^{\circ}=4200=42 \cdot 100 \\ 6^{\circ}30'=390=130 \cdot 3=13 \cdot 30=13 \cdot 15 \cdot 2 \end{cases}$$

Ол сандардан шығады: $13 \times 15 \times 2 = 195 \times 2 = 390$ (2-суретті қараңыз). Осы өлшемдерді көрнекі түрде қаралық, 6-суретте шеңбер өрісін $R=42$ деп алдық. 26-жиб=синус сызығы. Ол екі есе болса $26 \times 2 = 52$ садақ жібі=жібек бау= (жіп*екі ау=жіп+ б +ау). Оның имек доғасы-садағы-жағы $l=13 R$. Оның оқ ұшы $h=9$. Жақтың екі басын ұстаған Хақ=Хамды (52). Бір тамаша сан бұрыштың екі бағасын салыстыру: $\alpha_0 = 38^{\circ}15' = \alpha_r \approx 380151 = 0,6676$ г. Оның синусқа кері мағынасы (қосағы) қаусы болады: $\operatorname{arcsin} 38^{\circ}15' = 0.6190$ ж.

$\alpha_x = 0,6190$; Екеуін қосамыз:

$$\alpha_r + \alpha_x = 0,6676 \pm 0,6190 = \begin{cases} 12766 \\ 0,0486 \end{cases}.$$

Онан шығады:

$$13000-12766=234=13 \times 18.$$

Екінші: $086+486=1572=786 \times 2=393 \times 4$.

Екеуі де ғажап есеп:

$$486+234=\begin{cases} 720=360*2 \\ 252=36*7 \end{cases}$$

Мұнда фарыздар саны садақтың жібі арқылы бас бата санына, жеті хат Көк металдары санына жалғасқан. Адамға ақ пен қараны айыра біл, тура жолмен жүр деген әмір осыдан байқалады. Суретке көз жіберіп, ойлап қараңыз. Оның ар жағында ғаламның теңеліс нүктесінің жылымен (25725) байланыс сандар мұғжиза жұмбақ.

Жіптің екі аты болады: $619+15=634$.

Осыған көлеңке (ظ) санын қосамыз.

$$930+634=\begin{cases} 1564=782*2 \\ 269=37*8 \end{cases}$$

немесе екінші түрде: $930+15=945=21 \times 45$:

онан шығады

$$45 \pm 21 = \begin{cases} 66=6*11 \text{ Алты Ай} \\ 24=12*2 \text{ Мүшел} \end{cases}$$

Онан шығады: $945+619=326$;

$$326 \pm 284 = \begin{cases} 610=4914-4304 \\ 42=21*2 = R \text{ (Жайнуб 21) } \text{ بوي ج} \end{cases}$$

әл-Фарабидың *Жайнуб қағидасы*..... Онан шығады Тұран тасы: $21^2=441$.

Ол барып фарыздар арқылы, Абай саны арқылы жалғасады: $1086+678=441 \times 4=1764$. Осыған жүрек (жеті) санын қосамыз: $1764+132=1896=79 \times 24$. 79-Алтын саны, Күн металы. Жеті хаттың мүшелдік ($12 \times 2=24$) қозғаушы орталығы Күн. Оның әрі қарайғы жалғасын оқушы өзі ойластыра берер.

Қорыта келе айтарымыз ғалами “Жақ Ұстаған хақ” мағынасы осы сызықтан байқалады деп білеміз. Ол хақ 4-5 суреттен белгілі. Ол имандылық жолы, жүрек жібі “қылау” екі жіп:

$$619 \times 2 + 602 = 1238 + 602 = 1840 = 92 \times 20.$$

Онан шығады пайғамбардың екі есімі:

$$92 + 20 = \begin{matrix} 112 = 28 * 4 = 7 * 16 \\ 72 = 36 * 2 = 8 * 9 \end{matrix}$$

Кейінгі санға айтылған фарыздар Абай Тұран тас санын қосамыз: $1086 + 678 + 72 = 1836$ протон саны: $153 \times 12 = 1836$.

Аллаһға шүкір!

Жансақ жерін кешір Тәңірім.

ТАРАЗЫ ХАҚ, КӨЗІҢЕ БАҚ

Құранда 108-сүре Ал-Қаусар (Молшылық) ең қысқа сүре үш аят. (رثوكلا = $31 + 726 = 757$). Жиыны $108 + 575 + 3 = 868 = 217 \times 4$. Еске ала кетелік құс жолының ғалами айналыс бір жылы 217 миллион жыл. Демек *ғаламның төңірегін ислам шындығында*, басқасы жолда қалады деген мағына шығады. Екінші жағынан, соған жалғас, Хақ (108-ح) шындық мағанасынан сандық мәні 108. Ол шындыққа жетудің кәміл жолы фарызды ($ضرف = 1080 = 108 \times 10$).

Осы тамаша мағжуза ғаламға кең тараған. Фарыз сөзінің арабша көпше түрі $ضورف = 1080 + 6 = 1086$.

Басқаша айтқанда жекеше және көпше түрлері айырмасы ғалами сан *Алты-сам-тас*. Сандық мәні $60 + 400 = 460 = 92 \times 5$.

Қағба бес фарыз, бес таудың тасынан, пешене- маңдай.

Бұл мәселені талдар алдында осы санның халықаралық орны жөнінде аз мәселе келтіреміз.

Біздің халқымыздың *қос қол жайған* Айға жасаған Қосай батасы (10-сурет “Шаңрақ” 1-суреттерге қараңыз). Оның сандық мәні болады. қосай: $54 \times 2 = 108$ (54-Ал-Қамар-Ай). Екі қолдың саусағын Айдың жаңа және ескі (таусыншық) орағымен салыстыруға болады. (62) арабша таңбасы соған дәл келеді. Баға жыл басында ай басында-Абақты-өліарада болмақ. Абақ-Хақ мағынасында.

Шығыс елдерінде (Японияда тағы басқа қалаларында) жаңа жылда өздерінің тілек-ғибадатханаларында-храмдарында

кірер алдында есік алдындағы барабанды 108 рет соғып өтеді екен. Тағы сол аймақтағы түркі нәсілдес елдерде адамның 108 сүйегі болады. Соны жинаса адам тіріледі-міс деген туба аңыз аңыз бар.

108 саны барлық халықтар арасында жыл есептеуде дәуірлік сан ретінде қолданылады. Жұлдыздық-Күндік (Шамси)365,24 тәулік және айлық (Қамари) 354,36 тәулік есептер ежелден қатар жүреді. Осыларды теңгеру үшін он тоғыз жылдық дәуір алынған. Күн есебі бойынша онда тәулік саны болады $365,24 \times 19 = 6939,56$.

Осы санға дәл келтіру үшін 19 жылда ай есебі бойынша екіге бөлінген. 12-мүшел, 7 хат Көк. Екеуіндегі ай саны 235 болса, яғни 47×5 ; онда айтылған санға дәл келеді. Ол үшін $12 \times 12 + 7 \times 13 = 144 + 91 = 235$.

Яғни жеті жылға қосымша ай қосылып отырған ($12 + 1 = 13$). Сонда есеп шығады: $354,36 / 12 \times 235 = 29,53 \times 235 = 6939,55$.

Демек, орта есеппен екеуі де болады 6939,6. Осындай екі есептің дәл келген бір күнін белгілеп алады. Сол теңеліс өлі ара күні қосай болуы керек. Сонан әрі қарай айтылған есеп бара бермек. Сол теңеліс Күн басынан бастап әрі бір қосай жыл саны бір дәуір аталған. Алғашқы дәуір 108-алтын заманы, $108 \times 2 = 216$ -Күміс заманы; $108 \times 3 = 324$ -Мыс заманы; $108 \times 4 = 432$ -Темір заманы. Мұнда әрине ондық, жүздік, мыңдық дәрежелер болмақ. Мұның өзі жоғарыда айтылған Құс жолы жылына жақын яғни $217 = 108 \times 2 + 1$.

Осы есеп барлық шығысқа тараған. Онан гректерге көшкен. Олар оны Метоп дәуірі атаған.

Осы бойынша *нижера* есебін шығарамыз. $622 + 6132 = 1054$.

Оған темір (хадид) санын қосамыз: $1054 + 26 = 1080$.

Қосай фарыз санына оралдық.

Енді бір тамаша нәрсе осы қосай санының Ыдырыс пайғамбармен байланысы және өз ара байланысы.

Құран аятынан бастаймыз:

Кітаптағы “*Ыдырысты ескер. Өйткені ол шынығып бір пайғамбар еді*” (19 сүре, 56). *Оны жоғары орыңға көтердік*” (57).

Ыдырыс=275, Садақа=205, Набиа=63
 $275+205+63=480+63=543$.

Алғашқы сан белгілі 48, 480-54-сүре (әл-Қамар-Ай сүре) жиыны; 63-пайғамбар жасы.

$$\left| \begin{matrix} 63 \\ 36 \end{matrix} \right| = 36 - 9 = 27 = (9 * 3); \quad 9 - 1 = 8. \quad \frac{1}{3} = \text{Sin} 19^{\circ} 28'.$$

Екі еселесек шығады фарыздар =[26] саны $543 \times 2 = 1086 = [26]$
 Фарыздар жылқы түрде қосай 1080 екеуін қосамыз:

$$1086 + 1080 / 1086 - 1080 = 2166 / 6 = 361 = 19^2.$$

Тамаша өрнек!

Онан тік бұрыш шығады:

$$19/54 = 0,35185 = \text{Sin} 20^{\circ} 36' = \text{tg} 19^{\circ} 23'.$$

Онан бір мысал:

$$58^{\circ} 46' - 19^{\circ} 23' \times 2 = 58^{\circ} 46' - 38^{\circ} 46' = 20^{\circ};$$

Екінші:

$$26^{\circ} 34' + 20^{\circ} 36' = \begin{cases} 47^{\circ} 10' \\ 29 \end{cases}, \quad 47^{\circ} 10' - 38^{\circ} 10' = 9^{\circ} = 540',$$

Осы бұрышпен текше бұрыш қатысы бір тамаша өрнек:

$$200361 + 190281 = \begin{cases} 40^{\circ} 41' = 2404' = 4304 - 900 \\ 1^{\circ} 08' = 68' = 17 * 4 \end{cases}$$

немесе $40^{\circ} 41' - 6^{\circ} 41' = 34 = 17 \times 2$.

Текше бұрышын дәрежелік түрде алып қарасақ былай болады:
 $19^{\circ} 28' = 0,3397$,

Жазамыз $= e^{0,3397} = 1,4048$.

Осы санды еселеп халифалар санын қосамыз:

$$1,4048 \times 2000 + 4304 = 28096 + 4304 = 32400 = 54 \times 600 = 540 \times 60 = 108 \times 300 = 42 \times 75.$$

Ғалами дәуір саны шығады. Мұның негізін ойласу керек. Осы санды басқаша да жазуға болады:

$$4304 \pm 16 = \begin{cases} 4320 \\ 4288 \end{cases}$$

$$4320 = 108 \times 40,$$

$$4288 = 64 \times 67. \text{ (16-Ара суресі).}$$

Бір тамаша мақам алты: (مقام = 181) $181 \times 6 = 1086$.

Белгілі тұрақты орын алты деген мағана шығады. Алты хандас $= 460 + 119 = 579$. Осы санды мақам санына қосамыз:

$$579 + 181 = 760 = 19 \times 40 = 76 \times 10$$

Адам саны (қамалат).

Тағы да бір тамаша нәрсе айтылған фарыздар саны мен халифалар санының қабысуы:

$$1086 + 302 + 2916 = 4304.$$

Мұнда бәрі де белгілі муғжиза сандар. $151 \times 2 = 302$ -бақра رقب. Екінші сүре алты. Оны көшіру басра $= 302$ -صب. Мағынасында алуға да болады. Ал-Қамар (Ай) сүре санатының шаршысы $542 = 2916$ Расул Аллаһға берілген “қайталанмыш Жеті мен ұлы Құран” аят санына дәл келуі көрсетіледі (15-сүре, 87аят). 1086 -фарыздар $=$ [жиырма алты] $=$ сандары тамаша екені айтылады:

$$[20] + [6] = 626 + 460 = 1086 = [26].$$

Солардың бірі келіп төрт халифа өрнек санына тең шығуы муғжиза. Оның өзі Ислам негізінің айқын ишараты екені еш бір шүбәсіз! Ойлап қараңыз.

Айтылған өрнекті мына түрде жазамыз:

$$2916 \pm (1086 + 302) = 2916 \pm 1388 = \begin{cases} 4304 \\ 1528 \end{cases} = 191 \times 8 = 382 \times 4.$$

(382-әулие сан). Оны былай жазамыз:

$$1528=910+618=383 \times 5=910+1000.$$

Бұл мәселені талдап тауыса алмаспыз. Осымен бір ойласалық.

Аллаһқа шүкір!.....20.V.1995.

БАРС=АРЫС

Ендігі бір мәселе 2 Бақра-Сиыр мүшелден кейінгі 3-Барс мүшелі. Оның арабша ай аты Жауза (Егіз). Бұл екеуінің сандық мәндері Барс=262-ازوج, سرب=17. Жиыны:

$$261 \pm 17 = \begin{cases} 279 = 31 * 9 \\ 245 = 49 * 5 = (7 \sqrt{5})^2 \end{cases} .$$

Онан шығады:

$$31 \pm 9 = \begin{cases} 40 = 4 * 10 \\ 22 = 11 * 2 \end{cases}$$

Барс жылдың ерекше тамашасы. Ол Тұран қақпасының оң босағасы. Оның көгі- екінші аспан Айқыз-ғутарад. Ол Ыдырыс жұлдызы. Ол Аллаһтың бірлігін аспан ғибратынан алған. Есте болатын бір тамаша нәрсе, Ыдырыс Жұлдызы-ғутарад саны мен Фараб саны тең. Және ол сан айтылған Бақра сүресіне байланысты және оның екінші мекені Сүнбілеге=Бикешке байланысты. Яғни екінші Бақара сүренің алғашқы мұқаттағаты А+Л+М.санынан шығады. Ол сан: А=1, Л=30, М=40 жиыны=71-راعلا. Осының екі есесі Сүнбіле =71x2=142-لبنس, оның төрт есесі: 71x4=284=Ғутарад=Фараб=باراف=در اطع

Осыған Барс санын қосамыз:

$$284 \pm 262 = \begin{cases} 546 = 91 * 6 \text{ (Алтыкүнде)} \\ 22 = 11 * 2 \text{ (Қосай-дос Ай)} \end{cases}$$

дүние жаралған (91-Ал-Шамси-Күн). Тамаша келісімді сан.

Барс Тұран қақпасының оң босағасы болып, оның саны сол қақпаның төрт бұрышына орналасуы бір тамаша нәрсе. Яғни:

$$262=260+2=200+60+2=2(100+30+1)$$

оны үш еселесек, жазыққа орналастырсак болады бас бата саны: $262 \times 3 = 786$. Барс жылы Тұранға және оның айнала атрабына кең тараған. Соған мысал келтіреміз.

Осыдан 6000 жыл шамасы бұрын жазылған *Шумердің тас (қыш) кітабында* мынандай сөз бар: “*Күн мен Түн теңеліс ноқаты ақырындап ілгері жылжып отырады. Ол әр мүшелде шамамен алған да екі мың жылдай болады. қазір жыл басы Сиыр жылы. Оның алдында жыл басы Барс болған*”.

Барс мүшелдің дүние жүзінде кең тарағаны жөнінде “*гажсайып от ошағында*” атты кітапта мынадай мәлімет айтылған. Сонда орталық Америкада *Юкотан* жерінде *Майа* елінде де жыл басының бірі *Барс (Ягуар)* болғаны айтылған. Ол біздің *орталық Азиядан барған* ел екені белгілі. Тұран елдерінде қазақ атының шығуы туралы мынандай аңыз бар. Өте ерте бір заманда Тұран ханның жалғыз қызы болады. Сол *қыз ер көрмей-ақ екі қабат* болып қалады. Ол әкесінен қорқып, нөкерлері мен иесіз тауға қашады. Оған Мерген кез болады. Қыз өзінің жағдайын Мергенге түсіндіреді. Босанған соң қыз Мергенге тимек болады. Мергеннің ауласында көгендеулі киіктің үш лағы болады. Олардың енесі айнала маңырап жүреді. қыз Мергеннен сол лақтарды босаттырады. Олар ежелері мен бірге қызды үш айналып, жайына кетеді. Қыз босанады-ұл табады. Оның атын Қазақ қояды. Ол сол елдің басшысы болады. Оның халқы Қазақ аталады. Олар үш атаға бөлінеді: *Ақарыс, Бекарыс, Жапарыс*. Бұлар Күннен бергі үш көктің ишараты болса керек: *Ай, Айқыз, Шолпан*.

Сонымен Айқыз-Бекарыс-Барыс болып шығады. Аңыздың аспандық түсінігіне келсек тамаша қисын шығады.

Оң босағада-Оң жақта екі қабат (Жауза-егіз) болған қыз қашып сол босағаға келеді. Ол Сүнбіле-Бикеш (1-суретті қараңыз 3-6-мүшелдер) (екі бас бармақ). Ол Мергеннің (9-мүшел қауыстың-Мешіннің) астына, сосын қасына келеді. Ол Тұран қақпасының маңдайшасы. Оның екінші маңдайшасы (оң жақ шекесі) Балық-Доңыз 12-мүшел. Маңдайшаның көктері 6-Муштары Шоңай. Жыл басында халыққа береке әкелетін сол. Ай Арысы-Тау барысы сол. Ол жұлдыз, қанатты Барс. Хан қызының екі қабат болуы соның Нұрынан деген түсінік туады.

Ол түсініктің Тұран елінде болғанына дәлелдер бар. Татарстан мен ертедегі Бұлғарлардың орталығы болған қазан қорғанын қазғанда табылған қанатты барс бейнесі соған дәлел. Сол бейне *Татарстан гербі жалау таңбасы* болып алынған.

Тағы бір аңыздарда ертедегі Самарқан қаласы Афрасиабты салуда тау басынан түскен қанатты Барс көрсеткен деген аңыз болған. Осы аңыз жөнінде арабтың атақты географ-Жиһангез ғалымы *Ибн Хаукал* жазған (X-ғасыр). Бұл кісі әл-Фарабимен таныс болған, бірге қызмет істеген адам. Фараб-Отырар қаласын қартаға түсіріп, бұл қала атақты ғалам әл-Фарабидің туған жері деп атап кеткен.

Барс деген сөздің сандық мәнінде зор мағына бар. Оның сондай кең өріс алуы соған байланысты. Оның қосай мағынасында, жыл басы мағынасында алсақ былай жазылады:

$$54 \times 2 = 108.$$

Мұнда: б=2: рыс, райс=рас, немесе сар=сыр, Саратан, Ай-бірінші көк мағынасында (54).

Осы санның осы мағынасына бір дәлел ретінде мысал келтірейік:

$$4304 \pm 16 = \begin{cases} 4320 = 108 * 210 \\ 4288 = 64 * 67 \end{cases} .$$

Мұнда 4304-халифалар саны, 16-Ара сүресінің санаты. Ара ұясы жөнінде, оның құрылыс шебері-һандас 119 (геометрия) мен байланысы жөнінде айтылды (Ай-нахл=31+88=119=لحتل). Оны былай жазамыз:

$$31 + 62 + 26 = 119 = 62 + 57.$$

(57 ал-Хадид-Темір). Осы санды шаршыласа болады: $16^2 = 256$ -Нұр саны. Оған қағба санын қосамыз болады шұғла=قرح=256+92=348=29x12. 29-мыс, 3-көк Таң Шолпан металы, 12-мүшел саны, 40-пайғамбар саны. $64 \times 4 = 256$ -Нұр, 67-суре ал-Мүлік. Онда Жет хат аспан және ғаламның қозғалысы айтылған. Тамур=646-رومت. Оған Ай санын қосамыз:

$$646+54=700=70 \times 10 = \text{белгілі сан.}$$

Оны былай жазамыз: $7(47+53)$.

47-Мұхаммед, 53-Ахмет.

Оны қосамыз 15-сүредегі 87 аят санына

$$54^2+700=2916+700= 3616=113 \times 32.$$

113-мұсылмандық берік-бірлік қамал бұнан-113-ناي تب (61-сүе, 4 аят). $32=17+15$ бес парыз (17фарыз, 15сүнәт). Осы санға Абай саны еселес: $113 \times 6=678$.

Онан шығады:

$$\frac{113 \times 32}{113 \times 6} = \frac{16}{3}$$

немесе:

$$3616 \times 3 = 678 \times 16 = 10848 = 10000 + 848.$$

848-Темір қазық: $640+208=848$.

Мәселені талдай берсе алысқа әкетеді. Бір мысалға тоқталық:

$$113 \times 2 + 54 = 226 + 54 = 280 = 7 \times 40.$$

Бұл арада бірінші аспан Ай (Ал-қамар 54) қос қамалға қосылған. Жиыны болады екі Ырымды санның көбейтіндісі: 7 және 40. Бұл екеуінен туады барлық әріп саны кәміл түрде: 28×10 . Екінші жағынан $40=M$, пайғамбар саны, 7 оған берілген қайталама жеті. Олардан шығады:

$$40+7 \sum \begin{matrix} 47-\text{Мұхаммед} \\ 33=3 \times 11-\text{Ай арыс} \end{matrix}$$

Сөздік мәні қырық-وعبر=329, (ал-рахман) сабиғ=عس=132 жиыны:

$$[47]=[10]+[7]=329+132=416.$$

Осы санға нман=таразы санын қосамыз:
 $461+619=1080=108 \times 10$

Кәміл қос Айға оралдық. Онан қорытынды 108-Мизан (таразы) 7-мүшел (Жылқы жылы). Шолпан мекені пайғамбар жұлдызы. 2-суретте ол суккол саусағы (намазды көтереді). Оң саусақта Айқыз мекені Егіз (=ءازوج17). Таң Шолпанның осы екі мекені санын көбейтеміз:

$$108 \times 17 = 1835 = 54 \times 34 - \text{протон саны.}$$

Ғаламның өмір өзегі осында деген ишарат.

Аллаһқа шүкір. 21|V-1995.

Ол өмірдің оралатын ақырғы орыны Раббымның қасында, соған ишарат.

МҮШЕЛ ЖӘНЕ ОН САУСАҚ

Бұл 10-суретте “Шаңырақ” алпыстың ежелден келе жатқан мүшел кестесін бердік. Оған қосқан қосымша жаңалықтар: 12 мүшел үш шаршыға бөлінген, ол шаршылардың аттары Құрандағы сүрелер аттарына сәйкес алынған. 54-Ал-камар (Ай), 91-ал-Шамси (Күн), 53-ал-Нужим (жұлдыз).

Сол бойынша: (8-10-суреттер)

$$\left. \begin{array}{l} \text{Ай шаршының бұрыштары: } 1+13+25+37+49=125 \\ \phantom{\text{Ай шаршының бұрыштары: }} 52+4+16+28+40=140 \\ \phantom{\text{Ай шаршының бұрыштары: }} 31+43+55+7+19=155 \\ \phantom{\text{Ай шаршының бұрыштары: }} 22+34+45+58+10=170 \end{array} \right\} 590$$

$$\left. \begin{array}{l} \text{Күн шаршының бұрыштары: } 2+14+26+38+50=130 \\ \phantom{\text{Күн шаршының бұрыштары: }} 41+53+5+17+29=145 \\ \phantom{\text{Күн шаршының бұрыштары: }} 32+44+56+8+20=160 \\ \phantom{\text{Күн шаршының бұрыштары: }} 11+23+35+47+59=175 \end{array} \right\} 610$$

$$\left. \begin{array}{l} \text{Жұлдыз шаршының бұрыштары: } 51+3+15+27+39=135 \\ \phantom{\text{Жұлдыз шаршының бұрыштары: }} 42+54+6+18+30=150 \\ \phantom{\text{Жұлдыз шаршының бұрыштары: }} 21+33+45+57+9=165 \\ \phantom{\text{Жұлдыз шаршының бұрыштары: }} 12+24+36+48+60=180 \end{array} \right\} 630$$

1830.

19 786

قَدِير - - - - - هَادِيْم

$54 + 53 + 47 = 154$

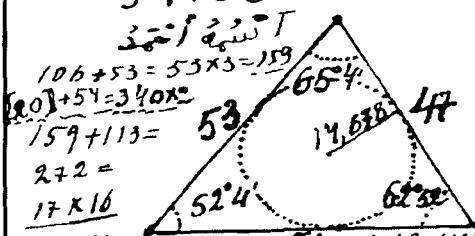
ق. $47 + 53 = 100$

$53 + 54 = 107$

[قرن]

$47 + 54 = 101$

$54^2 = 2916$

$159 + 113 =$

$272 =$

17×16

$17^2 = 289$

$6^2 = 256$

$65^{\circ} 4' \pm 52^{\circ} 4' = \begin{cases} 117^{\circ} 8' = 64^{\circ} + 53^{\circ} 8' \\ 13^{\circ} 0' = 780' \end{cases}$

$52^{\circ} 4' - 6^{\circ} 4' = 46^{\circ} = 2780 = 92 \times 30.$

$62^{\circ} 52' - 36^{\circ} 52' = 26^{\circ}$

$622 + 26 = 648 = 600 + 48$

$62^{\circ} 52' - 52^{\circ} 4' = 10^{\circ} 48' = 648 = 54 \times 12 = 108 \times 6.$

$25^{\circ} 48' \pm 10^{\circ} 48' = \begin{cases} 36^{\circ} 36' = 2196. \\ 15^{\circ} \end{cases}$

$2916 = 2196 + 360 \times 2; 2916 + 154 = \begin{cases} 3070 \\ 2762 \end{cases}$

$3070 + 1070 = 4140 = 36 \times 115 = 92 \times 45.$

$348 + 154 = 502 = 251 \times 2 = 251 \times 2$

$414 + 88 = 502.$

$611 + 154 = 153 \times 5$

$765 + 275 = 1040 = 52 \times 20$

$275 + 53 = 328 = 3 \times 246$

وَقَدْ أَنْتَنَا سَبَّحًا بِقَوْلِ الْكَلْبِ
وَالْقُرْآنِ الْكَرِيمِ [15, 87]
إِنَّ اللَّهَ وَجَّهَ الْقَضَائِبَ [1, 153]
ادريس أمير

$1040 + 328 = 1368 = 36 \times 38.$

8-сурет.

Алдымен осындағы орта есепті Күн мен Ай көбейтіндісіне, періштелер санына, халифалар санына қосамыз:

$91 \times 54 = 4914 = 4304 + 610.$

Бұл бір ғалами өрнек деп біліңіз. Онан әрі бұл кестеде жеті хат көктің төрт мағаданы, солардың бәрі Күн шаршысында жатады және он тоғыз санына сандас болып келеді:

$26 + 50 = 29 + 47 = 76 = 19 \times 4$

Ал он тоғыз саны жеке өзі 54 Ай шаршысында $\{7,9\}=19$.
Бәрін қосқанда болады:

$$26+50+29+47+19=171=19 \times 9,$$

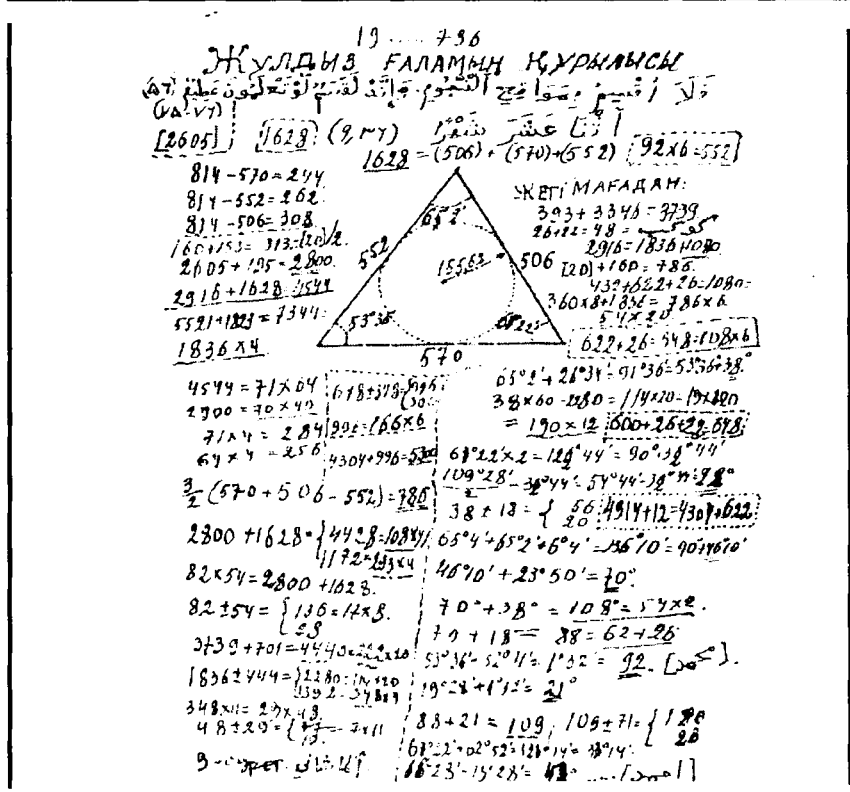
яғни толық қиас. (қиас 171 سايق).

Темір хадидтың сандық мәні мен мүшел кестенің орнына және оның Тұран қақпасындағы сандық орны біріне бірі тамаша дәл келеді:

$$\{2,6\}=26 \approx 62+26 = \{36, 88\}.$$

Астындағы суреттен кестені салыстырып қараңыз (Жұлдыз шаршы бұрыштарының көктері (2,6).

Осы екі санның арабша атауларының сандық мәні: екі=552=انثا (аспан-Құранда 9 сүре, 36 аят). Алты=460=تس (сат) (ғалам алты күнде жаралған) (қазақша тас). Осы екі санды теңестіреміз:

9-сурет.

$$460 \times 6 = 552 \times 5 = 2760 = 92 \times 30.$$

Отырарда отыз бап, қағбаның қақпасы. Осы өрнек мүшел кестесіне дәл келу тамашасын қараңыз. Оны екі еселесек болады он екі мүшел, он саусақ:

$$460 \times 12 = 552 \times 10 = 5520 = 92 \times 60.$$

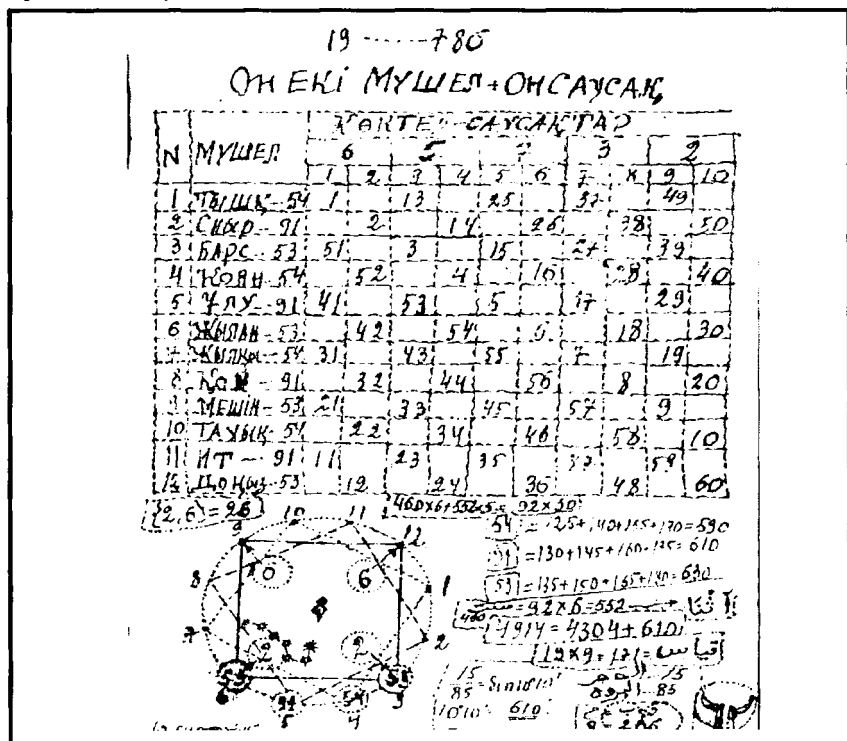
Яғни қағба шеңбері болып шығады. Жеті хат Көк пен он екі мүшел жұлдыз арасының тас сатылар сүрелерін қарайық: 15-ал-Хажир(тас), 85-Ал-Бруж (саты). Екеуінің сандық мәні бірдей тек айырмасы біреуінде: $x=8$, екіншісінде $8=2+6(6+y)$.

$$x=8=8 \quad 31+8+3+200=242 \text{ رجحلا}$$

$$6+y=8+2+6=31+2+200+6+3=242 \text{ جوربلا=}$$

Демек мұнда да тамаша сегіз аяқ қағидасы, Тұран қақпа, мүшел сандары. Осы екі санның ($6=, 2=2$) арабша таңбасы қос қол жайған, қосай бата таңбасына дәл келеді (10-суреттің оң жақ асты).

Он екі сүре санатының қатысы болады $15/85 = \sin 10^0 10^1$. Онан шығады $10 \times 60 + 10 = 600 + 10 = 610$. Айтылған Күн мүшел саны, өрнек өлшеу саны.

10-сурет.

Айтылған үш суреттен (8,9,10) тағы талай өрнектер шығаруға болады. Оны оқушы өзі қарастырсын.

Аллаһқа үшкір. 8.VI.1995. یناش اطأ

34-сүре Сәба 54 аят. $34+63+54=151$. [63=ءابس]

Осы санға қосамыз: 71-А+Л+М (84) бас мұқаттағат санын:

$$151 \pm 71 = \begin{cases} 222 \\ 80 \end{cases} \text{-инсаф (84).}$$

Ғадалат саны және сынап саны. Ол екінші аспан Айқызмағаданы-Ыдырыс Жұлдызы Ғұтарад 151 саны болса, ол өркеш санмен санам-(مانس = 151) саны. Пайғамбар хадисында сол екінші сүре (Бақра сүресі) Құранның өркеші деген. Сонымен 151, 71, 80-бәрі сол екінші сүреде бас қосқан. Осы сүреде тамаша ғажайып сырлар айтылады. Осы Сәба жөнінде 27-сүреде (Ал-Намыл-Құмырсқа) сүресінде тағы айтылған. Онда мұқаттағат ТАС=سط = 69. Екінші байланыс $27 \times 2 = 54$: 27-сүре санаты, 54-аят санаты, 34-сүреде және 54-Ал-қамар (Ай) сүре санаты. Бір тамашасы сол осы екі сан көбейтіндісі болады протон саны: $34 \times 54 = 1836$.

Енді осы айтылған үш саннан үшкіл жасадық: (11-сурет).

$$69+63+54=186.$$

Бұрыштары белгілі бұрыштармен жақсы қабысады:

$$60^0 10^1 + 28^0 50^1 = 84^0.$$

Мұнда

$$101^0 55^1 - 78^0 5^1 = 23^0 50^1.$$

Екінші жағынан:

$$60^0 10^1 = 36 10^1 = 19^2 \times 10.$$

$$84+48 = \begin{cases} 132 \\ 36 \end{cases} \cdot \begin{cases} 84 \\ 48 \end{cases} = 64 \cdot 46 = 48$$

$$84+48=69+63=132.$$

$$71^{\circ}50' - 23^{\circ}50' = 48^{\circ}.$$

$$71^{\circ}50' + 38^{\circ}10' = 110^{\circ} = 90^{\circ} + 20^{\circ}.$$

Бас бата саны мен үшкіл байланысты:

$$600 + 186 = 786.$$

Айтылған сүрелерде Сәба сарайын көз ашып жұмғанша алып келген Жебрайыл періште болар деген рауа аят бар. Оның канаты 600 деген хадис бар.

Он екі айдың арабша сандық мәні болады 1628 (айтылған). Оған төрт хамда санын (жер санын) қосамыз:

$$1628 + 52 \times 4 = 1628 + 208 = 1836 = 54 \times 34.$$

Мұқаттағат ТАС = س ط Екі саннан тұрады: $60 + 9 = 69$. Осы екеуін көбейтеміз: $60 \times 9 = 540 = 54 \times 10 = 108 \times 5$. қосай саны хак саны.

Осыларға өрнек береміз: $X^2 - 60x + 1836/4 = 0$.

Онан шығады:

$$x = 60 \pm \sqrt{3600 - 1836}; \quad x = \frac{60 + 42}{2} = 30 + 21:$$

$$x_1 = 51, x_2 = 9.$$

Осындағы екі саннан тік бұрышты үшкіл жасаймыз: $42/60 = \sin 44^{\circ}26' = \operatorname{tg} 35^{\circ}$. (11-сурет). Онан шығады:

$$44^{\circ}26' + 13^{\circ} = 57^{\circ}26';$$

$$\cos^2 57^{\circ}26' = 0.2897.$$

$$108^{\circ} + 38^{\circ}10' \times 2 = 104^{\circ}44' + 60^{\circ}10' + 44^{\circ}26' + 47^{\circ} = 256^{\circ}20'$$

немесе:

$$109^{\circ}28' + 2(60^{\circ}10' + 44^{\circ}26' + 47^{\circ}) = 412^{\circ}40' = 360^{\circ} + 52^{\circ}40'.$$

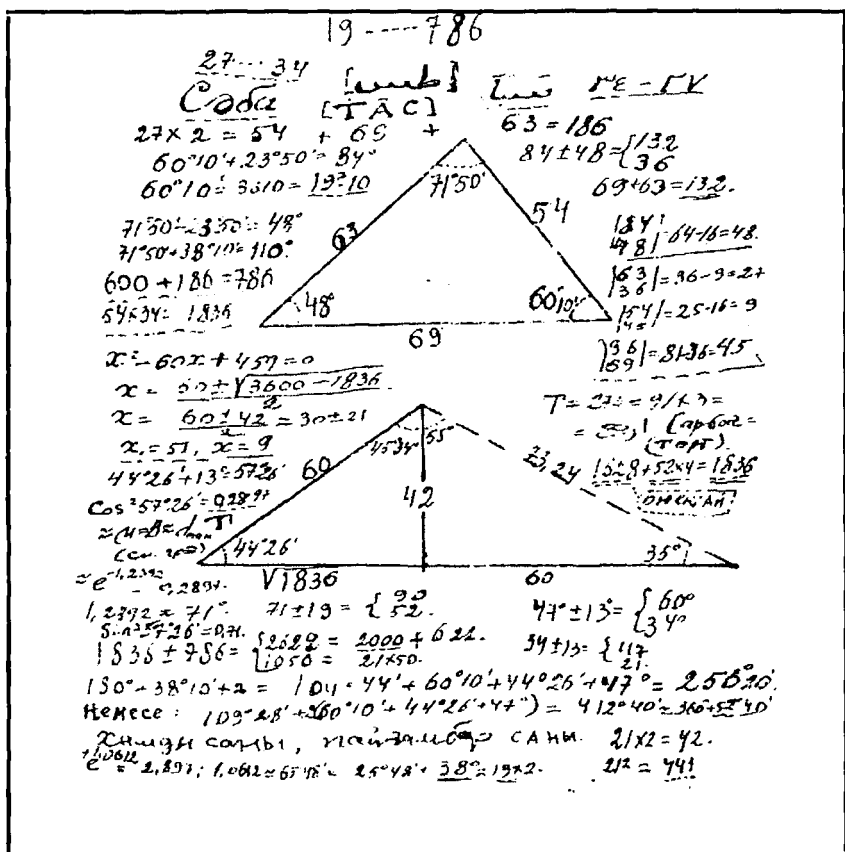
Белгілі сандар. $21 \times 2 = 42$; $212 = 441$ - Тұран тасы. Бұрыштардан шығады:

$$47^{\circ} - 13^{\circ} = \begin{cases} 60^{\circ} \\ 34^{\circ} \end{cases} \quad 34^{\circ} + 13^{\circ} = \begin{cases} 47 \\ 21 \end{cases}$$

$$63^{\circ}48' = 25^{\circ}48' + 38^{\circ}.$$

$25^{\circ}48'$ - әулие үшкіл бұрышы; $38 = 19 \times 2$. Мұндағы $63^{\circ}48'$ бұрыштың садағы-радианы 1,0612. Осы санды дәреже түрінде алып бір өрнек жасаймыз:

$e^{1.0612} = 2,897 = 10 \quad \text{Cos}^2 57^{\circ} 26' = 10e^{-1.2392}$. Мұнда $1,2392 = 71^{\circ} = 10$
 $d_{\max} T$.

11-сурет.

$T = 273 = 91 \times 3$ - عبرا ((Арбағ-төрт). d_{\max} -толқын шегі (сәуле тарату заңы, Вин тұрақтысы $d_{\max} T$ 0,2897 см.гр) (немесе М).
 Осы біз былай аламыз:

$$t = 2(\sigma = 2 \times 0,2897 \quad \sigma = 0,5797 \quad \sigma = 0,58 \quad \sigma = 58 = 29 \times 2, 29 - \text{Мыс, Шолпан металы.})$$

Бұл арада тамаша сыр жатыр. Оны ойласу керек.

Аллаһқа шүкір. 5.VI.1995.

Алғашқы муқаттағат $71 = A + J + M = \text{رعلا}$. Саны шеңберлік өлшемде сәуле тарату заңына байланысты болуы тегін емес. Оның еселері тамаша аспан құрылыстарында кездесетіні

белгілі. Мысалы: $71 \times 2 = 142$ -Сүнбіле жұлдызы, $71 \times 4 = 284$ -ғутарад-Айқыз оның көгі, Ыдырыс жұлдызы, Фараб саны.

Ыдырыс барлық ғаламдар атасы, оның сандарын қосамыз:

$$1070 + 284 + 216 = 1620 = 54 \times 30 = 108 \times 15.$$

1070-Маслас (үшкіл), 266-зумруд (Ыдырыс тасы). Айтылған айна Айға келдік; 30-Отырарда отыз бап, Айдың қақпалары; 108-Қосай-хақ тасы (15-ал-Хажир). Ойлап қарасаңыз Ыдырыс пен Тұранның қабысуы тамаша. Ғутарад=Фараб, Отырарда отыз бап. Ол ғана емес, жалпы Тұран қақпасының барлық босағасы да, маңдайшасы да Ыдырыс есіміне сабақтас келеді. Ыдырыс (Ғутарад=Фараб) санына Тұран қақпасын қосамыз:

$$284 + (62 + 26) = 284 + 88 = 372 = 186 \times 2.$$

Екі үшкілге тең шықты:

$$2(69 + 63 + 54) = 186 \times 2 = 372 = 284 + 88.$$

Осы санға (он екі) Ай санын қосамыз:

$$1628 + 372 = \begin{cases} 2000 = 200 * 10 \\ 1256 = 314 * 4 \end{cases},$$

Кәміл ғақыл саны.

314-қадыр-қуат саны.

Тұранға Тәңірім берген қадыр қуаты: $284 + 88 + 314 \times 4 = 1628$.

Аллаһқа шүкір.

Тағы бір тамаша өрнек:

$$372 + 313 = 685 = 5/4 \times 548 = 137 \times 5 = hc/e^2.$$

313-қағбаның кара тасы, 548-Ал-Якут асыл тас (55-сүре, 58-аят). $5/4$ -Шолпан нотасы. hc/e^2 -нәзік құрылыс саны (тұрақты сандар)

Тәбуе Аллаһ деп осылардың басты қосатын тағы бір өрнек ұсынамыз. Ол мынау:

$$137 \times 0.2897 = 39.69 = 4.41 \times 9$$

Бұл жерде сәуленің таралу заңы (В) нәзік құрылыс тұрақты қатынас (hc/e^2) бас қосқан. Ол болады тең торқалы Тұран тасына. Ақылға сиярылық бола ма немесе, басқама? Ойласу керек.

$$21^2 \times 9 = 63^2 = 3969 = hc/e^2 \times V = d \max T \times 10^n$$

Аяқтап келгенде ғажабымыз Сәба ғажабына тірелді. Тік бұрыш үшкіл жасаймыз:

$$63^2 - 54^2 = 3969 - 2916 = 1053 = 81 \times 13 = 9^2 \times 13.$$

Отыз бір $A+J=1J=31$. Немесе $1+6=7$, қайталанмыш жеті. Ол болады: $31 \times 60 = 186 \times 10$. Сәба үшкілі кәміл түрде. Оның бұрышы да тамаша өрнек береді:

$$31^0 \times 2 = 62^0 = 38^0 10^1 + 23^0 50^1 = 62^0 = 38^0 10^1 + 101^0 55^1 + 78^0 5^1$$

$$\sin 38^0 10^1 = 0.618 = \frac{\sqrt{5}-1}{2}.$$

СӘБА ЖӘНЕ ШҰҒЛА

11-суретте айтылған Сәба (63) ғажабы пайғамбарымыздың Нұрына-Нұрмұхаммедке=Мухараққа-($محرقة=348$)-шұғлаға тамаша қабысатын көрінеді. Соның тамашаларынан Аллаһ қаласа, азырақ мәлімет келтіреміз. Сол мақсат үшін көрнекі мысал дәлел ретінде бірнеше тіркес үшкілдер сыздық. Ондағы негізге алынған өлшеуіш сандар әулиелік қатынас сандар:

$$382 + 618 = 1000.$$

Солар бойынша 12-суретті әулие бұрыштары атадық. Суреттің ең басындағы өрнектен бастайық:

$$4/3(348+63) = 137 \times 4 = 548 - \text{Ал-Иакут}.$$

Жақша ішіндегі екі сан екеуі де пайғамбарымыздың есімімен байланысты, оның нұры, оның жасы $4/3$ -Күн нотасы онан шығады $137 \times 4 = hc/e^2 \times 4 = 548$. Бұл ал-иакут= $توقاي$. Асыл тас (55-сүреде, 58аят). Шәкәрім хажының пайғамбар мадиқындағы 202

“Жаралған өз нұрынан жасаулары хақ; Ол үшін жасаратылмын
 заршы афлақ” дегені еске түседі.

Бұрыштарға келгенде:

$$\frac{382}{1000} = 0,382 = \text{tg}20^{\circ}54'$$

Онан шығады:

$$20 \times 60 + 54' = 1254 = 114 \times 11 = 19 \times 66,$$

Мұндағы бір тамаша нәрсе Ал-Құран сөзінің сандық мәні 382.
 Арабша *тангенс* (tg) *көлеңке-зіл*=(ظ). Онан шыққан бұрыш:

$$20 \times 60 + 5^{\circ}2' = 1254 = 114 \times 11$$

болғаны $114 = 19 \times 6$ Құранның сүре сәне яғни оның қазарға
 түскен *көлеңкесі* сынды. $6 \times 11 = 66$ -Аллаһ есімі. Айтылған санды
 бұрыш түрінде қарасақ болады: $0,382 = 6^{\circ}22'$. Онан шығады:

$$57^{\circ}26' + 6^{\circ}22' = \sum \frac{63^{\circ}48' = 25^{\circ}48' + 38^{\circ}}{51^{\circ}4' = 45^{\circ} + 6^{\circ}4'}$$

Бұлардың мәні 12-суретте айтылды (Басқа суретте де бар).
 Тағы бір қосымша шеттік бұрыш:

$$29^{\circ}22' + 22^{\circ}28' + 58^{\circ}17' + 58^{\circ}17' + 11^{\circ}36' = 180^{\circ}.$$

$$51^{\circ}50' + 116^{\circ}34' = 168^{\circ}24' = 157^{\circ}48' - 11^{\circ}36'.$$

Кейінгі бұрыштан шығады: $11^{\circ}36' = 696' = 29 \times 24$ немесе ол қос
 шұғыла: $348 \times 2 = 696$. Тағы соның бір түрі: $2(20^{\circ}54' + 11^{\circ}36') =$
 $32^{\circ}30' \times 2 = 65^{\circ} = 13 \times 5$. Асад (Арыстан бап) бұрышы. Алғашқы
 сан 669 *سط* 12-суретте көрсетілген. Осылардан шығады:

$$632 \pm 692 = 3969 \pm 696 = \sum \frac{4665 = 311 * 15}{3273 = 3000 + 273 = 109 * 3}$$

19.....786

Әулие бұрылыстары

$\frac{4}{3}(348 + 63) = 137 \times 4 = 548 = \text{Ал. ұзындығы} \times 4$

$20^{\circ}54' = 1254 = 114 \times 11$
 19×66

$63^{\circ}48' = 1,0612$

$e^{1,0612} = 2,897$

$\cos 57^{\circ}26' = 0,5237$

$\sin 57^{\circ}26' = 0,4403$

$65^{\circ}45' \pm 57^{\circ}26' = \begin{cases} 121^{\circ}11' \\ 6^{\circ}22' \end{cases}$

$121^{\circ}11' = 90^{\circ} + 31^{\circ}11'$

$31^{\circ}14' \times 2 - 19^{\circ}23' = 43^{\circ}$

$47 \pm 43 = \begin{cases} 90^{\circ} \\ 4^{\circ} \end{cases}$

$6^{\circ}22' = 382'$

$57^{\circ}26' \pm 6^{\circ}22' = \begin{cases} 63^{\circ}48' = 25^{\circ}48' + 38^{\circ} \\ 51^{\circ}4' = 45^{\circ} + 6^{\circ}4' \end{cases}$

$45 \pm 38 = \begin{cases} 83 = 31 + 52 \\ 7 = 420 \end{cases}$

$121^{\circ}43' \pm 119^{\circ}22' = \begin{cases} 241^{\circ}5' = 180^{\circ} + 61^{\circ}5' \\ 2^{\circ}21' = 141' = 47 \times 3 \end{cases}$

$78^{\circ}5' \pm 31^{\circ}5' = \begin{cases} 110^{\circ}10' = 90^{\circ} + 49^{\circ}10' \\ 47^{\circ}10' + 23^{\circ}50' = 73^{\circ} \end{cases}$

$73 \pm 47 = \begin{cases} 120 \\ 17^{\circ} \end{cases}$

$63^{\circ} \pm 696 = 3969 \pm 696 = 4665 = 311 \times 15$

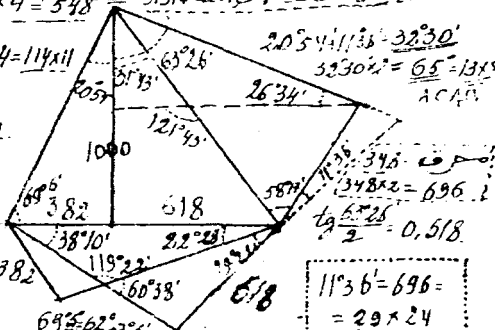
$622 \times 15 = 4665 \times 2 = 9330$

$2605 + 1091 = 3696$

$3696 \pm 3696 = 7392 = 511 \times 15$

$3969 + 348 = 2897 \times 2 + 37 + 348$

$2897 \pm 273 = 2605 + 273 = 2878 = \frac{3}{2}(2605 + 7)$

12-сурет.

Онан шығады: $622 \times 15 = 4665 \times 2$.

$2605 + 1091 = 3696 = 2916 + 780$.

Бұл арада 2605 56-сүренің жұлдыздар құрылысына ант еткен аят саны Отырар+Фараб саны

$(807 + 284 = 1091)$.

$2916 = 54^2$ (15-сүре, 87аят). $780 = 26 \times 30 = \text{сан} + \text{санат}$, отыз бап.

$30 \pm 26 = (56 \text{ сүре})$.

Осы сан мен Саба санын қосамыз болады:

$$3969=3696+273.$$

Оны басқа түрде жазамыз:

$$348+63^2=3/2(2605+273).$$

$3/2$ -темір нотасы. Немесе $3/2(2605+T)=d_{\max} \times T \times T \times c/e^2 \times 104+348$.

Мұның аты қазіргі табиғат ғылымының ең негізгі деген тұрақтыларын жұлдыз құрылысы арқылы табуға болады деген сөз. Ойласу керек

Аллаһға шүкір. 9.VI.1995.

24-Нұр сүресінде “Аллаһ көктер мен жердің нұры”. Оның нұрының мысалы: ішінде жарық бар қуыс сияқты. Жарық әйнектің ішінде. Ол әйнек бейне інжудей бір жұлдыз» (35аят).

Осындағы қуыс (خابص) әйнек, جاجز, інжу (یرد), жұлдыз (بکوک) деген сөздерде мол мағына бар.

$$\text{خابص} = 141 = 47 \times 31 \text{ جاجز} = 14;$$

$$\text{یرد} = 214 = 107 \times 2,$$

$$\text{بکوک} = 26 + 22 = 48.$$

Бұл сандардың әр қайсысында зор мағлұмат-ишарат жатыр. Қуыс дегендегі Жеті хат көк мағынасында болса керек, оның бас белгісі бірінші аспан, Ай, 47 (күміс) оның металы. 14-әйнек шыны=14 от саны, сонымен қабат ол әйнек тегі ақтас кварц шыны: $\text{SiO}_2 = 14 + 8 \times 2 = 30$. Сол шынының сәуле шағылысу бұрышы 57° шамасында. Яғни 11-12-суреттердегі бұрыштарға жақын ($57^\circ 26'$) Бір есте болатын нәрсе аққан жұлдыз бұрышы $57^\circ \times 2 = 114^\circ$ шамасы болғанда жаратылыс беретін байқалған. Дури-Жауһар мағнасында $\text{یرد} = 214 = 107 \times 2$ (қос жібек). ку+Каб بکوک Айтылды:

$$26 \pm 22 = \begin{cases} 48 \\ 4 \end{cases}. \text{ Ол белгілі қайталама 48;}$$

Ал-Қамар (54-сүре) жиыны: 480. Басқаша айтқанда жарық сәуле тарау заңының ишараты 24-Нұр сүресінде берілген. Сүре санатының өзі де соған байланысты: $24 \times 2 = 48$.

Осы айтылғандар мен кейбір өрнектерді салыстырып қарайық:

$$2605 + 1091 - 2916 + 780 = 3696 = 88 \times 42 = (62 + 26) \times 42.$$

Онан шығады ғалами сан Тұран қақпасы және Тұран тасы

$$\left(\frac{42}{2}\right)^2 = 441$$

Ғалам сырына арналған екі аяттың сандары 2916 және 2605. Осылардың арасын жалғастырушы тамаша қасиетті сан:

$$1091 = 1000 + 91 = 618 + 382 + 91 = 807 + 284$$

Рамазан (ن ا ض م = 1091). Соған арнап 13-сурет жасалды. Тік бұрыш үшкілдің сызық-жақтаулары 4224 = 54² + 586. Бұрыштары: 56°11' + 33°49' = 90°. Онан шығады: 138°11' - 56°11' = 82° (138°11' - сутек бейне бұрышы).

Жақтаулар талдауы: 2605 + 1091 + 71 × 8 = 3696 + 568 = 4224.

19.....786

РАМАЗАН = 1091 = رمضان

807 - ОТПАР; 284 = 71 × 4 - ФАТАРАД = 4МАРА.

3696 + 568 = 4224 = (2605 + 1091) + 568 =

(336 × 11) + 71 × 8 = 54² + 780 = 71 × 8 = 568

2916 + 13 × 60 =

1091 = 1000 + 91 =

= 807 + 284 =

618 + 382 + 91

138°11' - 56°11' = 82°

284 ± 246 = { 530 = 53 × 10 = (ТОҒА) = 530 = تسعة

38 = 19 × 2 (OH) = 570 = عشر

(74 × 30) {عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشْرَ} (OH) = 570 = عشر

(Сегізінші АШАШ = ЖЫР). (شَعْرَةٌ = تِسْعَةٌ = عشر)

57 - сурет - TEMIP. T.A.I. = 570 = عشرون

(57 + 71)2 = 256 - Нур (نور) = 57 = 31 + 26 = المديد

570 + 530 + 256 = 1356 = 113 × 12 = 678 × 2

(678 - АБАЙ САҢҒИ). 113 = ثمانون - Бұһман - Құрп. н. с. (ثمانية عشر)

(61 - сурет, 4 аят; 6 аят = 12 мағына Ахшад) = 12 × 113 = 1356

53 - Аллұһылы (Жұ. 10043) = 12 × 113 = 1356

48 × 7 = 56 × 6 = 336 - Ал-Һармис = المرص = 336

Ғұһнұрұд - Ал-Аси = 6 ФАРАБ = 284 = 71 × 4.

336 ± 284 = { 620 - ТҒАК - 620

52 = 26 × 2 62 ± 26 = { 88

13-сүрет 336 (ТҒАК АҚПАСЫ) 36.

13-сурет.

807-Отырар, 284-Фараб (Ғутарад), 618-ал-рахман,
 ал-рахим, 382-Ал-Құран, 91-Ал-Шамси(Күн).
 $542+13 \times 60=2916+780=3696$. (4,8-9-суретті қараңыз).

13-суретте “үстеріңде он тоғыз” деген аяттың ишараты бар.

$$284 \pm = \begin{cases} 530 - \text{тасиг} \\ 38 = 19 * 2 \end{cases}$$

онан кәміл-толық сан қоссақ болғаны. Ғашар 580-رشع=он. Он тоғыз санына Нұр санын қосамыз:

$$570+530+250=1356=113 \times 12=678 \times 2.$$

113-бұнан نايينب (құрылыс, саны, 61-сүре 4-аят). 678-Абай саны. Сол сүреде Исмы Ахмет айтылған (баят). Ол Ахмет 53-Ал-Нужым (жұлдыз) сүресіне ишарат. Яғни ол 53-Мұхаммед пайғамбардың жұлдызы мағынасында деп білеміз.

Жоғарыда айтылған Жұлдыздар құрылысы жөніндегі аяттар саны мен рамазан санын қосқанда жеті қайталаушы сан он бір есе қайталайды, яғни

$$2605+1091=3696=336 \times 11=48 \times 7 \times 11=56 \times 6 \times 11$$

немесе

$$48 \times 77=56 \times 66.$$

Бұл тамаша өрнек. Оқушы өзі ойлап көрсін. Сондағы $336=48 \times 7=56 \times 6$ саны. Ал- = фармис саны болғаны тамаша ойға қалдырады. Сол Ал-Фармистың-Ыдырыстың екінші аты Ғутарад= (284) =Фараб.

Осы екеуін қосқанда Тұран қақпа саны шығады:

$$336 \pm 284 = \sum 620 \\ 52=26 * 2$$

оған айтылған қайталама Ай (11) санын қосамыз.

Болады:

$$26+11 = \begin{cases} 37 \\ 15 - \text{тассары} \end{cases} ;$$

Немесе:

$$15+11 = \begin{cases} 26 \\ 4 \end{cases}$$

Негізгі “Ал-химия” санына келдік (3-суретті қараңыз).

Айтылған 13-суретте басқа да мәліметтер бар. Мысалы онда: ондық, тах, сегіз, жыр. Шаш-жұлдыз деген сөздің негізгі үш әріптен екені айтылған: $z=70$. $Ш=300$, $p=200$ жиыны 570. Ол пайғамбарымыздың туған жылы: ол Ал-Хадид (темірдің) кәміл түрі $(31+26)10=570$.

Біздің қазақша тілде, Тұран тілінде шығыр су тартатын дөнгелек-шеңбер-шығыршық-сақина мағынасында. Ертедегі Тұран аңызында Өгізханға арба жасаған Қаңлы шебердің Тұран арбасы дүние жүзіне тараған. Арбаның арысы Арыстанбап: қос арыс-Барс. $Ар=Ар-ұят-иман$, стан-қорған= $ұстан$. Шығыр-Шығыршық, Шөміш-су шығарушы. Көнекші-қауғашы. Ол өзі шығыс мағнасынан. Таң Шолпанға Күн шығудың хабаршысы-Жаршысы-Жыршысы-Шайыры (Шығыр)-Таңшығы-(Таңсық-Айғыз-Баян).

Соған байланысты Ал-Шағри жұлдыз аты болса; ол 53-сүре Ал-Нужым (жұлдыз) сүресінде айтылған (49аят). Ол өзі 53-Ахмад (Мухаммад) пайғамбар жұлдызы деп білеміз. Таң Шолпаны, оның мекені, Мизан-Таразы (Жылқы Жылы) пайғамбардың жұлдызы. Біріне бірінің тамаша дәл келуін ойлап қараңыз.

Осы тұрғысынан алып қарағанда Көк Шөміштің басында Күзетші Арыстанбап. Ол Көк шөміштің сөзінен Шамаси-Күн мағынасы туады.

Қазақтың бір мақалын еске алайық:

“Асықпаған арбамен қоянға жетеді”

Ол аспан арбасы. қоян Айдың үйі төртінші мүшел. Арабша ол Ал-Саратан-Шаян жұлдыз тобы. Ай өзінің үйіне жаңа Ай басында, жаңа жыл басында орналасуы зор мейрам. Ол Күн мен Түннің теңелген нокаты, Наурыз... Көріс айы, тілек айт. қоңырауды қос барабанды соғатын ай: $54 \times 2 = 108$ молшылық тілек, хақтық жол.

Аллаһ сабырлылармен бірге деген аят белгілі (2-сүре, 153 аят).

“Асықпаған арбамен қоянға жетеді” деген даналық мақалдың мағынасы сабырлы адамды Аллаһ мақсатына жеткізеді деген сөз.

Енді ойлап қаралық. Пайғамбарымыз Тұран қақпасына Арыстанбапты жіберген. Бұл мәселені жабайы ел арасының

қатынасы мағынасында емес, зор ғалами мағынада, Аллаһтың әмірі мағынасында түсіну керек. Оның аты Тұран халқының ғалами шындық жолындағы қызметін қозғау болады. Оның өзі пайғамбардың хадисынан көрінеді.

Бір хадиста былай деген: *“Ұлы Тәңірі айтады: Менің бір тайпа әскерім бар. Оларды Түрік деп атадым. Оларды күн шығысқа орналастырдым. Бірер халықтан заафланса, түріктерді оларға қарсы жолдаймын”* (М.Кашқари, Диуан Луғат Ат-Түрік, I-том, 334 бет, Ташкент, (960 жыл).

Екінші хадис: *“қалдырындар Түрікті, қалдырған еді сіздерді”* (Ш.Маржани кітабынан) *тұрақтылық, сабырлық, шындық* мағынасында алу керек. Бұл зор мәселе Тұранның ежелгі көне мәдениетін көтеруге соғады. Ол әрине, өз алдына сөз болады. Оның бастамасы: *“Әл-Фараби және Абай”* кітабында жазылған және басқа жерде. Бұл мәселені біз *“Өгізхан”* аңызымен байланысты талдамақпыз. Аллаһ қаласа сонан оқырсыз.

Аллаһқа шүкір. 11.VI.1995.

Бір күрделі ғалами мәселені әл-Фараби санаты атадык. Енді соған келеміз.

ӘЛ-ФАРАБИ САНАТЫ

Абу Насыр әл-Фараби мирастарын зерттеп жүрген кезде (1965-жылдары) Құранның 57-сүресінде айтылған темір мәселесі көзге түсті, темір деген сөздің сандық мәні болады $x=8$, $d=4$, $y=10$, $d=4$; жиыны $8+4+10+4=26$, яғни бұл сан темірдің электрон саны, санаттық кестелік мәні. Құран атауы мен қазіргі ғылымның бірдей шыққаны бір тамаша. Сонымен қатар әл-Фараби ілімінде оның зерттеген дүниені құраушы бес тектің бейнелік санатында 26 ең басты орын алады. Яғни бес тектің сандық мәндері: от=14, жел=26, жер=26, су=62, жұлдыз 62. Жиыны болады:

$$14+26 \times 2 + 62 \times 2 = 14 + 52 + 124 = 190.$$

Мұнда басты сан 26; оның айналық сыңары 62:

$$\left| \begin{array}{l} 62 \\ 26 \end{array} \right| = 36 - 4 = 28 \quad 9 - 1 = 8 \quad \text{немесе:}$$

$$62 \pm 26 = \begin{cases} 88 \\ 36 \end{cases}, \quad 14 + 12 = 26.$$

оның үстіне алхалид: $57=19 \times 3$; немесе $19 \times 6=114$. Бұл Құранның барлық сүре саны.

$19=12+7$. Он екі мүшел жыл немесе жыл ішінде ай саны; 7-жеті хат көк саны. Сонымен қатар бұл 19 бас батаның әріп саны. Бес тетіктің жиын саны да соған еселес: $19 \times 10=190$.

Оған жеті хат жер санын қоссақ, ол болады $19+7=26$ айтылған жер саны, хадид-темір саны.

Демек, темірде зор қасиет бар. Ол ғалам кіндігі Темір қазық; ол қан тамыр өзегі гемоглобин-тыныс заты. Осыларды еске ала келіп, “қазіргі заманның алхмиясы” атты кітап жаздық. Сонда көтерілген мәселелердің кейбір жағына жаңадан талдау береміз.

Алдымен бұрын жаралған әл-Фараби санынан бастайық: (4-сурет):

$$F = \frac{26}{55,847-52} = 6,758$$

55.847-темірдің атомдық салмағы.

Бір тамаша нәрсе осы санның логарифм болады текшенің орталық бұрышы, сонымен қатар әулие саны-әл-құран саны:

$$l_{\text{F}} = \ln 6.758 = 1.9105 = 0.382 \times 5.$$

немесе

$$1,910 = 109^{\circ} 28'; 382+618=1000.$$

Тағы бір тамашасы темірдің атом салмақ сандарын бүтіндік және бөлшектік етіп қарасақ айтылған Алхимия ($31+26=57=19 \times 3$) санына келеміз:

$$\frac{847}{550} = 1,54 = \text{tg} 57$$

Екінші жағынан сол санды дәреже көрсеткіш түрінде алсақ болады:

$$10e^F = 10e^{1.758} = 8610 = hc/e^2 \times 10.$$

Осы санды негізге алып тік бұрыш үшкіл жасадық. Оның жақтары:

$$(54 \times 91 = 4914), 4914 + 3696 = 8610,$$

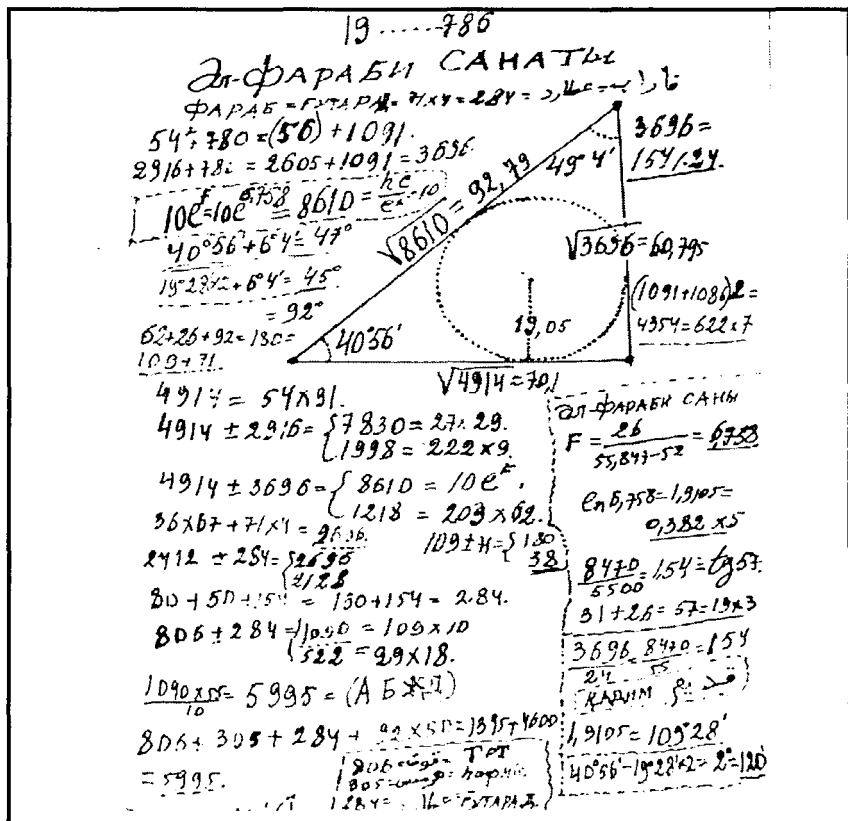
бұрыштары:

$$40^{\circ}56' + 49^{\circ}4' + 90^{\circ} = 180^{\circ}.$$

(14-суретті қараңыз). Мұнда 54-Ал-Қамар (Ай) сүресі, 91-Ал-Шамси (Күн) сүресі.

$$2916 + 780 = 2605 + 1091 = 3696 = 154 \times 24.$$

Мұнда $54^2 = 2916$: (15-сүренің 87 аятының сандық мәні) $780 = 13 \times 606$ $2605 = (56)$.

14-сурет

1096-рамазан. (56)-саны 56-ал-Уақиғ сүренің жұлдызды аспан құрылысын ант еткен екі аяттың (75+76) сандық мәні.

Темір тектің қағба санымен, Екінші сүре мұқаттағат саны мен байланысы айқын берілген:

$$26+62+92=180=109+71$$

немесе толық шеңбер:

$$88+92+109+71=360.$$

154-қадым (مِقد) бәрінен бұрын жаралған зат саны. Ол болады

$$\frac{3696}{24} = \frac{8470}{55} = 154$$

Ойлап қараңыз. hc/e^2 -физикалық тұрақты қатынас сан. Онан шығады:

$$55(hc/e^2 \cdot 10^{-4914}) = 154 \times 24 = 3696.$$

Қырлы Инжу Маржанның сәулені жіктеу бұрышы $6^0 4^1$. Осыны біздің үшкіл бұрышына қосамыз, болады:

$$40^0 56^1 + 6^0 4^1 = 47^0.$$

Күміс бұрышы Ай бұрышы, зам-зам бұрышы. Ойлап қараңыз. Тағыда:

$$19^0 28^1 \times 2 + 6^0 4^1 = 45^0.$$

болады:

$$40^0 56^1 + 2(19^0 28^1 + 6^0 4^1) = 40^0 56^1 + 25^0 32^1 \times 2 = 40^0 56^1 + 51^0 4^1 = 92^0.$$

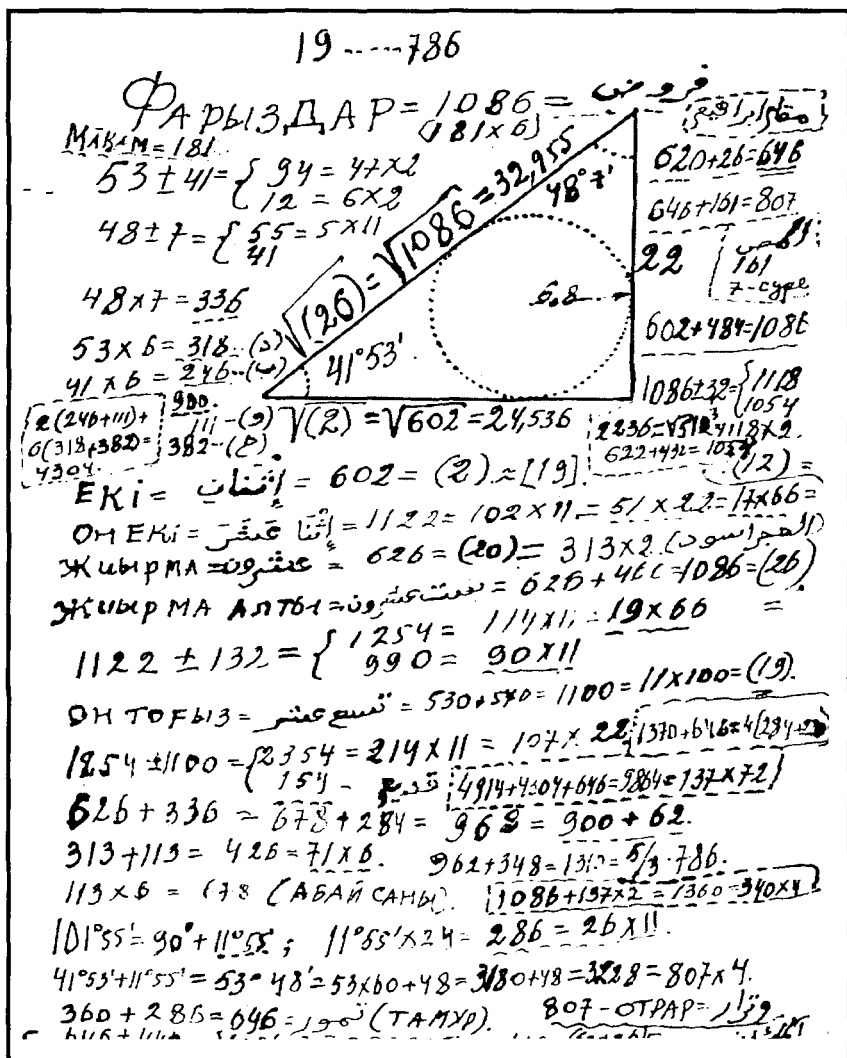
Қағба бұрышы.

Тамаша сандардың баскасын оқушы өзі қарастырар. Тұран қалқасының негізгі бір тірегін көрейік. (15-сурет).

$$80+50+154=130+154=284.$$

Пайғамбардың нижа ра жылына байланысты бір сан берілген:

$$2(1091+1086)=4354=622 \times 7.$$

15-сурет.

Мұндағы 1086-фарыздар саны, $\frac{1086}{6} = 181$. Оны Ибраһим мақамы түрінде жазамыз, 181x6 және оның жиырма алты деген сөздің сандық мәні екенін аламыз яғни

$$[26]=1086=[20]-[6]=626+460.$$

немесе:

$$646+440=646+(62+26)5=1086.$$

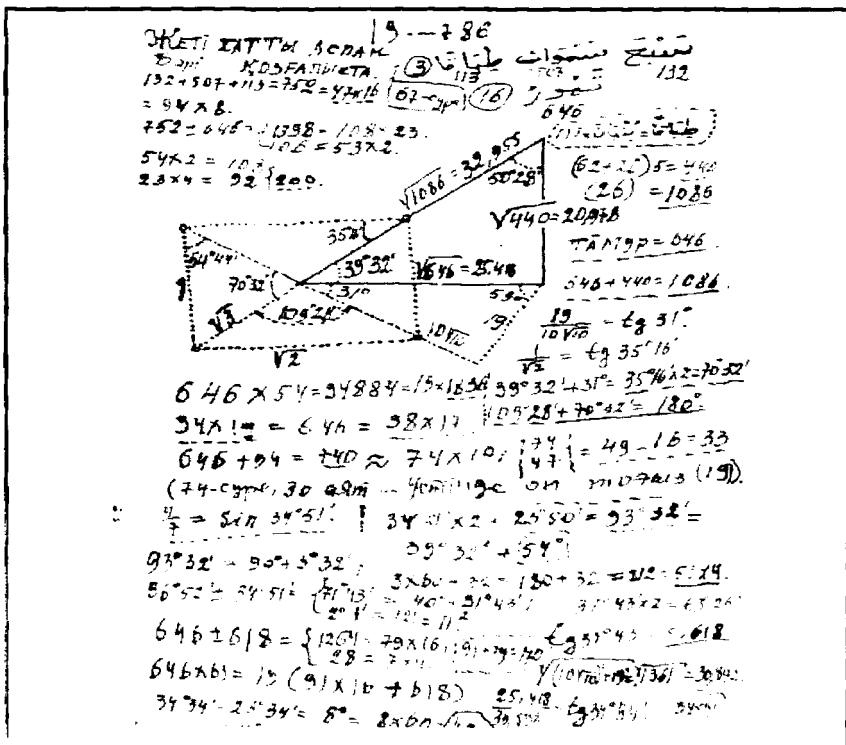
Осы санға негізден тік бұрышты үшкіл саламыз: (15-сурет). Оның жақтары: $602+22^2=1086$. Бұрыштары: $41^{\circ}53'+48^{\circ}7'+90^{\circ}=180^{\circ}$. Отырар саны мен байланысты бір өрнек жазамыз: $4(646+161)=41^{\circ}53'+11^{\circ}55'=53^{\circ}48'=3228=807 \times 4$. Мұнда 646-тамур, 161-Ал-Мыс $\frac{161}{10}$ (7-сүре), немесе $161+19=180$; $101^{\circ}55'=90^{\circ}+11^{\circ}55'$. Фарыздардың үлкені бес намаз, ол 32 бас=17фарыз, 15 сүннәт.

Соны қосамыз:

$$1086+32 = \begin{cases} 1118=236*50 \\ 1054=622*432 \end{cases}$$

Басқаларын оқушы өзі талдасын.

Келесі 16-сурет жеті хат аспан қозғалысы жайында. Оның негізіне айтылған санның екінші түрін алдық: $646+440=1086$. Бұрыштары:

$$39^{\circ}32' + 50^{\circ}28' + 90' = 180^{\circ}$$

Оған қосымша үшкіл жалғадық. Оның жақтары:

$$19^2 + (10\sqrt{10})^2 = 1361,$$

Бұрыштары:

$$31^{\circ} + 59^{\circ} + 90^{\circ} = 180^{\circ}.$$

Бұл екінші үшкілдің ортақ қағбасы $646 = 1361 =$ тамур-козғалыс, электрон қуаты (Аманжол есебі бойынша).

Оларға жалғас текше жақтары:

$$1 + \sqrt{2} + \sqrt{3},$$

және орталық бұрыштары көрсетілген

$$70^{\circ}32' + 109^{\circ}28' = 180^{\circ}.$$

Бұлардың қалдықсыз тура қабысуы тегін емес.

Жеті қабат көк деген аят (67-сүре, аят) сан жағынан болады:

$$132 + 507 + 113 = 752.$$

Оны былай жазамыз:

$$47 \times 16 = 94 \times 8 = 752$$

немесе

$$94(2+6) = 188 + 564.$$

Бұл арада бір еске ала кететін нәрсе осында айтылған тибака (قابط) деген сөзбен бұнин نايينب деген сөздің сандық мәндері бірдей (61-сүре, 4 аят). Тегінде екеуі де жұлдыздар құрылыстарына келетін түсініктер берік камал мағынасында.

Ол құрылысқа козғалыс санын қоссақ болады

$$752 \pm 646 = \begin{cases} 1398 = 108 * 23 \\ 106 = 53 * 2 \end{cases}$$

Мұнда $108 = 54 \times 2$ - қосай; $53 \times 2 = 106$ - қос жұлдыз. Басқа мәліметтерді оқушы өзі қарастыра жатар.

17-суретті Шолпан үшкіл деугеде болады.

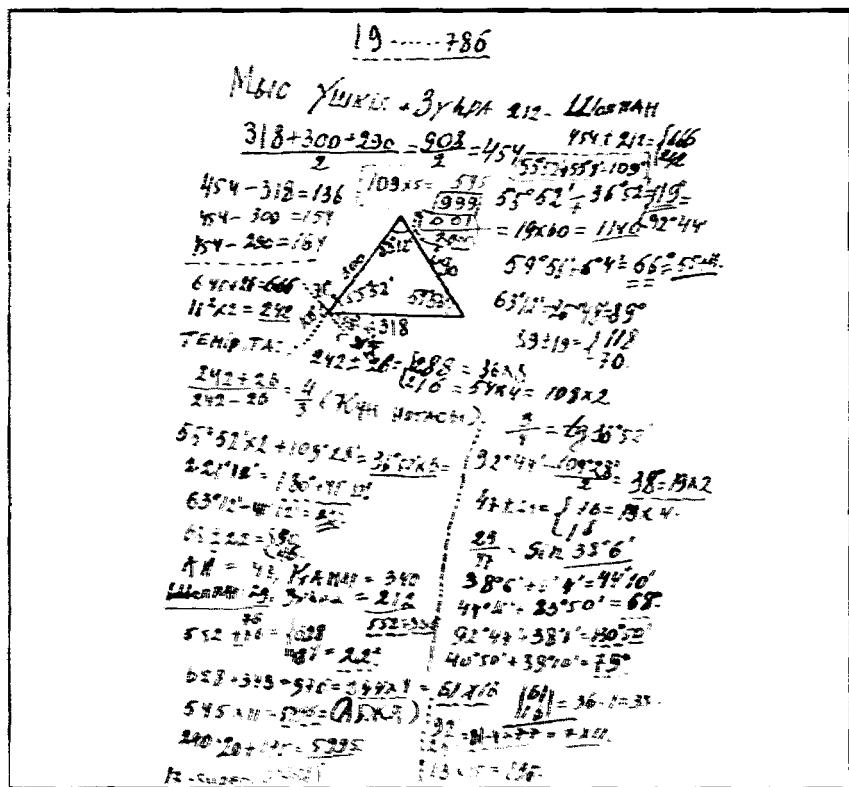
Онда үшкілдің бір жақ сызығы $290=29 \times 10$, 29-мыс-Шолпан металы. Басқалары: $300+318$. Жиыны болады:

$$\frac{290+300+318}{2} = \frac{908}{2} = 454$$

Шолпанның арабша атының сандық мәні: (17-сурет) $Zuhra=212=0$ جرز. Осы санды қосамыз:

$$454 \pm 212 = \begin{cases} 666 = 640 + 26. \\ 1242 = (11\sqrt{2})^2 \end{cases}$$

Тамаша өрнек!

17-сурет.

Бұрыштары:

$$55^{\circ}52' + 58^{\circ}56' + 63^{\circ}12' = 180^{\circ}$$

Олардан шығалы:

$$55^0 52^1 + 53^0 8^1 = 109^0 = 109 \times 60 = 6540.$$

$$55^0 52^1 \pm 36^0 52^1 = \begin{cases} 92^0 4^1 = 54^0 4^1 + 38^0 = \frac{109^0 28^1}{2} + 19^* 2. \\ 19^0 \end{cases}$$

$$19 \times 60 = 1140.$$

$$59^0 56^1 + 6^0 4^1 = 66 = 55 + 11.$$

$$63^0 12^1 + 25^0 48^1 = 89^0.$$

$$89 \pm 19 = \frac{118}{70}.$$

$$109 \times 55 = 5995 \text{ (АБЖД).}$$

$$\frac{242+26}{242-26} = \frac{4}{3}, \text{ немесе } \frac{3}{4} = \operatorname{tg} 36^0 52^1$$

$$47 \pm 29 = \begin{cases} 76 + 19^* 4 \\ 18 = 9^* 2 \end{cases}$$

$$\frac{29}{47} = \operatorname{Sin} 38^0 6^1. \quad 38^0 6^1 + 6^0 4^1 = 44^0 10^1.$$

$$4^0 10^1 + 23^0 50^1 = 68 = 17 \times 4.$$

Бір тамаша өрнек мынау:

$$55^0 52^1 \times 2 + 109^0 28^1 = 36^0 52^0 \times 6 = 221^0 12^1 = 180^0 + 41^0 12^1.$$

Бұл арада белгілі екі үшкілдің екі бұрышы екілік және алтылық есемен салыстырғанда олардың арасын есептеуші текшенің орталық бұрышы.

Осы бұрышка әулие үшкіл бұрышын қосамыз болады:

$$221^0 12^1 + 25^0 48^1 = 247^0.$$

Бұл тамаша сан. Ол Мәруэ $247 = 12$ اورم. Таудың саны. Аажар (камар) ана су іздеп жеті рет жүгіргенде осы тауда Жабрайылдың дауысын естіп, орнына қайтіп су татқан: “Зам+зам” деген. 18-сурет салынды.

Мұндағы бір тамаша жоғарыда айтылған жұлдыз құрылысын көрсететін түсінік саны келіп шығады:

Яғни:

$$247 \pm 113 = \begin{cases} 360 \\ 134 = 67^* 2 \end{cases} \quad (67\text{-сүре}).$$

Оған шығалы сабилі тибакит $= 132 + 113 = 245.$

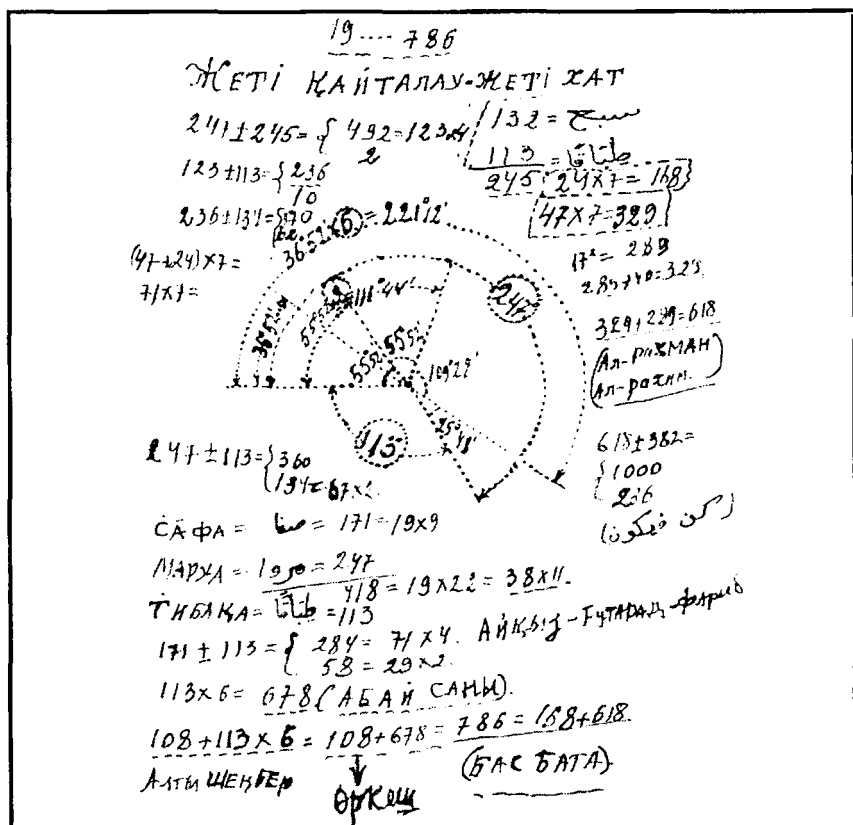
$$245 - 24 \times 7 = 168; 168 + 618 = 786.$$

$$47 \times 7 = 329 - \text{Ал-Рахман.}$$

$$17^2 = 289 - \text{Ал-Рахим: } 329 + 289 = 618.$$

Онан шығады:

$$247 \pm 245 = \begin{cases} 492 = 123 \times 4 \\ 22 \end{cases}$$

18-сурет

$$123 \pm 245 = \begin{cases} 236 = 618 - 382 \\ 10 \end{cases}$$

$$(47+24)7 = 71 \times 7. \text{ Жеті рет } 7.$$

Сафа $171 = 19 \times 9.$

$$247 + 171 = 418 = 19 \times 22 = 38 \times 11.$$

$$171 \pm 113 = \begin{cases} 284 = 71 * 4 \\ 58 = 29 * 2 \end{cases}$$

$$113 \times 6 = 678 (\text{Абай саны}).$$

$$108 + 116 \times 6 = 108 + 678 = 786.$$

косай аспан тілек ($54 \times 2 = 108$)-өркеш.

113x6-айналасында алты шеңбер-алты Жак, қағбаның (текшенің) алты беті.

ҒАЖАЙЫП МҰҒЖИЗА

“Әр нәрсенің бір шоктығы (өркеші) бар. Құранның өркеші Бақара сүресі деген хадис бар (“Құран аудармасы түсіндірмесі, Халифа Алтай. 2 бет).

Осы өркеш сүреде бір өркеш есептің – Құрылыстың бейнесі бар. Ол 196 аятта айтылған: *“Егер біреу құрбандық таба алмаса, Хажыда үш күн, үйге қайтып келгенде жеті күн, толық он күн ораза ұстайды”*.

Осындағы 3,7,10 сандарын жұлдыздардың орындары мағынасында алса деген ой келеді. Ол өзі зор ант ретінде айтылған ғой (56-сүре, 75-76 аяттар.

Онда былай болып шығады: 3-мүшел – Барс (ол жөнінде айтылды), айы, Жауза (егіз=عزوج= 17), көгі 2-аспан Айкыз – Ғұтарад.

7-мүшел, Жылқы айы-Мизан (میزان =108), көгі 3-көгі Шолпан.

10-мүшел –Тауық, айы Жадди-Серке (جدى =17), көгі 7-Көк –Санжар.

Осы үшкілдің бұрыштары болады төрт садақ:

$$\frac{4}{2} * 30 = 60^0;$$

$$7-10 = \text{үш садақ:}$$

$$\frac{3}{2} * 30 = 45^0$$

$$10-3 = \text{бес садақ:}$$

$$\frac{5}{2} * 30 = 75^0;$$

жыныны:

$$60+45+75=180=15(3+4+5)=15*12=180.$$

Ыдырыстың үшкілі Масластың бір түрі (1-суретті қараңыз).

Мұның алғашқы екі мүшел есебінен протон саны шықты. Енді сол әдіс бойынша үшкіл бұрышты алатын болсақ, онда тағы да 17 санына көбейту керек болады:

$$17*108*17=17^2*108=17*1836=31212.$$

Мұнда еске алатын бір нәрсе $17^2=289$ - ал-рахим саны. Хак жолындағыларға Тәңірінің рахым мол деген мағына шығады. Кәміл сан сол.

Осы санға мынандай өрнек келтіреміз:

$$786*36+54^2=28296+2916=31212$$

мұнда: 786-бас бата, 36-шенбер сан, 54-Ал-Қамар (Ай). Оның шаршысы 15-сүредегі, 87-аяттың сандық мәні: яғни пайғамбарымызға қайталаушы жеті мен ұлы Құран берілгені айтылған. Сол санның Ал-Қамар санының шаршысына тең болуы бір тамаша, оның бұл арада екінші ғалами өрнекке қабысуы екінші тамаша. Ол қабысу бас бата саны арқылы өтеді.

БАС БАТА ЖӘНЕ ҒАЛАМИ ТЕКТЕР

Барлық ғаламды құраушы бес тек бар. Және олардың бес түрлі көп жақты бейнелері екенін айттың. Ол өте ерте замандардан белгілі. Бертінде оны *талдаған* ғалым *біздің бабамыз әл-Фараби*. Ол бұрын да айтылып, жазылып жүр. Біз олардың жиындық мүше сандарын есептеп, осыдан отыз жыл шамасы бұрын жазған едік. Оның негізі “Табу” атты кітапта бар (1982 жыл). Сол жиындық мүше санымен бас бата саны дәл еселес келеді. Осының өзі бір тамаша мұғжиза болып табылады. Сол кестенің өрнек жалғасы Құранның бірнеше сүресінен кездесетін көрінеді. Осы арада сол мәселеге аз тоқталып, кей бір ойларды, Аллаһ қаласа, ортаға саламыз.

№	Атау Бейне	Бейнелер	Жақ (Ж)	Төбе (Т)	Қыр (Қ)	Жиып (Σ)	Жақ бейнесі	Көбейту
1	Оттек	Төрт жақ	4	4	6	14	Үшкіл (3)	14x1
2	Жел-тек	Сегіз жақ	8	6	12	26	Үшкіл (3)	26x1
3	Сутек	Жиырма жақ	20	12	30	62	Үшкіл (3)	62x1
4	Жер-тек	Алты жақ	6	8	12	26	Төрт күл (4)	156
5	Жұл-дыз	Онкі жақ	12	20	30	62	Бескүл (5)	310
Σ	[5]	[50]	50	50	90	190	3+4+5=12	568

Бас бата: *Бисми Аллаһ ал-рахман ал-рахим*

$$3+4+6+6=19. \text{ میجر لانا من ح ر ل ا ط ل ا م س ب}$$

Он тоғыз әріптен құралған. Демек ол барлық бес тектің бейне жиынына еселес: 19×10 . Құранда барлық сүре саны $114 = 19 \times 6$ он тоғыздың алты есесі. Ол Алты күнде дүние жаралғанына ишарат. Құранда он тоғыз үстерінде деген аят бар (74-сүре, 30 аят).

Құрандағы осылардың бәрін есеп машинасы бойынша санап, Пәкістан ғалами Ахмет Дидат «Құран биік мұғжиза» деген кітап жазып шығарған (1980).

Бұл мәселеге біз онан бұрын басқа жолмен келгеніміз айтылады (3-4-суреттерді және бұрынғы кітаптарды, мақалаларды қараңыз. «Білім және Еңбек», 1968, №8 т.б.).

Кестенің кейінгі жолында үшкілді бір деп алып, басқасын бұрыш санына көбейткенде болады

$$(14+26+62)+26 \times 6+62 \times 5=102+150+310=568=71 \times 8.$$

Бас мақаттағат сегіз есе:

$$71 \times 2=142, 71 \times 4=284, 71 \times 8=568.$$

немесе

$$71(2+6)-142+426=284 \times 2=568.$$

Демек екінші аспан Көк Жұлдызы Ыдырыс Жұлдызы Ғутарад екі есе (1-суретте, екі басқармақ). Тұран Қақпасының екі босағасы.

Осы кестені жазуда жасауды біз мынандай өрнек ұсынғанбыз:

$$Z(6K+1)n.$$

Оның мағынасы 2-жұбайлық-жұптық жалпы заң, 6-табиғат шеңбер (көленке) саны $(2+6=8)$, яғни егіз-сегіз бойынша 1 орталық дінгек-өркеш, К-өзгермелі заттар түрі.

Онан шығады: $K=0, n=2; K=1, n=14; K=2, n=26; K=3, n=38; K=4, n=50; K=5, n=62; K=6, n=74; K=7, n=86$.

Онан шығады: $2-86=14+74=26+62=38+50=88$. Мұнда 2-гелий, 86-радон, екі шеткі инерт газ. 14,26,62 (көп жақты бас тек кестені қараңыз). Қалған үш санды ойлайық 74-сүреде «Үстінде он тоғыз аят айтылған, бас бата айтылған».

Қалған екі сан 38, 50 Құранда Мұқаттағат атты сүрелер. Бір тамашасы сол, олардың әріптері, жандары айтылған ғалами заттар санына дәл келеді:

$$38\text{-сүре сат}=\text{ص}=90, \text{ аят саны } 88=216.$$

$$50\text{-сүре қаф} = \text{ق}100, \text{ аят саны } 45=195.$$

$$88+90+100+88+45=88+190+133=411=137*3.$$

Тамаша сандар: кестемен салыстырыңыз: $26+62=88, 19 \times 10=190$.

$$\text{Алғашқы жиыны } 216=54 \times 4=108 \times 2.$$

Екіншінікі 195 (3-сүреттен қараңыз).

Айтылған сүрелерден аяттар келтірейік.

38-Сат Үгіт жолы Құранға серт (1).

«Бұл Құран бүкіл әлем үшін бір насихат (87).

Әлбетте оның хабарын бір заманнан кейін түсінесіңдер» (88) 50-Каф. «Каф және биік дәрежелі Құранға серт (1). Олар үстеріндегі аспанға қарамай ма? Оны қалай жасап, безедік. Оның ешбір сызаты жоқ (6). Расында Көктер мен Жерді және екі арасындағы нәрселерді алты күнде жараттық, шаршамадық» (38). «Сондай-ақ қайтар орын біз жақта (43). Кім азаптан қорықса, Құранмен үгіт бер» (45).

Осы екі сүренің арасын жалғастыратын тағы бір сүре 19-Мариам сүресі. Оның мұқаттағаты $\text{ك}195$ аят саны 98. Жиыны: $19+290+195+98=602$.

Бұл сүреде Исмаил және Ыдырыс пайғамбарлардың

шыншыл, берік екені айтылған. Исмаил Садық Ал-Уағди (54 аят). $212+195+111=518$ $107=ليعامسلا$. Онан әрі қарай: Ыдырыс сызика Набиа (56) $275+205+63=543$. $108=سيرادا$
ايبن اقيديص

Осы сандарда толып жатқан мағына бар. Оларды 38, 50 сүредегі $ص=90$, $ق=100$ сандарымен қосып қарағанда көп мәселе туады.

Ең алдымен Садық= $قداص=195$ санын алайық. Шыншыл деген сөз 13×15 (нажағайтас, 3-суретті қараңыз, ғалами нәрсе). Ол 19-сүреде мұқаттағат, 50-сүреде жиынсан: $50+100+45=195$. Онымен байланысты көп мәселе бар. Аят жиынына әулие санын қоссақ болады:

$$518+382=900=150 \times 6 = 15 \times 60.$$

Алты күнде жаралған ғалам (15-сағат сана-тас-сағ) (150-темір бұрыш, мүшел бұрыш

$$\frac{(180-(12-2))}{12} = 150^\circ.$$

Ыдырыс санын екі еселесек болады: $543 \times 2 = 1086 = \text{Фарыздар саны} = [26]$. Екеуін қосамыз: $1086+900=1986$. (Осы сан қазақ халқының есінде болсын)

Тағы бір сан: $205+195=400$. Онан шығады:

$$900+400=1300=52 \times 25$$

$$\text{Онан шығады: } \left| \frac{52}{25} \right| = 25-4=21. \quad \frac{2}{50} = 1,4 = \frac{\text{Sin}230351}{\text{tg}210481}$$

Тамаша өрнек.

$$23^0 35^1 \times 2 + 23^0 50^1 = 47^0 10^1 + 23^0 50^1 = 71^0.$$

Бірінші мұқаттағат: $A+Л+M=امل=71$. Немесе:

$$21^0 48^1 + 19^0 28^1 - 35^0 16^1 = 6^0 = 360^1.$$

Бір тамаша өрнек Айыб пайғамбар санында оның сандық мәні $19=بوياء (1+10+6+2=19)$. Демек бас бата саны: Аллаһ сабырлылардың қасында. (Анна Аллаһ маға ал-сабирин 2-сүре, 153 аят $عم هلا نا$). Оның сандық мәні болады:

$$51+66+110+31+\frac{31+353}{384}=611.$$

Осы санға Аиуб=بوي=19) санын, бас бата санын қосамыз, болады пайғамбардың кәміл жасы:

$$611+19=630=63 \times 10.$$

Онан шығады:

$$\left| \frac{63}{36} \right| = \frac{36-9=27}{4-1=3} = 27 = \text{Sin} 19^\circ 28'. \quad 4-3=1.$$

Текше-Қағба бұрышы ($109^\circ 28' = 90^\circ + 19^\circ 28'$). Ойлап қараңыз қалай тамаша қабысқанын. Жертек-Темір-Қағба-Темір болмаса тұрақтайтын орын болмаса ғаламның нұры да тоқтамас еді, сабыр сол Қағба. Айтылған аят саны 53-сүреде айтылған жұлдыз санына дәл келеді:

$$\text{رحشلا} = 31 + 580 = 611 \text{ (49аят)}.$$

Сол сүреде айтылған ғой, тұрақты ағаш қасында Мәуе жаннатты бар деп (15-16 аяттар). Оның сандық мәні болады:

$$\text{ىواملا} = 31 + 57 = 88 = 62 + 26.$$

Тұрақты ағаш саны: сидра ал-мұнаһи.

$$\text{نمتنملا قر دس} = 264 + 536 = 800.$$

Жиынына

$$800 + 88 = 888 = 222 \times 4 \text{ (инсаф222)}.$$

Онан шығады:

$$888 + 611 + 289 + 48 = 1836.$$

$17^2 = 289$ ал-рахман, 48 қайталамыш сан, 1836 протон саны немесе:

$$888 + 48 = 936 = 52 \times 18;$$

$$289+611=900;$$

$$936+900=\begin{cases} 1836 \\ 36 \end{cases}$$

кейінгі сан айтылды (Исмағыл садық ал-Уағди) $(212+195+111=518)+382=900$, немесе

$$518+382=\begin{matrix} 900=5/2*360 \\ 136=34*4=14*8 \end{matrix}$$

Ол 53-Сүре Әл-Нұжым (Жұлдыз)-пайғамбар жұлдызы-Ахмет Жұлдызы,... Оның Раббысы Тәңірдің өзі. 61-сүреде аты Ахмет пайғамбар келетіні айтылған (6-аят).

$$(106+53=53 \times 2+53=53 \times 3=159) \text{ (دمح ا ممسا)}$$

Ол Ахмет-Мұхаммед, яғни $53+47=100$. Оған Ислам туы 54-Ал-Қамар (Ай) санын қосамыз:

$$47+53+54=100+54=154.$$

Бұл Қадым-бәрінен бұрын жаралған пайғамбарым нуры деген мағана туады. Осы үш санның үшкілін жасаймыз (8-сурет). Оның жақтары:

$$\begin{matrix} 47+53=100 \text{ ق (каф)} \\ 54^2=2916. \quad 53+54=107 \text{ زق (кыз)} \end{matrix}$$

Бұрыштары:

$$\begin{matrix} 47+54=101 \\ 65^0 4^1 + 62^0 52^1 + 52^0 4^1 = 180^0 \text{ ليللا (Түн).} \end{matrix}$$

Ішкі шеңбер өрісі:

$$Z=14,678 \text{ (14000+678-Абай саны)}$$

Бұрыштар атауы:

$$\begin{matrix} 65^0 4^1 + 52^0 4^1 = \{ 117^0 8^1 = 53^0 8^1 + 64^0; \\ 52^0 4^1 - 6^0 4^1 = 46^0 = \begin{cases} 13^0 = 780^1 = 78 * 10 \\ 2760 = 92 * 30 \end{cases}; \end{matrix}$$

$$62^0 51^1 - 52^0 4^1 = 10^0 48^1 - 648 = 54 \times 12 = 108 \times 6;$$

$$62^0 51^1 - 36^0 52^1 = 26^0 = 1560 = 52 \times 30;$$

$$25^0 48^1 \pm 10^0 48^1 = \begin{cases} 36^0 36^1 = 2196; \\ 15^0 \end{cases};$$

$$2916 = 2196 + 360 \times 2;$$

$$2916 + 154 = \begin{cases} 3070 \\ 2762 \end{cases}$$

$$3070 + 1070 = \{4140 = 36 \times 115 = 92 \times 45.$$

$$348 + 154 = 502 = 251 \times 2 - (\text{змурд} = 251).$$

$$414 + 88 = 502.$$

Ойлап салыстырып қарасаңыз талай сырлардың беті ашылады. $2916 = 52^2$ саны нағыз мұғжиза. Осымен байланысты өрнек сандарды қарап көріңіз. Ол аяттар суреттің астыңғы жағында көрсетілген (15-сүре, 87 аят; 2-сүре, 152 аят; 61-сүре, баят).

Ең кейінгі санды қарайық:

$$611 + 154 + 275 \times 2 + 53 = 765 + 550 + 53 = 765 + 603 = 1368 = 19 \times 72 = 36 \times 38$$

Бас бата саны (19), құран сүре саны 114×12 шеңбер саны (36). Тағы бір санды қосамыз: $622 + 611 = 1233 = 137 \times 9$. Бұл тамаша жұмбақ сан, Ал-Иакут саны

$$\text{توقايللا} = 548. \left(\frac{3}{2}\right)^2 548 = \frac{9}{4} * 548 = 1233$$

$3/2$ -Арай нотасы. ($137 = ch/e^2$) нәзік құрылыс саны. Басқаша айтқанда пайғамбарымыздың жарық жұлдызы 611, сабырлы қасиетті һижрада нұрланып, өзінің ғажайып өрнегін шашты, ғаламды өзіне қаратты.

Тағы бір мәселе ойласу ретінде: үшкілдің ішіне сызылған шеңбер өрісі: $ch = 14,678$. Оны былай жазамыз:

$$14000 + 678 = 14000 + 140 + 206 + 200 + 132 = (678 - \text{Абай саны});$$

$$140 \times 101 + 538 = 78.$$

$$14140 + 538 = 14678.$$

Абай айтқан үш қасиет санын былай жазуға болады:

$$348+190=538=206+200+132.$$

206=рада=(қайрат), 200-ғақыл (ақыл), 132-Қалаб (жүрек), 190 ғалами сан (пешене) 348-Шуғла-قرح. Онан шығады:

$$538+190=728=91 \times 8=91(2+6)$$

Осымен бір таныс етелік.

Абайдың үш сөзіне ал-Иакут санын қосамыз болады фарыздар-Қағба саны:

$$548+538=1086=[26].$$

Тамаша өрнек.

Аллаһға шүкір. 26.V.1995.

ҒАЖАЙЫП ҒАЛАМ

8-суретте келтірілген аятқа аздап талдау жасамақ ниетіміз бар. Оның негізін Аллаһ қаласа төменде көресіздер. *Уа лақада атикада сабға мен Ал-Масани уи ал-Құран ал-ғазим:*

(15-сүре, 87аят), “Саған қайталаушы жетіні және Ұлы Құранды бердік” деген пайғамбарымызға. Осы аяттағы сөздердің сандық мәні болады:

$$6+134+482+133+90+632+6+382+1051=2916=542.$$

Осы аяттың сандық мәні Ал – Камари (Ай) сүресінің (54) шаршылық саны болып шығуы тамаша мұғжиза. Оны бұрын да айттық. Тағыда айтамыз, өйткені оның айналасында ғажайып ғалами жұмбақтар жатыр.

Алдымен жеті хат көк шығады, металдар санын қоссақ, оны екі (егіз) еселесек болады бас бата саны:

$$2(47+80+29+79+26+50+82) = 393 \times 2 = 786.$$

Енді сол металдардың (мағадандардың) арабша атауларын алып, солардың сандық мәндерін салыстырып қаралық:

1. Күміс = фуси = فضف =	880+47= 927
2. Сынап = зибак = قبز =	119+80 = 199
3. Мыс = нухас = ساحن =	119+29 = 148
4. Алтын = зуһас = بقز =	107+79 = 786
5. Темір = хадид = ديد =	26+26 = 52

$$6. \text{ Қалайы} = \text{қисаһир} = \text{ري دضق} = 1114 + 50 = 1164$$

$$7. \text{ Қорғасын} = \text{расас} = \text{ص اصز} = 381 + 82 = 463$$

$$\text{-----} \quad 3346 + 393 = 3739$$

Жеті хат Көктің орталық шырағы – жұлдызы Күн екені мәлім. Оның қозғалысымен бар көк қозғалысы байланысты. Солардың бәрі жаратушы Тәңіріне хамды – сана етеді. Осы түсінік өрнек түрінде былай болмақ:

$$707 + 79 = 786 = 393 \times 2$$

$$[КҮН] = [БАС БАТА] = [ЖЕТІ ХАТ КӨК]$$

Кестені қараңыз, тексеріңіз зор мұғжизаның бір түрі осындай.

Екінші әлем айнасы Айды алайық. Оның метал аты ғалами сан, Тұран Қақпа саны:

$$620 + 260 = \begin{cases} 880 \\ 360 \end{cases}$$

Оған қос Ай (зам – зам 47×2) қоссақ болады:

$$880 + 94 = 974 = 487 \times 2.$$

Онан шығады:

$$487 + 153 = 640; 487 + 360 = 847$$

847- Ахмет – Ал - Нұжым = 53, жұлдыздың бас аяты; темір тегі (әулие үшкілді қараңыз).

Онан кейінгі екі хаттың бірдей, арасы санды болуы бір тамаша ($119 = 119$) = $(31 + 88)$. Күннен кейінгі Арай пешене Ай темір тек аталған. Соған орай хадид ($26 =$ темір) екі жағынан дәл тең келген, хамды саны $26 \times 2 = 52$.

Алтыншы аспан Муштари – Шоңай, Күннен кейінгі ең ірі орталық. Оның санын бас бата санына қоссақ болады:

$$1164 + 786 = 1950 = 195 \times 10.$$

Бұл тамаша сан 50 – «Қ» сүре жиын саны:

$$50 + 100 + 45 = 195.$$

50 – қалайы сол аспан металы. Дәл шыққан және оның басқа сипатын 3 – суреттен қараңыз.

Жетінші хат Санжар Күнмен ұялас. Онан шығады:

$$463+707=1170=26 \times 45=78 \times 15=13 \times 90.$$

15 – тас, 78 – сан (3- суретті қараңыз).

Ғажайып сырлар барған сайын ашылууда. Жер мен Көк бір кезде бірге болған, ратқа (اقتار = 701) (21 – сүре, 30 аят). Осы санды жеті хат санына қосамыз:

$$3739+701=4440=444 \times 10=222 \times 20.$$

Тахул – Қайталау саны, ғадалаттық сан. (222 – инсаф = فاضلنا). 20- Пайғамбар саны. (20 – Таһа = طۋ сүресі).

Жеті хат көктің мекендері он екі мүшел тұрақты жұлдыздар бар: олар он екі ай жыл есебі, тұрақты жұлдыздар топтары. Құранда “Жұлдыздардың орындарына ант етемін. Білсеңіздер ол зор ант” деген аяттар бар. (50-сүре, 75, 73 аяттар). Сонымен қатар, ту бастан жыл он екі айдан тұрады деген аят тағы бар (9-сүре, 36 аят).

Осыларды 9-суретте келтірдік. 8 және 9-суреттердегі аяттардың сандық мәндерін қосып қаралық.

Алғашқы екі аят саны 2605(56,75-76): Он екі ай (9-сүре, 36 аят) саны 1628. 8-суреттегі аят (15-сүре, 87 аят) саны 2916. Кейінгі екі санды қосамыз:

$$2916+1628=4544=71 \times 64.$$

Онан шығады:

$$71 \pm 64 = \begin{cases} 135 = 27 * 5 \\ 7 \end{cases}.$$

Мұнда бас мұқаттағат саны мен егіз-сегіз Нұр саны қатар шықты:

$$A+L+M=1+30+40=71;$$

$64 \times 4 = 256$ (Нұр). Екінші жағынан 50- (Қаф) сүренің жиын

саны. 19- сүренің мұқаттағат саны, 4- суретте келтірілген орталық сан ($13 \times 15 = 195$) мен жұлдыз құрылыс аят санын қосамыз:

$$2605 + 195 = 2800 = 70 \times 40.$$

Пайғамбар сандары . Енді осы екеуін қосамыз:

$$4544 + 2800 = 7344 = 1836 \times 4.$$

Протон саны төрт есе. Ойлап қараңыз: ғалам заттық өзегі төңіректің төрт бұрышы. Оны былай жазып бір қаралық:

$$360 \times 8 + 1836 = 786 \times 6$$

немесе

$$360(2+6) + 153 \times 12 = 786 \times 6 = 4716 = 4700 + 16.$$

Бас бата алты есе, яғни ғалам алты күнде жаралған. 360 шеңбер саны, $2+6 = 8$, егіз сегіз, өзек сан... Бәрі өз орындарын алған. Ол орындар жұлдыздар орындарынан шыққан. Оның бәрі аспан құрылысында 1+2-суреттерде көрсетілген. Ойлаған адамға расында ғалами зор мұғжиза. Оның зор ант қасым аталуы түсінікті.

Қасым $قاسم = Қ+С+Т = 100+60+40 = 200$ ғақыл кіші абжд бойынша орталық саны: $9+0+4=13$ (4-сурет).

Жеті хат көктен он екі жұлдыздың (айдың) жарылқат берілген санаты, Оның Ұлы Құрандағы ғажайып бейнесі екі саннан байқалады. Олар 54-Ал- Қамар (Ай) санатының шаршысы арқылы сипатталған:

$$542 = 2916 - (15\text{-сүре}, 87 \text{ аят}).$$

Екіншісі:

$$552 + 570 + 506 = 1628 \text{ (9-сүре, 36 аят).}$$

Осы екі санның үстіне үшінші сан қосамыз. Ол «Аллаһ сабыр етушілер мен бірге» деген аят (2-сүре, 153 аят, 8-сурет

астында). Осы аяттың сандық мәні 611. Екінші жағынан 53-Ал Нұжым (Жұлдыз) сүресіндегі аталған жұлдыз «Ал - Шағри» (یرعشلا) саны болады 611 (49 аят). Ол Пайғамбарым Жұлдызы – Ахмет (53), яғни Мұхаммед жұлдызы. Осы санды 611 сабыр жұлдыз саны атауға болады. $2916+1628+611=5155$.

Осы санға Иман – таразы санын бес еселеп қосамыз:

$$5155+619 \times 5 = 5155+3095 = 8250 = 165 \times 50.$$

Ла Илаһ Ила Аллаһ $\text{لا اله الا الله} = 31+36+32+66 = 165$ саны шығады елу еселенген. Оны былай жазамыз: $15 \times 11 \times 50$. Онан шығады:

$$15 \pm 11 = \begin{cases} 26 \\ 4 \end{cases}$$

ғалами санат (3-сурет). Елу саны алтыншы аспан мағаданы қалайы саны. Оның сандық мәні тағы сол айға (Ал-Қамарға) барады:

$$\text{Хамсун} = \text{نوسمخ} = 756 = 54 \times 14 = 108 \times 7. \text{ Яғни } [50] = 14 \times 54.$$

Осыған жиырмалық санды қосамыз:

$$[50] \pm [20] = 756 + 626 = \frac{1382 = 1000 + 382 = 618 + 382 + 2}{130 = 26 \times 5 = (80 + 50)}$$

Тамаша қабысқан сандар. 14 от саны – Абақ саны: ол Таһа ط 20-сүре аты: $9+5 = 14$ (5-жүрек, 9 маңдай-ғажайып шаршы бойынша).

Осыған байланысты өрнек шығарамыз:

$$X^2 - 14X - 2160 = 0;$$

$$X = \frac{14+34}{2} = 7 \pm 47: X_1 = 54, X_2 = -40.$$

Барлығы түсінікті. 8-9-суреттерде мәліметтер көп. Оны оқушы өзі тексеріп қарар. Бір неше мысал келтіреміз.

Пайғамбарымыздың һижара жылы 622. Ол санар Темір Қазыққа бағытталған. Темір–хадид Құранның дәл орта сүресінде 57- Ал – Хадид. һижараға Хадид санын қосамыз:

$$622+26 = 648 = 54 \times 12 = 108 \times 6.$$

Тағы сол Ал – Қамар (54-Ай), мүшел есебі. Осы санды басқаша бір жазып қаралық:

$$600+26+22 = 600+48 = 648.$$

600- Жебрайыл канаты (хадистен): $بَكْوَك =$ Ку Каб – аспан шырақтары (24-сүреден). Оны сандық мәні

$$26 \pm 22 = \begin{cases} 48 \\ 4 \end{cases}.$$

Қайталама жеті сан $ح م =$ хм = 48; (40 – 46 сүрелер). Ол болады: $48 \times 7 = 50 \times 6 = 330 =$ Ал – Һармыс Ыдырыс жұлдызы. Тұран қакпасы осы мағадандары:

$$80+50 = 130 = 26 \times 5.$$

Оны көрдік

$$[50] = [20] + 130.$$

Біріне- бірі сондай байланысты. Жиырма саны $[20] = 626 = 313 \times 2$ екі есе Кағбаның қара тасы. Сол қара тас санына айтылған екі мағадан санын жекелеп қосалық:

$$313+80 = 393$$

$$313+50 = 363$$

$$626+130 = 756. \text{ Мұнда } 393 \times 2 = 786$$

$$393 - \text{мағадан саны. } 363 = 112 \times 3 \text{ (11 ай)}$$

$$\frac{7}{3} \cdot 363 = 847 - 53 - \text{(сүренің, жұлдыздың) бас аяты, темір тегі.}$$

Осының бәрін 9–суреттерде жасалды. Түсінік 1-18 суреттерде келтірілді.

Аллаһға шүкір 27.V.1995.

МАЗМҰНЫ

I. ШАҢЫРАҚ

1. Алғы сөз.....	5
2. Бәрінің үстінде 19 – Бастау.....	14
3. Қара шаңырақ.....	48
4. Қыдырдың бас бармағы.....	61
5. Қыдырдың таяғы	64
6. Шаңырақта үш шаршы.....	67
7. Әуелде бәрі бірге болған.....	82
8. “Шаңыраққа қара”.....	93
9. Тұран шаңырағының темір тірегі.....	96

II. АЖАР АНА БАЛ АРА

1. Темір тек.....	115
2. Қажыларға мирас.....	123
3. Бал ара.....	126
4. Болат балта.....	128
5. Арыстан – Тұран Қақпасы.....	131
6. Қайталанатын жеті және Ұлы Құран	141
7. Маулет.....	145

III. ҒАЛАМИ ЖӘДІГЕР

1. Егіз сегіз.....	155
2. Жиырма алты.....	155
3. Тұранның табиғи – Қақпасы.....	157
4. Теміртірек.....	159
5. Ғажайып от-оттық.....	161
6. Әл-Фараби мақамы.....	162
7. Абақ.....	167
8. Құрбан айт.....	171
9. Ислам тауы.....	177
10. Фарыздар және Абай.....	179
11. Таразы хақ, көзіңе бақ.....	186
12. Барс = Арыс.....	190
13. Мүшел және он саусақ.....	194
14. Саба және шұғла.....	202
15. Әл-Фараби санаты.....	209
16. Ғажайып мұғжиза.....	219
17. Бас бата және Ғалами тектер.....	220
18 Ғажайып ғалам.....	227

“ӘЛ-МАШАНИ” ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚОҒАМДЫҚ ҚОРЫ

**Жауапты шығарушы – “Алатау”
баспа-полиграфиялық корпорациясы:**

*Президенті Кененбай Ы.С.
Өндіріс директоры Ақбасов И.Ү.
Редакторы Қыдырбай С.Қ.
Корректоры Сыдықова Г.*

“Алатау” Баспа-полиграфиялық корпорациясы,
Алматы қаласы, Төле би көшесі, 130 “а”,

“Алматы-Болашақ” баспаханасында басылды.
Алматы қаласы, Мұқанов көшесі 223 “в”

Ақжан Жақсыбекулы әл-Машани

ШАҢЫРАҚ

ISBN 9965-807-27-2

Теруге 11.11.08 берілді. Басуға қол 22.12.08 қойылды.
Пішімі 84x108 ¹/₃₂. Қаріп түрі “Times New Roman”.
Есептік баспа табағы 13,5. Шартты баспа табағы 14,7.
Таралымы 2000 дана. Тапсырыс № 1397.

ISBN 9965-807-27-2

9 789965 807275

